

USP Izvršba - ZIZ

Urejena sodna praksa je del e-paketa Izvršba – elektronski komentar ZIZ z urejeno sodno prakso, ki je dostopen na portalu Založnika Tax-Fin-Lex: <https://www.tax-fin-lex.si/Home/Vsebina/e-Paket-ZIZ>

© Ta dokument je namenjen samo uporabi naročnikov e-paketa Izvršba. Vsaka drugačna uporaba ali nadaljnja distribucija je prepovedana.

1. člen (Vsebina zakona)

1.a člen (Izvajanje uredb Evropske unije)

Ni relevantne sodne prakse.

2. člen (Začetek postopka)

3. člen (Obseg izvršbe in zavarovanja)

- ◆ Kdaj lahko sodišče dovoli odlog izvršbe na predlog dolžnika (ali po uradni dolžnosti), ZIZ v prvem in drugem odstavku 71. člena jasno določa, s tem, ko predpisuje, kateri so zakonski pogoji za zastoj v izvršbi. Če so torej vse zakonske predpostavke po kateri izmed pravnih podlag iz prvega ali drugega odstavka 71. člena ZIZ izpolnjene, mora sodišče predlogu dolžnika za odlog izvršbe ugoditi in nima diskrecije zavrniti predlaganega odloga iz kakšnih drugih razlogov, tudi ne takšnih, kot jih navajajo upniki v obravnavani zadevi. Čeprav bi morda res le izvršba na nepremičnino dolžnico učinkovito silila k izpolnitvi obveznosti oziroma preprečila zavlačevanje izpolnitve obveznosti iz izvršilnega naslova, to ni pravno pomembno za odločitev o predlogu za odlog izvršbe. (Ne)utemeljenost predloga dolžnika za odlog izvršbe je odvisna le od vprašanja, ali so izpolnjeni vsi pogoji za odlog izvršbe, ki jih zanj določa zakon, ali ne. Če je odgovor pritrdilen, sodišče dolžniku pravice do odloga izvršbe ne sme odreči, saj bi v nasprotnem primeru preseglo svoja pooblastila, česar 71. člen ZIZ ne omogoča.
- ◆ V konkretnem primeru je treba upoštevati, da je bila terjatev upnikov že delno prisilno poplačana prav iz sredstev na dolžničinem bančnem računu, in sicer v višini 767,90 EUR. Poleg tega je sodišče prve stopnje z izpodbijanim sklepom izvršbo ustavilo še za dne 9. 6. 2021 pobotani znesek 174,00 EUR. Prisilno poplačilo upnikov je tako treba opraviti le za ostanek še nepoplačane terjatve. Poleg navedenega je treba upoštevati, da je dolžnica prejemnica pokojnine, kar pomeni, da mesečno prejema prihodke iz tega naslova. To in zlasti dejstvo, da so bili upniki hitro po izdaji sklepa o izvršbi iz denarnih sredstev na računu dolžnice poplačani za skoraj četrtino terjatve, zadostuje za ugotovitev, da je dolžnica s stopnjo verjetnosti izkazala, da bodo upniki poplačani že z opravo izvršbe na dolžničina denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Glede na vse navedene okoliščine konkretnega primera bi bilo takojšnje nadaljevanje izvršbe z vsemi dovoljenimi izvršilnimi sredstvi, med katerimi je tudi najbolj invazivna izvršba s prodajo nepremičnine, ki je dolžničin dom, v nasprotju z načelom sorazmernosti. Zgolj to, da dolžnica ni navedla višine svoje pokojnine, frekvence prejetanja dohodkov na svoj račun in točnega časovnega načrta dokončnega poplačila, nadaljevanja oprave izvršbe z vsemi dovoljenimi sredstvi še ne opravičuje. V primeru, če upniki z izvršbo na denarna sredstva vendarle ne bi bili poplačani, pa se bo oprava izvršbe nadaljevala še z drugimi dovoljenimi izvršilnimi sredstvi.

VSL Sklep II Ip 62/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Stroški vloge (delnega umika predloga za izvršbo) so bili potrebni glede na to, da je bilo delno plačilo s strani dolžnika izvedeno prostovoljno in ne v okviru prisilne realizacije sklepa o izvršbi, zato je bilo

obvestilo upnika potrebno in nadaljevanje postopka tudi objektivno koristno v smislu oprave izvršbe v okvirih iz 3. člena ZIZ. Z delnim umikom predloga za izvršbo pa je upnik tudi preprečil stroškovno dražje in časovno daljše odločanje o morebitnem ugovoru po izteku roka.

VSL Sklep I Ip 207/2022, 11. 3. 2022

4. člen (Dolžnost posredovanja podatkov)

5. člen (Stvarna pristojnost sodišča)

6. člen (Sestava sodišča)

7. člen (Izvršitelji)

8. člen (Odločbe)

9. člen (Pravna sredstva in krajevna pristojnost višjega sodišča pri izvršbi na podlagi verodostojne listine)

- ◆ Sodišče prve stopnje je s sklepom, na katerega se je nanašala pritožba, ki jo je sodišče z izpodbijanim sklepom zavrglo kot prepozno, odločalo o predlogih pritožnika skladno z določbami ZIZ, pri tem pa ni šlo za postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.
- ◆ Postopek za izdajo potrdila o izvršljivosti in pravnomočnosti je potrebno šteti kot samostojni postopek znotraj postopka, v katerem je nastala sodna odločba, na katero se izdaja potrdila (ali uporaba pravnih sredstev v zvezi s tem) nanaša.
- ◆ Pritožbeni rok za pritožbo zoper sklep, s katerim odloča sodišče skladno z določbami 42. in 42.a člena ZIZ, pa čeprav gre za odločanje v zvezi s sodnimi odločbami, ki so izdane znotraj postopka zaradi insolventnosti, v času poletnega poslovanja ne teče.

VSL Sklep Cst 348/2022, 24. 11. 2022

- ◆ V ZIZ vprašanje štetja rokov ni posebej urejeno, zato je treba uporabiti določbe ZPP. Če je rok določen po dnevih, se ne všteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za začetek roka prvi naslednji dan (drugi odstavek 111. člena ZPP). To pomeni, da do začetka dražbe 4.3.2022 še ni poteklo 30 dni od objave odredbe o prodaji, kot to pravilno opozarja pritožba in da so bile torej pri izvedbi dražbe nepravilnosti.

VSK Sklep II Ip 251/2022, 13. 10. 2022

- ◆ V skladu s sedmim odstavkom 9. člena ZIZ določeno, da je odločba o pritožbi pravnomočna, kar pomeni, da odločbe o pritožbi sodišča druge stopnje ni mogoče več izpodbijati z rednimi pravnimi sredstvi.

VSC Sklep I Ip 157/2022, 7. 7. 2022

- ◆ Da bi dolžnik vedel za zamudo z vložitvijo ugovora, je ključnega pomena, da ve, kdaj mu je začel teči rok za vložitev ugovora. Ker je za začetek tega roka bistven trenutek vročitve sklepa o izvršbi (tretji odstavek 9. člena ZIZ), je v zvezi s tem torej bistveno, kdaj je dolžnik zvedel za datum vročitve sklepa o izvršbi. Drži sicer, da se je dolžnik z dejstvom, da mu je bil sklep o izvršbi po podatkih, ki izhajajo iz vročilnice, vročen 9. 10. 2021, nedvomno seznanil ob prejemu sklepa o zavrženju ugovora,

v katerem je sodišče prve stopnje ugotovitev, da je šele 2. 11. 2021 vložen ugovor prepozen, oprlo prav na to dejstvo, dolžniku pa s skupaj s sklepom poslalo tudi kopijo vročilnice. Vendar pa ni nujno, da se je dolžnik z datumom vročitve seznanil šele tedaj. Glede na to, da je bila vročitev sklepa o izvršbi opravljena s fikcijo vročitve po določbah tretjega in četrtega odstavka 142. člena ZPP, namreč datum, ki se na podlagi četrtega odstavka 142. člena ZPP v primeru neprevzema pisanja v danem 15 dnevnom roku šteje kot datum vročitve, izhaja tudi iz dolžniku puščenega obvestila o prispelem pismu (tretji odstavek 142. člena ZPP).

VSM Sklep I Ip 308/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Fikcija vročitve nastopi že s potekom zadnjega, petnajstega dne od puščenega obvestila, o nastopu fikcije vročitve pa je bil dolžnik opozorjen v pravnem pouku obvestila o prispelem pismu. Vrhovno sodišče RS je v dne 14. 1. 2015 sprejetem načelnem pravnem mnenju, ki mu sledi tudi sodna praksa, zavzelo stališče, da se pri izteku roka iz četrtega odstavka 142. člena ZPP ne upošteva določba četrtega odstavka 111. člena ZPP, po katerem se, če je zadnji dan roka sobota, nedelja, praznik ali drug dela prost dan, ki ga določa zakon o praznikih, izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delovnika.

VSC Sklep I Ip 112/2022, 4. 5. 2022

- ◆ Skladno s tretjim odstavkom 9. člena ZIZ je določeno, da je potrebno pritožbo vložiti v osmih dneh od vročitve sklepa sodišča prve stopnje, na kar je bil prvi dolžnik poučen tudi v pravnem pouku sklepa z dne 6. 11. 2020.

VSC Sklep II Ip 391/2021, 15. 12. 2021

10. člen (Revizija in obnova postopka)

- ◆ Zakonodajalec je omejil revizijo le na tiste sklepe v postopkih izvršbe in zavarovanja, s katerimi je bilo na drugi stopnji pravnomočno odločeno, da se predlog za izvršbo zavrže ali zavrne ali se predlogu za izvršbo ugotovi. To pomeni, da revizija zoper ostale sklepe, izdane v postopkih izvršbe in zavarovanja, ni dovoljena.

VSRS Sklep II DoR 319/2022, enako tudi VSRS Sklep II DoR 408/2022, 19. 10. 2022

- ◆ V postopkih izvršbe in zavarovanja je revizijo mogoče dopustiti le v omejenem obsegu kot ga določa prvi odstavek 10. člena ZIZ, zoper ostale sklepe, izdane v teh postopkih, pa revizija še vedno ni dovoljena.
- ◆ V postopku izvršbe in zavarovanja se smiselno uporabljajo določbe ZPP, če ni v ZIZ ali katerem drugem zakonu drugače določeno (15. člen ZIZ). Smiselna uporaba ZPP pa ne pride v poštev v primeru revizije, saj revizijo izrecno ureja sam ZIZ v 10. členu.

VSRS Sklep III DoR 70/2022, 11. 10. 2022

- ◆ Zakonodajalec je revizijo v izvršilnih postopkih omejil le na točno določene sklepe. Sklep, izdan v obravnavani zadevi, ne spada med tiste, glede katerih bi bila revizija dovoljena.

VSRS Sklep II DoR 315/2022, 5. 10. 2022

11. člen (Hitrost in vrstni red postopanja)

12. člen (Vrstni red poplačila več upnikov)

13. člen (Izvršitev tujih odločb, tujih poravnav in tujih javnih listin)

14. člen (Izvršba na premoženje tuje države)

15. člen (Uporaba določb zakona o pravnem postopku)

- ◆ Neutemeljena je pritožbena graja, da izpodbijani sklep ni podpisan in žigosan. V obravnavani zadevi se vodi elektronski spis, v katerem so sodne odločbe izdelane v elektronski obliki. Takšnega sklepa sodnik ne podpiše z lastnoročnim podpisom, ampak s svojim varnim elektronskim podpisom (tretji odstavek 323. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju: ZPP) v zvezi s 15. členom Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju: ZIZ); 1. točka prvega odstavka 6. člena Pravilnika o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih in v kazenskem postopku - v nadaljevanju: Pravilnik). Izvirnik sodne odločbe predstavlja z varnim elektronskim podpisom podpisana elektronska sodna odločba, stranki, ki se ji pisanje vroča po pošti, pa se vroči natisnjen odpravek elektronske sodne odločbe (drugi odstavek 28. člena Pravilnika).

VSM Sklep I Ip 572/2022, 25. 10. 2022

- ◆ Splošni pogoji za dopolnilna zdravstvena zavarovanja SPD-06, ki jih je pritožbi priložila dolžnica, v tretjem odstavku 12. člena določajo, da morebitne spore rešuje sodišče v Ljubljani. Gre torej za splošen sporazum o pristojnosti, kot ga določa tretji odstavek 69. člena ZPP, ne pa za sporazum, ki bi bil sklenjen po tem, ko je prišlo do spora med upnikom in dolžnico, kot določa peti odstavek 51.b člena ZPP. Glede na določbo petega odstavka 51.b člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ takšnega sporazuma pri določitvi krajevno pristojnega sodišča ni mogoče upoštevati, zaradi česar je treba pristojno sodišče določiti na podlagi določbe četrtega odstavka 51.b člena ZPP, torej po stalnem ali začasnem prebivališču dolžnice. Ker ima dolžnica stalno prebivališče v Dravogradu, je za odločanje o zahtevku in stroških v pravnem postopku pristojno Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu.

VSM Sklep I Ip 341/2022, 16. 8. 2022

- ◆ Dolžnik je pravno nesposobna oseba, ki samostojno ne more veljavno opravljati procesnih dejanj. Dolžnost sodišča je sicer, da pravno nesposobni osebi zagotovi ustrezno zastopanje, vendar pa je treba določbo 81. člena ZPP (v smislu pozivanja k odpravi pomanjkljivosti) kot izjemo od splošnega pravila, da pravdo stranko zastopa zakoniti zastopnik, ki zanjo opravlja pravdna dejanja, razlagati restriktivno oziroma ozko. To pomeni, da se uporablja zgolj v primerih, ko zakoniti zastopnik še ni seznanjen s postopkom. Ko pa do te seznanitve pride, je primarno zakoniti zastopnik dolžan skrbeti za pravice in interese pravdo nesposobne stranke. Zato sodišče v takih primerih dejanj, ki jih opravi pravdo nesposobna oseba, ne pošilja zakonitemu zastopniku v odobritev, saj za to ni zakonske podlage, morebitno dejanje, ki ga opravi procesno nesposobna oseba sama, pa je obremenjeno s pomanjkljivostjo, ki je ni mogoče odpraviti z naknadno odobritvijo zakonitega zastopnika.

VSL Sklep I Ip 895/2022, 14. 7. 2022

- ◆ ZPP, na katerega je sodišče oprlo odločitev o zavrženju ugovora zaradi nepredložitve pooblastila, se v postopkih izvršbe in zavarovanja uporablja le smiselno, torej če ZIZ kot specialni predpis (lex specialis) ne določa drugače. Vloge v izvršilnem postopku so v ZIZ posebej urejene v 29. členu, ki v

devetem odstavku določa, da osebam iz osmega odstavka tega člena (odvetnik, notar, izvršitelj in Državno pravobranilstvo (sedaj Državno odvetništvo)) ni treba predložiti pooblastila.

VSL Sklep II Ip 604/2022, 18. 5. 2022

- ◆ Pravica do izjave ni le sredstvo za čim bolj popolno razjasnitev spornih vprašanj, pač pa (kot izraz spoštovanja človekove osebnosti in zahteve po enakopravni obravnavi strank v postopku pred sodiščem) tudi sredstvo, ki stranki omogoča, da se izjavi o vseh upoštevnikih vidikih zadeve, ki posegajo v njene interese, in ji s tem daje možnost, da vpliva na odločitev sodišča. Strankam mora biti omogočeno, da se opredelijo do celotnega procesnega gradiva, ki lahko vpliva na odločitev sodišča. To velja tudi za pomembne procesne odločitve.

VSM Sklep I Ip 318/2022, 17. 5. 2022

- ◆ V primerjavi s pravnim postopkom je v izvršilnem postopku načelo kontradiktornosti omejeno in je pogosto varovano šele kasneje v nadaljnjih fazah postopka - v postopku s pravnimi sredstvi. Tudi pri odločanju o stroških je to načelo varovano šele v pritožbeni fazi. ZIZ namreč ne predpisuje, da mora dati sodišče drugi stranki možnost, da se izreče o stroškovnem zahtevku. Prav tako sodna praksa šteje, da odločanje o stroških, ki so stranska terjatev, ni tako pomembno, da bi bilo treba nasprotni stranki dati možnost, da se že v postopku na prvi stopnji izjavi o stroškovni zahtevi.1 Pravica do izjave o stroškovnem zahtevku in opredelitev do odločitve o stroškovnem zahtevku je nasprotni stranki omogočena v pravnem sredstvu.

VSM Sklep I Ip 219/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Očitna pomota se lahko pripeti tudi pravno kvalificiranemu vložniku.
- ◆ Pri tem, ko je bil predlog za razpis druge dražbe vložen na nepristojno sodišče, ni šlo za očitno pomoto. Pooblaščenec upnika je namreč v vlogi kot naslovnika opredelil Okrajno sodišče v Trebnjem, na vlogo je tudi navedel opravilno številko izvršilne zadeve, ki med istima strankama teče pred okrajnim sodiščem v Trebnjem. Očitno je, da je zamešal obe izvršilni zadevi in ne drži pritožbena trditve, da je bila vloga (le) naslovljena na napačno sodišče, ampak so bili v vlogi tudi podatki, ki se ne nanašajo na predmetno zadevo. Zato Okrajno sodišče v Trebnjem vloge tudi ni odstopilo Okrajnemu sodišču v Novem mestu, saj ni imelo nobenega indica, da bi se lahko vloga nanašala na katero od izvršilnih zadev, ki se vodijo pred Okrajnim sodiščem v Novem mestu. Treba je tako šteti, da nastala situacija ni posledica očitne pomote, ampak neskrbnosti pooblaščenca upnika. Izjema iz desetega odstavka 112. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ se ne more uporabiti.

VSL Sklep I Ip 349/2022, 18. 3. 2022

- ◆ Ker so dolžniki predlog vložili sami, pri tem pa niso izkazali, da imajo opravljen pravniški državni izpit, njihov predlog ni dovoljen, zato ga je Vrhovno sodišče zavrglo (367.č člen ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).
- ◆ Sklicevanje dolžnikov na kazensko zadevo I Ips 48832/2014 ni utemeljeno, saj se v konkretnem primeru uporabljajo postopkovne določbe ZPP (15. člen ZIZ), Ustavno sodišče RS pa je ustavno skladnost prej pojasnjene ureditve že presojalo in odločilo, da država lahko na tak način pogojuje dostop do Vrhovnega sodišča zaradi visoke strokovne zahtevnosti postopkov z izrednimi pravnimi sredstvi.

VSRS Sklep II DoR 349/2022, 5. 10. 2022

16. člen (Pomen posameznih izrazov)

16.a člen (Identifikacijski podatki o dolžniku in upniku)

17. člen (Izvršilni naslov)

1. Splošno in načelo formalne legalitete

- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedensarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.
- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedensarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.
VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022
- ◆ Obveznost, ki se nalaga v izpolnitev dolžniku, mora biti določena oziroma določljiva in mora izhajati iz izvršilnega naslova, na katerega je izvršilno sodišče v skladu z načelom formalne legalitete vezano. Za določljivost morajo biti podani elementi, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kaj mora dolžnik dati, storiti ali dopustiti. Primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu ne sme puščati nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne sme zaradi zgoraj opisanega načela formalne legalitete terjati dodatnega vsebinskega odločanja.
VSL Sklep II Ip 1643/2021, 15. 12. 2021
- ◆ Izvršilni postopek je namenjen le realizaciji upnikove terjatve, zato je primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu, ki ne pušča nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne terja dodatnega vsebinskega odločanja, odločilnega pomena. Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik, dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti. Po oceni višjega sodišča je upnik glede plačila najemnine zadostil trditvenemu bremenu, ki se od njega v tej fazi postopka zahteva, saj je opredelitev dolžnikove obveznosti oziroma upnikove terjatve dovolj določna, da je mogoča njena realizacija v izvršilnem postopku. Predmetni notarski zapis tako predstavlja ustrezno podlago za izterjavo neplačane najemnine.
VSL Sklep II Ip 1686/2021, 8. 12. 2021

2. Sodna odločba in sodna poravnava

- ◆ Ker je cilj sodnega varstva v izvršilnem postopku prisilno poplačilo upnika, pa mora javne dajatve glede obveznosti iz izvršilnega naslova upoštevati izvršilno sodišče, enako kot bi sicer pri

prostovoljnem plačilu neto zneska moral storiti upnik sam. Neto zneska odpravnine iz izvršilnega naslova namreč ni mogoče konkretizirati, ne da bi upoštevali zakonske ureditve glede javnopravnih dajatev (davkov in prispevkov), ki se nanaša na navedeno obveznost. V sodni praksi je zavzeto stališče, da obračun obveznosti iz izvršilnega naslova ne pomeni samostojnega dejanja, ampak je nerazdružljivo povezan s posebnim načinom izpolnitve denarne obveznosti iz delovnega razmerja, ki je v izvršilnem naslovu opredeljena v bruto znesku.

VSM Sklep I Ip 667/2022, 30. 11. 2022

- ◆ Pravnomočnost sklepa o izvršbi v morebitnem predhodnem izvršilnem postopku ne preprečuje izvršilnemu sodišču, da v novem postopku ponovno preizkusi obstoj vseh predpostavk za izvršbo, med drugim tudi zapadlost obveznosti iz izvršilnega naslova. Sodišče je na pravnomočni sklep o izvršbi vezano le v posameznem izvršilnem postopku, v katerem je bil izdan. Meje pravnomočnosti ne sežejo v nov postopek. Sklicevanje upnika na odločitve v predhodnih postopkih po pojasnjenem nima pomena.

VSM Sklep I Ip 472/2022, 20. 7. 2022

- ◆ V sodni poravnavi, ki predstavlja izvršilni naslov, je dolžnici naložena izpolnitev obveznosti, ki jo je bila dolžnica sicer dolžna izpolniti na dogovorjeni datum 20. 12. 2021, kot izhaja iz prvega odstavka 1. točke te poravnave, kar pa ne pomeni, da je v primeru neizpolnitve naložene obveznosti po krivdi same dolžnice, ki ogleda na določen datum ni omogočila, dolžnica prosta svoje obveznosti. V nadaljevanju sodne poravnave namreč izhaja nadaljnja zaveza dolžnice dopustiti, da vodovodar preveri stanje napeljave in ventila, ki odpira dotok vode v stanovanje upnika in da glede na ugotovljeno dejansko stanje opravi drugo potrebno ravnanje, ki bo omogočilo dotok vode v stanovanje upnika. V točki 2 sta se stranki še zavezali, da bosta do 28. 2. 2022 pridobili vsak svojo ponudbo ustreznega načrtovalca in izvajalca vodovodne napeljave, pri čemer se zavežeta, da brez odlašanja izbereta najugodnejšo ter izbrano ponudbo potrđita v roku za sprejem ponudbe in nosita vsaka polovico stroškov načrtovanja in izvedbe dveh ločenih vodovodnih priključkov objekta, po izbrani ponudbi. Iz 4. točke pa izhaja še zaveza strank, da se bosta vzdržali vsakršnih enostranskih posegov v posest druga druge na objektu, zlasti vsakršnih ravnanj, ki bi imela za posledico prekinitev dotoka vode v stanovanju ene ali drugi stranke na tem objektu. Iz sodne poravnave v prvem odstavku sicer res izhaja obveznost dolžnice, da omogoči ogled na točno določen dan, kar pa ne izključuje nadaljnjih obveznosti dolžnice, katerim se je zavezala s sodno poravnavo.

VSL Sklep I Ip 729/2022, 5. 7. 2022

- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedenarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.
- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedenarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno

breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

3. Izvršljiv notarski zapis

- ◆ Sodišče je pravilno štelo, da je upnik pravilno uveljavil svoje odstopno upravičenje, saj sta bila dolžnika v zamudi s plačilom več kot dveh obrokov, bila sta pozvana k njihovem plačilu z dodatnim 15 dnevni rok, vročitev opominov in nato tudi odpovedi kreditne pogodbe pa ni bila mogoča iz razlogov na njuni strani.
- ◆ V kreditni pogodbi je predmet kreditojemalčeve obveznosti določen po višini z denarnim zneskom glavnice, s pogodbeno obrestno mero in dobo obrestovanja, torej vsebuje vse podatke, ki so potrebni in zadostni za izračun obveznosti na določen datum (kar dokazuje že to, da je bilo izračun mogoče opraviti). Zgolj dejstvo, da izračuna ni napravilo sodišče, temveč ga je moral opraviti izvedenec, ne pomeni, da je terjatev nedoločljiva, temveč pomeni le, da je zaradi kompleksnosti izračuna potrebno dodatno strokovno znanje, s katerim sodišče ne razpolaga (ravno temu pa je namenjen angažma izvedenca).
- ◆ Izvršilni naslov diskontiranja obveznosti iz naslova stroškov ne določa, diskontiranje pogodbenih obresti pa je bilo tako v upnikovi specifikaciji kot v izračunu izvedenca ustrezno upoštevano.

VSL Sklep II Ip 442/2022, 31. 5. 2022

- ◆ Kadar se premoženjski tožbeni zahtevek ne nanaša na denarni zahtevek, je treba vrednost spornega predmeta oceniti. ZPP v drugem odstavku 44. člena kombinira ocenitveno dolžnost tožnika (drugi odstavek 44. člena ZPP) in korekturno dolžnost sodišča (tretji odstavek 44. člena ZPP). Ocenitvena dolžnost zavezuje tožnika ob vložitvi tožbe in ob spremembi tožbe. Kasneje tožnik vrednosti spornega predmeta ne more več spreminjati.
- ◆ Na vrednost spora se je ob vložitvi tožbe še navezovalo vprašanje pravice do revizije in do stvarne pristojnosti. V obravnavanem primeru ocenjena vrednost spora v tožbi ni odpirala ne vprašanja stvarne pristojnosti niti vprašanja dovoljenosti revizije. Zato ni bilo razlogov za postopek po tretjem odstavku 44. člena ZPP. Ker sodišče lahko opravi korekturno dolžnost le do faze obravnavanja glavne stvari, je sklep, izdan šele v sodbi, tudi prepozen.
- ◆ V zvezi z izvršljivostjo kreditne pogodbe pritožbeno sodišče nima pomislekov o pravilnosti dokazne ocene in presoje sodišča prve stopnje, da je bila kreditna pogodba, sklenjena kot zasebna listina, skladno z 49. in 50. členom ZN potrjena (solemnizirana) pri notarju. Drži, da je potrjevanje zasebnih listin kot dodatna obličnost namenjena pridobitvi neposredne izvršljivosti listine. Stranke pravnega posla morajo pred notarjem ponovno potrditi, da se strinjajo z vsebino pravnega posla. Glede na dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje je bil postopek potrditve zasebne listine opravljen tako, kot je določeno v 49. in 50. členu ZN. Kreditna pogodba je del notarskega zapisa SV 1051/07, izpolnjeni so vsi pogoji iz 4. člena ZN za njeno izvršljivost.
- ◆ Načelo vestnosti in poštenja (5. člen OZ) morajo udeleženci vsakega obligacijskega razmerja spoštovati pri sklepanju in tudi pri izpolnjevanju obveznosti iz teh razmerij. Stranka, ki se s pogodbo zaveže zavarovati svojo obveznost z zastavitvijo določenih predmetov, ki jih sama opiše in identificira, ko pa je treba pogodbo izpolniti, se sklicuje na neveljavnost danega zavarovanja zaradi pomanjkljivih opisov predmetov zastave v pogodbah, ki jih je sama pripravila, ravna v nasprotju s svojimi prejšnjimi ravnanji (venire contra factum proprium) in z načelom vestnosti in poštenja. Stranka, ki sama povzroči ničnost pravnega posla (zaradi nedoločnosti opisanega predmeta obveznosti) se na ničnost ne more sklicevati.
- ◆ Pri neposestni zastavni pravici na premičnini zastavljena premičnina ni izročena v neposredno posest zastavnemu upniku niti tretji osebi. Ostane v neposredni posesti zastavitelja ali tretje osebe zanj (171. člen SPZ). Za ta spor so relevantna določila 171. in 177. člena SPZ o neposestni zastavni pravici pred

novelo SPZ-B in Uredbe o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premožnin iz leta 2004. Urejeni sta bili dve obliki neposestne zastavne pravice: navadna in registrska. Po prvem odstavku 171. člena SPZ neposestna zastavna pravica nastane že s sporazumom v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Sklenitev takega sporazuma ima v postopku izvršbe učinek rubeža premožnine (tretji odstavek 171. člena SPZ).

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje dejanskim in pravnim zaključkom sodišča prve stopnje, da zastavna pravica na zastavljenih telekomunikacijskih omrežjih ni bila registrska zastavna pravica.
- ◆ Vrste premožnin, za katere se je vzpostavil register neposestnih zastavnih pravic, so bile določene v 8. členu Uredbe. Med njimi je bila navedena „oprema“. A ta pojem ni bil opredeljen. Telekomunikacijsko omrežje kot zbirna stvar ni bilo določeno kot stvar, za katero je bil vzpostavljen register neposestnih zastavnih pravic. Sestavine (posamezne) stvari, ki so ga sestavljale, pa niso bile predmet vpisa v register. Peti odstavek 11. člena Uredbe je določal, da opreme ni dopustno vpisati v register, če se v skladu s splošnim prepričanjem šteje za del druge stvari. Tako se izkaže, da se posamezni TK vodi, kabli in jaški, tudi če bi šteli za opremo telekomunikacijskega omrežja, ne bi vpisali v register.
- ◆ Oba obravnavana sporazuma o zavarovanju denarne terjatve z ustanovitvijo hipoteke na zastavljenih nepremičninah sta bila po pravilnih dejanskih ugotovitvah sodišča prve stopnje sklenjena v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa.
- ◆ Nepravilen sklep o določitvi vrednosti spornega predmeta je vplival na napačno odločitev o pravnih stroških, priznanih prvi toženi stranki. Pri odmeri pravnih stroškov je treba upoštevati vrednost spora, ki jo je določila tožeča stranka.

VSL Sodba in sklep I Cp 1194/2021, 17. 3. 2022

- ◆ Izvršilni postopek je namenjen le realizaciji upnikove terjatve, zato je primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu, ki ne pušča nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne terja dodatnega vsebinskega odločanja, odločilnega pomena. Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik, dolжник ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti. Po oceni višjega sodišča je upnik glede plačila najemnine zadostil trditvenemu bremenu, ki se od njega v tej fazi postopka zahteva, saj je opredelitev dolžnikove obveznosti oziroma upnikove terjatve dovolj določna, da je mogoča njena realizacija v izvršilnem postopku. Predmetni notarski zapis tako predstavlja ustrezno podlago za izterjavo neplačane najemnine.

VSL Sklep II Ip 1686/2021, 8. 12. 2021

4. Druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov

- ◆ V VSRS Sodbi IV Ips 10/2021 z dne 21. 9. 2021, na argumentacijo katere se je pri zavrnitvi predloga za izvršbo oprlo sodišče prve stopnje, je Vrhovno sodišče RS presodilo, da kršitev z odlokom vlade (in ne z zakonom) predpisanega obveznega nošenja maske ne more imeti kaznovalnopravnih posledic. Sankcija, ki jo je Vrhovno sodišče RS presoјalo, je bila torej kaznovalnopravne narave in je bila storilcu prekrška izrečena neposredno zaradi kršitve vladnega odloka. V obravnavani zadevi pa ne gre za tak primer. Sankcija, ki je bila z Odločitvijo izrečena delavki (dolžnici), je namreč disciplinske in ne kaznovalnopravne narave.
- ◆ Sankcija je bila dolžnici izrečena na podlagi 16. in 26. člena Pravilnika o odgovornosti delavcev za kršitve pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja – Pravilnik 621 zaradi kršitve obveznosti iz delovnega razmerja, ker 18. 10. 2021 pri svojem delu v službenih prostorih ni nosila zaščitne maske in s tem ni spoštovala Navodil posebne delovne skupine za koronavirus z dne 17. 8. 2021 (izdanih z namenom preprečitev ponovnih izbruhov okužb in širjenja okužb s Covid-19). Kršitev, ugotovljena v Odločitvi, torej ne temelji na vladnih odlokih, kot je zmotno zaključilo sodišče prve stopnje, temveč na internih in na podlagi zakona sprejetih pravilih delodajalca (upnika), ki jih je delavec dolžan spoštovati in jim slediti. Če pravil ne spoštuje, je delovnopravno disciplinsko

odgovoren, sklep delodajalca o izrečni denarni kazni, zoper katerega delavec ni zahteval arbitražnega ali sodnega varstva, pa je izvršilni naslov, ki se izvrši po pravilih, ki veljajo za sodno izvršbo.

VSL Sklep II Ip 443/2022, 18. 5. 2022

18. člen (Odločba in poravnava)

19. člen (Izvršljivost odločbe)

- ◆ Gre namreč za trditve, o katerih je bilo že odločeno v nepravdnem postopku. Sklicevanje z istimi razlogi na objektivno nezmožnost izpolnitve bi zato pomenilo ponovno odločanje o že razsojeni stvari, kar pa presega pristojnosti izvršilnega sodišča in je v nasprotju z načelom formalne legaliete. Tudi če bi se postavili na stališče, da bi moralo sodišče ponovno presoјati, ali sporne listine obstajajo, bi morali upoštevati, da si stojita nasproti pravnomočni izvršilni naslov in izjava dolnika, pri čemer ima izvršilni naslov gotovo večjo težo in ga zgolj z izjavo in izpovedjo zakonitega zastopnika dolžnika ni mogoče izpodbiti. Res gre za dokazovanje negativnega dejstva, vendar v opisanem položaju ni mogoče zahtevati od upnika, da mora dokazovati, da listine iz pravnomočnega izvršilnega naslova obstajajo.

VSK Sklep II Ip 131/2022, 26. 5. 2022

20. člen (Izvršljivost poravnave)

- ◆ V sodni poravnavi, ki predstavlja izvršilni naslov, je dolžnici naložena izpolnitev obveznosti, ki jo je bila dolžnica sicer dolžna izpolniti na dogovorjeni datum 20. 12. 2021, kot izhaja iz prvega odstavka 1. točke te poravnave, kar pa ne pomeni, da je v primeru neizpolnitve naložene obveznosti po krivdi same dolžnice, ki ogleda na določen datum ni omogočila, dolžnica prosta svoje obveznosti. V nadaljevanju sodne poravnave namreč izhaja nadaljnja zaveza dolžnice dopustiti, da vodovodar preveri stanje napeljave in ventila, ki odpira dotok vode v stanovanje upnika in da glede na ugotovljeno dejansko stanje opravi drugo potrebno ravnanje, ki bo omogočilo dotok vode v stanovanje upnika. V točki 2 sta se stranki še zavezali, da bosta do 28. 2. 2022 pridobili vsak svojo ponudbo ustreznega načrtovalca in izvajalca vodovodne napeljave, pri čemer se zavežeta, da brez odlašanja izbereta najugodnejšo ter izbrano ponudbo potrđita v roku za sprejem ponudbe in nosita vsaka polovico stroškov načrtovanja in izvedbe dveh ločenih vodovodnih priključkov objekta, po izbrani ponudbi. Iz 4. točke pa izhaja še zaveza strank, da se bosta vzdržali vsakršnih enostranskih posegov v posest druga druge na objektu, zlasti vsakršnih ravnanj, ki bi imela za posledico prekinitve dotoka vode v stanovanju ene ali drugi stranke na tem objektu. Iz sodne poravnave v prvem odstavku sicer res izhaja obveznost dolžnice, da omogoči ogled na točno določen dan, kar pa ne izključuje nadaljnjih obveznosti dolžnice, katerim se je zavezala s sodno poravnavo.

VSL Sklep I Ip 729/2022, 5. 7. 2022

- ◆ V primeru terjatve, ki izvira iz sodne poravnave in katere zapadlost ni odvisna od poteka roka, temveč od drugega dejstva, ki je navedeno v sodni poravnavi (torej od izpolnitve določenega pogoja), ZIZ ne vsebuje posebnih določb. Mogoče pa je povzeti, da sama sklenjena sodna poravnava nikakor ne zadošča za ugotovitev, da je izpolnjen bodoči pogoj, za katerega ob sklenitvi sodne poravnave ni moglo biti znano, da bo izpolnjen. Ker torej sklenjena sodna poravnava ne dokazuje, da je izpolnjen v njej določen pogoj, je za dokazovanje zapadlosti terjatve treba izhajati iz že navedenega drugega odstavka 20. člena ZIZ. Če stranki sodne poravnave ne bosta nastopa pogoja ugotovili s sodno poravnavo (novo), bo moral upnik uresničitev takšnega pogoja dokazati bodisi z javno listino bodisi s

pravnomočno sodbo. Nikakor pa za izvršljivost od pogoja odvisne zapadlosti terjatve ne bo zadoščala sodna poravnava s katero je bil za zapadlost dogovorjen odložni pogoj.

- ◆ Upnik je na podlagi sodne poravnave predlagal izvršbo za celotno s sodno poravnavo dogovorjeno (obročno) obveznost, ki naj bi zapadla s tem, ker je bil dolžnik v zamudi z dvema zaporednima mesečnima obrokom. Za zapadlost celotne dogovorjene vsote, ki je odvisna od uresničitve odložnega pogoja (zamuda s plačilom dveh zaporednih mesečnih obrokov), sama sklenjena sodna poravnava ne zadošča. Ker pa upnik zapadlosti celotne dolžnikove obveznosti ni dokazal niti z javno listino niti s pravnomočno sodbo, je treba ugotoviti, da je dokazal, da sta zapadla samo dva dogovorjena mesečna obroka po 100 EUR – zapadlost teh dveh obrokov je odvisna zgolj od poteka časa in je razvidna iz sklenjene sadne poravnave.

VSL Sklep II Ip 131/2022, 16. 2. 2022

20.a člen (Izvršljivost notarskega zapisa)

- ◆ Kadar je zapadlost terjatve iz izvršljivega notarskega zapisa neposredna zakonska posledica neplačila (posameznega obroka), tedaj upnik ni dolžan dokazovati zapadlosti terjatve s posebno izvensodno izjavo iz tretjega odstavka 20a. člena ZIZ. Zadošča, če upnik zapadlost terjatve zatrjuje v predlogu za izvršbo.
- ◆ Razumna razlaga tiste prvine 20.a člena ZIZ, ki govori o pisni izjavi o zapadlosti terjatve, se zato nanaša na položaje, ko ima takšna izjava nek materialnopravni pomen. To je tedaj, ko upnik z izjavo uresničuje odpoklicno upravičenje. Razlaga, ki bi zahtevalo iz 20. a člena ZIZ raztezala tudi na položaje, ko izjava takšnega pomena nima ter bi bila sama sebi namen, bi brez razumnega razloga oteževala upnikov položaj ter s tem posegala v njegovo pravico do učinkovite izvršbe, torej v pravico do sodnega varstva (23. člen Ustave).

VSRS Sklep II Ips 46/2022, 5. 10. 2022

- ◆ Pravnomočnost sklepa o izvršbi v morebitnem predhodnem izvršilnem postopku ne preprečuje izvršilnemu sodišču, da v novem postopku ponovno preizkusi obstoj vseh predpostavk za izvršbo, med drugim tudi zapadlost obveznosti iz izvršilnega naslova. Sodišče je na pravnomočni sklep o izvršbi vezano le v posameznem izvršilnem postopku, v katerem je bil izdan. Meje pravnomočnosti ne sežejo v nov postopek. Sklicevanje upnika na odločitve v predhodnih postopkih po pojasnjenem nima pomena.

VSM Sklep I Ip 472/2022, 20. 7. 2022

- ◆ Sodišče je pravilno štelo, da je upnik pravilno uveljavil svoje odstopno upravičenje, saj sta bila dolžnika v zamudi s plačilom več kot dveh obrokov, bila sta pozvana k njihovem plačilu z dodatnim 15 dnevni rok, vročitev opominov in nato tudi odpovedi kreditne pogodbe pa ni bila mogoča iz razlogov na njuni strani.
- ◆ V kreditni pogodbi je predmet kreditojemalčeve obveznosti določen po višini z denarnim zneskom glavnice, s pogodbeno obrestno mero in dobo obrestovanja, torej vsebuje vse podatke, ki so potrebni in zadostni za izračun obveznosti na določen datum (kar dokazuje že to, da je bilo izračun mogoče opraviti). Zgolj dejstvo, da izračuna ni napravilo sodišče, temveč ga je moral opraviti izvedenec, ne pomeni, da je terjatev nedoločljiva, temveč pomeni le, da je zaradi kompleksnosti izračuna potrebno dodatno strokovno znanje, s katerim sodišče ne razpolaga (ravno temu pa je namenjen angažma izvedenca).
- ◆ Izvršilni naslov diskontiranja obveznosti iz naslova stroškov ne določa, diskontiranje pogodbenih obresti pa je bilo tako v upnikovi specifikaciji kot v izračunu izvedenca ustrezno upoštevano.

VSL Sklep II Ip 442/2022, 31. 5. 2022

- ◆ V primeru terjatve, ki izvira iz sodne poravnave in katere zapadlost ni odvisna od poteka roka, temveč od drugega dejstva, ki je navedeno v sodni poravnavi (torej od izpolnitve določenega pogoja), ZIZ ne vsebuje posebnih določb. Mogoče pa je povzeti, da sama sklenjena sodna poravnava nikakor ne zadošča za ugotovitev, da je izpolnjen bodoči pogoj, za katerega ob sklenitvi sodne poravnave ni moglo biti znano, da bo izpolnjen. Ker torej sklenjena sodna poravnava ne dokazuje, da je izpolnjen v njej določen pogoj, je za dokazovanje zapadlosti terjatve treba izhajati iz že navedenega drugega odstavka 20. člena ZIZ. Če stranki sodne poravnave ne bosta nastopa pogoja ugotovili s sodno poravnavo (novo), bo moral upnik uresničitev takšnega pogoja dokazati bodisi z javno listino bodisi s pravnomočno sodbo. Nikakor pa za izvršljivost od pogoja odvisne zapadlosti terjatve ne bo zadoščala sodna poravnava s katero je bil za zapadlost dogovorjen odložni pogoj.
- ◆ Upnik je na podlagi sodne poravnave predlagal izvršbo za celotno s sodno poravnavo dogovorjeno (obročno) obveznost, ki naj bi zapadla s tem, ker je bil dolžnik v zamudi z dvema zaporednima mesečnima obrokom. Za zapadlost celotne dogovorjene vsote, ki je odvisna od uresničitve odložnega pogoja (zamuda s plačilom dveh zaporednih mesečnih obrokov), sama sklenjena sodna poravnava ne zadošča. Ker pa upnik zapadlosti celotne dolžnikove obveznosti ni dokazal niti z javno listino niti s pravnomočno sodbo, je treba ugotoviti, da je dokazal, da sta zapadla samo dva dogovorjena mesečna obroka po 100 EUR – zapadlost teh dveh obrokov je odvisna zgolj od poteka časa in je razvidna iz sklenjene sadne poravnave.

VSL Sklep II Ip 131/2022, 16. 2. 2022

- ◆ Upnik, ki je dolžniku poslal pisno obvestilo o odstopu od kreditne pogodbe, pred tem pa na enak način tudi opomin s 15-dnevnim rokom za plačilo zapadlih obveznosti, priporočeno s povratnico, ki je glede na uradni zaznamek pošte ni dvignil, je zadostil zakonskim zahtevam za (predčasno) zapadlost notarskega zapisa.

VSC Sklep I Ip 426/2021, 26. 1. 2022

- ◆ Izvršilni postopek je namenjen le realizaciji upnikove terjatve, zato je primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu, ki ne pušča nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne terja dodatnega vsebinskega odločanja, odločilnega pomena. Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik, dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti. Po oceni višjega sodišča je upnik glede plačila najemnine zadostil trditvenemu bremenu, ki se od njega v tej fazi postopka zahteva, saj je opredelitev dolžnikove obveznosti oziroma upnikove terjatve dovolj določna, da je mogoča njena realizacija v izvršilnem postopku. Predmetni notarski zapis tako predstavlja ustrezno podlago za izterjavo neplačane najemnine.

VSL Sklep II Ip 1686/2021, 8. 12. 2021

21. člen (Primernost izvršilnega naslova za izvršbo)

1. Splošno

- ◆ Sodišče je pravilno štelo, da je upnik pravilno uveljavil svoje odstopno upravičenje, saj sta bila dolžnika v zamudi s plačilom več kot dveh obrokov, bila sta pozvana k njihovem plačilu z dodatnim 15 dnevni rokom, vročitev opominov in nato tudi odpovedi kreditne pogodbe pa ni bila mogoča iz razlogov na njuni strani.
- ◆ V kreditni pogodbi je predmet kreditnejalčeve obveznosti določen po višini z denarnim zneskom glavnice, s pogodbeno obrestno mero in dobo obrestovanja, torej vsebuje vse podatke, ki so potrebni in zadostni za izračun obveznosti na določen datum (kar dokazuje že to, da je bilo izračun mogoče opraviti). Zgolj dejstvo, da izračuna ni napravilo sodišče, temveč ga je moral opraviti izvedenec, ne pomeni, da je terjatev nedoločljiva, temveč pomeni le, da je zaradi kompleksnosti izračuna potrebno

dodatno strokovno znanje, s katerim sodišče ne razpolaga (ravno temu pa je namenjen angažma izvedenca).

- ♦ Izvršilni naslov diskontiranja obveznosti iz naslova stroškov ne določa, diskontiranje pogodbenih obresti pa je bilo tako v upnikovi specifikaciji kot v izračunu izvedenca ustrezno upoštevano.

VSL Sklep II Ip 442/2022, 31. 5. 2022

2. Rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti

- ♦ Dejstvo, da v sodbi rok za izpolnitev ni določen, skladno z drugim odstavkom 21. člena ZIZ, ne predstavlja ovire za dovolitev izvršbe. Upnik lahko predlog za izvršbo na podlagi takšne sodbe vloži že takoj po nastopu njene pravnomočnosti, sodišče pa mora v izvršilnem postopku nato določiti rok, v katerem lahko dolžnik prostovoljno izpolni v sodbi določeno obveznost, preden se za izterjavo te obveznosti (po poteku tega roka in torej po nastopu izvršljivosti) opravi izvršba. Ne glede na to, ali je paricijski rok določen že v izvršilnem naslovu ali pa ga na podlagi drugega odstavka 21. člena ZIZ določi izvršilno sodišče, paricijski rok ne odlaga zapadlosti dolžnikove terjatve, ampak vpliva na odložitev pravice upnika zahtevati prisilno izvršitev terjatve, ki je sicer že ugotovljena in dolžniku v plačilo naložena s sodno odločbo.

VSM Sklep I Ip 147/2022, 4. 5. 2022

- ♦ Kadar se premoženjski tožbeni zahtevak ne nanaša na denarni zahtevak, je treba vrednost spornega predmeta oceniti. ZPP v drugem odstavku 44. člena kombinira ocenitveno dolžnost tožnika (drugi odstavek 44. člena ZPP) in korekturno dolžnost sodišča (tretji odstavek 44. člena ZPP). Ocenitvena dolžnost zavezuje tožnika ob vložitvi tožbe in ob spremembi tožbe. Kasneje tožnik vrednosti spornega predmeta ne more več spreminjati.
- ♦ Na vrednost spora se je ob vložitvi tožbe še navezovalo vprašanje pravice do revizije in do stvarne pristojnosti. V obravnavanem primeru ocenjena vrednost spora v tožbi ni odpirala ne vprašanja stvarne pristojnosti niti vprašanja dovoljenosti revizije. Zato ni bilo razlogov za postopek po tretjem odstavku 44. člena ZPP. Ker sodišče lahko opravi korekturno dolžnost le do faze obravnavanja glavne stvari, je sklep, izdan šele v sodbi, tudi prepozen.
- ♦ V zvezi z izvršljivostjo kreditne pogodbe pritožbeno sodišče nima pomislekov o pravilnosti dokazne ocene in presoje sodišča prve stopnje, da je bila kreditna pogodba, sklenjena kot zasebna listina, skladno z 49. in 50. členom ZN potrjena (solemnizirana) pri notarju. Drži, da je potrjevanje zasebnih listin kot dodatna obličnost namenjena pridobitvi neposredne izvršljivosti listine. Stranke pravnega posla morajo pred notarjem ponovno potrditi, da se strinjajo z vsebino pravnega posla. Glede na dejanske ugotovitve sodišča prve stopnje je bil postopek potrditve zasebne listine opravljen tako, kot je določeno v 49. in 50. členu ZN. Kreditna pogodba je del notarskega zapisa SV 1051/07, izpolnjeni so vsi pogoji iz 4. člena ZN za njeno izvršljivost.
- ♦ Načelo vestnosti in poštenja (5. člen OZ) morajo udeleženci vsakega obligacijskega razmerja spoštovati pri sklepanju in tudi pri izpolnjevanju obveznosti iz teh razmerij. Stranka, ki se s pogodbo zaveže zavarovati svojo obveznost z zastavitvijo določenih predmetov, ki jih sama opiše in identificira, ko pa je treba pogodbo izpolniti, se sklicuje na neveljavnost danega zavarovanja zaradi pomanjkljivih opisov predmetov zastave v pogodbah, ki jih je sama pripravila, ravna v nasprotju s svojimi prejšnjimi ravnanji (venire contra factum proprium) in z načelom vestnosti in poštenja. Stranka, ki sama povzroči ničnost pravnega posla (zaradi nedoločnosti opisanega predmeta obveznosti) se na ničnost ne more sklicevati.
- ♦ Pri neposestni zastavni pravici na premičnini zastavljena premičnina ni izročena v neposredno posest zastavnemu upniku niti tretji osebi. Ostane v neposredni posesti zastavitelja ali tretje osebe zanj (171. člen SPZ). Za ta spor so relevantna določila 171. in 177. člena SPZ o neposestni zastavni pravici pred novelo SPZ-B in Uredbe o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin iz leta 2004. Urejeni sta bili dve obliki neposestne zastavne pravice: navadna in registrska. Po prvem odstavku 171. člena SPZ neposestna zastavna pravica nastane že s sporazumom v obliki neposredno izvršljivega

notarskega zapisa. Sklenitev takega sporazuma ima v postopku izvršbe učinek rubeža premičnine (tretji odstavek 171. člena SPZ).

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje dejanskim in pravnim zaključkom sodišča prve stopnje, da zastavna pravica na zastavljenih telekomunikacijskih omrežjih ni bila registrska zastavna pravica.
- ◆ Vrste premičnin, za katere se je vzpostavil register neposestnih zastavnih pravic, so bile določene v 8. členu Uredbe. Med njimi je bila navedena „oprema“. A ta pojem ni bil opredeljen. Telekomunikacijsko omrežje kot zbirna stvar ni bilo določeno kot stvar, za katero je bil vzpostavljen register neposestnih zastavnih pravic. Sestavine (posamezne) stvari, ki so ga sestavljale, pa niso bile predmet vpisa v register. Peti odstavek 11. člena Uredbe je določal, da opreme ni dopustno vpisati v register, če se v skladu s splošnim prepričanjem šteje za del druge stvari. Tako se izkaže, da se posamezni TK vodi, kabli in jaški, tudi če bi šteli za opremo telekomunikacijskega omrežja, ne bi vpisali v register.
- ◆ Oba obravnavana sporazuma o zavarovanju denarne terjatve z ustanovitvijo hipoteke na zastavljenih nepremičninah sta bila po pravilnih dejanskih ugotovitvah sodišča prve stopnje sklenjena v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa.
- ◆ Nepravilen sklep o določitvi vrednosti spornega predmeta je vplival na napačno odločitev o pravnih stroških, priznanih prvi toženi stranki. Pri odmeri pravnih stroškov je treba upoštevati vrednost spora, ki jo je določila tožeča stranka.

VSL Sodba in sklep I Cp 1194/2021, 17. 3. 2022

- ◆ Obveznost, ki se nalaga v izpolnitev dolžniku, mora biti določena oziroma določljiva in mora izhajati iz izvršilnega naslova, na katerega je izvršilno sodišče v skladu z načelom formalne legalitete vezano. Za določljivost morajo biti podani elementi, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kaj mora dolžnik dati, storiti ali dopustiti. Primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu ne sme puščati nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne sme zaradi zgoraj opisanega načela formalne legalitete terjati dodatnega vsebinskega odločanja.

VSL Sklep II Ip 1643/2021, 15. 12. 2021

- ◆ Izvršilni postopek je namenjen le realizaciji upnikove terjatve, zato je primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu, ki ne pušča nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne terja dodatnega vsebinskega odločanja, odločilnega pomena. Izvršilni naslov je primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik, dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti. Po oceni višjega sodišča je upnik glede plačila najemnine zadostil trditvenemu bremenu, ki se od njega v tej fazi postopka zahteva, saj je opredelitev dolžnikove obveznosti oziroma upnikove terjatve dovolj določna, da je mogoča njena realizacija v izvršilnem postopku. Predmetni notarski zapis tako predstavlja ustrezno podlago za izterjavo neplačane najemnine.

VSL Sklep II Ip 1686/2021, 8. 12. 2021

22. člen (Plačilo zamudnih obresti)

23. člen (Verodostojna listina)

- ◆ V pritožbi je upnik zatrjeval in s predloženimi listinami (račun št. 1-2021 z dne 31. 8. 2021, odločba FURS z dne 5. 8. 2020, obračun pavšalnega nadomestila, vložen dne 31. 1. 2022) izkazoval, da je v prejšnjem odstavku citirano fakturo kot verodostojno listino izdal za dobavljeno blago (hlodovino) dolžniku, ki je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Ker se sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni ukvarjalo z vprašanjem, ali ima morebiti upnik kot fizična oseba v veljavni zakonodaji podlago za izdajo fakture kot upravičenec do pavšalnega nadomestila DDV, kar je upnik obrazloženo navajal v pritožbi, je ostalo relevantno dejansko stanje nepopolno ugotovljeno.

VSM Sklep I Ip 503/2022, 28. 9. 2022

24. člen (Prehod terjatve ali obveznosti)

- ◆ Pravna podlaga, na kateri je pritožnik kot nov lastnik nepremičnine odgovoren za dolg, ki ga ima dolžnik do upnika, je v določbi drugega odstavka 170. člena ZIZ, ki določa, da z zaznambo izvršbe pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Ker je pritožnik na nepremičnini, ki je predmet izvršbe, pridobil lastninsko pravico šele med izvršilnim postopkom, je torej že po samem zakonu vstopil v izvršbo. Pomembno pa je, da za vtoževani dolg odgovarja le z med izvršbo pridobljeno nepremičnino, ne pa tudi z drugimi sredstvi izvršbe. Prav to je v nasprotju z osebnim dolžnikom bistveno za položaj hipotekarnega dolžnika.
- ◆ Ko torej že sam zakon določa vstop novega dolžnika (zaradi tega, ker je po zaznambi izvršbe pridobil nepremičnino, ki je predmet izvršbe), tako ni potreben upnikov predlog, ampak mora iz pojasnenih razlogov že samo sodišče izdati sklep o nadaljevanju izvršbe, kot je pravilno postopalo tudi sodišče prve stopnje. S takim sklepom se hipotekarnemu dolžniku omogoči, da je seznanjen, da se bo izvršba sedaj nadaljevala tudi z njim. To mu omogoči, da vloži ugovor po 56.a členu ZIZ, kar pa pomeni, da se mu zagotovi ustavna pravica dostopa do sodnega varstva, ki jo zagotavlja prvi odstavek 23. člena Ustave RS (prim. Odločba Ustavnega sodišča RS Up-2324/08 z dne 16. 12. 2010).

VSL Sklep II Ip 946/2022, 6. 9. 2022

- ◆ Novi hipotekarni upnik s cesijo terjatve vstopi v položaj prejšnjega upnika, saj pridobi hipoteko v istem vrstnem redu, kot je (bila že predhodno) vpisana. Nadaljnji upniki torej zaradi cesije niso v ničemer v slabšem položaju – ne glede vrstnega reda ne glede velikosti hipotekarnega jamstva prvemu hipotekarnemu upniku. Če s prenosom terjatve ne bi bila prenesena tudi hipoteka (ker bi se ji hipotekarni upnik odpovedal), bi ta prenehala, saj gre za akcesorno pravico, ki je vezana na zavarovano terjatev in je samostojno ni mogoče prenašati. Drugačno stališče bi pravzaprav pomenilo, da v zemljiško knjigo vpisanemu prvemu hipotekarnemu upniku poplačilo ne gre (ker je terjatev že prenesel na cesionarja, hipoteka kot akcesorna pravica pa nima lastne prometnosti in ne dopušča cepitve na upniški – aktivni strani, kar pomeni, da sta upnik zavarovane terjatve in hipotekarni upnik vedno ista oseba), cesionarju pa prav tako ne, ker prenos hipoteke še ni vpisan v zemljiško knjigo in bi torej v tem vmesnem obdobju pravica dejansko „ne obstajala“, čeprav ni podan noben od razlogov za prenehanje hipoteke. Hipoteka kot stranska pravica tako preide na cesionarja že s samo sklenitvijo cesijske pogodbe, ne da bi bil za to potreben še vpis v zemljiško knjigo.
- ◆ Upnik je lahko uspešen z izpodbijanjem vrstnega reda terjatve drugega upnika le, če bi s tem lahko dosegel, da bi bila vsaj delno poplačana njegova terjatev. Vrstni red terjatev se določi glede na čas pridobitve zastavne pravice. Hipoteka je stvarnopravna pravica, ki je namenjena zavarovanju določene terjatve, ne pa osebe upnika. Le v primeru, če bi prenehala terjatev in s tem tudi hipoteka, ali pa če bi prenehala le hipoteka, bi pritožnik lahko uspešno izpodbil vrstni red poplačila, saj bi le-to vplivalo na njegovo poplačilo.
- ◆ Zastavni upnik nima položaja stranke postopka. Tudi pri izvršbi na nepremičnino je upnik le oseba, katere terjatev se uveljavlja v postopku. Upnik je tisti, na predlog katerega se vodi postopek. Zastavnega upnika pa zakon uvršča med udeležence postopka in jim daje pravico le do poplačila iz dobljene kupnine.

VSL Sklep II Ip 839/2022, 22. 8. 2022

- ◆ V tretjem odstavku 17. člena ZOKIPOSR je že zakonsko določen prehod obveznosti, ki so na podlagi določb ZFPPod prešle na družbenike izbrisanih družb, na Republiko Slovenijo in pravica upnikov, da plačilo teh obveznosti (pod enakimi pogoji, pod katerimi bi lahko plačilo uveljavljali od družbenikov izbrisanih družb) uveljavljajo od Republike Slovenije. ZOKIPOSR v četrtem odstavku 8. člena sicer omenja tudi sklenitev sporazuma o prevzemu dolga z upnikom. Vendar pa iz določb ZOKIPOSR ne izhaja, da bi bil (poskus) sklenitve takšnega sporazuma tudi pogoj za uveljavljanje plačila upnikove terjatve od Republike Slovenije v izvršilnem postopku. Ker ima prehod obveznosti na Republiko Slovenijo podlago v zakonu, upniku samega dejstva prehoda obveznosti ni treba izkazati s posebno

listino, ki bi potrjevala prehod obveznosti, oziroma mu v ta namen ni treba vložiti tožbe. Na to nenazadnje napotuje določba tretjega odstavka 17. člena ZOKIPOSR, da lahko upnik plačilo neplačanega dela svoje terjatve od prevzemnika uveljavlja pod enakimi pogoji, kot če bi plačilo uveljavljal od družbenika izbrisane družbe ali njegovih dedičev. Mora pa upnik izkazati obstoj pogojev, pod katerimi je v tretjem odstavku 17. člena predviden prehod obveznosti na Republiko Slovenijo.

VSM Sklep I Ip 314/2022, 17. 8. 2022

- ◆ Ugovorno in pritožbeno uveljavljano dejstvo, da dolžnica, ki je po podatkih zemljiške knjige pridobila lastninsko pravico na nepremičnini po vknjižbi pogodbene zastavne pravice in zaznambe neposrednosti izvršljivosti notarskega zapisa, ni bila v pogodbenem razmerju z upnikom in se sama ni neposredno zavezala k izpolnitvi dolga po izvršilnem naslovu, na veljavnost in izvršljivost le-tega nima nobenega vpliva in ne predstavlja ovire, da se upnik poplača iz kupnine, dosežene s prodajo zastavljene nepremičnine.
- ◆ Dolžnica ob opisanem zemljiškoknjžnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z uveljavljanjem, da je bila že v času pridobitve hipoteke bodisi solastnica te nepremičnine na originarni podlagi iz naslova skupnega premoženja bodisi izključna lastnica iz naslova njenega posebnega premoženja (kot sama s seboj v nasprotju navaja v ugovoru in pritožbi). Ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Nikakor pa to ne pomeni, da jih ne more uveljavljati v tožbi na ugotovitev nedopustnosti izvršbe po 59. členu ZIZ.
- ◆ Prav tako dolžnica v tem izvršilnem postopku ne more uspešno uveljavljati ugovornega razloga, da je ustanovljena hipoteka neveljavna, ker je prvotni dolžnik brez njenega soglasja in brez njene seznanjenosti s svojim poslovanjem obremenil skupno premoženje oziroma posebno premoženje dolžnice. Tudi te navedbe so namreč lahko le predmet pravnega postopka, v katerem bi dolžnica uveljavljala neveljavnost na podlagi neposredno izvršljivega notarskega zapisa vknjižene hipoteke.

VSL Sklep II Ip 612/2022, 8. 6. 2022

- ◆ Napačno je stališče pritožnice, da naj bi bil prenos judikatnih terjatev zaradi varovanja nevtralnega položaja dolžnika mogoč le v kvalificirani obliki.

VSK Sodba in sklep Cpg 28/2022, 10. 3. 2022

Iz obrazložitve:

7. Za veljavnost pogodbe o cesiji se ne zahteva nobena oblika. Tožena stranka pa ni imela nobenih drugih ugovorov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotavljati napake pri sklenitvi pogodbe ali ki bi vplivali na veljavnost pogodbe. Zato ne more biti dvoma, da je Pogodba o odstopu terjatve veljavno sklenjena in da je prišlo do prenosa terjatve, ki je bila njen predmet, na tožečo stranko. Ker je cesijska pogodba razpolagalni pravni posel, je s prenosom terjatve le-ta prenehala biti del premoženja kasneje izbrisane družbe. V zvezi z veljavnostjo Pogodbe o odstopu terjatve se tožena stranka neutemeljeno sklicuje na določbo 24. člena ZIZ. Ta z veljavnostjo cesije nima nobene zveze. Zaradi načela formalnosti, ki velja v izvršilnem postopku, in zaradi katerega izvršilno sodišče ne more ugotavljati spornih dejstev, velja v primerih, ko se izvršba zahteva na podlagi izvršilnega naslova, v katerem predlagatelj postopka izvršbe ni naveden kot upnik, da mora prenos temeljiti na javni ali po zakonu overjeni listini. Povedano pomeni samo to, da zgolj na podlagi Pogodbe o prenosu terjatve, ki ni bila sklenjena v obliki javne ali po zakonu overjene listine, izvršilno sodišče ni moglo dovoliti izvršbe. Namesto tega mora upnik predložiti pravnomočno odločbo, izdano v pravnem postopku, s katero bo izkazal prenos terjatve. 24. člen ZIZ torej ne ureja veljavnosti prenosa, temveč le dokazovanje prenosa za potrebe izvršilnega postopka. Zato je napačno stališče pritožnice, da naj bi bil prenos judikatnih terjatev zaradi varovanja nevtralnega položaja dolžnika mogoč le v kvalificirani obliki². Položaj, ko bi dolžnik izpolnil prevzemniku, nato pa ga bi na podlagi izvršilnega naslova terjatve še odstopnik, v predmetni zadevi ni mogoč, saj je odstopnik prenehal obstajati. V tem se položaj v tej zadevi bistveno razlikuje od položaja, ki ga v pritožbi predstavlja toženec. Tudi če bi še obstajal, pa do dvojnega poplačila ne bi moglo priti, saj bi imel dolžnik ugovor proti odstopniku, da je že izpolnil prevzemniku in to na podlagi Pogodbe o odstopu terjatve, na podlagi katere terjatev ni več v premoženju odstopnika (kot rečeno, gre za razpolagalni pravni posel). Položaj dolžnika se zato s spremembo upnika (ne glede na obliko, v kateri je sklenjen pravni

Izvršba

posel) v ničemer ne spremeni. Sodišče prve stopnje je na podlagi vsega povedanega zahtevku v točki II pravilno ugodilo.

- ◆ Predložena pogodba o potrditvi odstopa, iz katere je po neizpodbijanih ugotovitvah sodišča prve stopnje razvidno, da je predmetna terjatev prenesena na upnika in na kateri je podpis pooblaščenega podpisnika odsvojitelja notarsko overjen, predstavlja ustrezno po zakonu overjeno listino (kvalificirano listino), s katero je upnik dokazal, da je bila terjatev prenesena nanj.

VSC Sklep I Ip 23/2022, 23. 2. 2022

- ◆ S tem, ko je sodišče prve stopnje z navedbo zakonske podlage pojasnilo, da s pripojitvijo pripojena družba preneha, vse premoženje pripojene družbe, skupaj z obveznostmi pa preidejo na prevzemno družbo (prvi in drugi stavek tretjega odstavka 522. člena ZTD), se je hkrati opredelilo tudi do pravnega nasledstva konkretne terjatve upnika oziroma, kot pravilno izpostavi dolžnik, obveznosti.
- ◆ Tudi glede tujega prava velja načelo iura novit curia, kar pomeni, da tudi tuje pravo sodišče pozna. Način, na katerega sodišče ugotovi vsebino tujega prava, je v domeni sodišča. To, da lahko zahteva obvestilo o tujem pravu, kot je storilo sodišče prve stopnje v konkretnem primeru, je le dodatna možnost, ki jo le-to ima, in ne tudi obveznost. Ustrezno tuje pravo lahko tudi neposredno uporabi, ne da bi pridobivalo pojasnilo ali ga prevajalo.

VSL Sklep II Ip 1198/2021, 30. 9. 2021

25. člen (Izvršba proti družbeniku)

26. člen (Pogojna in vzajemna obveznost)

27. člen (Alternativna obveznost po dolžnikovi izbiri)

- ◆ Upnik je z vložitvijo predloga za izvršbo z označbo predmeta, s katerim naj se obveznost izpolni, izčrpal svojo pravico izbire predmeta izvršbe, dolžnik pa ga je kot nesporno prav tako obvestil o svoji izbiri, da izpolni nedenarno terjatev, zato upnik nima upravičenja predlagati zavarovanja z namenom zavarovanja denarne terjatve po istem izvršilnem naslovu, kot je že predlagal izvršbo. Izvršilni naslov je v tem smislu, ker je obveznost postala enostavna, nedenarna, namreč že izčrpan.

VSL Sklep IV Ip 508/2022, 10. 5. 2022

28. člen (Fakultativna pravica dolžnika)

29. člen (Vloge)

- ◆ ZPP, na katerega je sodišče oprlo odločitev o zavrženju ugovora zaradi nepredložitve pooblastila, se v postopkih izvršbe in zavarovanja uporablja le smiselno, torej če ZIZ kot specialni predpis (lex specialis) ne določa drugače. Vloge v izvršilnem postopku so v ZIZ posebej urejene v 29. členu, ki v devetem odstavku določa, da osebam iz osmega odstavka tega člena (odvetnik, notar, izvršitelj in Državno pravobranilstvo (sedaj Državno odvetništvo)) ni treba predložiti pooblastila.

VSL Sklep II Ip 604/2022, 18. 5. 2022

29.a člen (Narok)

29.b člen (Plačilo sodne takse)

- ♦ Stranka, kateri je v določenem postopku dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč, je po zakonu oproščena plačila sodnih taks v tem istem postopku in ji ni treba posebej zaprositi za taksno oprostitev.

VSM Sklep I Ip 561/2022, 14. 9. 2022

- ♦ Ob izdaji izpodbijanega sklepa z dne 7. 1. 2022, so bili izpolnjeni tako pogoji za izdajo sklepa o zavrženju prepoznega ugovora zoper plačilni nalog z dne 18. 11. 2021, kot tudi pogoji za izdajo sklepa, da se ugovor zoper sklep o izvršbi zaradi neplačila sodne takse, ki je bila dolžniku v plačilo naložena s citiranim plačilnim nalogom, na podlagi petega odstavka 29.b člena ZIZ šteje za umaknjen. Sodišče prve stopnje s tem, ko je hkrati z odločitvijo o zavrženju prepoznega ugovora zoper plačilni nalog sprejelo tudi odločitev o umiku ugovora zoper sklep o izvršbi, zato ni kršilo določb postopka

VSM Sklep I Ip 162/2022, 20. 4. 2022

30. člen (Sredstva izvršbe)

31. člen (Seznam dolžnikovega premoženja)

- ♦ Ker je v konkretnem primeru upniku s pravnomočno sodbo priznana terjatev zoper dolžnika, morajo biti upniku dani možnost in sredstva, da to pravico tudi dejansko uveljavi. Neizvršena sodna odločba pomeni protipravno dejansko stanje v primerjavi s stanjem, ki je določeno z avtoriteto sodne oblasti.

VSM Sklep I Ip 624/2022, 18. 10. 2022

- ♦ Izvršba na podlagi verodostojne listine se lahko začne opravljati šele po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, zato sodišče tedaj vpogleda v elektronsko dosegljive evidence, ali obstajajo viri za predlagana izvršilna sredstva. Če ugotovi, da viri ne obstajajo, mora sodišče upnika pozvati, da predlaga drugo izvršilno sredstvo ali predložitev informativnega seznama iz 31. člena ZIZ. Kot v pritožbi navaja že sam upnik, je sklep o izvršbi v obravnavani zadevi postal pravnomočen dne 6. 7. 2021, kar glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pomeni, da je šele tedaj nastopila podlaga za vpogled sodišča v elektronsko dosegljive evidence. Drži torej, da v konkretnem primeru ne more iti niti za dejanski položaj iz drugega niti iz tretjega odstavka 141. člena ZIZ (izpodbijani sklep je bil izdan dne 6. 9. 2021 in je izvršilni postopek v teku manj kot eno leto), ne drži pa, da je zato izpodbijana odločitev nepravilna. Sodišče prve stopnje je jasno navedlo, da je izvršbo na denarna sredstva ustavilo ob smiselni uporabi petega odstavka 141. člena ZIZ. Glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pa smiselna uporaba petega odstavka 141. člena ZIZ pomeni, da je sodišče z vpogledom v elektronsko dosegljive evidence ugotovilo, da dolžnik nima odprtega nobenega računa pri organizacijah za plačilni promet.

VSL Sklep II Ip 1619/2021, 13. 12. 2021

32. člen (Predmet izvršbe)

- ♦ Zmotno je stališče pritožbe, da sodišče prve stopnje ne bi smelo ponovno dovoliti zaznambe izvršbe, ker je ta že bila dovoljena in vknjižena na podlagi predhodnih sklepov o izvršbi. Ker je bil izvršilni postopek v predhodnih izvršilnih zadevah ustavljen, izvršba za poplačilo terjatev na podlagi istih izvršilnih naslovov pa je bila v obravnavani zadevi nato ponovno dovoljena, je bilo namreč na podlagi prvega odstavka 170. člena ZIZ pri dolžnikovi nepremičnini treba vpisati zaznambo novega postopka izvršbe, v okviru katerega bo izvedena prodaja dolžnikove nepremičnine in izvršeno poplačilo upnikov

iz dobljene kupnine. To pa ne bo imelo za posledico morebitnega dvojnega poplačila upnikov, saj se bodo ti v vsakem primeru lahko poplačali le enkrat, in sicer v obsegu terjatev, v zavarovanje katerih so bile vknjižene hipoteke, v vrstnem redu katerih bodo učinkovale zaznambe predmetne izvršbe. Dolžnik se ne more uspešno sklicevati na dejstvo, da kupnina, ki bi bila dobljena za nepremičnino, glede na druge s hipotekami zavarovane terjatve, ki imajo boljši vrstni red, ne bo zadoščala za poplačilo upnikove terjatve. Izvršbo je mogoče dovoliti na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico, če ni izvzeta iz izvršbe ali izvršba nanjo ni omejena (prvi odstavek 32. člena ZIZ). Morebitne predhodno vknjižene hipoteke ne pomenijo ovire za dovolitev izvršbe. Tudi če bi bilo res, da višina terjatev, ki so zavarovane s temi hipotekami, v trenutku dovolitve izvršbe presega vrednost nepremičnine, ni nujno, da bo takšno stanje tudi v trenutku razdelitve kupnine in da bodo zastavni upniki z boljšim vrstnim redom sploh pridobili pravico do poplačila skladno z določbami 2. točke 196. člena ZIZ oziroma drugega odstavka 198. člena ZIZ.

VSM Sklep I Ip 249/2022, 7. 6. 2022

33. člen (Denarna kazen)

- ◆ Že v upnikovih navedbah je podano le predvidevanje o ravnanjih, s katerimi naj bi sodedič kršil začasno odredbo. Nič drugega ne izhaja niti iz pisnih izjav oseb, ki sta bili predlagani kot priči. Upošteva je zaključek sodišča, da iz indicev, ki jih je navedel upnik, ne izhaja sklep o kršitvi začasne odredbe, je odločitev o zavrnitvi dokaznih predlogov, predlaganih v zvezi s temi indici, pravilna.
- ◆ Neutemeljeni so pritožbeni očitki, ki enačijo obseg lastninskih upravičenj sodediča kot skupnega lastnika zapuščine in obseg prepovedi iz začasne odredbe. V izreku začasne odredbe je navedeno, da se dedičema prepoveduje izvajanje gradbenih in obrtniških del in vsakršne druge posege v nepremičnino. Pomensko odprto besedno zvezo o vsakršnih drugih posegih je sodišče pravilno zamejilo s primerljivostjo "drugih" posegov z gradbenimi in obrtniški deli in ob upoštevanju namena začasne odredbe, ki je v zavarovanju zapuščine. S tem ni poseglo v druga pritožnikova lastninska upravičenja glede stvari iz zapuščine, katerih varstvo lahko uveljavlja prek drugih institutov, ki jih ima na razpolago tako v zapuščinskem kot v drugih postopkih.

VSL Sklep II Cp 1652/2022, 7. 11. 2022

- ◆ Pritožbeno sodišče pritrjuje pritožbi, da "pravni standard največje otrokove koristi je konvencijski in ustavni standard, zato ga je treba zaradi pomembnosti dobrine varovati v vseh fazah postopka". Vendar pritožba spregleda, da je bila dolžnici izrečena denarna kazen iz razloga, ker je brez utemeljenega razloga kršila sodno poravnavo glede stikov, s tem, ko dvakrat zaporedoma ni pravočasno predala otroka upniku, za nerazumljivo dolgo zamudo pa je navajala neutemeljene razloge, ki niso bili povezani z ogroženostjo otroka zaradi zatrtjevanega nasilja upnika nad otrokom. Stika sta se izvedla, kar dodatno potrjuje, da ogroženost otroka zaradi sedaj zatrtjevanega nasilja upnika nad otrokom ni bila razlog zaradi katerega je dolžnica kršila obveznosti iz sodne poravnave.

VSL Sklep IV Cp 1269/2022, 9. 9. 2022

34. člen (Več sredstev in predmetov izvršbe)

- ◆ Izvršba s predlaganim novim sredstvom izvršbe ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bila v teku, prav tako izvršilni postopek še ni bil končan. Dejstvo, da sklep o izvršbi (v obsegu, v katerem je sodišče izvršbo pod točko I izreka dovolilo, in glede odločitve o stroških pod točko IV izreka sklepa o izvršbi) ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bil pravnomočen, pa ne vpliva na dopustnost izdaje sklepa o dovolitvi novega sredstva izvršbe. Tega je namreč skladno z določbo tretjega odstavka 34. člena ZIZ mogoče dovoliti kadarkoli po začetku izvršilnega postopka, vse do njegovega konca. Glede na

obrazloženo tudi po presoji pritožbenega sodišča ni bilo ovir za dovolitev izvršbe z novim sredstvom izvršbe.

VSM Sklep I Ip 255/2022, 7. 6. 2022

- ◆ V skladu s tretjim odstavkom 34. člena ZIZ je določeno, da lahko sodišče do konca izvršilnega postopka dovoli poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov, izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih. Zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom ali predmetom, je mogoče vložiti ugovor le iz razlogov, ki se nanašajo na dovolitev izvršbe z novim sredstvom ali predmetom.

VSC Sklep I Ip 94/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Ureditev je namenjena varstvu upnika za primer, ko vzporedne kontrole, to je organizacija za plačilni promet, kot tudi sodišče spregledata, da ima dolžnik odprt račun pri organizaciji za plačilni promet (četrti in peti odstavek 141. člena ZIZ) in izvršbo na to sredstvo ustavi, upnik pa ima možnost, da nadaljuje izvršbo na to sredstvo, če v roku 15 dni od vročitve sklepa o ustavitvi posreduje podatke o računu in organizaciji za plačilni promet, pri kateri dolžnik ima sredstva. V tem primeru sodišče razveljavi sklep o ustavitvi in vroči sklep o izvršbi novi organizaciji za plačilni promet. Sodišče poseže v sprejeto odločitev in vzpostavi stanje kot je bilo pred ustavitvijo, kar za primer odločanja o pravočasnem predlogu za nadaljevanje izvršbe na novo sredstvo izvršbe (vloženem znotraj pritožbenega roka zoper sklep o ustavitvi) ne velja. Tudi iz tega razloga je zaključiti, da je določba šestega odstavka 141. člena ZIZ in v njej določen 15-dnevni rok vezan izključno na v tem odstavku predpisano aktivnost upnika in ne za primer predlaganja nadaljevanja izvršbe z novim (drugim) sredstvom izvršbe.

VSM Sklep I Ip 251/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Dolžnica svojih trditev, da ne obstoji terjatev hipotekarnega upnika, ki bo poplačana pred upnikom tega postopka, ni uspela izkazati, saj je hipoteka v zemljiški knjigi pri predmetni nepremičnini vključena za terjatev, ki ne temelji na izvršilnem naslovu, na podlagi katerega teče predmetni izvršilni postopek.

VSC Sklep I Ip 113/2022, 4. 5. 2022

35. člen (Pristojnost)

1. Splošno

- ◆ Za prenos pristojnosti na podlagi 67. člena ZPP mora predlagatelj obrazloženo navesti okoliščine, ki upravičujejo tak predlog.

VSRS Sklep I R 153/2022, 3. 11. 2022

- ◆ Iz ustaljene sodne prakse Vrhovnega sodišča izhaja, da predlog upnika po 134. členu ZIZ ni samostojen predlog za izvršbo. Po navedeni zakonski določbi ga lahko upnik vloži "... v izvršilnem postopku..." (prvi odstavek), in to "...do konca izvršilnega postopka" (drugi odstavek) - torej med odprtim konkretnim postopkom, ki je že (in še) v teku zoper istega dolžnika in ki to vlogo ohranja tudi še po vstopu "pridruženega" dolžnika z izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSRS Sklep I R 138/2022, 19. 10. 2022

- ◆ V predmetni zadevi pa gre za denarni zahtevek, za katerega iz predloga niti ni razvidna pravna podlaga zahtevka, ko po splošnem pravilu (bivališče toženca)slovensko sodišče ni pristojno, bi pa lahko bilo pristojno na podlagi ostalih določb Uredbe Bruselj I, pri čemer izvršilno sodišče ne razpolaga s podatki o kompetenčnem dejanskem stanju. Zato odločitev o razveljavitvi sklepa o izvršbi in odločitev, da se postopek nadaljuje pred krajevno pristojnim slovenskim sodiščem, še ne pomeni, da je bilo

Izvršba

pravnomočno odločeno o pristojnosti slovenskega sodišča. Ker je bil ugovor pristojnosti podan pravočasno, ga bo moralo pravno sodišče obravnavati vsebinsko.

VSŠ Sklep Cpg 41/2021, 20. 5. 2021

2. Več dolžnikov

3. Več predmetov in sredstev izvršbe

4. Med sredstvi tudi nepremičnine

- ◆ Za prenos pristojnosti na podlagi 67. člena ZPP mora predlagatelj obrazloženo navesti okoliščine, ki upravičujejo tak predlog.

VSRS Sklep I R 153/2022, 3. 11. 2022

5. Novo sredstvo ali predmet izvršbe

6. Novo sredstvo ali predmet izvršbe na nepremičnino

7. Izvršba na poslovni delež

- ◆ Pri izvršbi po uradni dolžnosti na delež družbenika v družbah s sedeži na območju različnih okrajnih sodišč, je pristojno tisto okrajno sodišče, na območju katerega ima ena od teh družb sedež in ki je (prvo) prejelo obvestilo o neporavnanih obveznostih dolžnika.

VSRS Sklep I R 143/2022, 3. 11. 2022

8. Izvršba na ladjo ali letalo

36. člen (Vrnitev v prejšnje stanje)

1. Splošno

2. Stranka postopka je pravna oseba

37. člen (Smrt stranke)

38. člen (Izvršilni stroški)

- ◆ V primerjavi s pravnim postopkom je v izvršilnem postopku načelo kontradiktornosti omejeno in je pogosto varovano šele kasneje v nadaljnjih fazah postopka - v postopku s pravnimi sredstvi. Tudi pri odločanju o stroških je to načelo varovano šele v pritožbeni fazi. ZIZ namreč ne predpisuje, da mora dati sodišče drugi stranki možnost, da se izreče o stroškovnem zahtevku. Prav tako sodna praksa šteje, da odločanje o stroških, ki so stranska terjatev, ni tako pomembno, da bi bilo treba nasprotni stranki dati možnost, da se že v postopku na prvi stopnji izjavi o stroškovni zahtevi.1 Pravica do izjave o stroškovnem zahtevku in opredelitev do odločitve o stroškovnem zahtevku je nasprotni stranki omogočena v pravnem sredstvu.

VSM Sklep I Ip 219/2022, 17. 5. 2022

- ◆ V primerjavi s pravnim postopkom je v izvršilnem postopku načelo kontradiktornosti omejeno in je pogosto varovano šele kasneje v nadaljnjih fazah postopka - v postopku s pravnimi sredstvi. Tudi pri odločanju o stroških je to načelo varovano šele v pritožbeni fazi. ZIZ namreč ne predpisuje, da mora dati sodišče drugi stranki možnost, da se izreče o stroškovnem zahtevku. Prav tako sodna praksa šteje,

da odločanje o stroških, ki so stranska terjatev, ni tako pomembno, da bi bilo treba nasprotni stranki dati možnost, da se že v postopku na prvi stopnji izjavi o stroškovni zahtevi.¹ Pravica do izjave o stroškovnem zahtevku in opredelitev do odločitve o stroškovnem zahtevku je nasprotni stranki omogočena v pravnem sredstvu.

VSM Sklep I Ip 219/2022, 17. 5. 2022

- 1. Upnik najprej plača stroške (prvi odstavek)**
- 2. Predujem (drugi odstavek)**
- 3. Varščina (tretji odstavek)**
- 4. Upnik je dolžan povrniti stroške (šesti odstavek)**
- 5. Dolžnik je dolžan povrniti stroške (peti odstavek)**

- ◆ Zoper odločitev o upnikovem stroškovnem zahtevku imata pravico do pritožbe upnik in dolžnik.
VSC Sklep I Ip 241/2022, 28. 10. 2022
- ◆ Stroškov, ki so nastali zaradi opravil izvršitelja, ne bi bilo mogoče šteti kot potrebnih za izvršbo in upnik njihove povrnitve ne bi mogel zahtevati od dolžnika, če bi bila terjatev, ki je predmet izvršbe, v trenutku oprave dejanja, v zvezi s katerim je izvršitelj upniku obračunal plačilo za delo in stroške, že v celoti poplačana. Vendar v obravnavani zadevi temu ni bilo tako. Plačilo v višini 484,85 EUR, na katero se v pritožbi sklicuje dolžnica, je namreč dolžnica opravila šele 25. 3. 2022, izvršitelj pa je dejanja, v zvezi s katerimi si je z obračunom z dne 25. 3. 2022 obračunal plačilo za delo in stroške, opravil pred tem datumom, zaradi česar pozneje opravljeno plačilo (tudi če bi bila z njim poplačana celotna terjatev upnika, kot zatrjuje dolžnica) ne vpliva na pravico upnika, da od dolžnika zahteva povrnitev zneska, ki mu ga je (v zvezi z izvršilnimi dejanji, ki so bila potrebna za izvršbo) skladno z določbami Pravilnika obračunal izvršitelj.
- ◆ Upnik od dolžnice ni upravičen zahtevati povrnitve plačila, ki ga je izvršitelj obračunal za zaznambo rubeža v rubežni zapisnik po tar. št. 2 Pravilnika v višini 100 točk oziroma 28,00 EUR. Iz podatkov spisa namreč ne izhaja, da bi v obravnavani zadevi šlo za položaj iz 91. člena ZIZ, ko sodišče po že opravljenem rubežu dovoli izvršbo na že zarubljene stvari za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika ali poplačilo terjatve kakšnega drugega upnika in ko se torej namesto rubeža opravi zaznamba rubeža v že predhodno sestavljenem rubežnem zapisniku.
VSM Sklep I Ip 497/2022, 28. 9. 2022
- ◆ V skladu z vsem zgoraj obrazloženim pritožbeno sodišče zaključuje, da so bile vse aktivnosti izvršitelja navedene v obračunu stroškov dejansko izvedene in so bile potrebne za izvršbo, medtem ko njihov prispevek k uspešnosti izvršbe v petem odstavku 38. člena ZIZ ni določen kot kriterij, ki bi vplival na dolžnost dolžnice, da stroške povrne upnici.
VSM Sklep I Ip 569/2022, 27. 9. 2022
- ◆ Sodišče v primeru, ko je več dolžnikov, odloča o povrnitvi stroškov upnika v odvisnosti od odgovornosti dolžnikov za terjatev in sredstva izvršbe ter povzročitev potrebnih stroškov za izvršbo. Solidarni dolžniki so solidarno odgovorni tudi za izvršilne stroške. Če dolžniki niso solidarno zavezani, krijejo stroške po enakih delih. Vendar pa je potrebno upoštevati, da izvršilni stroški, ki jih povzročijo posamezni sodolžniki s posebnimi procesnimi dejanji, ne morejo in ne smejo bremeniti druge solidarne dolžnike. Posamezne izvršilne faze izvršilnega postopka so namreč samostojne celote in za njih se mora ločeno odločiti tudi o stroških.
VSL Sklep II Ip 1025/2022, 9. 9. 2022
- ◆ 12. 10. 2021, ko je izvršitelj pri dolžniku opravil rubež, terjatev upnika še ni bila poravnana. Izvršitelj je zato tega dne utemeljeno opravil rubež, stroški, ki so bili povezani z opravom tega izvršilnega dejanja,

prav tako pa tudi drugi stroški izvršitelja, ki so nastali v zvezi z vpisom zadeve v evidenco izvršitelja in v zvezi s pripravo na rubež, in ki jih je izvršitelj upniku obračunal z obračunom z dne 3. 1. 2022, pa so bili potrebni za izvršbo in jih je sodišče prve stopnje z izpodbijanim sklepom pravilno naložilo v plačilo dolžniku (šesti odstavek 38. člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 344/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Pri presoji, ali je stroške prevzema plačila mogoče šteti kot potrebne za izvršbo in jih naložiti v plačilo dolžniku (peti odstavek 38. člena ZIZ), je treba upoštevati okoliščine konkretnega primera, zlasti z vidika, ali gre (upoštevaje siceršnji potek izvršbe pri izvršitelju) pri takšnem delnem plačilu za uresničitev nedopustnega dogovora o obročnem plačilu z izvršiteljem z učinkom odloga izvršbe zunaj zakonskih možnosti, ali je bil dolžnik v zvezi z (delnim) odplačevanjem terjatve s plačili izvršitelju ustrezno opozorjen, da ni dolžan plačati izvršitelju in da lahko plača neposredno upniku, in seznanjen s stroški, ki ga bodo bremenili v primeru plačevanja izvršitelju, in ali dolžnik torej kljub navedenemu svojo obveznost izpolnjuje s plačili izvršitelju.

VSM Sklep I Ip 229/2022, 1. 6. 2022

- ◆ Natančno opredelitev stroškov, ki jih je sodišče prve stopnje priznalo upniku, vsebuje predlog upnika za povrnitev stroškov z dne 25. 10. 2021 skupaj z obračunom stroškov, ki mu je sodišče prve stopnje v celoti sledilo in na katerega napotuje tudi obrazložitev izpodbijanega sklepa. Dolžniku sta bila predlog upnika za povrnitev stroškov z dne 25. 10. 2021 in obračun stroškov vročena skupaj z izpodbijanim sklepom, zato mu je bilo omogočeno seznaniti se z odmerjenimi stroški in jih tudi obrazloženo prerekati. Njegova pritožbena graja v smeri pomanjkljive specifikacije stroškov je zato neutemeljena.

VSM Sklep I Ip 212/2022, 25. 5. 2022

- ◆ Po določilu petega odstavka 38. člena ZIZ je dolžnik dolžan upniku na njegovo zahtevo povrniti stroške, ki so bili potrebni za izvršbo, vključno s stroški poizvedb o dolžnikovem premoženju.

VSC Sklep I Ip 75/2022, 31. 3. 2022

- ◆ Stroški vloge (delnega umika predloga za izvršbo) so bili potrebni glede na to, da je bilo delno plačilo s strani dolžnika izvedeno prostovoljno in ne v okviru prisilne realizacije sklepa o izvršbi, zato je bilo obvestilo upnika potrebno in nadaljevanje postopka tudi objektivno koristno v smislu oprave izvršbe v okvirih iz 3. člena ZIZ. Z delnim umikom predloga za izvršbo pa je upnik tudi preprečil stroškovno dražje in časovno daljše odločanje o morebitnem ugovoru po izteku roka.

VSL Sklep I Ip 207/2022, 11. 3. 2022

- ◆ Pri presoji pravnih učinkov ustavitve izvršilnega postopka je treba upoštevati, da ustavitev postopka v primeru, ko o pravnih sredstvih dolžnika še ni bilo odločeno in torej postopek odločanja o teh pravnih sredstvih še ni končan, pomeni zgolj prenehanje opravljanja neposrednih dejanj izvršbe. Za nadaljnjo izvršbo namreč zaradi umika predloga za izvršbo ni več podlage. Ustavitve izvršilnega postopka zato ne gre enačiti s koncem izvršilnega postopka. Ta se konča šele takrat, ko stranke in drugi udeleženci ne morejo več opravljati procesnih dejanj. Sklep o ustavitvi postopka v takem primeru učinkuje enako, kot če bi sodišče s sklepom izrecno ustavilo le izvršbo, za kar se v pritožbi zavzema dolžnik. Izdaja sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka zato ne pomeni ovire za odločanje o ugovoru dolžnika, izvršilni postopek pa se v takšnem primeru konča šele potem, ko je pravnomočno odločeno o vseh pravnih sredstvih. To pa pomeni, da bo moralo sodišče prve stopnje v nadaljevanju ne glede na izdani sklep o ustavitvi postopka odločiti tudi o dolžnikovem ugovoru. Če je bila pred ustavitvijo postopka izvršba že (delno) opravljena, bi bila z odrekom pravnega interesa za ugovor dolžniku odvzeta možnost za nasprotno izvršbo, saj bi bilo treba ugovor zavreči, sklep o izvršbi pa bi posledično ostal v veljavi in postal pravnomočen. Prav tako dolžniku ni mogoče odreči pravnega interesa za meritorno odločitev o ugovoru, če so mu bili s sklepom o izvršbi v plačilo naloženi stroški upnika. Z nastopom pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi ta namreč v stroškovnem delu predstavlja izvršilni naslov zoper dolžnika, na podlagi katerega bi upnik lahko predlagal novo izvršbo. Nenazadnje pa bi bil dolžnik, če bi se njegov ugovor, vložen še pred umikom predloga za izvršbo, izkazal za utemeljen,

(lahko) upravičen tudi do povrnitve ugovornih stroškov. Ker torej odločitev o ustavitvi postopka ne preprečuje (meritornega) odločanja o dolžnikovem ugovoru, pravni učinki sklepa o ustavitvi postopka (tj. prenehanje opravljanja neposrednih dejanj izvršbe) pa so dolžniku v korist in zase ugodnejše rešitve zadeve z obravnavano pritožbo ne more doseči, dolžnik nima pravnega interesa za pritožbo zoper izpodbijani sklep. Pritožbeno sodišče je zato njegovo pritožbo kot nedovoljeno zavrglo (1. točka 365. člena v zvezi s četrtem odstavkom 343. člena ZPP in 15. členom ZIZ).

VSM Sklep I Ip 5/2022, 23. 2. 2022

6. Tretji je dolžan povrniti stroške (sedmi odstavek)

7. Priglasitev stroškov

8. Vpliv stečaja na izvršilne stroške

9. Stroški začasnega zastopnika

10. Stroški postopka zavarovanja

11. Izvršilni stroški v izvršbi po uradni dolžnosti

12. Stroški pooblaščenca po uradni dolžnosti, brezplačne pravne pomoči in oprostitev stroškov postopka

13. Postopek s taksami

- ◆ Po presoji višjega sodišča so neutemeljene pritožbene navedbe, da bi morale sodišče odložiti plačilo sodne takse do konca izvršilnega postopka, ker ni znano koliko časa bo trajal izvršilni postopek, glede na drugi odstavek 11. člena ZST-1 pa čas odloga plačila sodne takse ne more biti daljši od 24 mesecev, razen če sodišče zaradi izjemnih okoliščin presodi, da je za plačilo potreben daljši čas. Poleg tega pa dolžnik v predlogu za odlog plačila sodnih taks niti ni opredelil, za koliko časa naj se odloži plačilo sodne takse, niti ni navedel izjemnih okoliščin, ki ni utemeljevale odlog plačila sodne taksa za čas daljši od 24 mesecev.

VSL Sklep I Ip 1108/2022, 16. 9. 2022

14. Izvršitelj je dolžan povrniti stroške strankam

38.a člen (Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja)

38.b člen (Hramba in izplačilo varščine)

38.c člen (Obračun plačila za delo in stroškov izvršitelja)

- ◆ Zoper odločitev o upnikovem stroškovnem zahtevku imata pravico do pritožbe upnik in dolžnik.
VSC Sklep I Ip 241/2022, 28. 10. 2022
- ◆ V skladu s sodno prakso, obračunavanje rednih mesečnih prevzemov gotovine po četrti alineji tar. št. 16 Pravilnika o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in o povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom (Pravilnik) ni dopustno, če gre za ravnanja, ki kažejo na uresničevanje dogovora med dolžnikom in izvršiteljem o obročnem plačilu, ki ima za posledico učinek soroden odlogu izvršbe. Dogovor o obročnem odplačevanju je dopusten le neposredno med upnikom in dolžnikom, če pa se dolžnik sam

odloči, da vztraja pri delnem plačilu neposredno izvršitelju, pa mora izvršitelj prevzeti tudi delno plačilo, a je tudi tovrstno ravnanje nujno presojeti tudi z vidika zahteve, da se dolžniku ne sme povzročati nepotrebnih stroškov, kot določa prvi odstavek 39. člena Pravilnika o opravljanju službe izvršitelja. V tem primeru mora biti dolžnik s strani izvršitelja posebej opozorjen, da ni dolžan plačati izvršitelju in da lahko plača neposredno upniku, pred prevzemom gotovine pa mora biti tudi obveščen o konkretni višini stroškov, ki ga bodo bremenili (pojasnilna dolžnost).

VSM Sklep I Ip 536/2022, 7. 10. 2022

- ◆ Natančno opredelitev stroškov, ki jih je sodišče prve stopnje priznalo upniku, vsebuje predlog upnika za povrnitev stroškov z dne 25. 10. 2021 skupaj z obračunom stroškov, ki mu je sodišče prve stopnje v celoti sledilo in na katerega napotuje tudi obrazložitev izpodbijanega sklepa. Dolžniku sta bila predlog upnika za povrnitev stroškov z dne 25. 10. 2021 in obračun stroškov vročena skupaj z izpodbijanem sklepom, zato mu je bilo omogočeno seznaniti se z odmerjenimi stroški in jih tudi obrazloženo prerekati. Njegova pritožbena graja v smeri pomanjkljive specifikacije stroškov je zato neutemeljena.

VSM Sklep I Ip 212/2022, 25. 5. 2022

- ◆ Stroškov, ki so nastali zaradi opravil izvršitelja, ne bi bilo mogoče šteti kot potrebnih za izvršbo in upnik njihove povrnitve ne bi mogel zahtevati od dolžnika, če bi bila terjatev, ki je predmet izvršbe, v trenutku oprave dejanja, v zvezi s katerim je izvršitelj upniku obračunal plačilo za delo in stroške, že v celoti poplačana. Vendar v obravnavani zadevi temu ni bilo tako. Plačilo v višini 484,85 EUR, na katero se v pritožbi sklicuje dolžnica, je namreč dolžnica opravila šele 25. 3. 2022, izvršitelj pa je dejanja, v zvezi s katerimi si je z obračunom z dne 25. 3. 2022 obračunal plačilo za delo in stroške, opravil pred tem datumom, zaradi česar pozneje opravljeno plačilo (tudi če bi bila z njim poplačana celotna terjatev upnika, kot zatrjuje dolžnica) ne vpliva na pravico upnika, da od dolžnika zahteva povrnitev zneska, ki mu ga je (v zvezi z izvršilnimi dejanji, ki so bila potrebna za izvršbo) skladno z določbami Pravilnika obračunal izvršitelj.
- ◆ Upnik od dolžnice ni upravičen zahtevati povrnitve plačila, ki ga je izvršitelj obračunal za zaznambo rubeža v rubežni zapisnik po tar. št. 2 Pravilnika v višini 100 točk oziroma 28,00 EUR. Iz podatkov spisa namreč ne izhaja, da bi v obravnavani zadevi šlo za položaj iz 91. člena ZIZ, ko sodišče po že opravljenem rubežu dovoli izvršbo na že zarubljene stvari za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika ali poplačilo terjatve kakšnega drugega upnika in ko se torej namesto rubeža opravi zaznamba rubeža v že predhodno sestavljenem rubežnem zapisniku.

VSM Sklep I Ip 497/2022, 28. 9. 2022

39. člen (Varščina)

- ◆ V ugovoru zoper začasno odredbo, katerega sestavni del je tudi predlog za določitev varščine, je toženka navedla več relevantnih dejstev, ki terjajo vsebinski odgovor nanje, vendar se sodišče prve stopnje do njih doslej ni obrazloženo opredelilo.

VSL Sklep I Cp 1094/2022, 15. 9. 2022

40. člen (Vsebina predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova)

1. Splošno

- ◆ Iz navedenega razloga je zakonodajalec določil, da mora upnik, ko dolžnik nima prebivališča v Republiki Sloveniji, natančno opredeliti dolžnikove premičnine (tretji odstavek 40. člena ZIZ), kar vsebuje natančen opis premičnine in določen kraj, kjer se ta nahaja, pa tudi navedbo okoliščin, iz katerih je mogoče sklepati, da gre za dolžnikovo stvar in ne stvar koga tretjega. V primeru rubeža na

dolžnikovem naslovu je utemeljeno pričakovanje, da so stvari dolžnikove, medtem ko na drugem kraju navedeno sklepanje ni utemeljeno.

VSM Sklep I Ip 768/2022, 20. 12. 2022

2. Predlog zoper dolžnikovega delodajalca

- ♦ Iz ustaljene sodne prakse Vrhovnega sodišča izhaja, da predlog upnika po 134. členu ZIZ ni samostojen predlog za izvršbo. Po navedeni zakonski določbi ga lahko upnik vloži "... v izvršilnem postopku..." (prvi odstavek), in to "...do konca izvršilnega postopka" (drugi odstavek) - torej med odprtim konkretnim postopkom, ki je že (in še) v teku zoper istega dolžnika in ki to vlogo ohranja tudi še po vstopu "pridruženega" dolžnika z izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSRS Sklep I R 138/2022, 19. 10. 2022

3. Predlog z novim sredstvom, predmetom ali stranko

- ♦ Izvršba s predlaganim novim sredstvom izvršbe ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bila v teku, prav tako izvršilni postopek še ni bil končan. Dejstvo, da sklep o izvršbi (v obsegu, v katerem je sodišče izvršbo pod točko I izreka dovolilo, in glede odločitve o stroških pod točko IV izreka sklepa o izvršbi) ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bil pravnomočen, pa ne vpliva na dopustnost izdaje sklepa o dovolitvi novega sredstva izvršbe. Tega je namreč skladno z določbo tretjega odstavka 34. člena ZIZ mogoče dovoliti kadarkoli po začetku izvršilnega postopka, vse do njegovega konca. Glede na obrazloženo tudi po presoji pritožbenega sodišča ni bilo ovir za dovolitev izvršbe z novim sredstvom izvršbe.

VSM Sklep I Ip 255/2022, 7. 6. 2022

- ♦ V skladu s tretjim odstavkom 34. člena ZIZ je določeno, da lahko sodišče do konca izvršilnega postopka dovoli poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov, izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih. Zoper sklep o nadaljevanju izvršbe z novim izvršilnim sredstvom ali predmetom, je mogoče vložiti ugovor le iz razlogov, ki se nanašajo na dovolitev izvršbe z novim sredstvom ali predmetom.

VSC Sklep I Ip 94/2022, 17. 5. 2022

4. Predlog za zavarovanje

40.c člen (Pristojnost za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

41. člen (Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine)

- ♦ V pritožbi je upnik zatrjeval in s predloženimi listinami (račun št. 1-2021 z dne 31. 8. 2021, odločba FURS z dne 5. 8. 2020, obračun pavšalnega nadomestila, vložen dne 31. 1. 2022) izkazoval, da je v prejšnjem odstavku citirano fakture kot verodostojno listino izdal za dobavljeno blago (hlodovino) dolžniku, ki je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Ker se sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni ukvarjalo z vprašanjem, ali ima morebiti upnik kot fizična oseba v veljavni zakonodaji podlago za izdajo fakture kot upravičenec do pavšalnega nadomestila DDV, kar je upnik obrazloženo navajal v pritožbi, je ostalo relevantno dejansko stanje nepopolno ugotovljeno.

VSM Sklep I Ip 503/2022, 28. 9. 2022

41.a člen (Predlog za izvršbo na podlagi priložene menice)

42. člen (Potrdilo o izvršljivosti)

- ◆ Sodišče prve stopnje je s sklepom, na katerega se je nanašala pritožba, ki jo je sodišče z izpodbijanem sklepom zavrglo kot prepozno, odločalo o predlogih pritožnika skladno z določbami ZIZ, pri tem pa ni šlo za postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.
- ◆ Postopek za izdajo potrdila o izvršljivosti in pravnomočnosti je potrebno šteti kot samostojni postopek znotraj postopka, v katerem je nastala sodna odločba, na katero se izdaja potrdila (ali uporaba pravnih sredstev v zvezi s tem) nanaša.
- ◆ Pritožbeni rok za pritožbo zoper sklep, s katerim odloča sodišče skladno z določbami 42. in 42.a člena ZIZ, pa čeprav gre za odločanje v zvezi s sodnimi odločbami, ki so izdane znotraj postopka zaradi insolventnosti, v času poletnega poslovanja ne teče.

VSL Sklep Cst 348/2022, 24. 11. 2022

- ◆ Oblikovanje nadzornega sveta v družbi z omejeno odgovornostjo je stvar družbene pogodbe in če ni oblikovan, njegovo vlogo opravljajo družbeniki. ZGD-1 v določbah o družbi z omejeno odgovornostjo napotuje na uporabo 283. člena ZGD-1. Sodišče prve stopnje se je zato materialnopravno pravilno sklicevalo na ta člen.
- ◆ Družbeniki že po zakonu zastopajo družbo, razen če se jim upravičenje za zastopanje odvzame. A. A. je zato, tudi na podlagi izpodbijanega sklepa skupščine o podelitvi pooblastila za vodenje poslov v toženki, ne pa zgolj zaradi tega, saj je edina preostala družbenica, upravičena zastopati toženko.
- ◆ Sodišče prve stopnje je zavzelo pravilno materialnopravno stališče, da družbenik ne more samovoljno, mimo določil družbene pogodbe, odločati o spremembi pogodbeno določenega roka prekinitve skupščine, če o tem ne doseže sporazuma s sodružbenico.

VSL Sklep I Cpg 384/2022, 22. 11. 2022

- ◆ Pritožbeni očitek, da razlogi sodišča, ki je predlog dedinje kot prepozno zavrglo, temeljijo na napačni uporabi tretjega odstavka 42. člena ZIZ, je utemeljen.
- ◆ Pritožbeno sodišče ponovno zavrača očitek, da bi sodišče prve stopnje moralo njen predlog obravnavati ob uporabi četrtega odstavka 180.a člena ZUP. Ta ureja primer, kadar stranka na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga, zatrjuje, da potrdilo oziroma druga listina, ki je bila izdana v skladu s 179. ali 180. členom ZUP, ni v skladu s podatki iz uradne evidence in zato predlaga spremembo tega potrdila oziroma listine. Da bi bilo potrdilo, ki ga je prejela dedinja, v nasprotju z evidenco vpisnika, predlagateljica tudi v tej zadevi ne zatrjuje, druge uradne evidence o pravnomočnosti odločb zapuščinskega sodišča pa državni organi ne vodijo.
- ◆ Vsakdo, ki v sodnem postopku zahteva varstvo svojih pravic in pravnih koristi, mora ves čas postopka izkazovati pravni interes, kar pomeni, da mora kot verjetno izkazati, da bo ugoditev njegovi zahtevi pomenila zanj določeno pravno korist oziroma da se bo izboljšal njegov pravni položaj. Na obstoj pravovarstvene potrebe mora paziti sodišče ves čas postopka in tudi pritožbeno sodišče v pritožbenem postopku.

VSL Sklep I Cp 99/2022, 8. 7. 2022

42.a člen (Potrdilo o izvršljivosti na podlagi Uredbe 2201/2003/ES, Uredbe 805/2004/ES, Uredbe 1896/2006/ES, Uredbe 861/2007/ES, Uredbe 4/2009/ES, Uredbe 1215/2012/EU, Uredbe 606/2013/EU, Uredbe 2016/1103/EU in Uredbe 2016/1104/EU ter

na podlagi Uredbe 207/2009/ES, Uredbe 6/2002/ES, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in Pogodbe o delovanju Evropske unije)

- ◆ Sodišče prve stopnje je s sklepom, na katerega se je nanašala pritožba, ki jo je sodišče z izpodbijanem sklepom zavrglo kot prepozno, odločalo o predlogih pritožnika skladno z določbami ZIZ, pri tem pa ni šlo za postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.
- ◆ Postopek za izdajo potrdila o izvršljivosti in pravnomočnosti je potrebno šteti kot samostojni postopek znotraj postopka, v katerem je nastala sodna odločba, na katero se izdaja potrdila (ali uporaba pravnih sredstev v zvezi s tem) nanaša.
- ◆ Pritožbeni rok za pritožbo zoper sklep, s katerim odloča sodišče skladno z določbami 42. in 42.a člena ZIZ, pa čeprav gre za odločanje v zvezi s sodnimi odločbami, ki so izdane znotraj postopka zaradi insolventnosti, v času poletnega poslovanja ne teče.

VSL Sklep Cst 348/2022, 24. 11. 2022

42.b člen (Priznanje in izvršitev tuje odločbe, tuje poravnave ali tuje javne listine)

- ◆ Od 10. 1. 2015 dalje velja Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in sveta (v nadaljevanju Bruseljska uredba Ia), ki pa v drugem odstavku predhodne določbe 66. člena določa, da se za sodne odločbe, izdane v sodnih postopkih, ki so bili začeti pred 10. januarjem 2015, še naprej uporablja Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 (v nadaljevanju Bruseljska uredba I). V obravnavanem primeru je treba za presojo pristojnosti uporabiti 42.b člen Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) in Bruseljsko uredbu I, saj se je pravdni postopek, v katerem je bila izdana Tuja sodna odločba, začel z vložitvijo tožbe dne 5. 12. 2013, ko je bila Republika Hrvaška že polnopravna članica Evropske unije.

VSRS Sklep Cp 7/2022, 27. 7. 2022

a42.b člen (Priznanje in izvršitev po Uredbi 1215/2012/EU in Uredbi 606/2013/EU)

42.c člen (Popravek in razveljavitev potrdila o izvršljivosti)

43. člen (Umik in omejitev predloga)

1. Splošno

- ◆ Pri presoji pravnih učinkov ustavitve izvršilnega postopka je treba upoštevati, da ustavitev postopka v primeru, ko o pravnih sredstvih dolžnika še ni bilo odločeno in torej postopek odločanja o teh pravnih sredstvih še ni končan, pomeni zgolj prenehanje opravljanja neposrednih dejanj izvršbe. Za nadaljnjo izvršbo namreč zaradi umika predloga za izvršbo ni več podlage. Ustavitve izvršilnega postopka zato ne gre enačiti s koncem izvršilnega postopka. Ta se konča šele takrat, ko stranke in drugi udeleženci ne morejo več opravljati procesnih dejanj. Sklep o ustavitvi postopka v takem primeru učinkuje enako, kot če bi sodišče s sklepom izrecno ustavilo le izvršbo, za kar se v pritožbi zavzema dolžnik. Izdaja sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka zato ne pomeni ovire za odločanje o ugovoru dolžnika, izvršilni postopek pa se v takšnem primeru konča šele potem, ko je pravnomočno odločeno o vseh pravnih sredstvih. To pa pomeni, da bo moralo sodišče prve stopnje v nadaljevanju ne glede na izdani sklep o ustavitvi postopka odločiti tudi o dolžnikovem ugovoru. Če je bila pred ustavitvijo postopka izvršba že (delno) opravljena, bi bila z odrekom pravnega interesa za ugovor dolžniku odvzeta možnost za

nasprotno izvršbo, saj bi bilo treba ugovor zavreči, sklep o izvršbi pa bi posledično ostal v veljavi in postal pravnomočen. Prav tako dolžniku ni mogoče odreči pravnega interesa za meritorno odločitev o ugovoru, če so mu bili s sklepom o izvršbi v plačilo naloženi stroški upnika. Z nastopom pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi ta namreč v stroškovnem delu predstavlja izvršilni naslov zoper dolžnika, na podlagi katerega bi upnik lahko predlagal novo izvršbo. Nenazadnje pa bi bil dolžnik, če bi se njegov ugovor, vložen še pred umikom predloga za izvršbo, izkazal za utemeljen, (lahko) upravičen tudi do povrnitve ugovornih stroškov. Ker torej odločitev o ustavitvi postopka ne preprečuje (meritornega) odločanja o dolžnikovem ugovoru, pravni učinki sklepa o ustavitvi postopka (tj. prenehanje opravljanja neposrednih dejanj izvršbe) pa so dolžniku v korist in zase ugodnejše rešitve zadeve z obravnavano pritožbo ne more doseči, dolžnik nima pravnega interesa za pritožbo zoper izpodbijani sklep. Pritožbeno sodišče je zato njegovo pritožbo kot nedovoljeno zavrglo (1. točka 365. člena v zvezi s četrtrim odstavkom 343. člena ZPP in 15. členom ZIZ).

VSM Sklep I Ip 5/2022, 23. 2. 2022

- ◆ Dolžnica je dne 13. 7. 2020 vložila ugovor in v njem dokazno podprto zatrjevala, da je prav tako dne 13. 7. 2020 v celoti poplačala upnikovo terjatev s pripadki. Po vložitvi ugovora je upnik umaknil predlog za izvršbo in sodišče prve stopnje je posledično s sklepom z dne 11. 9. 2020, ki je postal pravnomočen dne 1. 10. 2020, ustavilo izvršilni postopek in razveljavilo zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi pri dolžničinini solastni nepremičnini. Glede na pravnomočen sklep o ustavitvi izvršbe z dne 11. 9. 2020 se torej izvršilna dejanja v obravnavani zadevi zoper dolžnico ne bodo več opravljala. Zmotno je namreč pritožbeno stališče, da lahko upnik kadarkoli predlaga nadaljevanje predmetne izvršbe, saj postopka, ki je pravnomočno končan, ni več mogoče nadaljevati.
- ◆ Tudi dejstvo, da je poleg dolžničinega prostovoljnega plačila (opravljenega dne 13. 7. 2020) še banka A. d. d. dne 30. 6. 2020, torej že pred dolžničinim prostovoljnim plačilom, delno prisilno realizirala upnikovo terjatev, dolžnici ne daje pravnega interesa za vsebinsko odločanje o ugovoru. Dolžnica sicer pravilno ugotavlja, da je navedena okoliščina lahko razlog za nasprotno izvršbo, zmotno pa meni, da zaradi zavrženja ugovora oziroma nerazveljavitve sklepa o izvršbi s predlogom za nasprotno izvršbo ne bi mogla uspeti. Izvršba je bila namreč v obravnavani zadevi že delno opravljena, izvršilni postopek pa se lahko pravnomočno konča tudi s procesno odločitvijo o pravnem sredstvu (v konkretnem primeru z zavrnjenjem ugovora), pri čemer je po 1. točki prvega odstavka 67. člena ZIZ eden od razlogov za nasprotno izvršbo tudi, če je dolžnik med postopkom prostovoljno poravnal upnikovo terjatev. Ne drži torej pritožbeno stališče, da nasprotna izvršba ni mogoča, če o ugovoru dolžnika ni odločeno vsebinsko ali če sklep o izvršbi ni razveljavljen. Res bo v konkretnem primeru z zavrnjenjem ugovora sklep o izvršbi postal pravnomočen, kar pa ni ovira za dolžničin uspeh s predlogom za nasprotno izvršbo.
- ◆ Ni utemeljen pritožbeni očitke, da so bila z izpodbijano odločitvijo dolžnici kršena ustavna procesna jamstva iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Iz pravice do sodnega varstva res izhaja zahteva, da sodišče o pravnem sredstvu odloča po vsebini, vendar pa to ne velja absolutno. Zakon namreč lahko določi tudi omejitve te pravice, med drugim na način, da predpiše določene procesne predpostavke za meritorno odločanje. Ena od teh procesnih predpostavk je obstoj pravnega interesa vložnika, če ta ni podan, pravno sredstvo ni dovoljeno in ga sodišče zavrže. Tudi v takem primeru pa mora sodišče sprejeti odločitev s sodno odločbo in zanjo navesti ustrezne razloge.

VSL Sklep II Ip 1639/2021, 12. 1. 2022

2. Umik s privolitvijo dolžnika

- ◆ Zmotno je stališče pritožbe, da sodišče prve stopnje ne bi smelo ponovno dovoliti zaznambe izvršbe, ker je ta že bila dovoljena in vknjižena na podlagi predhodnih sklepov o izvršbi. Ker je bil izvršilni postopek v predhodnih izvršilnih zadevah ustavljen, izvršba za poplačilo terjatev na podlagi istih izvršilnih naslovov pa je bila v obravnavani zadevi nato ponovno dovoljena, je bilo namreč na podlagi prvega odstavka 170. člena ZIZ pri dolžnikovi nepremičnini treba vpisati zaznambo novega postopka izvršbe, v okviru katerega bo izvedena prodaja dolžnikove nepremičnine in izvršeno poplačilo upnikov iz dobljene kupnine. To pa ne bo imelo za posledico morebitnega dvojnega poplačila upnikov, saj se bodo ti v vsakem primeru lahko poplačali le enkrat, in sicer v obsegu terjatev, v zavarovanje katerih

so bile vknjižene hipoteke, v vrstnem redu katerih bodo učinkovale zaznambe predmetne izvršbe. Dolžnik se ne more uspešno sklicevati na dejstvo, da kupnina, ki bi bila dobljena za nepremičnino, glede na druge s hipotekami zavarovane terjatve, ki imajo boljši vrstni red, ne bo zadoščala za poplačilo upnikove terjatve. Izvršbo je mogoče dovoliti na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico, če ni izvzeta iz izvršbe ali izvršba nanjo ni omejena (prvi odstavek 32. člena ZIZ). Morebitne predhodno vknjižene hipoteke ne pomenijo ovire za dovolitev izvršbe. Tudi če bi bilo res, da višina terjatev, ki so zavarovane s temi hipotekami, v trenutku dovolitve izvršbe presega vrednost nepremičnine, ni nujno, da bo takšno stanje tudi v trenutku razdelitve kupnine in da bodo zastavni upniki z boljšim vrstnim redom sploh pridobili pravico do poplačila skladno z določbami 2. točke 196. člena ZIZ oziroma drugega odstavka 198. člena ZIZ.

VSM Sklep I Ip 249/2022, 7. 6. 2022

44. člen (Sklep o izvršbi)

- ◆ Postopek prisilne poravnave sodi med postopke insolventnosti in kot tak po prvem odstavku 131. člena ZFPPIPP predstavlja pravno oviro (negativno procesno predpostavko) za dovolitev izvršbe ali zavarovanja, pravilo o prepovedi dovolitve izvršbe zoper dolžnika, ki je v postopku zaradi insolventnosti, pa se načeloma uporablja za vse postopke izvršbe, ki jih vodi sodišče, ne glede na čas nastanka in naravo izterjevane terjatve.
- ◆ V fazi odločanja o dovolitvi izvršbe je bistvenega pomena le vprašanje, ali že začet postopek prisilne poravnave nad dolžnikom predstavlja procesno oviro, zaradi katere izvršba določene terjatve zoper dolžnika ni dovoljena. Ta procesna ovira je v predmetni zadevi podana, presoja učinkov postopka prisilne poravnave na izterjevano terjatev pa v tej fazi postopka ni pravno pomembna, saj določbe o učinkih prisilne poravnave ne določajo izjem od splošne prepovedi dovolitve izvršbe zoper dolžnika, ki je v insolventnem postopku.

VSL Sklep I Ip 1418/2022, 23. 11. 2022

- ◆ Obveznost, ki se nalaga v izpolnitev dolžniku, mora biti določena oziroma določljiva in mora izhajati iz izvršilnega naslova, na katerega je izvršilno sodišče v skladu z načelom formalne legalitete vezano. Za določljivost morajo biti podani elementi, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kaj mora dolžnik dati, storiti ali dopustiti. Primerna opredelitev obveznosti v izvršilnem naslovu ne sme puščati nobenih dvomov o tem, kakšna obveznost je dolgovana, in od izvršilnega sodišča ne sme zaradi zgoraj opisanega načela formalne legalitete terjati dodatnega vsebinskega odločanja.

VSL Sklep II Ip 1643/2021, 15. 12. 2021

44.a člen (Določitev izvršitelja)

- ◆ Drži sicer, da sodišče na podlagi tretjega odstavka 44.a člena ZIZ v postopku določi tistega izvršitelja, ki ga navede upnik. Vendar upnikova pravica do izbire izvršitelja ni neomejena. Ko sodišče s sklepom kot izvršitelja, ki bo v izvršbi opravljal neposredna dejanja izvršbe, določi izvršitelja, ki ga je v predlogu za izvršbo navedel upnik, upnik svoje izbire ne more več poljubno spreminjati. Določitev novega izvršitelja lahko v postopku predlaga le v zakonsko predpisanih primerih in pod zakonsko določenimi pogoji. Novega izvršitelja lahko tako predlaga v primerih, ko prvotno določeni izvršitelj ne sme oziroma ne more (več) opravljati nalog izvršitelja v zadevnem izvršilnem postopku, bodisi zato ker je izločen (šesti odstavek 44.a člena ZIZ), bodisi zato, ker je (zaradi smrti ali zaradi razrešitve) prenehal opravljati službo izvršitelja (peti odstavek 287. člena ZIZ). Odstavitev prvotno izbranega in s sklepom sodišča določenega izvršitelja, glede katerega ni zgoraj navedenih ovir, da bi v zadevnem postopku opravljal naloge izvršitelja, lahko upnik predlaga le, če izvršitelj v konkretni izvršilni zadevi

neposrednih dejanj izvršbe ne opravlja v rokih, ki jih določajo ZIZ in podzakonski predpisi (deveti odstavek 44.a člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 518/2022, 28. 9. 2022

44.b člen (Določitev pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

45. člen (Vročitev sklepa o izvršbi)

- ◆ Predlog za izvršbo je sestavni del sklepa o izvršbi, kar izhaja že iz drugega odstavka 45. člena ZIZ, ki določa, da je sklepu o izvršbi, ki se vroči dolžniku, priložena tudi kopija predloga za izvršbo. Te določbe ni mogoče razlagati le strogo jezikovno, temveč je treba upoštevati tudi njeno namensko razlago.

VSL Sklep I Ip 347/2022, 6. 4. 2022

- ◆ Izvršba na podlagi verodostojne listine se lahko začne opravljati šele po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, zato sodišče tedaj vpogleda v elektronsko dosegljive evidence, ali obstajajo viri za predlagana izvršilna sredstva. Če ugotovi, da viri ne obstajajo, mora sodišče upnika pozvati, da predlaga drugo izvršilno sredstvo ali predložitev informativnega seznama iz 31. člena ZIZ. Kot v pritožbi navaja že sam upnik, je sklep o izvršbi v obravnavani zadevi postal pravnomočen dne 6. 7. 2021, kar glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pomeni, da je šele tedaj nastopila podlaga za vpogled sodišča v elektronsko dosegljive evidence. Drži torej, da v konkretnem primeru ne more iti niti za dejanski položaj iz drugega niti iz tretjega odstavka 141. člena ZIZ (izpodbijani sklep je bil izdan dne 6. 9. 2021 in je izvršilni postopek v teku manj kot eno leto), ne drži pa, da je zato izpodbijana odločitev nepravilna. Sodišče prve stopnje je jasno navedlo, da je izvršbo na denarna sredstva ustavilo ob smiselni uporabi petega odstavka 141. člena ZIZ. Glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pa smiselna uporaba petega odstavka 141. člena ZIZ pomeni, da je sodišče z vpogledom v elektronsko dosegljive evidence ugotovilo, da dolžnik nima odprtega nobenega računa pri organizacijah za plačilni promet.

VSL Sklep II Ip 1619/2021, 13. 12. 2021

46. člen (Izvršba na podlagi nepravnomočnega sklepa)

47. člen (Meje izvršbe)

48. člen (Čas izvršbe)

Ni relevantne sodne prakse.

49. člen (Ravnanje izvršitelja)

50. člen (Izvršba v prostoru pravne osebe)

51. člen (Pomoč policije)

52. člen (Nepravilnosti pri opravljanju izvršbe)

53. člen (Ugovor kot edino dolžnikovo pravno sredstvo)

1. Splošno

- ◆ Sklepa glede bistvenih ugovornih navedb dolžnika ni mogoče preizkusiti.
VSC Sklep I Ip 124/2022, 17. 5. 2022
- ◆ V skladu z drugim odstavkom 53. člena ZIZ mora biti ugovor obrazložen, kar pomeni, da mora dolžnik navesti dejstva, s katerim ga utemeljuje in predložiti dokaze, sicer se ugovor šteje kot neutemeljen. Iz navedene določbe je razbrati, da mora dolžnik v ugovoru navesti dejstva in dokaze, ki se nanašajo na v predlogu za izvršbo s strani upnika navedena dejstva in dokaze. Logično je namreč, da se z ugovorom dolžnik ne more braniti pred tistim, česar upnik ni navajal v predlogu za izvršbo. Takšna zahteva je do dolžnika prestroga in v celoti neživljenjska.
- ◆ Če bi upnik v obravnavanem primeru že v predlogu za izvršbo navajal, da ima do dolžnika odprte še druge (starejše) terjatve, ki se vodijo v drugi izvršilni zadevi in ki jih dolžnik v celoti še ni poravnal, bi se dolžnik zoper takšne navedbe z ugovorom lahko branil. V takem primeru bi z iztekom ugovornega roka tudi nastopila prekluzija navajanja dejstev in dokazov, če se dolžnik do takšnih navedb (ki jih je upnik podal v predlogu za izvršbo) v ugovoru ne bi opredelil. V primeru (kot je obravnavani), ko je upnik šele v odgovoru na ugovor prvič navajal, da ima do dolžnika odprte še starejše obveznosti, ki jih je poplačeval s prejetimi dolžnikovimi plačili, pa dolžnik po presoji pritožbenega sodišča ni prekludiran z navajanjem novih dejstev in dokazov, ki jih je posredoval sodišču v vlogi, vloženi znotraj sodnega roka, ki ga je za odgovor na upnikov odgovor na ugovor določilo sodišče prve stopnje. Nasprotno stališče sodišča prve stopnje je prestrogo.
- ◆ V situaciji, ko se je dolžnik odzval na jasen poziv sodišča k izjavi o navedbah upnika, o nedopustnem navajanju novih dejstev in dokazov ni mogoče govoriti. Stranke lahko učinkovito sodelujejo in se učinkovito izjavljajo, ko se zanesejo na ravnanja in stališča sodišča v postopku. Navedena zahteva je tudi vsebina načela pravne varnosti kot podnačela pravne države (2. člen Ustave RS). Dolžnik je upravičeno pričakoval, da se bo sodišče prve stopnje do njegovih navedb opredelilo, zato je izpodbijana odločitev vsekakor obremenjena z absolutno bistveno kršitvijo postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ.
VSL Sklep II Ip 15/2022, 18. 1. 2022
- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedenarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za

izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.

- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedenarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

2. Vročanje ugovora v odgovor

54. člen (Pristojnost)

55. člen (Razlogi za ugovor)

1. Splošno

- ◆ Pritožbene navedbe, s katerimi toženec oporeka utemeljenosti vtoževane terjatve, so nedovoljene pritožbene novote in že zato neupoštevne, razen tega pa za presojo v tem sporu tudi niso pravno pomembne, saj glede na svojo naravo ne vplivajo na pravilnost izpodbijane odločitve.

VSL Sodba I Cp 1382/2022, 9. 11. 2022

- ◆ Prva alineja prvega odstavka 117. člena ZIUPOPĐVE določa, da najemnik „ne glede na Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih najemno pogodbo odpove s pisno izjavo z odpovednim rokom osem dni“. Zakon torej govori splošno o najemni pogodbi in ne ločuje med najemno pogodbo za nedoločen čas in najemno pogodbo za določen čas. Taka zakonska določba je gramatikalno popolnoma jasna in ne dopušča s strani upnika zastopane razlage, da se nanaša le na najemne pogodbe za nedoločen čas, saj iz zakonskega besedila to ne izhaja. Dikcijo „ne glede na ZPSPP“ je že ob uporabi osnove jezikovne metode razlage razumeti skladno z njenim dobesečnim pomenom, torej „mimo pravil, ki jih za odpoved najemne pogodbe sicer določa ta zakon, in s tem tudi mimo pravila, ki načeloma odpovedi najemne pogodbe za določen čas ne dopušča“. Pritrditi je tako sodišču prve stopnje, da 117. člen ZIUPOPĐVE omogoča tako odpoved najemnih pogodb, sklenjenih za nedoločen čas, kot tudi odpoved najemnih pogodb, sklenjenih za določen čas.
- ◆ Določba je sistemsko umeščena v zakon, katerega glavni namen je omilitev škodljivih posledic izrednih okoliščin, do kateri je prišlo zaradi epidemije COVID-19. Z zakonom je posebej urejen tudi položaj najemnikov poslovnih nepremičnin, ki jim je bilo zaradi epidemije s predpisi opravljanje gospodarske dejavnosti onemogočeno ali bistveno omejeno in zaradi tega poslovne nepremičnine niso mogli v celoti ali v pretežnem delu uporabljati za dogovorjen namen. Vpliv epidemije na najemnike poslovnih prostorov je nastopil ne glede na vrsto najemnega razmerja, saj so enake posledice prepovedi oziroma omejitve opravljanja dejavnosti trpeli tako najemniki s pogodbami za nedoločen čas kot najemniki s pogodbami za določen čas. V nasprotju z namenom zakona bi zato bila razlaga, po kateri bi bili do pravice prenehanja najemnega razmerja (katerega namena zaradi izrednih epidemioloških razmer ni bilo mogoče izpolnjevati) upravičeni le najemniki s pogodbami za nedoločen čas, posebej

Izvršba

ob že pojasnjem dejstvu, da zakonska določba med obema položajema ne ločuje oziroma te pravice ne omejuje le na najeme za nedoločen čas.

- ◆ Zatrjevana neustavnost ureditve iz prve alineje prvega odstavka 117. člena ZIUPOPĐVE po oceni višjega sodišča ni podana, zato postopka ni prekinilo in ni sprožilo s strani upnika zahtevanega postopka ustavne presoje te določbe.

VSL Sklep II Ip 1009/2022, 5. 10. 2022

- ◆ Izvršba je res dovoljena na solastniški delež nepremičnine, ki v naravi predstavlja njen dom, vendar to dejstvo samo po sebi ne predstavlja razloga, ki bi preprečeval izvršbo in na podlagi katerega bi dolžnica lahko dosegla razveljavitev dovolitve izvršbe na nepremičnino in izbris hipoteke ter zaznambe izvršbe pri tej nepremičnini v zemljiški knjigi. Dolžnikov položaj v primeru izvršbe na njegov dom ni varovan z institutom ugovora zoper sklep o izvršbi, pač pa v okviru določb 169. člena ZIZ in v okviru določb 71. in 74. člena ZIZ, ki določajo možnosti odloga izvršbe. Iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ izvršbo mogoče odložiti najdlje do pravnomočne odločitve o ugovoru (prvi odstavek 74. člena ZIZ), prodaja nepremičnine pa je v izvršbi dopustna šele po pravnomočnosti sklepa, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino (drugi odstavek 181. člena ZIZ) in torej šele po pravnomočnosti sklepa o ugovoru zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino. Že pojmovno torej dolžnica v obdobju, za katerega bi bilo mogoče dovoliti odlog izvršbe iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ (tj. do pravnomočne odločitve o ugovoru zoper sklep z dne 31. 1. 2022), ne bi mogla utrpeti škode, na katero se je sklicevala (izgube doma), saj pred pravnomočnostjo sklepa o ugovoru prodaje nepremičnine sploh ne bi bilo mogoče realizirati.

VSM Sklep I Ip 288/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Zakonska domneva o resničnosti dolžnikovih ugovornih navedb ne pomeni, da se ugovor, na katerega upnik ne odgovori, avtomatično šteje za utemeljen in mu sodišče ugodí, ampak pomeni le, da se dejstva, na katera dolžnik opira svoj ugovor, štejejo za resnična. Takšna ureditev izhaja iz predpostavke, da dejstva, navedena v ugovoru, za upnika, ki na ugovor ni odgovoril in dolžnikovih trditvev o dejstvih ni obrazloženo prekal, niso sporna. Seveda pa je za odločitev o utemeljenosti ugovora treba nato opraviti presojo sklepčnosti ugovora, ali torej iz dejstev, ki jih dolžnik navaja v ugovoru, izhaja pravna posledica, za katero se zavzema (praviloma razveljavitev sklepa o izvršbi in zavrnitev predloga za izvršbo). V takem primeru sodišče pri odločanju o ugovoru kot dejansko podlago za svojo odločitev upošteva dejansko stanje, kot ga zatrjuje dolžnik (in mu v zvezi s tem ni treba izvajati nobenih dokazov), na podlagi v ugovoru zatrjevanih dejstev pa nato ob ustrezni uporabi materialnega prava presodi, ali je ugovor utemeljen. Pri tem mora v sklepu, s katerim odloči o ugovoru, določno obrazložiti, na katera v ugovoru zatrjevana relevantna dejstva je oprlo svojo odločitev in zakaj je na podlagi teh dejstev sprejelo odločitev o (delni) ugoditvi oziroma (delni) zavrnitvi ugovora.

VSM Sklep I Ip 246/2022, 15. 6. 2022

- ◆ Sklepa glede bistvenih ugovornih navedb dolžnika ni mogoče preizkusiti.

VSC Sklep I Ip 124/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Pravica do izjave ni le sredstvo za čim bolj popolno razjasnitev spornih vprašanj, pač pa (kot izraz spoštovanja človekove osebnosti in zahteve po enakopravni obravnavi strank v postopku pred sodiščem) tudi sredstvo, ki stranki omogoča, da se izjavi o vseh upoštevnikih vidikih zadeve, ki posega v njene interese, in ji s tem daje možnost, da vpliva na odločitev sodišča. V ugovornem postopku, ki je kontradiktorni postopek, mora biti vsaki stranki tudi omogočeno, da se opredeli do navedb in dokazov nasprotne stranke ter sploh o celotnem procesnem gradivu, ki lahko vpliva na odločitev sodišča.

VSM Sklep I Ip 76/2022, 23. 2. 2022

- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedenarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi

pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.

- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedenarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

2. Ugovor glede izvršilnega naslova – listina ni izvršilni naslov, odločba je razveljavljena, odpravljena ali spremenjena – in obsega terjatve

- ◆ Bistvo sprejete odločitve je v tem, da je presoja primernosti in učinkovanja izvršilnega naslova pridržana izvršilnemu sodišču in je v pravdi na nedopustnost izvršbe ni mogoče spreminjati. Sodišče druge stopnje nima pomislekov glede presoje sodišče prve stopnje, da v posledici (veljavno) sklenjenega Dodatka št. 1 ni prišlo do takšne spremembe pogodbenega razmerja med pravnimi strankami, da bi bilo lahko govora o novaciji v smislu prvega odstavka 323. člena Obligacijskega zakonika¹ (v nadaljevanju: OZ). Pravilno je ugotovilo, da je tako pred sklenitvijo Dodatka št. 1 kot tudi po tem, šlo za obveznost vračila (istega) posojila po sklenjeni Kreditni pogodbi, kar pomeni, da gre za isto (denarno) obveznost - predmet je tako enak - denar (vračilo posojila).

VSM Sodba I Cpg 58/2022, 25. 8. 2022

- ◆ Ugovorno in pritožbeno uveljavljano dejstvo, da dolžnica, ki je po podatkih zemljiške knjige pridobila lastninsko pravico na nepremičnini po vknjižbi pogodbene zastavne pravice in zaznambe neposrednosti izvršljivosti notarskega zapisa, ni bila v pogodbenem razmerju z upnikom in se sama ni neposredno zavezala k izpolnitvi dolga po izvršilnem naslovu, na veljavnost in izvršljivost le-tega nima nobenega vpliva in ne predstavlja ovire, da se upnik poplača iz kupnine, dosežene s prodajo zastavljene nepremičnine.
- ◆ Dolžnica ob opisanem zemljiškoknjižnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z uveljavljanjem, da je bila že v času pridobitve hipoteke bodisi solastnica te nepremičnine na originarni podlagi iz naslova skupnega premoženja bodisi izključna lastnica iz naslova njenega posebnega premoženja (kot sama s seboj v nasprotju navaja v ugovoru in pritožbi). Ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Nikakor pa to ne pomeni, da jih ne more uveljavljati v tožbi na ugotovitev nedopustnosti izvršbe po 59. členu ZIZ.
- ◆ Prav tako dolžnica v tem izvršilnem postopku ne more uspešno uveljavljati ugovornega razloga, da je ustanovljena hipoteka neveljavna, ker je prvotni dolžnik brez njenega soglasja in brez njene seznanjenosti s svojim poslovanjem obremenil skupno premoženje oziroma posebno premoženje dolžnice. Tudi te navedbe so namreč lahko le predmet pravnega postopka, v katerem bi dolžnica uveljavljala neveljavnost na podlagi neposredno izvršljivega notarskega zapisa vknjižene hipoteke.

VSL Sklep II Ip 612/2022, 8. 6. 2022

- ◆ Sodišče je pravilno štelo, da je upnik pravilno uveljavil svoje odstopno upravičenje, saj sta bila dolžnika v zamudi s plačilom več kot dveh obrokov, bila sta pozvana k njihovem plačilu z dodatnim 15 dnevni rok, vročitev opominov in nato tudi odpovedi kreditne pogodbe pa ni bila mogoča iz razlogov na njuni strani.
- ◆ V kreditni pogodbi je predmet kreditojemalčeve obveznosti določen po višini z denarnim zneskom glavnice, s pogodbeno obrestno mero in dobo obrestovanja, torej vsebuje vse podatke, ki so potrebni in zadostni za izračun obveznosti na določen datum (kar dokazuje že to, da je bilo izračun mogoče opraviti). Zgolj dejstvo, da izračuna ni napravilo sodišče, temveč ga je moral opraviti izvedenec, ne pomeni, da je terjatev nedoločljiva, temveč pomeni le, da je zaradi kompleksnosti izračuna potrebno dodatno strokovno znanje, s katerim sodišče ne razpolaga (ravno temu pa je namenjen angažma izvedenca).
- ◆ Izvršilni naslov diskontiranja obveznosti iz naslova stroškov ne določa, diskontiranje pogodbenih obresti pa je bilo tako v upnikovi specifikaciji kot v izračunu izvedenca ustrezno upoštevano.

VSL Sklep II Ip 442/2022, 31. 5. 2022

- ◆ Gre namreč za trditve, o katerih je bilo že odločeno v nepravdnem postopku. Sklicevanje z istimi razlogi na objektivno nezmožnost izpolnitve bi zato pomenilo ponovno odločanje o že razsojeni stvari, kar pa presega pristojnosti izvršilnega sodišča in je v nasprotju z načelom formalne legaliete. Tudi če bi se postavili na stališče, da bi moralo sodišče ponovno presojeti, ali sporne listine obstajajo, bi morali upoštevati, da si stojita nasproti pravnomočni izvršilni naslov in izjava dolžnika, pri čemer ima izvršilni naslov gotovo večjo težo in ga zgolj z izjavo in izpovedjo zakonitega zastopnika dolžnika ni mogoče izpodbiti. Res gre za dokazovanje negativnega dejstva, vendar v opisanem položaju ni mogoče zahtevati od upnika, da mora dokazovati, da listine iz pravnomočnega izvršilnega naslova obstajajo.

VSK Sklep II Ip 131/2022, 26. 5. 2022

- ◆ Dejstvo, da v sodbi rok za izpolnitev ni določen, skladno z drugim odstavkom 21. člena ZIZ, ne predstavlja ovire za dovolitev izvršbe. Upnik lahko predlog za izvršbo na podlagi takšne sodbe vložiti že takoj po nastopu njene pravnomočnosti, sodišče pa mora v izvršilnem postopku nato določiti rok, v katerem lahko dolžnik prostovoljno izpolni v sodbi določeno obveznost, preden se za izterjavo te obveznosti (po poteku tega roka in torej po nastopu izvršljivosti) opravi izvršba. Ne glede na to, ali je paricijski rok določen že v izvršilnem naslovu ali pa ga na podlagi drugega odstavka 21. člena ZIZ določi izvršilno sodišče, paricijski rok ne odlaga zapadlosti dolžnikove terjatve, ampak vpliva na odložitev pravice upnika zahtevati prisilno izvršitev terjatve, ki je sicer že ugotovljena in dolžniku v plačilo naložena s sodno odločbo.

VSM Sklep I Ip 147/2022, 4. 5. 2022

- ◆ Izvršilno sodišče skladno z načelom stroge formalne legalitete ne sme presojeti pravilnosti in zakonitosti izvršilnega naslova, ampak obveznosti, ki izhajajo iz izvršilnega naslova, le prisilno izvrši.

VSC Sklep I Ip 85/2022, 6. 4. 2022

- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedenarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za

izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.

- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedenarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

3. Ugovor pobota

4. Ugovorni razlog stečaja oziroma prisilne poravnave

5. Ugovor zastaranja

- ◆ Sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni ugotavljalo, ali je uveljavljana terjatev iz naslova davčnega dolga (delno) že zastarala, pri čemer sodišče v izvršbi na zastaranje davčnega dolga pazi že po uradni dolžnosti. Če je davčni dolg zastaral, je namreč treba izvršbo ustaviti.
- ◆ Ker se sodišče prve stopnje z zastaranjem materialnopravno zmotno ni ukvarjalo, višje sodišče pa je razpolagalo z vsemi potrebnimi podatki za pravilno ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z absolutnim zastaranjem, je v pritožbi uveljavljano kršitev v tem delu lahko samo odpravilo. Glede na pravilo o časovnih mejah pravnomočnosti je zastaranje presojalo po stanju na dan izdaje sklepa o ugovoru, to je na dan 18. 12. 2020. Absolutni zastaralni rok znaša deset let, kar pomeni, da bi ob običajnem teku stvari oziroma če v vmesnem času zastaranje ne bi bilo delno zadržano, absolutno zastaranje nastopilo za vse zakonske zamudne obresti, ki so zapadle v plačilo pred 18. 12. 2010.
- ◆ Drugače zastaranje glavnice davčnega dolga v nobenem primeru še ni nastopilo. Pred vložitvijo predloga za izvršbo v obravnavani zadevi je bila namreč upničina terjatev že zavarovana s hipoteko na dolžnikovih nepremičninah, na katere je bila dovoljena izvršba, zato skladno s prvim odstavkom 126.a členom ZDavP-2 davčna obveznost iz naslova glavnice ni prenehala.
- ◆ Delno pa so pred 18. 12. 2020 že absolutno zastarale zamudne obresti iz posameznih odločb po seznamu izvršilnih naslovov, saj za obresti prvi odstavek 126.a člena ZDavP-2 ne velja. Najstarejši datum zapadlosti obresti iz seznama je 31. 7. 2010, takrat so zapadle v plačilo obresti po odločbah pod zaporednimi števkami od 16 do 22 seznama. Absolutni desetletni zastaralni rok bi torej potekel dne 31. 7. 2020, vendar je pri tem treba upoštevati, da je bilo v tem času zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) v Republiki Sloveniji zastaranje delno zadržano. Po ZZUSDJZ, ki velja od 29. 3. 2020, ukrepi iz tega zakona ter iz aktov, sprejetih na njegovi podlagi, veljajo do prenehanja razlogov zanje, kar ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, vendar najdlje do 1. julija 2020. Po prvem odstavku 3. člena ZZUSDJZ roki za uveljavljanje pravic strank v sodnih postopkih, določeni z zakonom, ne tečejo.

VSL Sklep II Ip 1270/2021, 15. 9. 2021

- ◆ Dolžnica je v ugovoru zoper sklep o izvršbi v zvezi z zastaranjem navedla: "Sklepu o izvršbi je priložena sodba z opravilno številko Opr. št. P 519/2003, ki je postala pravnomočna 8. 7. 2009 in izvršljiva 14. 9. 2009. Predlog za izvršbo je vložen 20. 12. 2021 in dopolnjen dne 13. 1. 2022. Iz navedenih listin izhaja, da je upnik A. A. predlagal izvršbo po poteku desetih let od pravnomočnosti sodne odločbe, rok za predlaganje izterjave je zastaral zato predlagam pristojnemu sodišču, da Sklep o izvršbi razveljavi." Iz takšne vsebine ugovora po presoji sodišča druge stopnje izhaja, da dolžnica

ugovor zastaranja uveljavlja glede celotne terjatve, ki ji je bila v plačilo naložena s sodbo P 519/2003, torej tako glede zastaranja glavnice kot tudi glede zastaranja zakonskih zamudnih obresti. Dejstva, da se je dolžnica izrecno sklicevala na potek desetletnega zastaralnega roka, ki ustreza roku iz prvega odstavka 356. člena Obligacijskega zakonika (OZ), ni mogoče interpretirati tako, da dolžnica uveljavlja zgolj zastaranje terjatve iz naslova glavnice, katere zastaranje se presoja po tej določbi, ne pa tudi zastaranja terjatev iz naslova zakonskih zamudnih obresti od glavnice, katerih zastaranje se presoja po določbi drugega odstavka 356. člena OZ. Vprašanje, kakšna je dolžina relevantnega zastaralnega roka in katere določbe je treba uporabiti za presojo zastaranja, je vprašanje uporabe materialnega prava, ki ga mora sodišče uporabiti ustrezno upošteva relevantna dejstva, ki jih zatrjujejo stranke, pri čemer pa sodišče na pravno podlago, ki jo navedejo stranke, ni vezano (tretji odstavek 180. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

- ◆ S sklepom o izvršbi In 1483/2009 je bila dovoljena zgolj izvršba (med drugim tudi) za izterjavo zakonskih zamudnih obresti od zneska 7.504,20 EUR, ki so bile dolžnici s sodbo Okrožnega sodišča v Mariboru P 519/2003 z dne 15. 5. 2008 v plačilo naložene za čas od prvega dne po preteku 15 dnevnega paricijskega roka do plačila. Odločbe, s katero je bilo odločeno o dolžnični obveznosti plačila zakonskih zamudnih obresti od pravnih stroškov v višini 7.504,20 EUR in ki v obravnavani zadevi predstavlja izvršilni naslov za izterjavo teh obresti, tako ne predstavlja sklep o izvršbi In 1483/2009, ampak sodba P 519/2003. Ker so zakonske zamudne obresti od zneska 7.504,20 EUR v plačilo zapadle šele v obdobju po izdaji navedene sodbe, celotne prisojene obresti predstavljajo občasne terjatve, ki izvirajo iz pravnomočne sodne odločbe in ki zapadejo v bodoče, zanje pa v celoti velja triletni zastaralni rok iz prvega odstavka 347. člena OZ v zvezi z drugim odstavkom 356. člena OZ.

VSM Sklep I Ip 475/2022, 14. 9. 2022

- ◆ Res zastarana terjatev ne preneha, ampak obstoji, vendar že pritožnik sam navede, da postane naturalna, kar pomeni, da ni iztočljiva. Drži tudi pritožbena trditev, da se zastaranje upošteva le, če ga stranka izrecno ugovarja, vendar pa ugovor zastaranja temelji na materialnopravni določbi, o kateri pa je bilo že odločeno prav na podlagi ugovora dolžnika, zato o ugovoru materialnopravne narave ni mogoče ponovno odločati. Gre za meritorni sklep o zavrnitvi predloga za izvršbo, zato o njem ni mogoče ponovno odločati, pri tem pa pravnomočna odločba veže, pa čeprav je morda nezakonita.

VSL Sklep I Ip 358/2022, 30. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da je zastaranje začelo teči po dopolnjenem 18. letu upnice, torej v letu 1992, vendar tudi v najugodnejšem primeru za upnico (če bi se redno šolala), in bi se štelo, da bi zastaralni rok začel teči šele po njenem 26. letu starosti (2000), ko bi dolžnikova zakonska obveznost preživljanja upnice lahko najkasneje prenehala, je terjatev ki se izterjuje v tem izvršilnem postopku, že pred vložitvijo predloga za izvršbo v letu 2021 v celoti zastarala.

VSC Sklep I Ip 37/2022, 9. 3. 2022

6. Ugovor pri izvršbi na podedovano premoženje

- ◆ Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno obrazložilo, da ocena vrednosti podedovanega premoženja, kot izhaja iz sklepa o dedovanju, za presojo odgovornosti dediča za zapustnikove dolgove ni primerna in bi morala dolžnica, da bi lahko dosegla omejitev izvršbe do vrednosti podedovanega premoženja, dejansko oziroma točno vrednost podedovanega premoženja v predmetnem izvršilnem postopku ustrezno dokazati z angažiranjem pooblaščenega sodnega cenilca, ki bi premoženje objektivno in strokovno ocenil.

VSM Sklep I Ip 72/2022, 20. 4. 2022

7. Ugovor pri izvršbi terjatve v tuji valuti

8. Ugovor, da terjatev še ni zapadla – predčasna zapadlost, upnik je izpolnitev odložil za čas, ki še ni potekel

9. Ugovor pri izvršitvi delovne odločbe

10. Ugovor izpolnitve obveznosti oziroma prenehanja obveznosti

- ◆ Tožeča stranka nikoli ni dala navodila za plačilo na račun družbe A., saj je bilo ugotovljeno, da je drugačna navodila dala neznana oseba, ki je zlorabila sistem elektronske pošte. Po splošnem pravilu iz 295. člena OZ je denarna obveznost prinostna, kar pomeni, da je izpolnjena, ko upnik pridobi pravno možnost razpolagati z denarno vsoto v višini denarne obveznosti. V predmetni zadevi te možnosti ni pridobil, zato je zaključek sodišča prve stopnje, da tožena stranka svoje obveznosti še ni izpolnila, pravilen.

VSK Sodba Cpg 84/2022, 7. 7. 2022

- ◆ Prva alineja prvega odstavka 117. člena ZIUPOPĐVE določa, da najemnik „ne glede na Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih najemno pogodbo odpove s pisno izjavo z odpovednim rokom osem dni“. Zakon torej govori splošno o najemni pogodbi in ne ločuje med najemno pogodbo za nedoločen čas in najemno pogodbo za določen čas. Taka zakonska določba je gramatikalno popolnoma jasna in ne dopušča s strani upnika zastopane razlage, da se nanaša le na najemne pogodbe za nedoločen čas, saj iz zakonskega besedila to ne izhaja. Dikcijo „ne glede na ZPSPP“ je že ob uporabi osnove jezikovne metode razlage razumeti skladno z njenim dobesednim pomenom, torej „mimo pravil, ki jih za odpoved najemne pogodbe sicer določa ta zakon, in s tem tudi mimo pravila, ki načeloma odpovedi najemne pogodbe za določen čas ne dopušča“. Pritrditi je tako sodišču prve stopnje, da 117. člen ZIUPOPĐVE omogoča tako odpoved najemnih pogodb, sklenjenih za nedoločen čas, kot tudi odpoved najemnih pogodb, sklenjenih za določen čas.

- ◆ Določba je sistemsko umeščena v zakon, katerega glavni namen je omilitev škodljivih posledic izrednih okoliščin, do kateri je prišlo zaradi epidemije COVID-19. Z zakonom je posebej urejen tudi položaj najemnikov poslovnih nepremičnin, ki jim je bilo zaradi epidemije s predpisi opravljanje gospodarske dejavnosti onemogočeno ali bistveno omejeno in zaradi tega poslovne nepremičnine niso mogli v celoti ali v pretežnem delu uporabljati za dogovorjen namen. Vpliv epidemije na najemnike poslovnih prostorov je nastopil ne glede na vrsto najemnega razmerja, saj so enake posledice prepovedi oziroma omejitve opravljanja dejavnosti trpeli tako najemniki s pogodbami za nedoločen čas kot najemniki s pogodbami za določen čas. V nasprotju z namenom zakona bi zato bila razlaga, po kateri bi bili do pravice prenehanja najemnega razmerja (katerega namena zaradi izrednih epidemioloških razmer ni bilo mogoče izpolnjevati) upravičeni le najemniki s pogodbami za nedoločen čas, posebej ob že pojasnjem dejstvu, da zakonska določba med obema položajema ne ločuje oziroma te pravice ne omejuje le na najeme za nedoločen čas.

- ◆ Zatrjevana neustavnost ureditve iz prve alineje prvega odstavka 117. člena ZIUPOPĐVE po oceni višjega sodišča ni podana, zato postopka ni prekinilo in ni sprožilo s strani upnika zahtevanega postopka ustavne presoje te določbe.

VSL Sklep II Ip 1009/2022, 5. 10. 2022

- ◆ Z izpolnitvijo nedenarne obveznosti se dolžnik razbremeni založitve predujma in same izvršbe za izterjavo predujma. Pravno pomembni so tisti ugovorni razlogi, ki se nanašajo na izterjavo predujma.

VSC Sklep I Ip 251/2022, 28. 9. 2022

- ◆ Mejniki časovne meje pravnomočnosti sodbe je zaključek glavne obravnave, v konkretnem primeru, ko gre za spor majhne vrednosti pa, ko je bila vložena zadnja pripravljalna vloga tožene stranke, to je dne 2. 7. 2021. To je zadnji trenutek, v katerem stranki lahko še navajata dejstva in dokaze, ki nastanejo še med postopkom, prav tako pa le dejstva, ki so obstajala do tega trenutka, sodnik lahko upošteva pri

odločanju v zadevi. Ker je torej tožena stranka navedeni znesek poravnala po tem datumu, dne 11. 2. 2022, sodišče prve stopnje tega dejstva ni moglo upoštevati pri svoji odločitvi, tožena stranka pa ga ne more uveljavljati v pritožbi. Lahko pa se na to sklicuje z ugovorom v izvršilnem postopku, v primeru, da bi tožeča stranka kot upnik sprožila izvršilni postopek.

VSL Sodba II Cpg 336/2022, 30. 8. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je odločitev o zavrnitvi ugovora oprlo na ugotovitev, da je upnica dolžniku že v celoti vrnila zneske v višini razlike med bruto in neto zneski, ki jih je na podlagi sklepa o izvršbi prejela v višji višini, kot bi bila upravičena na podlagi izvršilnega naslova, in 465,37 EUR na račun zakonskih zamudnih obresti, zaradi česar je štelo, da je ugovor dolžnika neutemeljen. Takšno stališče je napačno. Utemeljenost ugovora v obsegu, v katerem je ta še bil predmet obravnave, je namreč odvisna od odgovora na vprašanje, ali je bila izvršba za izterjavo zneskov, glede katerih je višje sodišče zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje, s sklepom o izvršbi sploh utemeljeno dovoljena. Za odgovor na to vprašanje pa ni bistveno, ali je upnica te zneske dolžniku že vrnila ali ne. To vprašanje bo lahko pomembno šele za presojo utemeljenosti morebitne nasprotne izvršbe, ki jo bo dolžnik lahko predlagal, če od upnice ne bo dobil povrnjenih vseh zneskov, ki jih je ta v izvršilnem postopku neutemeljeno prejela, o čemer pa bo mogoče odločiti šele po dokončni odločitvi o tem, za izterjavo katerih zneskov denarnih terjatev je bila izvršba s sklepom o izvršbi (ne)utemeljeno dovoljena.

VSM Sklep I Ip 257/2022, 1. 6. 2022

- ◆ Gre namreč za trditve, o katerih je bilo že odločeno v nepravdnem postopku. Sklicevanje z istimi razlogi na objektivno nezmožnost izpolnitve bi zato pomenilo ponovno odločanje o že razsojeni stvari, kar pa presega pristojnosti izvršilnega sodišča in je v nasprotju z načelom formalne legaliete. Tudi če bi se postavili na stališče, da bi moralo sodišče ponovno presoјati, ali sporne listine obstajajo, bi morali upoštevati, da si stojita nasproti pravnomočni izvršilni naslov in izjava dolžnika, pri čemer ima izvršilni naslov gotovo večjo težo in ga zgolj z izjavo in izpovedjo zakonitega zastopnika dolžnika ni mogoče izpodbiti. Res gre za dokazovanje negativnega dejstva, vendar v opisanem položaju ni mogoče zahtevati od upnika, da mora dokazovati, da listine iz pravnomočnega izvršilnega naslova obstajajo.

VSJ Sklep II Ip 131/2022, 26. 5. 2022

- ◆ Dolžnik je zgolj pavšalno ugovarjal obstoju in višini izterjevane terjatve, kar pomeni, da ni izkazal nobenega izmed razlogov, ki preprečujejo izvršbo.

VSC Sklep I Ip 52/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Pravica do izjave ni le sredstvo za čim bolj popolno razjasnitev spornih vprašanj, pač pa (kot izraz spoštovanja človekove osebnosti in zahteve po enakopravni obravnavi strank v postopku pred sodiščem) tudi sredstvo, ki stranki omogoča, da se izjavi o vseh upoštevnikih vidikih zadeve, ki posega v njene interese, in ji s tem daje možnost, da vpliva na odločitev sodišča. V ugovornem postopku, ki je kontradiktorni postopek, mora biti vsaki stranki tudi omogočeno, da se opredeli do navedb in dokazov nasprotne stranke ter sploh o celotnem procesnem gradivu, ki lahko vpliva na odločitev sodišča.

VSM Sklep I Ip 76/2022, 23. 2. 2022

- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedensarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za

Izvršba

izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.

- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedenarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

11. Ugovor v postopku zavarovanja

12. Ugovor glede predmeta izvršbe (7. točka)

- ◆ Izvršba s predlaganim novim sredstvom izvršbe ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bila v teku, prav tako izvršilni postopek še ni bil končan. Dejstvo, da sklep o izvršbi (v obsegu, v katerem je sodišče izvršbo pod točko I izreka dovolilo, in glede odločitve o stroških pod točko IV izreka sklepa o izvršbi) ob izdaji sklepa z dne 19. 7. 2021 še ni bil pravnomočen, pa ne vpliva na dopustnost izdaje sklepa o dovolitvi novega sredstva izvršbe. Tega je namreč skladno z določbo tretjega odstavka 34. člena ZIZ mogoče dovoliti kadarkoli po začetku izvršilnega postopka, vse do njegovega konca. Glede na obrazloženo tudi po presoji pritožbenega sodišča ni bilo ovir za dovolitev izvršbe z novim sredstvom izvršbe.

VSM Sklep I Ip 255/2022, 7. 6. 2022

13. Ugovorni razlog pri izterjavi preživninske terjatve

14. Ugovor družbenika, delničarja

15. Ugovor, da terjatev ni prešla na upnika oziroma obveznost ni prešla na dolžnika (12. točka)

56. člen (Ugovor po izteku roka)

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno presodilo, da v ugovoru po izteku roka podana dejstva niso takšna, da jih dolžnik ne bi mogel navesti že v (rednem) ugovoru zoper sklep o izvršbi. Zaključek sodišča prve stopnje, da se ugovor (po izteku roka) na podlagi 56. člena ZIZ zavrže, je zato pravilen.

VSC Sklep I Ip 53/2022, 23. 3. 2022

- ◆ Iz prvega odstavka 56. člena ZIZ najprej izhaja, da je prvi ugovor po roku v vsakem primeru omejen na razloge, ki so nastopili po trenutku izvršljivosti odločbe oziroma po sklenitvi sodne poravnave. Navedeno pomeni, da se razlogi, ki jih je mogoče uveljavljati v prvem ugovoru po roku, lahko prekrivajo z razlogi, ki bi jih bilo glede na čas njihovega nastanka mogoče uveljavljati že v rednem ugovoru (objektivni vidik). Vendar to velja le ob dodatnem pogoju, da takih razlogov dolžnik brez svoje krivde ni mogel uveljavljati že v rednem ugovoru (subjektivni vidik). Če pa je razlog v zvezi s samo terjatvijo nastopil po poteku roka za vložitev rednega ugovora, ga dolžnik niti objektivno ni mogel uveljavljati že v ugovoru zoper sklep o izvršbi in je pogoj nekrivde izpolnjen že iz tega razloga.

Le ob izpolnitvi vseh v 56. členu ZIZ predpisanih predpostavk je ugovor po roku dovoljen in ga sodišče lahko obravnava po vsebini, sicer pa ga mora zavreči.

- ◆ Ugovorno uveljavljanje nezmožnosti izpolnitve obveznosti vpisa delovne dobe v delovno knjižico zaradi ukinitve le-teh z dnem 1. 1. 2009 oziroma, kar dolžnik ponovno izpostavlja v pritožbi, pravna nezmožnost izpolnitve, ker naj bi po takrat veljavnih predpisih vpis v delovno knjižico lahko veljavno opravil le ZPIZ, sta okoliščini, ki sta obe obstajali že v času vložitve rednega ugovora. Da naj ne bi bil veljaven vpis, ki bi ga opravil dolžnik kot zasebni delodajalec, naj bi po navedbah dolžnika izhajalo iz Pravilnika o delovni knjižici, veljavnega do 1. 1. 2009. Ugovor zoper sklep o izvršbi je dolžnik v obravnavani zadevi vložil dne 26. 11. 2009, torej po ukinitvi delovnih knjižic in po posledičnem prenehanju veljavnosti Pravilnika o delovni knjižici. Oba argumenta v zvezi z zatrjevano nezmožnostjo izpolnitve vpisa delovne dobe v delovno knjižico bi torej dolžnik objektivno lahko uveljavljal že v rednem ugovoru. Glede na določilo prvega odstavka 56. člena ZIZ bi bilo zato uveljavljanje tega razloga v tem ugovoru po roku dovoljeno le, če bi dolžnik izkazal, da se nanj brez svoje krivde ni mogel sklicevati že v rednem ugovoru.
- ◆ Namen kogentne določbe prvega odstavka 56. člena ZIZ, ki s pravilom o prekluzijah omejuje dolžnikovo možnost vlaganja ugovora po roku, je jasen: zagotovitev hitrega in učinkovitega poplčila upnika, ki je sestavni del ustavne pravice do sodnega varstva. Stališče, za katerega se zavzema dolžnik, določbo prvega odstavka 56. člena ZIZ povsem izvotli. Res je sicer namen izvršilnega postopka prisilna izvršitev terjatve in če neke obveznosti objektivno ni mogoče prostovoljno izpolniti, tega ni mogoče doseči niti z izvršbo. To pa ne spremeni dejstva, da so bile delovne knjižice ukinjene že v času, ko je dolžnik vložil ugovor zoper sklep o izvršbi in tako ne gre za neko novo okoliščino, ki bi nastopila šele po poteku roka za redni ugovor. V slednjem se dolžnik na ta razlog ni skliceval in je zato sklep o izvršbi glede te obveznosti postal pravnomočen. Glede na to in ker dolžnik v ugovoru po roku (in niti sedaj v pritožbi) ne zatrjuje nobenega tehtnega razloga, zaradi katerega ne bi mogel uveljavljane nezmožnosti izpolnitve uveljavljati že v rednem ugovoru, sodišče prve stopnje v tem delu ugovora po izteku roka pravilno ni štelo kot dovoljenega.

VSL Sklep I Ip 859/2021, 19. 10. 2021

56.a člen (Ugovor zoper pravno nasledstvo)

- ◆ Pravna podlaga, na kateri je pritožnik kot nov lastnik nepremičnine odgovoren za dolg, ki ga ima dolžnik do upnika, je v določbi drugega odstavka 170. člena ZIZ, ki določa, da z zaznambo izvršbe pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Ker je pritožnik na nepremičnini, ki je predmet izvršbe, pridobil lastninsko pravico šele med izvršilnim postopkom, je torej že po samem zakonu vstopil v izvršbo. Pomembno pa je, da za vtoževani dolg odgovarja le z med izvršbo pridobljeno nepremičnino, ne pa tudi z drugimi sredstvi izvršbe. Prav to je v nasprotju z osebnim dolžnikom bistveno za položaj hipotekarnega dolžnika.
- ◆ Ko torej že sam zakon določa vstop novega dolžnika (zaradi tega, ker je po zaznambi izvršbe pridobil nepremičnino, ki je predmet izvršbe), tako ni potreben upnikov predlog, ampak mora iz pojasnenih razlogov že samo sodišče izdati sklep o nadaljevanju izvršbe, kot je pravilno postopalo tudi sodišče prve stopnje. S takim sklepom se hipotekarnemu dolžniku omogoči, da je seznanjen, da se bo izvršba sedaj nadaljevala tudi z njim. To mu omogoči, da vloži ugovor po 56.a členu ZIZ, kar pa pomeni, da se mu zagotovi ustavna pravica dostopa do sodnega varstva, ki jo zagotavlja prvi odstavek 23. člena Ustave RS (prim. Odločba Ustavnega sodišča RS Up-2324/08 z dne 16. 12. 2010).

VSL Sklep II Ip 946/2022, 6. 9. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je odločitev o zavrženju ugovora oprlo na stališče, da je bil ta vložjen preuranjeno, v času, ko dolžnik ni imel pravice do vložitve ugovora, saj je dolžnik ugovor vložil potem, ko se je s sklepom sodišča seznanil na drug način in ne z veljavno vročitvijo. Takšno stališče je napačno in

temelji na zmotni uporabi določbe četrtega odstavka 343. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP) v zvezi s 15. členom ZIZ, na podlagi katere ugovor ni dovoljen, če ga je vložila oseba, ki ni imela te pravice. Obstoje pravice hipotekarnega dolžnika do vložitve ugovora zoper sklep o spremembi upnika ni odvisen od tega, ali mu je bil izpodbijani sklep pred vložitvijo ugovora vročen na predpisan način, ampak od tega, ali je podana njegova procesna legitimacija za vložitev ugovora. Ta pa izhaja neposredno iz določbe drugega odstavka 56.a člena ZIZ. Hipotekarni dolžnik je za vložitev ugovora zoper sklep o spremembi upnika tako procesno legitimiran že vse od njegove izdaje. Vprašanje, ali in kdaj je bil sklep hipotekarnemu dolžniku pravilno vročen, je zato lahko relevantno zgolj za presojo pravočasnosti ugovora, ne pa tudi za presojo obstoja njegove pravice do ugovora.

VSM Sklep I Ip 317/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Ugovorno in pritožbeno uveljavljano dejstvo, da dolžnica, ki je po podatkih zemljiške knjige pridobila lastninsko pravico na nepremičnini po vknjižbi pogodbene zastavne pravice in zaznambe neposrednosti izvršljivosti notarskega zapisa, ni bila v pogodbenem razmerju z upnikom in se sama ni neposredno zavezala k izpolnitvi dolga po izvršilnem naslovu, na veljavnost in izvršljivost le-tega nima nobenega vpliva in ne predstavlja ovire, da se upnik poplača iz kupnine, dosežene s prodajo zastavljene nepremičnine.
- ◆ Dolžnica ob opisanem zemljiškoknjižnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z uveljavljanjem, da je bila že v času pridobitve hipoteke bodisi solastnica te nepremičnine na originarni podlagi iz naslova skupnega premoženja bodisi izključna lastnica iz naslova njenega posebnega premoženja (kot sama s seboj v nasprotju navaja v ugovoru in pritožbi). Ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Nikakor pa to ne pomeni, da jih ne more uveljavljati v tožbi na ugotovitev nedopustnosti izvršbe po 59. členu ZIZ.
- ◆ Prav tako dolžnica v tem izvršilnem postopku ne more uspešno uveljavljati ugovornega razloga, da je ustanovljena hipoteka neveljavna, ker je prvotni dolžnik brez njenega soglasja in brez njene seznanjenosti s svojim poslovanjem obremenil skupno premoženje oziroma posebno premoženje dolžnice. Tudi te navedbe so namreč lahko le predmet pravnega postopka, v katerem bi dolžnica uveljavljala neveljavnost na podlagi neposredno izvršljivega notarskega zapisa vknjižene hipoteke.

VSL Sklep II Ip 612/2022, 8. 6. 2022

- ◆ Od uveljavitve ZIZ-L dalje kontradiktornosti postopka pred izdajo sklepa o nadaljevanju izvršbe z novim upnikom ni treba zagotavljati, saj se dolžniku pravica do izjave omogoča v ugovoru po novem drugem odstavku 56.a člena ZIZ.
- ◆ Dolžnik se lahko upre prenosu terjatve (z uveljavljanjem ničnosti pogodbe o prenosu terjatve) bodisi zaradi narave terjatve, ki se prenaša, bodisi zaradi pravno zavarovanega zasebnega interesa. Navedbe, ki jih dolžnik v zvezi ničnostjo poda, pa morajo biti substancirane, kar pomeni, da mora navesti dejstva, ki ničnost prenosa utemeljujejo in zanje predložiti dokaze.

VSL Sklep II Ip 61/2022, 9. 3. 2022

- ◆ Dolžnica se je kot solastnica do 63/100 v zemljiško knjigo vpisala na podlagi sporazuma o razdelitvi skupnega premoženja z dne 14. 5. 2020. Skladno s sodno prakso ima tak način delitve premoženja oziroma prehod premoženja iz režima skupnega premoženja v solastnino pravno poslovno naravo, dolžnica pa se je v konkretnem primeru kot solastnica v zemljiško knjigo vpisala po zaznambi hipoteke in je torej na pravno poslovni način pridobila solastninsko pravico na obremenjeni nepremičnini. Ker po drugem odstavku 170. člena ZIZ s tako zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini, sodišče druge stopnje pritrjuje ugotovitvi sodišča prve stopnje, da dolžnica ob opisanem zemljiškoknjižnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z ugovornim in v pritožbi ponovljenim uveljavljanjem, da je bila že v času zaznambe hipoteke solastnica te nepremičnine na originarni podlagi (ugotavljanju takih

dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje).

VSL Sklep II Ip 1595/2021, 15. 12. 2021

57. člen (Odgovor na ugovor)

58. člen (Sklep o ugovoru)

- ◆ Zakonska domneva o resničnosti dolžnikovih ugovornih navedb ne pomeni, da se ugovor, na katerega upnik ne odgovori, avtomatično šteje za utemeljen in mu sodišče ugotovi, ampak pomeni le, da se dejstva, na katera dolžnik opira svoj ugovor, štejejo za resnična. Takšna ureditev izhaja iz predpostavke, da dejstva, navedena v ugovoru, za upnika, ki na ugovor ni odgovoril in dolžnikovih trditvah o dejstvih ni obrazloženo prekal, niso sporna. Seveda pa je za odločitev o utemeljenosti ugovora treba nato opraviti presojo sklepčnosti ugovora, ali torej iz dejstev, ki jih dolžnik navaja v ugovoru, izhaja pravna posledica, za katero se zavzema (praviloma razveljavitev sklepa o izvršbi in zavrnitev predloga za izvršbo). V takem primeru sodišče pri odločanju o ugovoru kot dejansko podlago za svojo odločitev upošteva dejansko stanje, kot ga zatrjuje dolžnik (in mu v zvezi s tem ni treba izvajati nobenih dokazov), na podlagi v ugovoru zatrjevanih dejstev pa nato ob ustrezni uporabi materialnega prava presodi, ali je ugovor utemeljen. Pri tem mora v sklepu, s katerim odloči o ugovoru, določno obrazložiti, na katera v ugovoru zatrjevana relevantna dejstva je oprlo svojo odločitev in zakaj je na podlagi teh dejstev sprejelo odločitev o (delni) ugoditvi oziroma (delni) zavrnitvi ugovora.

VSM Sklep I Ip 246/2022, 15. 6. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je odločitev o zavrnitvi ugovora oprlo na ugotovitev, da je upnica dolžniku že v celoti vrnila zneske v višini razlike med bruto in neto zneski, ki jih je na podlagi sklepa o izvršbi prejela v višji višini, kot bi bila upravičena na podlagi izvršilnega naslova, in 465,37 EUR na račun zakonskih zamudnih obresti, zaradi česar je štelo, da je ugovor dolžnika neutemeljen. Takšno stališče je napačno. Utemeljenost ugovora v obsegu, v katerem je ta še bil predmet obravnave, je namreč odvisna od odgovora na vprašanje, ali je bila izvršba za izterjavo zneskov, glede katerih je višje sodišče zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje, s sklepom o izvršbi sploh utemeljeno dovoljena. Za odgovor na to vprašanje pa ni bistveno, ali je upnica te zneske dolžniku že vrnila ali ne. To vprašanje bo lahko pomembno šele za presojo utemeljenosti morebitne nasprotno izvršbe, ki jo bo dolžnik lahko predlagal, če od upnice ne bo dobil povrnjenih vseh zneskov, ki jih je ta v izvršilnem postopku neutemeljeno prejela, o čemer pa bo mogoče odločati šele po dokončni odločitvi o tem, za izterjavo katerih zneskov denarnih terjatev je bila izvršba s sklepom o izvršbi (ne)utemeljeno dovoljena.

VSM Sklep I Ip 257/2022, 1. 6. 2022

- ◆ Sklepa glede bistvenih ugovornih navedb dolžnika ni mogoče preizkusiti.

VSC Sklep I Ip 124/2022, 17. 5. 2022

59. člen (Pravda ali drug postopek za nedopustnost izvršbe)

- ◆ V skladu z 9. členom SPZ se dobra vera domneva, če se ne dokaže drugače. Ker gre za pravilo o obrnjenem dokaznem bremenu, je bilo na tožnici trditveno in dokazno breme glede nedobrovernosti toženca. Breme zatrjevanja in dokazovanja dobrovernosti bi prešlo na toženca šele, če bi tožnica

zatrjevala okoliščine, ki bi vzbujale dvom o dobrovernosti toženca oziroma bi lahko utemeljile dvom toženca v podatke zemljiške knjige o lastništvu zastavljenih nepremičnin.

- ◆ Ker je že toženec tako v izvršilnem postopku kot v odgovoru na tožbo zatrjeval dobro vero in pogodbeno pridobitev hipotek, tožnici ob ustrezni skrbnosti ni moglo ostati neznano, kaj so odločilna dejstva, pa v zvezi s tem v tožbi in prvi pripravljalni vlogi ni navedla ničesar, obstoja teh dejstev ni niti pavšalno prerekala. Čeprav gre za laično stranko, bi sodišče v okoliščinah obravnavanega primera z izvajanjem materialno procesnega vodstva, ki bi tožnico spodbudilo, da pravočasno navede, da gre za prisilno hipoteko in da toženec ni bil dobroveren, glede slednjega pa navede še okoliščine, na podlagi katerih bi moral toženec sklepati, da gre za skupno premoženje, preseгло namene materialno procesnega vodstva.

VSL Sodba I Cp 403/2022, 19. 9. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje ni odgovorilo na ugovor tožene stranke, da je pridobljena premočnina že zarubljena in rubež vpisan v register neposrednih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin in zato po 86. členu ZIZ je tak posel prepovedan. Zato gre za 14. točko drugega odstavka 339. člena ZPP.

VSL Sklep I Cp 578/2022, 7. 7. 2022

- ◆ Ugovorno in pritožbeno uveljavljano dejstvo, da dolžnica, ki je po podatkih zemljiške knjige pridobila lastninsko pravico na nepremičnini po vknjižbi pogodbene zastavne pravice in zaznambe neposrednosti izvršljivosti notarskega zapisa, ni bila v pogodbenem razmerju z upnikom in se sama ni neposredno zavezala k izpolnitvi dolga po izvršilnem naslovu, na veljavnost in izvršljivost le-tega nima nobenega vpliva in ne predstavlja ovire, da se upnik poplača iz kupnine, dosežene s prodajo zastavljene nepremičnine.
- ◆ Dolžnica ob opisanem zemljiškoknjižnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z uveljavljanjem, da je bila že v času pridobitve hipoteke bodisi solastnica te nepremičnine na originarni podlagi iz naslova skupnega premoženja bodisi izključna lastnica iz naslova njenega posebnega premoženja (kot sama s seboj v nasprotju navaja v ugovoru in pritožbi). Ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Nikakor pa to ne pomeni, da jih ne more uveljavljati v tožbi na ugotovitev nedopustnosti izvršbe po 59. členu ZIZ.
- ◆ Prav tako dolžnica v tem izvršilnem postopku ne more uspešno uveljavljati ugovornega razloga, da je ustanovljena hipoteka neveljavna, ker je prvotni dolжник brez njenega soglasja in brez njene seznanjenosti s svojim poslovanjem obremenil skupno premoženje oziroma posebno premoženje dolžnice. Tudi te navedbe so namreč lahko le predmet pravnega postopka, v katerem bi dolžnica uveljavljala neveljavnost na podlagi neposredno izvršljivega notarskega zapisa vknjižene hipoteke.

VSL Sklep II Ip 612/2022, 8. 6. 2022

- ◆ Dolžnica se je kot solastnica do 63/100 v zemljiško knjigo vpisala na podlagi sporazuma o razdelitvi skupnega premoženja z dne 14. 5. 2020. Skladno s sodno prakso ima tak način delitve premoženja oziroma prehod premoženja iz režima skupnega premoženja v solastnino pravno poslovno naravo, dolžnica pa se je v konkretnem primeru kot solastnica v zemljiško knjigo vpisala po zaznambi hipoteke in je torej na pravno poslovni način pridobila solastninsko pravico na obremenjeni nepremičnini. Ker po drugem odstavku 170. člena ZIZ s tako zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini, sodišče druge stopnje pritrjuje ugotovitvi sodišča prve stopnje, da dolžnica ob opisanem zemljiškoknjižnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z ugovornim in v pritožbi ponovljenim uveljavljanjem, da je bila že v času zaznambe hipoteke solastnica te nepremičnine na originarni podlagi (ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje).

VSL Sklep II Ip 1595/2021, 15. 12. 2021

60. člen (Obravnavanje nedopustnosti)

- ◆ V skladu z 9. členom SPZ se dobra vera domneva, če se ne dokaže drugače. Ker gre za pravilo o obrnjenem dokaznem bremenu, je bilo na tožnici trditveno in dokazno breme glede nedobrovnosti toženca. Breme zatrjevanja in dokazovanja dobrovnosti bi prešlo na toženca šele, če bi tožnica zatrjevala okoliščine, ki bi vzbujale dvom o dobrovnosti toženca oziroma bi lahko utemeljile dvom toženca v podatke zemljiške knjige o lastništvu zastavljenih nepremičnin.
- ◆ Ker je že toženec tako v izvršilnem postopku kot v odgovoru na tožbo zatrjeval dobro vero in pogodbeno pridobitev hipotek, tožnici ob ustrezni skrbnosti ni moglo ostati neznan, kaj so odločilna dejstva, pa v zvezi s tem v tožbi in prvi pripravljalni vlogi ni navedla ničesar, obstoja teh dejstev ni niti pavšalno prerekala. Čeprav gre za laično stranko, bi sodišče v okoliščinah obravnavanega primera z izvajanjem materialno procesnega vodstva, ki bi tožnico spodbudilo, da pravočasno navede, da gre za prisilno hipoteko in da toženec ni bil dobroveren, glede slednjega pa navede še okoliščine, na podlagi katerih bi moral toženec sklepati, da gre za skupno premoženje, preseglo namene materialno procesnega vodstva.

VSL Sodba I Cp 403/2022, 19. 9. 2022

61. člen (Ugovor zoper sklep na podlagi verodostojne listine)

1. Splošno

- ◆ Povzete dolžnikove ugovorne trditve tako predstavljajo zatrjevanje pravno pomembnega negativnega dejstva, za katerega dolžniku niti ni potrebno predlagati dokazov, saj se dokazno breme prevale na upnika.

VSC Sklep I Ip 102/2022, 4. 5. 2022

2. Obrazložnost ugovora zoper sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine

- ◆ Ker dolžnici glede na skope upnikove trditve ne moreta vedeti, kaj zajema s strani upnika naveden skupni znesek in če so ustrezno upoštevana vsa njuna zatrjevana delna plačila, se do višine zatrjevanega dolga tudi ne moreta bolj konkretno opredeliti. Pri tem zaradi posebnosti postopka upniku niti ni bilo treba priložiti verodostojne listine, na katero se sklicuje, kar dodatno zmanjšuje možnosti dolžnic za obrazloženo ugovarjanje zatrjevanemu dolgu.

VSM Sklep I Ip 290/2022, 10. 5. 2022

- ◆ V postopku pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, s katerim dolžnik sklep izpodbija v celoti ali samo v delu, v katerem mu je bilo naloženo, naj terjatev plača, sodišče na podlagi 62. člena ZIZ poleg pravočasnosti, popolnosti in dovoljenosti ugovora preizkuša le, ali je ugovor obrazložen v skladu s kriteriji iz drugega odstavka 61. člena ZIZ.

VSC Sklep I Ip 110/2022, 4. 5. 2022

- ◆ Povzete dolžnikove ugovorne trditve tako predstavljajo zatrjevanje pravno pomembnega negativnega dejstva, za katerega dolžniku niti ni potrebno predlagati dokazov, saj se dokazno breme prevale na upnika.

VSC Sklep I Ip 102/2022, 4. 5. 2022

3. Ugovor po roku

4. Ugovori meničnih zavezancev - menica

62. člen (Postopek pri ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine)

1. Postopek z ugovorom

- ◆ Določilo prvega odstavka 180. člena ZPP mora sodišče dosledno upoštevati takrat, kadar se postopek začne s tožbo. Kadar pa se pravda nadaljuje po razveljavitvi sklepa o izvršbi, izdanega na podlagi verodostojnih listin, pa zadošča, da tožnik v dopolniti tožbe navede le dejstva, ki se nanašajo na terjatve iz tistih posameznih verodostojnih listin (računov), katerim je dolžnik v ugovoru obrazloženo oporekal. Taka je tudi sodna praksa.

VSL Sklep II Cpg 512/2022, 26. 10. 2022

- ◆ V predmetni zadevi pa gre za denarni zahtevek, za katerega iz predloga niti ni razvidna pravna podlaga zahtevka, ko po splošnem pravilu (bivališče toženca)slovensko sodišče ni pristojno, bi pa lahko bilo pristojno na podlagi ostalih določb Uredbe Bruselj I, pri čemer izvršilno sodišče ne razpolaga s podatki o kompetenčnem dejanskem stanju. Zato odločitev o razveljavitvi sklepa o izvršbi in odločitev, da se postopek nadaljuje pred krajevno pristojnim slovenskim sodiščem, še ne pomeni, da je bilo pravnomočno odločeno o pristojnosti slovenskega sodišča. Ker je bil ugovor pristojnosti podan pravočasno, ga bo moralo pravdo sodišče obravnavati vsebinsko.

VSK Sklep Cpg 41/2021, 20. 5. 2021

2. Postopek z ugovorom - menica

3. Sklep o izvršbi izdan na podlagi verodostojne listine kot izvršilni naslov

63. člen (Obnova postopka)

64. člen (Pogoji in rok za ugovor)

- ◆ Pri ravnanju strank v postopku se pričakuje in zahteva neka povprečna in osnovna skrbnost. To pa vključuje tudi, da stranke sodne pošiljke pregledajo in se na morebitne pozive tudi odzovejo. Ravno temu so namenjena tudi opozorila na sodnih pozivih. Upnik sam priznava, da je bil v sodni pošiljki tudi poziv sodišča z dne 14. 7. 2022 za odgovor na ugovor tretjega z ustreznim opozorilom na posledice, hkrati pa navaja, da je bila pošiljka obsežna in da je zato ob prejemu ni v celoti pregledal. Povprečno skrbno ravnanje stranke v takem primeru vključuje pričakovanje, da bo stranka sodno pošiljko odprla, pregledala in prebrala ter potem tudi ustrezno reagirala. Nikakor ni mogoče slediti pritožbi, da je bila zaradi obsežnosti listinske dokumentacije, ki mu je bila poslana, upniku odvzeta pravica do izjave. To ne drži – upnika je namreč sodišče pozvalo, da odgovori na ugovor in ga tudi opozorilo, kako bo postopalo, če na ugovor ne bo odgovoril. Da upnik ni pregledal dokumentacije, pa ni v sferi sodišča, ampak je bila takšna njegova odločitev, ki ne more predstavljati opravičljivega razloga za to, da upnik v zakonskem roku ni odgovoril na ugovor tretjega in da je to storil šele hkrati z obravnavano pritožbo.
- ◆ Iz sklepa Ustavnega sodišča RS, Up-522/09, na katerega se sklicuje pritožnik, res izhaja, da se pogoj (ne)krivde za zamudo roka ali naroka presoja po subjektivnih okoliščinah zamudnika in da je zato

treba ugotoviti, kakšne so osebne lastnosti in okoliščine na njegovi strani, in šele nato presoditi, ali mu je glede na to mogoče očitati, da je zakrivil zamudo.

- ◆ Glede na konkretno ugotovljene okoliščine tega primera (glede na okoliščine zamudnika, kot tudi upošteva okoliščine vročanja sodne pošiljke) je vzrok za zamudo (nevložitev) ugovora v sferi pritožnika. Iz ravnanja upnika izhaja, da ne gre za prava neuko stranko, ki v sodnih postopkih nastopa sam, brez pooblaščenca in v njih vlaga obrazložena pisanja. Od takšne stranke se pričakuje skrbno ravnanje pri pregledu sodne pošiljke, na ta način pa bi upnik že ob vročitvi sodne pošiljke gotovo opazil poziv na odgovor na ugovor tretjega in ne šele takrat, ko mu je bil vročen sklep, s katerim je bilo ugodeno ugovoru tretjega. Vzrok bo upravičen, če ga stranka ni zakrivila s svojim vedenjem oziroma se lahko pripiše naključju, ki se ji je pripetilo. Po nobenem kriteriju ravnanja upnika ni mogoče šteti za naključje, ki se mu je pripetilo, prav tako pa (iz že pojasnjene razloga) ni mogoče šteti, da vzroka ni upnik zakrivil sam. Opravičljivo zamudo mora povzročiti dogodek, ki ga stranka kljub izkazani zadostni skrbnosti ni mogla predvidevati niti preprečiti, tak dogodek pa mora biti tudi nepričakovan, kar pomeni nenaden in nepredvidljiv.

VSL Sklep I Ip 1061/2022, 20. 9. 2022

65. člen (Sklep o ugovoru)

1. Splošno

- ◆ Pri ravnanju strank v postopku se pričakuje in zahteva neka povprečna in osnovna skrbnost. To pa vključuje tudi, da stranke sodne pošiljke pregledajo in se na morebitne pozive tudi odzovejo. Ravno temu so namenjena tudi opozorila na sodnih pozivih. Upnik sam priznava, da je bil v sodni pošiljki tudi poziv sodišča z dne 14. 7. 2022 za odgovor na ugovor tretjega z ustreznim opozorilom na posledice, hkrati pa navaja, da je bila pošiljka obsežna in da je zato ob prejemu ni v celoti pregledal. Povprečno skrbno ravnanje stranke v takem primeru vključuje pričakovanje, da bo stranka sodno pošiljko odprla, pregledala in prebrala ter potem tudi ustrezno reagirala. Nikakor ni mogoče slediti pritožbi, da je bila zaradi obsežnosti listinske dokumentacije, ki mu je bila poslana, upniku odvzeta pravica do izjave. To ne drži – upnika je namreč sodišče pozvalo, da odgovori na ugovor in ga tudi opozorilo, kako bo postopalo, če na ugovor ne bo odgovoril. Da upnik ni pregledal dokumentacije, pa ni v sferi sodišča, ampak je bila takšna njegova odločitev, ki ne more predstavljati opravičljivega razloga za to, da upnik v zakonskem roku ni odgovoril na ugovor tretjega in da je to storil šele hkrati z obravnavano pritožbo.
- ◆ Iz sklepa Ustavnega sodišča RS, Up-522/09, na katerega se sklicuje pritožnik, res izhaja, da se pogoj (ne)krivde za zamudo roka ali naroka presoja po subjektivnih okoliščinah zamudnika in da je zato treba ugotoviti, kakšne so osebne lastnosti in okoliščine na njegovi strani, in šele nato presoditi, ali mu je glede na to mogoče očitati, da je zakrivil zamudo.
- ◆ Glede na konkretno ugotovljene okoliščine tega primera (glede na okoliščine zamudnika, kot tudi upošteva okoliščine vročanja sodne pošiljke) je vzrok za zamudo (nevložitev) ugovora v sferi pritožnika. Iz ravnanja upnika izhaja, da ne gre za prava neuko stranko, ki v sodnih postopkih nastopa sam, brez pooblaščenca in v njih vlaga obrazložena pisanja. Od takšne stranke se pričakuje skrbno ravnanje pri pregledu sodne pošiljke, na ta način pa bi upnik že ob vročitvi sodne pošiljke gotovo opazil poziv na odgovor na ugovor tretjega in ne šele takrat, ko mu je bil vročen sklep, s katerim je bilo ugodeno ugovoru tretjega. Vzrok bo upravičen, če ga stranka ni zakrivila s svojim vedenjem oziroma se lahko pripiše naključju, ki se ji je pripetilo. Po nobenem kriteriju ravnanja upnika ni mogoče šteti za naključje, ki se mu je pripetilo, prav tako pa (iz že pojasnjene razloga) ni mogoče šteti, da vzroka ni upnik zakrivil sam. Opravičljivo zamudo mora povzročiti dogodek, ki ga stranka kljub izkazani zadostni skrbnosti ni mogla predvidevati niti preprečiti, tak dogodek pa mora biti tudi nepričakovan, kar pomeni nenaden in nepredvidljiv.

VSL Sklep I Ip 1061/2022, 20. 9. 2022

- ◆ V skladu z 9. členom SPZ se dobra vera domneva, če se ne dokaže drugače. Ker gre za pravilo o obrnjenem dokaznem bremenu, je bilo na tožnici trditveno in dokazno breme glede nedobrovernosti toženca. Breme zatrjevanja in dokazovanja dobrovernosti bi prešlo na toženca šele, če bi tožnica zatrjevala okoliščine, ki bi vzbujale dvom o dobrovernosti toženca oziroma bi lahko utemeljile dvom toženca v podatke zemljiške knjige o lastništvu zastavljenih nepremičnin.
- ◆ Ker je že toženec tako v izvršilnem postopku kot v odgovoru na tožbo zatrjeval dobro vero in pogodbeno pridobitev hipotek, tožnici ob ustrezni skrbnosti ni moglo ostati neznano, kaj so odločilna dejstva, pa v zvezi s tem v tožbi in prvi pripravljalni vlogi ni navedla ničesar, obstoja teh dejstev ni niti pavšalno prerekala. Čeprav gre za laično stranko, bi sodišče v okoliščinah obravnavanega primera z izvajanjem materialno procesnega vodstva, ki bi tožnico spodbudilo, da pravočasno navede, da gre za prisilno hipoteko in da toženec ni bil dobroveren, glede slednjega pa navede še okoliščine, na podlagi katerih bi moral toženec sklepati, da gre za skupno premoženje, preseglu namene materialno procesnega vodstva.

VSL Sodba I Cp 403/2022, 19. 9. 2022

- ◆ Tretji v pritožbi kot bistveno uveljavlja, da mu je bila v stečajnem postopku že pravnomočno priznana izločitvena pravica na zadevnih zarubljenih premičninah, upnik pa se je svoji ločitveni pravici odpovedal in je s tem nastal enak položaj, kot da ločitvena pravica ne bi bila prijavljena. Gre torej za vprašanje konkurence dveh privilegiranih upnikov – ločitvenega, to je upnika v predmetnem izvršilnem postopku, in izločitvenega – tretjega. Le-ta namreč meni, da je izločitveni upnik v razmerju do stečajnega dolžnika, saj naj bi bil sam lastnik zadevnih zarubljenih premičnin. O tem, kakšno je razmerje med ločitvenim in izločitvenim upnikom stečajnega dolžnika, pa ne more presojati sodišče v izvršilnem postopku, temveč je to stvar stečajnega postopka. Zato bi moral tretji v stečajnem postopku, v katerem mu je bila izločitvena pravica priznana, zahtevati, da se upnikova zastavna pravica na zarubljenih premičninah izbriše iz registra neposestnih zastavnih pravic. Obstoj ločitvene in izločitvene pravice na isti stvari namreč že pojmovno ni mogoč.

VSL Sklep I Ip 1655/2021, 17. 1. 2022

2. Rok za vložitev tožbe na nedopustnost izvršbe

- ◆ Pri ravnanju strank v postopku se pričakuje in zahteva neka povprečna in osnovna skrbnost. To pa vključuje tudi, da stranke sodne pošiljke pregledajo in se na morebitne pozive tudi odzovejo. Ravno temu so namenjena tudi opozorila na sodnih pozivih. Upnik sam priznava, da je bil v sodni pošiljki tudi poziv sodišča z dne 14. 7. 2022 za odgovor na ugovor tretjega z ustreznim opozorilom na posledice, hkrati pa navaja, da je bila pošiljka obsežna in da je zato ob prejemu ni v celoti pregledal. Povprečno skrbno ravnanje stranke v takem primeru vključuje pričakovanje, da bo stranka sodno pošiljko odprla, pregledala in prebrala ter potem tudi ustrezno reagirala. Nikakor ni mogoče slediti pritožbi, da je bila zaradi obsežnosti listinske dokumentacije, ki mu je bila poslana, upniku odvzeta pravica do izjave. To ne drži – upnika je namreč sodišče pozvalo, da odgovori na ugovor in ga tudi opozorilo, kako bo postopalo, če na ugovor ne bo odgovoril. Da upnik ni pregledal dokumentacije, pa ni v sferi sodišča, ampak je bila takšna njegova odločitev, ki ne more predstavljati opravičljivega razloga za to, da upnik v zakonskem roku ni odgovoril na ugovor tretjega in da je to storil šele hkrati z obravnavano pritožbo.
- ◆ Iz sklepa Ustavnega sodišča RS, Up-522/09, na katerega se sklicuje pritožnik, res izhaja, da se pogoj (ne)krivde za zamudo roka ali naroka presoja po subjektivnih okoliščinah zamudnika in da je zato treba ugotoviti, kakšne so osebne lastnosti in okoliščine na njegovi strani, in šele nato presoditi, ali mu je glede na to mogoče očitati, da je zakrivil zamudo.
- ◆ Glede na konkretno ugotovljene okoliščine tega primera (glede na okoliščine zamudnika, kot tudi upošteva okoliščine vročanja sodne pošiljke) je vzrok za zamudo (nevložitev) ugovora v sferi pritožnika. Iz ravnanja upnika izhaja, da ne gre za prava neuko stranko, ki v sodnih postopkih nastopa sam, brez pooblaščenca in v njih vlaga obrazložena pisanja. Od takšne stranke se pričakuje skrbno ravnanje pri pregledu sodne pošiljke, na ta način pa bi upnik že ob vročitvi sodne pošiljke gotovo

opazil poziv na odgovor na ugovor tretjega in ne šele takrat, ko mu je bil vročen sklep, s katerim je bilo ugodeno ugovoru tretjega. Vzrok bo upravičen, če ga stranka ni zakrivila s svojim vedenjem oziroma se lahko pripiše naključju, ki se ji je pripetilo. Po nobenem kriteriju ravnanja upnika ni mogoče šteti za naključje, ki se mu je pripetilo, prav tako pa (iz že pojasnjene razloga) ni mogoče šteti, da vzroka ni upnik zakrivil sam. Opravičljivo zamudo mora povzročiti dogodek, ki ga stranka kljub izkazani zadostni skrbnosti ni mogla predvidevati niti preprečiti, tak dogodek pa mora biti tudi nepričakovan, kar pomeni nenaden in nepredvidljiv.

VSL Sklep I Ip 1061/2022, 20. 9. 2022

3. Predlog tretjega za odlog izvršbe zaradi vložitve tožbe na nedopustnost

4. Odločitve v pravnem postopku - nedopustnost izvršbe

66. člen (Kdaj se ne more zahtevati, da se izvršba izreče za nedopustno)

67. člen (Razlogi za nasprotno izvršbo)

- ◆ V postopku nasprotne izvršbe se obstoj sporne terjatve, ki se jo uveljavlja v pobot, ne more ugotavljati, še vedno gre namreč za izvršilni in ne pravnostni postopek. Ugotavljanju takih dejstev izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Uveljavljanje pobota je tako omejeno le na nesporne terjatve, to so terjatve, ki jih nasprotna stranka priznava oziroma so ugotovljene v že končanem pravnem postopku.
- ◆ Sodišče je pri presoji kriterijev za pobot, predvsem kriterija likvidnosti, upoštevalo veljavno slovensko pravo, to je določbe OZ, v povezavi s sodno prakso in pravno teorijo, in torej njegova odločitev ni bila odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti prava Evropske unije. Sodišče druge stopnje je zato predlog upnika za postavitve predhodnega vprašanja zavrnilo.
- ◆ Stroškov pri nasprotni izvršbi ni mogoče odmerjati po določbah Odvetniške tarife, ki veljajo za pravna sredstva (nasprotna izvršba namreč ni pravno sredstvo), temveč po določbah, ki veljajo za obrazložene vloge.

VSL Sklep II Ip 706/2022, 8. 6. 2022

- ◆ Pravilno je izhodišče sodišča prve stopnje, da je v postopku (nasprotne) izvršbe materialnopravni pobot mogoč le, če je poleg pogojev iz 311. člena OZ, to je istovrstnost, vzajemnost in zapadlost terjatev, izpolnjen tudi pogoj, da je v pobot uveljavljana terjatev nesporna oziroma ugotovljena z izvršilnim naslovom (likvidnost). V konkretnem primeru je v pobot uveljavljana terjatev očitno sporna. Pobotni ugovor je bil namreč podan v predmetnem postopku nasprotne izvršbe in upnika po nasprotni izvršbi sta v pobot uveljavljani terjatvi v obravnavani zadevi izrecno nasprotovala.
- ◆ Sodišče prve stopnje je štelo, da ugovoru pobota ni mogoče slediti, ker v sklepu o preizkusu terjatev, izdanem v stečaju nad glavnim dolžnikom D. d. o. o., terjatev upnika po Pogodbi o finančnem lizingu št. 1 ni bila naložena v plačilo. Odločilno pa je že to, da sklep o preizkusu terjatev v zvezi z v pobot uveljavljano terjatvijo ne učinkuje tudi na upnika po nasprotni izvršbi oziroma da je v pobot uveljavljana terjatev terjatev upnika – dolžnika po nasprotni izvršbi do glavnega dolžnika, D. d. o. o. in ne do dolžnikov – upnikov po nasprotni izvršbi, B. B. in C. C. Dolžnik po nasprotni izvršbi uveljavlja v pobot terjatev po isti pogodbi, ki je bila tudi podlaga za izdajo sklepa o izvršbi v obravnavani zadevi, in mu je bila pravnomočno priznana v sklepu o preizkusu terjatev v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom, D. d. o. o. B. B. in C. C., ki sta dolžnika v obravnavani zadevi, sta se v pogodbi zavezala kot poroka in plačnika – solidarna poroka. Glavni dolžnik, družba D. d. o. o. ni stranka tega izvršilnega postopka. Izvršilni upnik – dolžnik po nasprotni izvršbi ima torej res terjatev tako do glavnega dolžnika, družbe D. d. o. o., kot tudi do dolžnikov v obravnavani zadevi – upnikov

po nasprotni izvršbi, B. B. in C. C., vendar pa se sklep o preizkusu terjatev v zvezi s terjatvijo upnika – dolžnika po nasprotni izvršbi do glavnega dolžnika po Pogodbi o finančnem lizingu premičnin št. 1, D. d. o. o. ne nanaša tudi na izvršilna dolžnika – upnika po nasprotni izvršbi, B. B. in C. C. Upnik – dolžnik po nasprotni izvršbi je v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom lahko prijavil le svojo terjatev do glavnega dolžnika in samo ta terjatev mu je v stečaju lahko bila pravnomočno priznana.

- ◆ Res sta upnika po nasprotni izvršbi, B. B. in C. C. solidarna poroka Pogodbi o finančnem lizingu premičnin št. 1. Vendar pa niti to niti v pritožbi zatrjevano dejstvo, da sta B. B. in C. C. v stečajnem postopku nad glavnim dolžnikom prijavila svojo regresno terjatev do glavnega dolžnika za odločitev ni bistveno. Terjatev upnika do glavnega dolžnika je namreč različna od upnikove terjatve do solidarnega poroka, saj glavni dolžnik in solidarni porok nista v pravni skupnosti, ker njuna obveznost ne izvira iz skupnega dolga. Glavni dolžnik odgovarja upniku na podlagi pravnega razmerja, iz katerega izvira glavna obveznost, porok pa na podlagi poroštvene izjave. Navedeno pomeni, da se pravnomočen sklep o preizkusu terjatev (oziroma subjektivne meje njegove pravnomočnosti), kolikor je bila v njem upniku pravnomočno priznana terjatev po pogodbi do glavnega dolžnika, ne nanaša tudi na solidarna poroka – upnika po nasprotni izvršbi. Zato ni izpolnjen že zakonski pogoj vzajemnosti.

VSL Sklep II Ip 1758/2021, 2. 2. 2022

- ◆ Dolžnica je dne 13. 7. 2020 vložila ugovor in v njem dokazno podprto zatrjevala, da je prav tako dne 13. 7. 2020 v celoti poplačala upnikovo terjatev s pripadki. Po vložitvi ugovora je upnik umaknil predlog za izvršbo in sodišče prve stopnje je posledično s sklepom z dne 11. 9. 2020, ki je postal pravnomočen dne 1. 10. 2020, ustavilo izvršilni postopek in razveljavilo zaznambo sklepa o izvršbi v zemljiški knjigi pri dolžnični solastni nepremičnini. Glede na pravnomočen sklep o ustavitvi izvršbe z dne 11. 9. 2020 se torej izvršilna dejanja v obravnavani zadevi zoper dolžnico ne bodo več opravljala. Zmotno je namreč pritožbeno stališče, da lahko upnik kadarkoli predlaga nadaljevanje predmetne izvršbe, saj postopka, ki je pravnomočno končan, ni več mogoče nadaljevati.
- ◆ Tudi dejstvo, da je poleg dolžničinega prostovoljnega plačila (opravljenega dne 13. 7. 2020) še banka A. d. d. dne 30. 6. 2020, torej že pred dolžničnim prostovoljnim plačilom, delno prisilno realizirala upnikovo terjatev, dolžnici ne daje pravnega interesa za vsebinsko odločanje o ugovoru. Dolžnica sicer pravilno ugotavlja, da je navedena okoliščina lahko razlog za nasprotno izvršbo, zmotno pa meni, da zaradi zavrženja ugovora oziroma nerazveljavitve sklepa o izvršbi s predlogom za nasprotno izvršbo ne bi mogla uspeti. Izvršba je bila namreč v obravnavani zadevi že delno opravljena, izvršilni postopek pa se lahko pravnomočno konča tudi s procesno odločitvijo o pravnem sredstvu (v konkretnem primeru z zavrženjem ugovora), pri čemer je po 1. točki prvega odstavka 67. člena ZIZ eden od razlogov za nasprotno izvršbo tudi, če je dolžnik med postopkom prostovoljno poravnal upnikovo terjatev. Ne drži torej pritožbeno stališče, da nasprotna izvršba ni mogoča, če o ugovoru dolžnika ni odločeno vsebinsko ali če sklep o izvršbi ni razveljavljen. Res bo v konkretnem primeru z zavrženjem ugovora sklep o izvršbi postal pravnomočen, kar pa ni ovira za dolžničin uspeh s predlogom za nasprotno izvršbo.
- ◆ Ni utemeljen pritožbeni očitek, da so bila z izpodbijano odločitvijo dolžnici kršena ustavna procesna jamstva iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Iz pravice do sodnega varstva res izhaja zahteva, da sodišče o pravnem sredstvu odloča po vsebini, vendar pa to ne velja absolutno. Zakon namreč lahko določi tudi omejitve te pravice, med drugim na način, da predpiše določene procesne predpostavke za meritorno odločanje. Ena od teh procesnih predpostavk je obstoj pravnega interesa vložnika, če ta ni podan, pravno sredstvo ni dovoljeno in ga sodišče zavrže. Tudi v takem primeru pa mora sodišče sprejeti odločitev s sodno odločbo in zanjo navesti ustrezne razloge.

VSL Sklep II Ip 1639/2021, 12. 1. 2022

68. člen (Postopek s predlogom za nasprotno izvršbo)

- ◆ V postopku nasprotne izvršbe se obstoj sporne terjatve, ki se jo uveljavlja v pobot, ne more ugotavljati, še vedno gre namreč za izvršilni in ne pravdni postopek. Ugotavljanju takih dejstev izvršilni postopek

ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Uveljavljanje pobota je tako omejeno le na nesporne terjatve, to so terjatve, ki jih nasprotna stranka priznava oziroma so ugotovljene v že končanem pravnem postopku.

- ◆ Sodišče je pri presoji kriterijev za pobot, predvsem kriterija likvidnosti, upoštevalo veljavno slovensko pravo, to je določbe OZ, v povezavi s sodno prakso in pravno teorijo, in torej njegova odločitev ni bila odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti prava Evropske unije. Sodišče druge stopnje je zato predlog upnika za postavitev predhodnega vprašanja zavrnilo.
- ◆ Stroškov pri nasprotni izvršni ni mogoče odmerjati po določbah Odvetniške tarife, ki veljajo za pravna sredstva (nasprotna izvršba namreč ni pravno sredstvo), temveč po določbah, ki veljajo za obrazložene vloge.

VSL Sklep II Ip 706/2022, 8. 6. 2022

69. člen (Sklep o nasprotni izvršbi)

- ◆ V postopku nasprotne izvršbe se obstoj sporne terjatve, ki se jo uveljavlja v pobot, ne more ugotavljati, še vedno gre namreč za izvršilni in ne pravnici postopek. Ugotavljanju takih dejstev izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje. Uveljavljanje pobota je tako omejeno le na nesporne terjatve, to so terjatve, ki jih nasprotna stranka priznava oziroma so ugotovljene v že končanem pravnem postopku.
- ◆ Sodišče je pri presoji kriterijev za pobot, predvsem kriterija likvidnosti, upoštevalo veljavno slovensko pravo, to je določbe OZ, v povezavi s sodno prakso in pravno teorijo, in torej njegova odločitev ni bila odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti prava Evropske unije. Sodišče druge stopnje je zato predlog upnika za postavitev predhodnega vprašanja zavrnilo.
- ◆ Stroškov pri nasprotni izvršni ni mogoče odmerjati po določbah Odvetniške tarife, ki veljajo za pravna sredstva (nasprotna izvršba namreč ni pravno sredstvo), temveč po določbah, ki veljajo za obrazložene vloge.

VSL Sklep II Ip 706/2022, 8. 6. 2022

70. člen (Če nasprotna izvršba ni mogoča)

71. člen (Na predlog dolžnika in po uradni dolžnosti)

1. Pogoji za odlog izvršbe

- ◆ Kar se tiče v predlogu za ponovno ugotovitev vrednosti nepremičnin navedenih očitkov, da dolžnica ni imela pravnega sredstva zoper odločitev sodišča, da spremenjeno vrednost za posamezne nepremičnine ne bo upoštevalo, je dolžnici odgovoriti, da zoper odredbo sicer ni dovoljeno pravno sredstvo (deveti odstavek 9. člena ZIZ), vendar lahko dolžnica nestrinjanje z odločitvijo v odredbi uveljavlja s pravnim sredstvom v postopku uveljavljanja kršitev pravil o prodaji nepremičnin.
- ◆ ZIUZEOP (Uradni list RS št. 49/2020) z veljavnostjo od 11. 4. 2020 je res v prvem odstavku 93. člena z dnem uveljavitve zakona dalje odložil izvršbo v izvršilnih postopkih, ki tečejo po ZIZ. Vendar, kot je pravilno razložilo sodišče prve stopnje, je Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (v nadaljevanju ZIUPOPĐVE) v 1. točki drugega odstavka 1. člena od 31. 12. 2020 predpisal odstop od te določbe in v prvem odstavku 121. člena predpisal, da se izvršba odloži v izvršilnih postopkih, ki tečejo po ZIZ z dnem uveljavitve tega zakona, to je z dnem 31. 12. 2020, če je dolžnik fizična oseba. V tretjem odstavku citiranega člena je predpisal

veljavnost ukrepa do 31. 1. 2021, pri čemer lahko vlada ukrep podaljša za obdobje treh mesecev. Vlada je odlog podaljšala s sklepoma najprej do 17. 3. 2021 (Uradni list RS, št. 12/21), in nato še do 18. 4. 2021 (Uradni list RS, št. 38/2021). Po tem datumu izvršba ni bila odložena z nobenim predpisom in se je lahko nadaljevala.

VSM Sklep I Ip 655/2022, 11. 11. 2022

- ◆ Skladno z novejšimi izhodišči sodne prakse je presoja škode po prvem odstavku 71. člena ZIZ do določene mere omiljena, če gre za izvršbo na nepremičnino, ki je dolžnikov dom, saj je treba upoštevati poseben pomen doma za družinsko življenje posameznika, seveda tudi v tem obsegu le v okviru trditvenega in dokaznega bremena dolžnika.
- ◆ Morebitna izguba doma res pomeni trajno in praviloma nepovratno posledico, ki intenzivno poseže v položaj dolžnika in njegovih družinskih članov, vendar pa zgolj dejstvo, da nepremičnina, na katero se vodi izvršba, predstavlja dom dolžnika in njegove (širše) družine, samo po sebi še ne zadošča za odlog izvršbe. Dolžnik bi namreč v konkretnem primeru z izgubo nepremičnin moral in mogel računati že od izvršljivosti izvršilnega naslova oziroma vsaj od pridobitve nepremičnin na podlagi pogodbe o preužitku od prvotne dolžnice, ki jih je z izvršilnim naslovom obremenila s pogodbeno hipoteko, zato izguba teh nepremičnin pomeni le škodo kot logično posledico izvršbe. Škode, ki bi to preseгла, pa dolžnik ni zatrjeval v zadostni meri oziroma dovolj določno, da bi bilo njegove navedbe sploh mogoče vsebinsko presoditi.
- ◆ Neutemeljene so navedbe, da bi morale sodišče, ko je dolžnikove navedbe prepoznalo za presplošne in pavšalne, v okviru materialno procesnega vodstva dolžnika pozvati k dopolnitvi teh navedb. Materialno procesno vodstvo je v izvršilnem postopku, ki je pretežno pisen, zelo omejeno, dodatno pa ga omejuje tudi dejstvo, da dolžnika v konkretnem primeru zastopa pravno kvalificirana pooblaščenka – odvetnica. Materialno procesno vodstvo ni namenjeno šolskemu pravnemu poučevanju pooblaščenecv strank, zato ob jasnih zakonskih določbah, da vsaka stranka za svoje zahteve in ugovore nosi trditveno in dokazno breme, dolžnikova pritožbeno podana zahteva po dodatnem pozivanju presega zahtevo po materialnem procesnem vodstvu.
- ◆ Odlog izvršbe po 1. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ je namenjen varstvu dolžnikov, da se njihov dom ne bi prodal zaradi izterjave terjatev praviloma nizke vrednosti, ki bi jih bili dolžniki sposobni v času odloga poravnati ob podpori socialne mreže (sorodnikov, prijateljev, sosedov), socialnih pomoči in humanitarnih organizacij. Namen je torej v tem, da dolžnik obdrži svoj dom in upnika v doglednem času poplača na drug način. Kot je pravilno poudarilo sodišče prve stopnje, očitno nesorazmerje med višino terjatve in vrednostjo nepremičnine v tem primeru ne pomeni matematičnega nesorazmerja, temveč je odlog dovoljen, kadar gre za izterjavo bagatelnih, nižjih terjatev, o tem pa v primeru terjatve, ki že po sklepu o izvršbi znaša skoraj 20.000,00 EUR, ni mogoče govoriti. Taka višina terjatve (ki se bo še povečevala zaradi nastajanja novih izvršilnih stroškov) tudi že presega 17% ocenjene vrednosti dolžnikovega deleža nepremičnine (111.600,00 EUR) in o očitnem nesorazmerju tudi zato ni mogoče govoriti.

VSL Sklep I Ip 480/2022, 13. 6. 2022

- ◆ Kdaj lahko sodišče dovoli odlog izvršbe na predlog dolžnika (ali po uradni dolžnosti), ZIZ v prvem in drugem odstavku 71. člena jasno določa, s tem, ko predpisuje, kateri so zakonski pogoji za zastoj v izvršbi. Če so torej vse zakonske predpostavke po kateri izmed pravnih podlag iz prvega ali drugega odstavka 71. člena ZIZ izpolnjene, mora sodišče predlogu dolžnika za odlog izvršbe ugoditi in nima diskrecije zavrniti predlaganega odloga iz kakšnih drugih razlogov, tudi ne takšnih, kot jih navajajo upniki v obravnavani zadevi. Čeprav bi morda res le izvršba na nepremičnino dolžnico učinkovito silila k izpolnitvi obveznosti oziroma preprečila zavlačevanje izpolnitve obveznosti iz izvršilnega naslova, to ni pravno pomembno za odločitev o predlogu za odlog izvršbe. (Ne)utemeljenost predloga dolžnika za odlog izvršbe je odvisna le od vprašanja, ali so izpolnjeni vsi pogoji za odlog izvršbe, ki

jih zanj določa zakon, ali ne. Če je odgovor pritrdilen, sodišče dolžniku pravice do odloga izvršbe ne sme odreči, saj bi v nasprotnem primeru preseglo svoja pooblastila, česar 71. člen ZIZ ne omogoča.

- ◆ V konkretnem primeru je treba upoštevati, da je bila terjatev upnikov že delno prisilno poplačana prav iz sredstev na dolžničinem bančnem računu, in sicer v višini 767,90 EUR. Poleg tega je sodišče prve stopnje z izpodbijanem sklepom izvršbo ustavilo še za dne 9. 6. 2021 pobotani znesek 174,00 EUR. Prisilno poplačilo upnikov je tako treba opraviti le za ostanek še nepoplačane terjatve. Poleg navedenega je treba upoštevati, da je dolžnica prejemnica pokojnine, kar pomeni, da mesečno prejema prihodke iz tega naslova. To in zlasti dejstvo, da so bili upniki hitro po izdaji sklepa o izvršbi iz denarnih sredstev na računu dolžnice poplačani za skoraj četrtino terjatve, zadostuje za ugotovitev, da je dolžnica s stopnjo verjetnosti izkazala, da bodo upniki poplačani že z opravo izvršbe na dolžničina denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet. Glede na vse navedene okoliščine konkretnega primera bi bilo takojšnje nadaljevanje izvršbe z vsemi dovoljenimi izvršilnimi sredstvi, med katerimi je tudi najbolj invazivna izvršba s prodajo nepremičnine, ki je dolžničin dom, v nasprotju z načelom sorazmernosti. Zgolj to, da dolžnica ni navedla višine svoje pokojnine, frekvence prejetanja dohodkov na svoj račun in točnega časovnega načrta dokončnega poplačila, nadaljevanja oprave izvršbe z vsemi dovoljenimi sredstvi še ne opravičuje. V primeru, če upniki z izvršbo na denarna sredstva vendarle ne bi bili poplačani, pa se bo oprava izvršbe nadaljevala še z drugimi dovoljenimi izvršilnimi sredstvi.

VSL Sklep II Ip 62/2022, 16. 3. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje v izpodbijanem sklepu ni ugotavljalo, ali je uveljavljana terjatev iz naslova davčnega dolga (delno) že zastarala, pri čemer sodišče v izvršbi na zastaranje davčnega dolga pazi že po uradni dolžnosti. Če je davčni dolg zastaral, je namreč treba izvršbo ustaviti.
- ◆ Ker se sodišče prve stopnje z zastaranjem materialnopravno zmotno ni ukvarjalo, višje sodišče pa je razpolagalo z vsemi potrebnimi podatki za pravilno ugotovitev dejanskega stanja v zvezi z absolutnim zastaranjem, je v pritožbi uveljavljano kršitev v tem delu lahko samo odpravilo. Glede na pravilo o časovnih mejah pravnomočnosti je zastaranje presojalo po stanju na dan izdaje sklepa o ugovoru, to je na dan 18. 12. 2020. Absolutni zastaralni rok znaša deset let, kar pomeni, da bi ob običajnem teku stvari oziroma če v vmesnem času zastaranje ne bi bilo delno zadržano, absolutno zastaranje nastopilo za vse zakonske zamudne obresti, ki so zapadle v plačilo pred 18. 12. 2010.
- ◆ Drugače zastaranje glavnice davčnega dolga v nobenem primeru še ni nastopilo. Pred vložitvijo predloga za izvršbo v obravnavani zadevi je bila namreč upničina terjatev že zavarovana s hipoteko na dolžnikovih nepremičninah, na katere je bila dovoljena izvršba, zato skladno s prvim odstavkom 126.a členom ZDavP-2 davčna obveznost iz naslova glavnice ni prenehala.
- ◆ Delno pa so pred 18. 12. 2020 že absolutno zastarale zamudne obresti iz posameznih odločb po seznamu izvršilnih naslovov, saj za obresti prvi odstavek 126.a člena ZDavP-2 ne velja. Najstarejši datum zapadlosti obresti iz seznama je 31. 7. 2010, takrat so zapadle v plačilo obresti po odločbah pod zaporednimi številkami od 16 do 22 seznama. Absolutni desetletni zastaralni rok bi torej potekel dne 31. 7. 2020, vendar je pri tem treba upoštevati, da je bilo v tem času zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) v Republiki Sloveniji zastaranje delno zadržano. Po ZZUSDJZ, ki velja od 29. 3. 2020, ukrepi iz tega zakona ter iz aktov, sprejetih na njegovi podlagi, veljajo do prenehanja razlogov zanje, kar ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, vendar najdlje do 1. julija 2020. Po prvem odstavku 3. člena ZZUSDJZ roki za uveljavljanje pravic strank v sodnih postopkih, določeni z zakonom, ne tečejo.

VSL Sklep II Ip 1270/2021, 15. 9. 2021

2. Odlog iz posebno upravičenih razlogov

3. Varščina kot pogoj za odlog

4. Izvršba zaradi varstva in vzgoje otrok

5. Nedopustnost pogodbenih pogojev

6. Izvršba na dolžnikov dom

- ◆ Vrhovno sodišče pritruje stališču nižjih sodišč, da triletni subjektivni zastaralni rok iz prvega odstavka 352. člena OZ pred pravnomočnostjo sklepa o domiku nepremičnin kupcu 15. 5. 2014 ni mogel začeti teči, saj tožnica takrat, glede na to, da je zoper izdani sklep o domiku vložila pritožbo, še ni mogla vedeti za obstoj škode. Kot je pravilno pojasnilo že pritožbeno sodišče, je pri opredelitvi trenutka subjektivnega spoznanja relevantno tudi obdobje, ko je imela tožnica možnost razveljaviti učinke javne dražbe, torej (z vložitvijo pritožbe) odvrniti (odpraviti) škodo. Vsaj do trenutka, ko je sklep o domiku postal pravnomočen, je bila torej v negotovosti, ali ji bo škoda sploh nastala. Pomembno je, da je pritožbeno sodišče tožnično pritožbo zoper sklep o domiku, kljub temu da jo je zavrnilo, vsebinsko presojalo, pri tem pa ni bilo ugotovljeno, da bi tožnica z vložitvijo pritožbe zlorabila svojo pravico do pravnega varstva v pravnem postopku.
- ◆ V konkretnem primeru je bilo na tožnici trditveno (in dokazno breme) glede dejstev, ki utemeljujejo zaključek o protipravnosti toženkega ravnanja v spornem izvršilnem postopku. Stanje dolga na dan sporne prodaje je bilo tožnično trditveno in dokazno breme, ki mu je po presoji Vrhovnega sodišča zadostila. Revizijski očitke, da je pritožbeno sodišče prekoračilo tožnično trditveno podlago in neutemeljeno ugotavljalo dejansko stanje, ni utemeljen.
- ◆ Glede okoliščine konkretnega primera po presoji Vrhovnega sodišča izvršilnemu sodišču ni mogoče očitati, da je ravnalo protipravno, teža posega (v tožnično pravico do doma) pa je bila sorazmerna zasledovanemu cilju (poplačilo upnikov). Izvršilno sodišče je v izvršilnem postopku namreč ravnalo v skladu z določbami tedaj veljavnega ZIZ. Najprej je omejilo izvršbo na drugo nepremičnino (garažo) in šele potem, ko ta ni bila uspešna, nadaljevalo z izvršbo na stanovanje in shrambo. Izvršbo je večkrat odložilo, izvršilni postopki zoper tožnico so tekli že dlje časa (začeli so se najkasneje v letu 2010), njen dolg (7.923,69 EUR oziroma 4.523,69 EUR, upoštevajoč le terjatev upnika D., d. d., ki ni predlagal odloga izvršbe), pa ni bil minimalen. Tožnica tudi ni zatrjevala, da bi bil mogoča izvršba na kakšna druga izvršilna sredstva (plačo, TRR), s predlaganim odlogom in omejitvijo izvršbe pa ni bila uspešna. Izvršilno sodišče je presodilo, da tožnica ni navedla stanja dolga, glede omejitve na shrambo pa je bilo jasno, da glede na vrednost shrambe njena prodaja ne bi zadoščala za poplačilo njenih dolgov.
- ◆ Sodna prodaja tožničinega stanovanja je bila v obravnavani zadevi nujen ukrep za uresničitev upnikove pravice do učinkovitega sodnega varstva.
- ◆ Dejansko stanje v zadevi ESČP Vaskrsić proti Sloveniji z dne 25. 4. 2017 (pritožba št. 31371/12) tudi ni primerljivo z obravnavano zadevo.
VSRS Sodba II Ips 16/2022, 27. 7. 2022
- ◆ V primerih, ko dolžnik predlog za odlog izvršbe opira na dejstvo vložitve tožbe na ugotovitev neveljavnosti (ničnosti) pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa, na podlagi katerega je bila dovoljena izvršba, in je torej pod vprašaj postavljen tako obstoj upnikove terjatve kot tudi veljavnost izvršilnega naslova, je treba to ustrezno upoštevati tudi pri presoji pogojev za odlog izvršbe. Pri tem je treba tudi upoštevati, da, čeprav mora sodišče na ničnost paziti po uradni dolžnosti (92. člen Obligacijskega zakonika - OZ), izvršilno sodišče, ki ga veže načelo stroge formalne legalitete, morebitne ničnosti pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa ne more presojati v izvršilnem postopku, ampak mora dolžnik v ta namen vložiti tožbo. Sodno varstvo dolžnika je v takem primeru lahko učinkovito in popolno le, če je dolžniku hkrati omogočeno, da v izvršilnem

postopku doseže odložitev posega v svoje premoženje do pravnomočne odločitve o ničnostni tožbi in tako prepreči, da bi do realizacije izvršbe prišlo pred zaključkom pravnega postopka, v katerem izpodbija izvršilni naslov. Pri presoji obstoja pogojev za odlog je v takem primeru zato na mestu milejši pristop.

- ◆ Še posebej previdna mora biti presoja sodišča v primerih, ko ima izvršba za posledico izgubo doma dolžnika in njegove družine. V teh primerih namreč poseg v premoženje dolžnika ne pomeni le zmanjšanja dolžnikovega premoženja in škoda, ki dolžniku nastane, ni le premoženjske narave, ampak je treba upoštevati tudi pomen, ki ga ima dom za družinsko življenje posameznika. Gre za enega najbolj občutljivih vidikov človekovega življenja, zato je utemeljena ne samo posebna skrbnost, ampak tudi poudarjena vzdržnost (zadržanost) države in s tem sodišča, ko prisilno vanjo posega (tudi ko gre za prisilno izvršbo). Posledice izgube doma, ki se praviloma odražajo na različnih področjih življenja dolžnika in njegove družine, bistveno presegajo zgolj posledice finančne narave, zaradi česar jih, tudi če dolžnik v pravnem postopku z zahtevkom za uveljavitev ničnosti pravnega posla iz neposredno izvršljivega notarskega zapisa uspe, po opravljeni prodaji s povrnitvijo celotne kupnine, ki jo je na račun poplačila terjatve prejel upnik, in s plačilom morebitne denarne odškodnine ni mogoče v celoti odpraviti. Zgolj takšno naknadno pravno varstvo dolžnika je zato neustrezno, saj ne omogoča učinkovitega in celovitega varstva pravic dolžnika, katerega obveznost izvira iz pravnega posla, ki zaradi nasprotovanja morali ali prisilnim predpisom že po zakonu ne more imeti pravnih učinkov (86. in 87. člen OZ). V takih primerih je zato treba kot škodo, ki utemeljuje odlog izvršbe, upoštevati že samo izgubo doma, četudi gre za škodo, ki nastane kot neposredna posledica izvršbe.

VSM Sklep I Ip 331/2022-2, 24. 8. 2022

- ◆ Kadar je izvršba odložena na predlog upnika, lahko podaljšanje odloga po sedmem odstavku 74. člena ZIZ izrecno predlaga le upnik kot predlagatelj že dovoljenega odloga, ne more pa podaljšanja takega odloga doseči dolžnik, ki ima za to na razpolago le vložitev (novega) predloga za odlog izvršbe po 71. členu ZIZ.
- ◆ Z odločbo Ustavnega sodišča RS št. U-I-171/16-15 z dne 11. 7. 2019 ugotovljena ustavna neskladnost drugega odstavka 71. člena ZIZ je bila odpravljena z novelo ZIZ-M. Od njene uveljavitve dalje je izvršbo za izpraznitev in izročitev stanovanjske nepremičnine, ki je dolžnikov dom, na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti mogoče odložiti večkrat, pri čemer posamezni odlog lahko traja največ šest mesecev. Predvideni so pogoji, pod katerimi je mogoče izvršbo odložiti, hkrati pa je zagotovljena tudi možnost oziroma obveznost tehtanja med položajema dolžnika in upnika. V določbah ZIZ so torej od uveljavitve ZIZ-M dalje že inkorporirana stališča, izhodišča, varovalke in napotki iz ustavne odločbe.
- ◆ Prvi pogoj za odlog izvršbe po 2. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ je izkaz, da si dolžnik bivanjske problematike ni mogel urediti na drug način, dolžnik pa niti ne trdi, da si drugega stanovanja ni mogel zagotoviti, temveč nasprotno celo navaja, da si je drugo stanovanje že poiskal.
- ◆ Pogoji za odlog po 4. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ tudi niso izpolnjeni. Dolžnik se sklicuje na slabo zdravstveno stanje in številne postavljene diagnoze, iz predloženih listinskih dokazov pa izhaja, da je tako zdravstveno stanje dolžnika dolgotrajnejše narave (traja že od leta 2017 dalje) in torej ne gre za prehodne težave. Dolžnik ne trdi, da bi se njegovo zdravstveno stanje v treh mesecih lahko izboljšalo do te mere, da bi bilo izvršbo po izteku tega obdobja mogoče opraviti brez škodljivega vpliva na njegovo zdravje, prav tako tudi ni dovolj določno konkretiziral, kakšen naj bi sploh bil vpliv oprave izvršbe na njegovo stanje. Tudi navedbe, da nadomestno stanovanje še ni vseljivo, so ostale na prepavšalni ravni in brez pojasnila, katere okoliščine dolžniku vselitev preprečujejo. Dolžnik tudi ni pojasnil, ali so se dela za potrebne prilagoditve, ki bi omogočile vselitev, sploh že začela in v kakšni fazi so, oziroma ni trdil, da bodo prilagoditve opravljene v roku treh mesecev, in zato niti ni mogoče preizkusiti, ali gre za kratkotrajen, začasen razlog.

VSL Sklep I Ip 926/2022, 22. 8. 2022

- ◆ Izvršba je res dovoljena na solastniški delež nepremičnine, ki v naravi predstavlja njen dom, vendar to dejstvo samo po sebi ne predstavlja razloga, ki bi preprečeval izvršbo in na podlagi katerega bi dolžnica lahko dosegla razveljavitev dovolitve izvršbe na nepremičnino in izbris hipoteke ter zaznambe izvršbe pri tej nepremičnini v zemljiški knjigi. Dolžnikov položaj v primeru izvršbe na njegov dom ni varovan z institutom ugovora zoper sklep o izvršbi, pač pa v okviru določb 169. člena ZIZ in v okviru določb 71. in 74. člena ZIZ, ki določajo možnosti odloga izvršbe. Iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ izvršbo mogoče odložiti najdlje do pravnomočne odločitve o ugovoru (prvi odstavek 74. člena ZIZ), prodaja nepremičnine pa je v izvršbi dopustna šele po pravnomočnosti sklepa, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino (drugi odstavek 181. člena ZIZ) in torej šele po pravnomočnosti sklepa o ugovoru zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino. Že pojmovno torej dolžnica v obdobju, za katerega bi bilo mogoče dovoliti odlog izvršbe iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ (tj. do pravnomočne odločitve o ugovoru zoper sklep z dne 31. 1. 2022), ne bi mogla utrpeti škode, na katero se je sklicevala (izgube doma), saj pred pravnomočnostjo sklepa o ugovoru prodaje nepremičnine sploh ne bi bilo mogoče realizirati.

VSM Sklep I Ip 288/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Skladno z novejšimi izhodišči sodne prakse je presoja škode po prvem odstavku 71. člena ZIZ do določene mere omiljena, če gre za izvršbo na nepremičnino, ki je dolžnikov dom, saj je treba upoštevati poseben pomen doma za družinsko življenje posameznika, seveda tudi v tem obsegu le v okviru trditvenega in dokaznega bremena dolžnika.
- ◆ Morebitna izguba doma res pomeni trajno in praviloma nepovratno posledico, ki intenzivno poseže v položaj dolžnika in njegovih družinskih članov, vendar pa zgolj dejstvo, da nepremičnina, na katero se vodi izvršba, predstavlja dom dolžnika in njegove (širše) družine, samo po sebi še ne zadošča za odlog izvršbe. Dolžnik bi namreč v konkretnem primeru z izgubo nepremičnin moral in mogel računati že od izvršljivosti izvršilnega naslova oziroma vsaj od pridobitve nepremičnin na podlagi pogodbe o prežitku od prvotne dolžnice, ki jih je z izvršilnim naslovom obremenila s pogodbeno hipoteko, zato izguba teh nepremičnin pomeni le škodo kot logično posledico izvršbe. Škode, ki bi to preseгла, pa dolžnik ni zatrjeval v zadostni meri oziroma dovolj določno, da bi bilo njegove navedbe sploh mogoče vsebinsko presoditi.
- ◆ Neutemeljene so navedbe, da bi moralo sodišče, ko je dolžnikove navedbe prepoznalo za presplošne in pavšalne, v okviru materialno procesnega vodstva dolžnika pozvati k dopolnitvi teh navedb. Materialno procesno vodstvo je v izvršilnem postopku, ki je pretežno pisen, zelo omejeno, dodatno pa ga omejuje tudi dejstvo, da dolžnika v konkretnem primeru zastopa pravno kvalificirana pooblaščenka – odvetnica. Materialno procesno vodstvo ni namenjeno šolskemu pravnemu poučevanju pooblaščenecv strank, zato ob jasnih zakonskih določbah, da vsaka stranka za svoje zahteve in ugovore nosi trditveno in dokazno breme, dolžnikova pritožbeno podana zahteva po dodatnem pozivanju presega zahtevo po materialnem procesnem vodstvu.
- ◆ Odlog izvršbe po 1. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ je namenjen varstvu dolžnikov, da se njihov dom ne bi prodal zaradi izterjave terjatev praviloma nizke vrednosti, ki bi jih bili dolžniki sposobni v času odloga poravnati ob podpori socialne mreže (sorodnikov, prijateljev, sosedov), socialnih pomoči in humanitarnih organizacij. Namen je torej v tem, da dolžnik obdrži svoj dom in upnika v doglednem času poplača na drug način. Kot je pravilno poudarilo sodišče prve stopnje, očitno nesorazmerje med višino terjatve in vrednostjo nepremičnine v tem primeru ne pomeni matematičnega nesorazmerja, temveč je odlog dovoljen, kadar gre za izterjavo bagatelnih, nižjih terjatev, o tem pa v primeru terjatve, ki že po sklepu o izvršbi znaša skoraj 20.000,00 EUR, ni mogoče govoriti. Taka višina terjatve (ki se bo še povečevala zaradi nastajanja novih izvršilnih stroškov) tudi že presega 17% ocenjene vrednosti dolžnikovega deleža nepremičnine (111.600,00 EUR) in o očitnem nesorazmerju tudi zato ni mogoče govoriti.

VSL Sklep I Ip 480/2022, 13. 6. 2022

- ◆ V obravnavanih zadevah postopek teče že od leta 2017, pri čemer je bil vmes že določen čas dovoljen odlog izvršbe, obravnavani predlog za odlog izvršbe pa je bil podan že v začetku leta 2020. Dolžnici

tudi imata pomoč socialnih služb. Sodišče druge stopnje razume stisko dolžnic zaradi preteče prodaje doma, a vendarle mora upoštevati interese obeh strani in jih uravnotežiti tako, da ima upnikova pravica pomembno težo, saj je neizpolnjena obveznost iz izvršilnega naslova protipravno stanje. Prisilna prodaja doma v izvršilnem postopku ni kršitev pravic dolžnic, ampak utemeljen poseg v njuno premoženje.

VSM Sklep I Ip 273/2022, 17. 5. 2022

7. Odlog v postopku začasne odredbe

72. člen (Na predlog upnika)

1. Splošno

- ◆ Glede stroškov za prevzem dolžnikovega plačila dne 1. 3. 2022 v višini 50 točk, ki jih je izvršitelj obračunal na podlagi četrte alineje tar. št. 16 Pravilnika o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in o povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom, pa je sodišče prve stopnje v točkah 8 do 12 obrazložitve sicer pravilno povzelo (oziroma delno dobesedno prepisalo) vsebino sklepa Višjega sodišča v Mariboru I Ip 872/2018 z dne 7. 2. 2019, vendar pa iz obrazložitve izpodbijanega sklepa ni razvidno, kako je v tem sklepu sprejeto stališče višjega sodišča glede vprašanj, ki so ključna za presojo, ali je dolžnik upniku dolžan povrniti stroške, ki jih je izvršitelj obračunal v zvezi s prevzemom dolžnikovega plačila, apliciralo na okoliščine konkretnega izvršilnega postopka; torej na podlagi katerih konkretnih okoliščin, oziroma ravnanj izvršitelja, dolžnika oziroma upnika v predmetnem postopku je ugotovilo dejstva, ki so glede na stališče, sprejeto v zadevi I Ip 872/2018, ključna za presojo, ali je dolžnik upniku dolžan povrniti stroške izvršitelja, nastale v zvezi s prevzemom dolžnikovega plačila.

VSM Sklep I Ip 281/2022, 15. 6. 2022

2. Odlog premožninske izvršbe

73. člen (Na predlog tretjega)

1. Splošno

2. Varščina

74. člen (Čas, za katerega se izvršba odlaga)

- ◆ Kadar je izvršba odložena na predlog upnika, lahko podaljšanje odloga po sedmem odstavku 74. člena ZIZ izrecno predlaga le upnik kot predlagatelj že dovoljenega odloga, ne more pa podaljšanja takega odloga doseči dolžnik, ki ima za to na razpolago le vložitev (novega) predloga za odlog izvršbe po 71. členu ZIZ.
- ◆ Z odločbo Ustavnega sodišča RS št. U-I-171/16-15 z dne 11. 7. 2019 ugotovljena ustavna neskladnost drugega odstavka 71. člena ZIZ je bila odpravljena z novelo ZIZ-M. Od njene uveljavitve dalje je izvršbo za izpraznitev in izročitev stanovanjske nepremičnine, ki je dolžnikov dom, na predlog dolžnika ali po uradni dolžnosti mogoče odložiti večkrat, pri čemer posamezni odlog lahko traja največ šest mesecev. Predvideni so pogoji, pod katerimi je mogoče izvršbo odložiti, hkrati pa je zagotovljena tudi možnost oziroma obveznost tehtanja med položajema dolžnika in upnika. V določbah ZIZ so torej

od uveljavitve ZIZ-M dalje že inkorporirana stališča, izhodišča, varovalke in napotki iz ustavne odločbe.

- ◆ Prvi pogoj za odlog izvršbe po 2. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ je izkaz, da si dolžnik bivanjske problematike ni mogel urediti na drug način, dolžnik pa niti ne trdi, da si drugega stanovanja ni mogel zagotoviti, temveč nasprotno celo navaja, da si je drugo stanovanje že poiskal.
- ◆ Pogoji za odlog po 4. točki drugega odstavka 71. člena ZIZ tudi niso izpolnjeni. Dolžnik se sklicuje na slabo zdravstveno stanje in številne postavljene diagnoze, iz predloženih listinskih dokazov pa izhaja, da je tako zdravstveno stanje dolžnika dolgotrajnejše narave (traja že od leta 2017 dalje) in torej ne gre za prehodne težave. Dolžnik ne trdi, da bi se njegovo zdravstveno stanje v treh mesecih lahko izboljšalo do te mere, da bi bilo izvršbo po izteku tega obdobja mogoče opraviti brez škodljivega vpliva na njegovo zdravje, prav tako tudi ni dovolj določno konkretiziral, kakšen naj bi sploh bil vpliv oprave izvršbe na njegovo stanje. Tudi navedbe, da nadomestno stanovanje še ni vseljivo, so ostale na prepavšalni ravni in brez pojasnila, katere okoliščine dolžniku vselitev preprečujejo. Dolžnik tudi ni pojasnil, ali so se dela za potrebne prilagoditve, ki bi omogočile vselitev, sploh že začela in v kakšni fazi so, oziroma ni trdil, da bodo prilagoditve opravljene v roku treh mesecev, in zato niti ni mogoče preizkusiti, ali gre za kratkotrajen, začasen razlog.

VSL Sklep I Ip 926/2022, 22. 8. 2022

- ◆ V obravnavanih zadevah postopek teče že od leta 2017, pri čemer je bil vmes že določen čas dovoljen odlog izvršbe, obravnavani predlog za odlog izvršbe pa je bil podan že v začetku leta 2020. Dolžnici tudi imata pomoč socialnih služb. Sodišče druge stopnje razume stisko dolžnic zaradi preteče prodaje doma, a vendarle mora upoštevati interese obeh strani in jih uravnotežiti tako, da ima upnikova pravica pomembno težo, saj je neizpolnjena obveznost iz izvršilnega naslova protipravno stanje. Prisilna prodaja doma v izvršilnem postopku ni kršitev pravic dolžnic, ampak utemeljen poseg v njuno premoženje.

VSM Sklep I Ip 273/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Izvršba je res dovoljena na solastniški delež nepremičnine, ki v naravi predstavlja njen dom, vendar to dejstvo samo po sebi ne predstavlja razloga, ki bi preprečeval izvršbo in na podlagi katerega bi dolžnica lahko dosegla razveljavitev dovolitve izvršbe na nepremičnino in izbris hipoteke ter zaznambe izvršbe pri tej nepremičnini v zemljiški knjigi. Dolžnikov položaj v primeru izvršbe na njegov dom ni varovan z institutom ugovora zoper sklep o izvršbi, pač pa v okviru določb 169. člena ZIZ in v okviru določb 71. in 74. člena ZIZ, ki določajo možnosti odloga izvršbe. Iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ izvršbo mogoče odložiti najdlje do pravnomočne odločitve o ugovoru (prvi odstavek 74. člena ZIZ), prodaja nepremičnine pa je v izvršbi dopustna šele po pravnomočnosti sklepa, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino (drugi odstavek 181. člena ZIZ) in torej šele po pravnomočnosti sklepa o ugovoru zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino. Že pojmovno torej dolžnica v obdobju, za katerega bi bilo mogoče dovoliti odlog izvršbe iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ (tj. do pravnomočne odločitve o ugovoru zoper sklep z dne 31. 1. 2022), ne bi mogla utrpeti škode, na katero se je sklicevala (izgube doma), saj pred pravnomočnostjo sklepa o ugovoru prodaje nepremičnine sploh ne bi bilo mogoče realizirati.

VSM Sklep I Ip 288/2022, 6. 7. 2022

75. člen (Nadaljevanje odložene izvršbe)

76. člen (Ustavitev izvršbe)

1. Splošno

- ◆ Kupec se v obravnavani zadevi neutemeljeno zavzema za varstvo svojega pričakovanja, da bo postal lastnik na javni dražbi prodanih nepremičnin. V koliziji lastninske pravice dolžnic in kupčeve pričakovalne pravice ima namreč v obravnavani zadevi prva večjo težo in se ji mora druga umakniti.
- ◆ Odobritev upravne enote glede prodaje kmetijskega zemljišča je zakonska zahteva, da sodišče sme domakniti nepremičnino. Zakonodajalec je izrecno določil, da izvršilno sodišče v takem primeru domik odloži in zgolj ugotovi najboljšega ponudnika, zato v obravnavani zadevi navedena ugotovitev najboljšega ponudnika sama zase še ne zadošča za pojasnjeno ustavnopravno varstvo pričakovalne pravice kupca. Navedeno razlikovanje med ugotovitvijo najboljšega ponudnika in odločitvijo izvršilnega sodišča o domiku je še posebej pomembno pri spletni dražbi, ki je bila opravljena v obravnavani zadevi.
- ◆ Pri presoji kolizije kupčeve pričakovalne pravice in lastninske pravice dolžnika moramo opraviti ustrezno tehtanje, ki šele lahko da odgovor, katera pravica ima v določeni fazi izvršilnega postopka prednost.
- ◆ Pojasnjena ustavnosodna praksa je nastala v času, ko je bila zakonodajna ureditev bistveno drugačna, zato je potreben vnovičen premislek, ali je nagib tehtnice v korist kupca v trenutku domika še vedno uravnotežena rešitev kolizije med lastninsko pravico dolžnika in pričakovalno pravico kupca.
- ◆ Nova ureditev domik obravnava le še kot vmesno dejanje, ki nima posebne teže, saj zoper odločitev ni več pravnega sredstva, presoja in razprava o zakonitosti prodaje pa je prenesena v fazo odločanja o izročitvi prodane nepremičnine (šesti odstavek 189. člena ZIZ). S tem je zakonodajalec težišče odločanja o prodaji odločilno premaknil v poznejšo fazo in hkrati tudi pomembno oslabil položaj kupca in okreplil položaj dolžnika s tem, da dolžnik ohrani posest nepremičnine vse do pravnomočnosti sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri tehtanju pravic kupca in dolžnika je sodišče druge stopnje upoštevalo temeljno izhodišče, da ne gre za običajno (pravnoposlovno) prodajo, kjer prodajalec svobodno izrazi voljo za prenos lastninske pravice, ampak prisilno oblastno prodajo z namenom sodnega poplačila upnika.
- ◆ O pomenu in teži pravice kupca v položaju, ko je upnik poplačan in umakne predlog za izvršbo, po pojasnjenem lahko govorimo le še v luči splošnega zagotavljanja učinkovitosti izvršbe kot take.
- ◆ Kot ustrezno uravnotežena rešitev se glede na spremenjeno zakonsko ureditev pokaže presoja kolizije med pričakovalno pravico kupca in lastninsko pravico dolžnika, ki se dosledno opre na 193. člen ZIZ glede trenutka varstva kupca v vseh njegovih pridobljenih pravicah, tudi pričakovalne. Kupec je po pojasnjenem varovan šele v fazi izročitve nepremičnine.

VSM Sklep I Ip 490/2022, 1. 9. 2022

2. Ustavitev v zvezi s postopki zavarovanja

- ◆ Ker skladno s povzetim 76. členom ZIZ odloči sodišče o ustavitvi postopka in razveljavitvi opravljenih dejanj zavarovanja po uradni dolžnosti, se kot neutemeljeni izkažejo pritožbeni očitki o zagrešeni kršitvi postopka, ki bi jo naj sodišče prve stopnje zagrešilo s tem, ko je izpodbijano odločitev sprejelo brez predloga strank.

VSC Sklep I Cp 343/2021, 15. 9. 2021

77. člen (Če je v predlogu navedeno, kje so stvari)

78. člen (Če v predlogu ni navedeno, kje so stvari)

79. člen (Predmeti, izvzeti iz izvršbe)

80. člen (Omejitve izvršbe proti pravnim osebam, podjetniku in zasebniku)

81. člen (Izvršilna dejanja)

82. člen (Obvestilo o rubežu)

83. člen (Predmet rubeža)

- ♦ Iz navedenega razloga je zakonodajalec določil, da mora upnik, ko dolžnik nima prebivališča v Republiki Sloveniji, natančno opredeliti dolžnikove premičnine (tretji odstavek 40. člena ZIZ), kar vsebuje natančen opis premičnine in določen kraj, kjer se ta nahaja, pa tudi navedbo okoliščin, iz katerih je mogoče sklepati, da gre za dolžnikovo stvar in ne stvar koga tretjega. V primeru rubeža na dolžnikovem naslovu je utemeljeno pričakovanje, da so stvari dolžnikove, medtem ko na drugem kraju navedeno sklepanje ni utemeljeno.

VSM Sklep I Ip 768/2022, 20. 12. 2022

84. člen (Obseg rubeža)

84.a člen (Učinki rubeža gotovine in prostovoljnega plačila)

85. člen (Hramba zarubljenih stvari)

86. člen (Prepoved razpolaganja z zarubljenimi stvarmi)

- ♦ Sodišče prve stopnje ni odgovorilo na ugovor tožene stranke, da je pridobljena premičnina že zarubljena in rubež vpisan v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin in zato po 86. členu ZIZ je tak posel prepovedan. Zato gre za 14. točko drugega odstavka 339. člena ZPP.

VSL Sklep I Cp 578/2022, 7. 7. 2022

87. člen (Pridobitev zastavne pravice)

88. člen (Neuspešen ali neizveden rubež)

89. člen (Cenitev)

90. člen (Rubežni in cenilni zapisnik)

91. člen (Zaznamba namesto rubeža)

92. člen (Čas prodaje)

93. člen (Način prodaje)

93.a člen (Spletni iskalnik prodaj premičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

94. člen (Prodajna cena)

95. člen (Ustavitev izvršbe)

96. člen (Obveznosti in pravice kupca in izvršitelja)

97. člen (Če je en sam upnik)

98. člen (Če je več upnikov)

99. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

100. člen (Krajevna pristojnost)

- ♦ Iz ustaljene sodne prakse Vrhovnega sodišča izhaja, da predlog upnika po 134. členu ZIZ ni samostojen predlog za izvršbo. Po navedeni zakonski določbi ga lahko upnik vloži "... v izvršilnem postopku..." (prvi odstavek), in to "...do konca izvršilnega postopka" (drugi odstavek) - torej med odprtim konkretnim postopkom, ki je že (in še) v teku zoper istega dolžnika in ki to vlogo ohranja tudi še po vstopu "pridruženega" dolžnika z izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSRS Sklep I R 138/2022, 19. 10. 2022

101. člen (Prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe)

102. člen (Omejitve izvršbe)

102.a člen (Nadomestilo izvrševalca sklepa o izvršbi)

103. člen (Davki in prispevki, izvzeti iz izvršbe)

104. člen (Način izvršbe)

105. člen (Obseg izvršbe)

106. člen (Občasne dajatve)

107. člen (Učinek)

- ◆ Dolžnikovi dolžnici ni mogoče priznati pravnega interesa za vložitev pritožbe zoper sklep o rubežu terjatve, saj v tej fazi postopka še ni poseženo v njene pravice in pravne interese.

VSC Sklep I Ip 165/2022, 7. 7. 2022

- ◆ Če je v izvršilnem postopku dovoljena izvršba glede več sredstev izvršbe ali glede več predmetov izvršbe, se pravne posledice začetka stečajnega postopka presojuje ločeno za vsako sredstvo izvršbe in za vsak predmet izvršbe.

VSL Sklep II Ip 1807/2021, 1. 2. 2022

108. člen (Rubež terjatve iz vrednostnega papirja)

109. člen (Zastavna pravica na obrestih)

Ni relevantne sodne prakse.

110. člen (Vrstni red)

111. člen (Izjava dolžnikovega dolžnika)

112. člen (Odgovornost dolžnikovega dolžnika)

113. člen (Rubež terjatve, zavarovane z zastavno pravico, ki je vpisana v zemljiški knjigi)

114. člen (Vrsta prenosa)

115. člen (Sklep o prenosu)

116. člen (Posebni pogoji za prenos nedeljive terjatve)

117. člen (Kdaj je prenos opravljen)

118. člen (Obveznosti dolžnika in upnika)

119. člen (Položitev terjatve pri sodišču)

120. člen (Pravice upnika)

121. člen (Prenos v izterjavo terjatve, vpisane v zemljiški knjigi)

122. člen (Če je obveznost dolžnikovega dolžnika pogojena z izročitvijo stvari)

123. člen (Obvestilo o tožbi za izterjavo prenesene terjatve)

124. člen (Zamuda pri izterjavi prenesene terjatve)

125. člen (Poplačilo upnika)

126. člen (Izterjava zneska, ki presega upnikovo terjatev)

Ni relevantne sodne prakse.

127. člen (Prenos namesto plačila)

128. člen (Uporaba določb tega poglavja)

129. člen (Sklep o izvršbi)

- ◆ Če je v izvršilnem postopku dovoljena izvršba glede več sredstev izvršbe ali glede več predmetov izvršbe, se pravne posledice začetka stečajnega postopka presojuje ločeno za vsako sredstvo izvršbe in za vsak predmet izvršbe.

VSL Sklep II Ip 1807/2021, 1. 2. 2022

130. člen (Povečanje plače)

Ni relevantne sodne prakse.

131. člen (Če ima več oseb pravico do preživitve)

Ni relevantne sodne prakse.

132. člen (Kraj plačila)

133. člen (Prenehanje delovnega razmerja)

- ◆ Pravica do izjave ni le sredstvo za čim bolj popolno razjasnitev spornih vprašanj, pač pa (kot izraz spoštovanja človekove osebnosti in zahteve po enakopravni obravnavi strank v postopku pred sodiščem) tudi sredstvo, ki stranki omogoča, da se izjavi o vseh upoštevnihih vidikih zadeve, ki posegajo v njene interese, in ji s tem daje možnost, da vpliva na odločitev sodišča. Strankam mora biti omogočeno, da se opredelijo do celotnega procesnega gradiva, ki lahko vpliva na odločitev sodišča. To velja tudi za pomembne procesne odločitve.

VSM Sklep I Ip 318/2022, 17. 5. 2022

133.a člen (Ustavitev izvršbe)

- ◆ Pravica do izjave ni le sredstvo za čim bolj popolno razjasnitev spornih vprašanj, pač pa (kot izraz spoštovanja človekove osebnosti in zahteve po enakopravni obravnavi strank v postopku pred sodiščem) tudi sredstvo, ki stranki omogoča, da se izjavi o vseh upoštevnihih vidikih zadeve, ki posegajo v njene interese, in ji s tem daje možnost, da vpliva na odločitev sodišča. Strankam mora biti omogočeno, da se opredelijo do celotnega procesnega gradiva, ki lahko vpliva na odločitev sodišča. To velja tudi za pomembne procesne odločitve.

VSM Sklep I Ip 318/2022, 17. 5. 2022

134. člen (Odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo zapadlih zneskov)

- ♦ Iz ustaljene sodne prakse Vrhovnega sodišča izhaja, da predlog upnika po 134. členu ZIZ ni samostojen predlog za izvršbo. Po navedeni zakonski določbi ga lahko upnik vloži "... v izvršilnem postopku..." (prvi odstavek), in to "...do konca izvršilnega postopka" (drugi odstavek) - torej med odprtim konkretnim postopkom, ki je že (in še) v teku zoper istega dolžnika in ki to vlogo ohranja tudi še po vstopu "pridruženega" dolžnika z izdajo sklepa po 134. členu ZIZ.

VSRS Sklep I R 138/2022, 19. 10. 2022

135. člen (Upravna izplačilna prepoved)

136. člen (Uporaba določb tega poglavja)

137. člen (Omejitev izvršbe)

138. člen (Sklep o izvršbi)

139. člen (Izvršba na sredstva v tuji valuti)

141. člen (Način poplačila terjatev)

1. Splošno

- ♦ Ureditev je namenjena varstvu upnika za primer, ko vzporedne kontrole, to je organizacija za plačilni promet, kot tudi sodišče spregledata, da ima dolžnik odprt račun pri organizaciji za plačilni promet (četrti in peti odstavek 141. člena ZIZ) in izvršbo na to sredstvo ustavi, upnik pa ima možnost, da nadaljuje izvršbo na to sredstvo, če v roku 15 dni od vročitve sklepa o ustavitvi posreduje podatke o računu in organizaciji za plačilni promet, pri kateri dolžnik ima sredstva. V tem primeru sodišče razveljavi sklep o ustavitvi in vroči sklep o izvršbi novi organizaciji za plačilni promet. Sodišče poseže v sprejeto odločitev in vzpostavi stanje kot je bilo pred ustavitvijo, kar za primer odločanja o pravočasnem predlogu za nadaljevanje izvršbe na novo sredstvo izvršbe (vloženem znotraj pritožbenega roka zoper sklep o ustavitvi) ne velja. Tudi iz tega razloga je zaključiti, da je določba šestega odstavka 141. člena ZIZ in v njej določen 15-dnevni rok vezan izključno na v tem odstavku predpisano aktivnost upnika in ne za primer predlaganja nadaljevanja izvršbe z novim (drugim) sredstvom izvršbe.

VSM Sklep I Ip 251/2022, 17. 5. 2022

- ♦ Izvršba na podlagi verodostojne listine se lahko začne opravljati šele po pravnomočnosti sklepa o izvršbi, zato sodišče tedaj vpogleda v elektronsko dosegljive evidence, ali obstajajo viri za predlagana izvršilna sredstva. Če ugotovi, da viri ne obstajajo, mora sodišče upnika pozvati, da predlaga drugo izvršilno sredstvo ali predložitve informativnega seznama iz 31. člena ZIZ. Kot v pritožbi navaja že sam upnik, je sklep o izvršbi v obravnavani zadevi postal pravnomočen dne 6. 7. 2021, kar glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pomeni, da je šele tedaj nastopila podlaga za vpogled sodišča v elektronsko dosegljive evidence. Drži torej, da v konkretnem primeru ne more iti niti za dejanski položaj iz drugega niti iz tretjega odstavka 141. člena ZIZ (izpodbijani sklep je bil izdan dne 6. 9. 2021 in je izvršilni postopek v teku manj kot eno leto), ne drži pa, da je zato izpodbijana odločitev nepravilna. Sodišče prve stopnje je jasno navedlo, da je izvršbo na denarna sredstva ustavilo ob smiselni uporabi petega

odstavka 141. člena ZIZ. Glede na peti odstavek 45. člena ZIZ pa smiselna uporaba petega odstavka 141. člena ZIZ pomeni, da je sodišče z vpogledom v elektronsko dosegljive evidence ugotovilo, da dolžnik nima odprtega nobenega računa pri organizacijah za plačilni promet.

VSL Sklep II Ip 1619/2021, 13. 12. 2021

2. Odlog izvršbe na dolžnikova denarna sredstva pri organizaciji za plačilni promet

142. člen (Izvršba na hranilno vlogo)

Ni relevantne sodne prakse.

143. člen (Občasne dajatve)

144. člen (Vrstni red poravnave terjatev s posameznih računov)

145. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

146. člen (Izvršba proti solidarnemu dolžniku)

147. člen (Odgovornost organizacije za plačilni promet)

148. člen (Gospodarske zadeve)

Ni relevantne sodne prakse.

149. člen (Izvršba na sredstva države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih zavodov)

150. člen (Prenos pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi)

151. člen (Izvršba na več dolžnikovih računov)

Ni relevantne sodne prakse.

152. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

153. člen (Način izvršbe)

154. člen (Učinek prenosa)

155. člen (Če dolžnikova terjatev še ni zapadla; tožba proti dolžnikovemu dolžniku)

156. člen (Uporaba določb o izvršbi na denarno terjatev)

157. člen (Izročitev premičnin v hrambo)

158. člen (Prodaja stvari in poplačilo upnika)

159. člen (Izročitev upniku)

Ni relevantne sodne prakse.

160. člen (Prodaja)

Ni relevantne sodne prakse.

161. člen (Uporaba določb o izvršbi na nepremičnine)

Ni relevantne sodne prakse.

162. člen (Krajevna pristojnost)

163. člen (Način izvršbe)

163.a člen (Krajevna pristojnost)

163.b člen (Vpis sklepa o izvršbi)

163.c člen (Izvršba za izterjavo denarne terjatve)

163.č člen (Izvršba za izročitev vrednostnih papirjev)

Ni relevantne sodne prakse.

164. člen (Krajevna pristojnost)

- ◆ Pri izvršbi po uradni dolžnosti na delež družbenika v družbah s sedeži na območju različnih okrajnih sodišč, je pristojno tisto okrajno sodišče, na območju katerega ima ena od teh družb sedež in ki je (prvo) prejelo obvestilo o neporavnanih obveznostih dolžnika.

[VSRS Sklep I R 143/2022, 3. 11. 2022](#)

165. člen (Način izvršbe)

- ◆ Pri izvršbi po uradni dolžnosti na delež družbenika v družbah s sedeži na območju različnih okrajnih sodišč, je pristojno tisto okrajno sodišče, na območju katerega ima ena od teh družb sedež in ki je (prvo) prejelo obvestilo o neporavnanih obveznostih dolžnika.

[VSRS Sklep I R 143/2022, 3. 11. 2022](#)

166. člen (Krajevna pristojnost)

- ◆ Za prenos pristojnosti na podlagi 67. člena ZPP mora predlagatelj obrazloženo navesti okoliščine, ki upravičujejo tak predlog.

[VSRS Sklep I R 153/2022, 3. 11. 2022](#)

167. člen (Izvršilna dejanja)

168. člen (Dokaz o dolžnikovi lastnini)

1. Splošno

2. Dolžnik ni vpisan kot lastnik nepremičnine

- ◆ Tožeča stranka je tožbo na podlagi petega odstavka 168. člena ZIZ vložila šele 26. 7. 2021, kar je šesti dan po pridobitvi listine, ki je primerna za vpis lastninske pravice na nepremičnini na prvega toženca. Po presoji pritožbenega sodišča zato ne drži ugotovitev sodišča prve stopnje, da je bila vložitev tožbe potrebna, saj bi lahko tožeča stranka v času vložitve tožbe že dosegla vpis lastninske pravice na prvega toženca po uradni dolžnosti, če bi postopala po tretjem odstavku 168. člena ZIZ. Sodišče prve stopnje bi zato moralo (glede na to, da je sodba na podlagi pripoznave v I. točki izreka pravnomočna) pri odločanju o povrnitvi stroškov postopka uporabiti 157. člen ZPP, po katerem mora tožeča stranka povrniti toženi stranki pravdne stroške, če tožena stranka ni dala povoda za tožbo in če je pripoznala tožbeni zahtevek v odgovoru na tožbo.

[VSL Sklep I Cpg 342/2022, 22. 9. 2022](#)

3. Nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo

169. člen (Izvršba na druga sredstva ali na drugo nepremičnino)

1. Splošno

- ◆ Izvršba je res dovoljena na solastniški delež nepremičnine, ki v naravi predstavlja njen dom, vendar to dejstvo samo po sebi ne predstavlja razloga, ki bi preprečeval izvršbo in na podlagi katerega bi dolžnica lahko dosegla razveljavitev dovolitve izvršbe na nepremičnino in izbris hipoteke ter

zaznambe izvršbe pri tej nepremičnini v zemljiški knjigi. Dolžnikov položaj v primeru izvršbe na njegov dom ni varovan z institutom ugovora zoper sklep o izvršbi, pač pa v okviru določb 169. člena ZIZ in v okviru določb 71. in 74. člena ZIZ, ki določajo možnosti odloga izvršbe. Iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ izvršbo mogoče odložiti najdlje do pravnomočne odločitve o ugovoru (prvi odstavek 74. člena ZIZ), prodaja nepremičnine pa je v izvršbi dopustna šele po pravnomočnosti sklepa, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino (drugi odstavek 181. člena ZIZ) in torej šele po pravnomočnosti sklepa o ugovoru zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino. Že pojmovno torej dolžnica v obdobju, za katerega bi bilo mogoče dovoliti odlog izvršbe iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ (tj. do pravnomočne odločitve o ugovoru zoper sklep z dne 31. 1. 2022), ne bi mogla utrpeti škode, na katero se je sklicevala (izgube doma), saj pred pravnomočnostjo sklepa o ugovoru prodaje nepremičnine sploh ne bi bilo mogoče realizirati.

VSM Sklep I Ip 288/2022, 6. 7. 2022

2. Izvršba na nepremičnino, ki je dolžnikov dom

- ◆ Vrhovno sodišče pritrjuje stališču nižjih sodišč, da triletni subjektivni zastaralni rok iz prvega odstavka 352. člena OZ pred pravnomočnostjo sklepa o domiku nepremičnin kupcu 15. 5. 2014 ni mogel začeti teči, saj tožnica takrat, glede na to, da je zoper izdani sklep o domiku vložila pritožbo, še ni mogla vedeti za obstoj škode. Kot je pravilno pojasnilo že pritožbeno sodišče, je pri opredelitvi trenutka subjektivnega spoznanja relevantno tudi obdobje, ko je imela tožnica možnost razveljaviti učinke javne dražbe, torej (z vložitvijo pritožbe) odvrniti (odpraviti) škodo. Vsaj do trenutka, ko je sklep o domiku postal pravnomočen, je bila torej v negotovosti, ali ji bo škoda sploh nastala. Pomembno je, da je pritožbeno sodišče tožničino pritožbo zoper sklep o domiku, kljub temu da jo je zavrnilo, vsebinsko presojalo, pri tem pa ni bilo ugotovljeno, da bi tožnica z vložitvijo pritožbe zlorabila svojo pravico do pravnega varstva v pravnem postopku.
- ◆ V konkretnem primeru je bilo na tožnici trditveno (in dokazno breme) glede dejstev, ki utemeljujejo zaključek o protipravnosti toženkega ravnanja v spornem izvršilnem postopku. Stanje dolga na dan sporne prodaje je bilo tožničino trditveno in dokazno breme, ki mu je po presoji Vrhovnega sodišča zadostila. Revizijski očitke, da je pritožbeno sodišče prekoračilo tožničino trditveno podlago in neutemeljeno ugotavljalo dejansko stanje, ni utemeljen.
- ◆ Glede okoliščine konkretnega primera po presoji Vrhovnega sodišča izvršilnemu sodišču ni mogoče očitati, da je ravnalo protipravno, teža posega (v tožnično pravico do doma) pa je bila sorazmerna zasledovanemu cilju (poplačilo upnikov). Izvršilno sodišče je v izvršilnem postopku namreč ravnalo v skladu z določbami tedaj veljavnega ZIZ. Najprej je omejilo izvršbo na drugo nepremičnino (garažo) in šele potem, ko ta ni bila uspešna, nadaljevalo z izvršbo na stanovanje in shrambo. Izvršbo je večkrat odložilo, izvršilni postopki zoper tožnico so tekli že dlje časa (začeli so se najkasneje v letu 2010), njen dolg (7.923,69 EUR oziroma 4.523,69 EUR, upoštevajoč le terjatev upnika D., d. d., ki ni predlagal odloga izvršbe), pa ni bil minimalen. Tožnica tudi ni zatrjevala, da bi bil mogoča izvršba na kakšna druga izvršilna sredstva (plačo, TRR), s predlaganim odlogom in omejitvijo izvršbe pa ni bila uspešna. Izvršilno sodišče je presodilo, da tožnica ni navedla stanja dolga, glede omejitve na shrambo pa je bilo jasno, da glede na vrednost shrambe njena prodaja ne bi zadoščala za poplačilo njenih dolgov.
- ◆ Sodna prodaja tožničinega stanovanja je bila v obravnavani zadevi nujen ukrep za uresničitev upnikove pravice do učinkovitega sodnega varstva.
- ◆ Dejansko stanje v zadevi ESČP Vaskrsić proti Sloveniji z dne 25. 4. 2017 (pritožba št. 31371/12) tudi ni primerljivo z obravnavano zadevo.

VSRS Sodba II Ips 16/2022, 27. 7. 2022

170. člen (Zaznamba izvršbe)

- ◆ Pravna podlaga, na kateri je pritožnik kot nov lastnik nepremičnine odgovoren za dolg, ki ga ima dolžnik do upnika, je v določbi drugega odstavka 170. člena ZIZ, ki določa, da z zaznambo izvršbe pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini. Ker je pritožnik na nepremičnini, ki je predmet izvršbe, pridobil lastninsko pravico šele med izvršilnim postopkom, je torej že po samem zakonu vstopil v izvršbo. Pomembno pa je, da za vtoževani dolg odgovarja le z med izvršbo pridobljeno nepremičnino, ne pa tudi z drugimi sredstvi izvršbe. Prav to je v nasprotju z osebnim dolžnikom bistveno za položaj hipotekarnega dolžnika.
- ◆ Ko torej že sam zakon določa vstop novega dolžnika (zaradi tega, ker je po zaznambi izvršbe pridobil nepremičnino, ki je predmet izvršbe), tako ni potreben upnikov predlog, ampak mora iz pojasnenih razlogov že samo sodišče izdati sklep o nadaljevanju izvršbe, kot je pravilno postopalo tudi sodišče prve stopnje. S takim sklepom se hipotekarnemu dolžniku omogoči, da je seznanjen, da se bo izvršba sedaj nadaljevala tudi z njim. To mu omogoči, da vloži ugovor po 56.a členu ZIZ, kar pa pomeni, da se mu zagotovi ustavna pravica dostopa do sodnega varstva, ki jo zagotavlja prvi odstavek 23. člena Ustave RS (prim. Odločba Ustavnega sodišča RS Up-2324/08 z dne 16. 12. 2010).

VSL Sklep II Ip 946/2022, 6. 9. 2022

- ◆ Zmotno je stališče pritožbe, da sodišče prve stopnje ne bi smelo ponovno dovoliti zaznambe izvršbe, ker je ta že bila dovoljena in vknjižena na podlagi predhodnih sklepov o izvršbi. Ker je bil izvršilni postopek v predhodnih izvršilnih zadevah ustavljen, izvršba za poplačilo terjatev na podlagi istih izvršilnih naslovov pa je bila v obravnavani zadevi nato ponovno dovoljena, je bilo namreč na podlagi prvega odstavka 170. člena ZIZ pri dolžnikovi nepremičnini treba vpisati zaznambo novega postopka izvršbe, v okviru katerega bo izvedena prodaja dolžnikove nepremičnine in izvršeno poplačilo upnikov iz dobljene kupnine. To pa ne bo imelo za posledico morebitnega dvojnega poplačila upnikov, saj se bodo ti v vsakem primeru lahko poplačali le enkrat, in sicer v obsegu terjatev, v zavarovanje katerih so bile vknjižene hipoteke, v vrstnem redu katerih bodo učinkovale zaznambe predmetne izvršbe. Dolžnik se ne more uspešno sklicevati na dejstvo, da kupnina, ki bi bila dobljena za nepremičnino, glede na druge s hipotekami zavarovane terjatve, ki imajo boljši vrstni red, ne bo zadoščala za poplačilo upnikove terjatve. Izvršbo je mogoče dovoliti na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico, če ni izvzeta iz izvršbe ali izvršba nanjo ni omejena (prvi odstavek 32. člena ZIZ). Morebitne predhodno vknjižene hipoteke ne pomenijo ovire za dovolitev izvršbe. Tudi če bi bilo res, da višina terjatev, ki so zavarovane s temi hipotekami, v trenutku dovolitve izvršbe presega vrednost nepremičnine, ni nujno, da bo takšno stanje tudi v trenutku razdelitve kupnine in da bodo zastavni upniki z boljšim vrstnim redom sploh pridobili pravico do poplačila skladno z določbami 2. točke 196. člena ZIZ oziroma drugega odstavka 198. člena ZIZ.

VSM Sklep I Ip 249/2022, 7. 6. 2022

- ◆ Dolžnica se je kot solastnica do 63/100 v zemljiško knjigo vpisala na podlagi sporazuma o razdelitvi skupnega premoženja z dne 14. 5. 2020. Skladno s sodno prakso ima tak način delitve premoženja oziroma prehod premoženja iz režima skupnega premoženja v solastnino pravno poslovno naravo, dolžnica pa se je v konkretnem primeru kot solastnica v zemljiško knjigo vpisala po zaznambi hipoteke in je torej na pravno poslovni način pridobila solastninsko pravico na obremenjeni nepremičnini. Ker po drugem odstavku 170. člena ZIZ s tako zaznambo pridobi upnik zastavno pravico na nepremičnini z učinki tudi proti tistemu, ki pozneje pridobi lastninsko pravico na tej nepremičnini, sodišče druge stopnje pritrjuje ugotovitvi sodišča prve stopnje, da dolžnica ob opisanem zemljiškoknjžnem stanju v tem izvršilnem postopku ne more uspeti z ugovornim in v pritožbi ponovljenim uveljavljanjem, da je bila že v času zaznambe hipoteke solastnica te nepremičnine na originarni podlagi (ugotavljanju takih dejstev namreč izvršilni postopek ni namenjen in niti nima prilagojenih in ustreznih mehanizmov za tako postopanje).

VSL Sklep II Ip 1595/2021, 15. 12. 2021

171. člen (Pristop k izvršbi)

171.a člen (Prodaja nepremičnine kot celote)

- ◆ Neutemeljeno pritožba zahteva podajo soglasja s strani same fizične osebe kot lastnika preostalega solastniškega deleža. Nad njim je v teku postopek osebne stečaja, v katerem ta s svojim premoženjem ne more sam razpolagati, v njegovem imenu namreč nastopa stečajni upravitelj kot njegov zakoniti zastopnik. Stečajna upraviteljica je bila tako tista, ki je bila upravičena stečajnemu sodišču predlagati skupno prodajo v okviru tega izvršilnega sodišča, čemur je le to s sklepom z dne 11. 12. 2019 tudi sledilo in podalo soglasje.

VSL Sklep II Ip 611/2022, 14. 7. 2022

172. člen (Poplačilo zastavnega upnika in upnika zemljiškega dolga)

- ◆ Ker v obravnavani zadevi predlagatelj vse do izdaje izpodbijanega sklepa sodišču ni predložil izvirnika, ampak le kopijo zemljiškega pisma, ni uspel izkazati imetništva zemljiškega pisma in tudi ne izpodbiti domneve iz četrtega odstavka 172.a člena ZIZ.1 Kot pravilno se torej izkaže stališče sodišča prve stopnje, da predlagatelj ni izkazal upravičenja za vložitev predloga za ustavitev izvršbe na nepremičnine po 180. členu ZIZ.

VSM Sklep I Ip 567/2022, 12. 10. 2022

172.a člen (Oklic imetniku zemljiškega pisma)

- ◆ Ker v obravnavani zadevi predlagatelj vse do izdaje izpodbijanega sklepa sodišču ni predložil izvirnika, ampak le kopijo zemljiškega pisma, ni uspel izkazati imetništva zemljiškega pisma in tudi ne izpodbiti domneve iz četrtega odstavka 172.a člena ZIZ.1 Kot pravilno se torej izkaže stališče sodišča prve stopnje, da predlagatelj ni izkazal upravičenja za vložitev predloga za ustavitev izvršbe na nepremičnine po 180. členu ZIZ.

VSM Sklep I Ip 567/2022, 12. 10. 2022

173. člen (Prenehanje zastavne pravice in zemljiškega dolga)

174. člen (Služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

- ◆ Presoja, da je zatrjevana priposestvovana stvarna služnost, pod predpostavko, da je obstajala, s prodajo v izvršilnem postopku ugasnila, je materialnopravno napačna.
- ◆ Skladno s temeljnim pravilom stvarnega prava, da služnost na lastni stvari ni mogoča, po naravi stvari tudi priposestvanje služnosti na lastni stvari ni mogoče.
- ◆ Električni kabel ni del javnega omrežja, zato ni ustrezna pritožbena primerjava z vodom javne kanalizacije. Hoja in vožnja ter vkopan električni kabel torej predstavljajo ravnanja, s katerimi toženca protipravno posegata v tožničino lastninsko pravico in pred katerimi se tožnica utemeljeno brani z negatorno tožbo.

VSL Sodba I Cp 854/2022, 30. 9. 2022

- ◆ Prednostno načelo pomeni, da imajo starejše stvarne pravice prednost pred mlajšimi stvarnimi pravicami. Smiselno enako pravilo določa glede osebnih služnosti, stvarnega bremena in stavbne pravice 3. točka prvega odstavka 342. člena ZFPPIPP.
- ◆ Pritožnika se na vknjiženo pravico služnosti stanovanja (in stavbnega bremena) ne moreta uspešno sklicevati, saj gre za pozneje pridobljeni izvedeni pravici. V takem primeru zaradi izključujočega učinka uveljavitve hipoteke s prednostnim vrstnim redom, prenehajo vse osebne služnosti in stvarno breme, ki so bile pridobljene po trenutku, od katerega učinkuje vpis najzgodnejše hipoteke v zemljiško knjigo.

VSL Sklep Cst 249/2022, 31. 8. 2022

175. člen (Najemno in zakupno razmerje)

- ◆ Res prvi odstavek 192. člena ZIZ določa, da sodišče o izročitvi nepremičnine kupcu odloči po izdaji sklepa o domiku in po položitvi kupnine, vendar pa to ne pomeni, da obeh sklepov ni mogoče izdati hkrati, na isti dan.
- ◆ Sodišče dolžniku ni vročilo svojih pisanj in pisanj drugega najugodnejšega ponudnika med postopanjem po tretjem odstavku 191. člena ZIZ, ko se torej po tem, ko najugodnejši ponudnik ne plača kupnine, na upnikov predlog k položitvi kupnine pozove naslednjega najugodnejšega ponudnika. ZIZ vročanja teh pisanj dolžniku niti ne predpisuje, poleg tega pa se dolžnikov položaj v takih primerih sam po sebi v ničemer ne spreminja – dolžnikova nepremičnina je še vedno prodana z namenom poplačila njegove obveznosti, spremeni se le kupec, ki se mu nepremičnina domakne in nato izroči. Na dolžniku je zato breme, da pojasni in konkretizira, kako je nevročitev teh pisanj vplivala na njegov položaj in možnost uveljavljanja njegovih pravic v smislu, da mora ob uveljavljanju take kršitve opredeljeno povedati, kaj bi uveljavljal v morebitni izjasnitvi do pisanj sodišča in naslednjega najugodnejšega ponudnika in predvsem, ali in kako bi njegove navedbe vplivale na izpodbijano odločitev. V pritožbi dolžnik v to smer ne podaja popolnoma nobenih navedb in pojasnil, dodati pa je še, da se je z vsemi pisanji sodišča in novega kupca nenazadnje že pred izdajo izpodbijanega sklepa tudi seznanil, saj je vpogledal v spis.
- ◆ Dejstvo pravočasnega plačila kupnine sodišče po uradni dolžnosti preveri pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu in izid te preverbe tudi zapiše v obrazložitvi sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri določitvi roka za izpraznitev in izročitev nepremičnine je treba upoštevati položaj obeh strank, torej upnika, ki je sprožil izvršilni postopek in ga vodi, in tudi dolžnika, ki je seznanjen z izvršbo in prodajo nepremičnine. Še posebej pa mora sodišče upoštevati položaj kupca, ki na nepremičnini pridobi lastninsko pravico, in tudi vse druge konkretne okoliščine primera.
- ◆ Dolžnik glede svoje obveznosti izpraznitve in izročitve nepremičnine in glede primernosti za to določenega roka tudi ne more uspeti s pritožbenimi navedbami, da v nepremičnini posluje najemnik, ki jo uporablja v turistične namene in ima objekt zapolnjen do konca leta 2022. Njegova obveznost je namreč v tem, da mora nepremičnino izprazniti vseh svojih premičnih stvari in jo izročiti v posest novemu lastniku, medtem ko najemna razmerja s prodajo nepremičnine ne prenehajo, kupec pa vstopi v pravice in obveznosti najemodajalca, torej dolžnika, in je nadaljevanje najemnega razmerja stvar dogovorov med kupcem kot novim lastnikom in najemnikom.

VSL Sklep II Ip 1403/2022, 22. 11. 2022

176. člen (Ogled nepremičnine)

177. člen (Nepremičnine izvzete iz izvršbe)

178. člen (Način ugotovitve vrednosti)

1. Splošno

- ◆ Dolžnik v pritožbi utemeljeno opozarja, da se cenilka v svojem odgovoru ni obrazloženo opredelila do njegovih pripomb. Opredelitev do dolžnikovih pripomb in obrazloženih razlogi, zakaj je sodišče prve stopnje kljub dolžnikovih obrazloženim in dokazno podprtim pripombam mnenju cenilke v celoti sledilo, so izostali tudi v izpodbijanem sklepu. Drži sicer, da dolžnik na odgovor cenilke ni podal dodatnih pripomb, vendar glede na povsem pavšalno vsebino tega odgovora, s katerim na dolžnikove pripombe ni bilo niti delno odgovorjeno, to dejstvo samo po sebi ne utemeljuje zaključka, da je cenilka izdelano cenitev nepremičnin zadostno utemeljila.
- ◆ Ker se dolžnik na podlagi izpodbijanega sklepa ni mogel seznaniti z razlogi, iz katerih sodišče prve stopnje njegovim pripombam na cenitev ni sledilo in je kljub pripombam ugotovitev vrednosti nepremičnine v celoti oprlo na izdelano cenitev, je bila s tem kršena njegova pravica do izjave (8. točka drugega odstavka 339. člena Zakona o pravnem postopku - ZPP v zvezi s 366. členom ZPP in 15. členom ZIZ), kar je narekovalo razveljavitev izpodbijanega sklepa in vrnitev zadeve sodišču prve stopnje v nov postopek (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSM Sklep I Ip 307/2022, 29. 6. 2022

- ◆ V postopku glede odmere nagrade in nadomestila stroškov cenilca sodišče odloči brez obravnavanja (smiselno prvi odstavek 163. člena Zakona o pravnem postopku - v nadaljevanju ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ). Tako zadošča, če sodišče prve stopnje vroči procesno gradivo (tudi stroškovnik cenilca) strankam skupaj s sprejetim sklepom. Drugačno stališče dolžnice ni utemeljeno. Dolžnica si zmotno prizadeva, da bi cenilec prejel le eno nagrado za opravljeni dve cenitvi. Cenitvi se nanašata na dve ločeni zaključeni celoti nepremičnin na različnih naslovih, s tem pa je tudi cenilec upravičen do dveh nagrad in stroškov, kot jih je pravilno priznalo sodišče prve stopnje.

VSM Sklep I Ip 373/2022-1, 27. 6. 2022

- ◆ V primerjavi s pravnim postopkom je v izvršilnem postopku načelo kontradiktornosti omejeno in je pogosto varovano šele kasneje v nadaljnjih fazah postopka - v postopku s pravnimi sredstvi. Tudi pri odločanju o stroških je to načelo varovano šele v pritožbeni fazi. ZIZ namreč ne predpisuje, da mora dati sodišče drugi stranki možnost, da se izreče o stroškovnem zahtevku. Prav tako sodna praksa šteje, da odločanje o stroških, ki so stranska terjatev, ni tako pomembno, da bi bilo treba nasprotni stranki dati možnost, da se že v postopku na prvi stopnji izjavi o stroškovni zahtevi.1 Pravica do izjave o stroškovnem zahtevku in opredelitev do odločitve o stroškovnem zahtevku je nasprotni stranki omogočena v pravnem sredstvu.

VSM Sklep I Ip 219/2022, 17. 5. 2022

- ◆ Dolžnica s ponavljanjem pripomb v pritožbi ne more izpodbiti sklepa o ugotovitvi tržne vrednosti nepremičnine, saj ta temelji na cenitvenem poročilu in na dodatnih pojasnilih cenilca, s katerimi je cenilec po pravilnem zaključku sodišča prve stopnje prepričljivo zavrnil pripombe dolžnice.

VSC Sklep I Ip 79/2022, 6. 4. 2022

2. Ponovna ugotovitev vrednosti nepremičnine

- ◆ Kar se tiče v predlogu za ponovno ugotovitev vrednosti nepremičnin navedenih očitkov, da dolžnica ni imela pravnega sredstva zoper odločitev sodišča, da spremenjeno vrednost za posamezne nepremičnine ne bo upoštevalo, je dolžnici odgovoriti, da zoper odredbo sicer ni dovoljeno pravno

sredstvo (deveti odstavek 9. člena ZIZ), vendar lahko dolžnica nestrinjanje z odločitvijo v odredbi uveljavlja s pravnim sredstvom v postopku uveljavljanja kršitev pravil o prodaji nepremičnin.

- ◆ ZIUZEOP (Uradni list RS št. 49/2020) z veljavnostjo od 11. 4. 2020 je res v prvem odstavku 93. člena z dnem uveljavitve zakona dalje odložil izvršbo v izvršilnih postopkih, ki tečejo po ZIZ. Vendar, kot je pravilno razložilo sodišče prve stopnje, je Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (v nadaljevanju ZIUPOPĐVE) v 1. točki drugega odstavka 1. člena od 31. 12. 2020 predpisal odstop od te določbe in v prvem odstavku 121. člena predpisal, da se izvršba odloži v izvršilnih postopkih, ki tečejo po ZIZ z dnem uveljavitve tega zakona, to je z dnem 31. 12. 2020, če je dolžnik fizična oseba. V tretjem odstavku citiranega člena je predpisal veljavnost ukrepa do 31. 1. 2021, pri čemer lahko vlada ukrep podaljša za obdobje treh mesecev. Vlada je odlog podaljšala s sklepoma najprej do 17. 3. 2021 (Uradni list RS, št. 12/21), in nato še do 18. 4. 2021 (Uradni list RS, št. 38/2021). Po tem datumu izvršba ni bila odložena z nobenim predpisom in se je lahko nadaljevala.

VSM Sklep I Ip 655/2022, 11. 11. 2022

- ◆ Po določilu četrtega odstavka 178. člena ZIZ sodišče na prodajnem naroku z odredbo ponovno ugotovi vrednost nepremičnine zgolj, če stranka s predložitvijo mnenja sodnega cenilca o tržni vrednosti nepremičnine verjetno izkaže, da se je vrednost nepremičnine od prejšnje ugotovitve vrednosti do dneva prodaje precej spremenila. Pritožbeno sodišče soglaša z razlogi izpodbijanega sklepa, da je s strani nasprotnega udeleženca predložena cenitev izvedenca A. A. povsem pavšalna in nikakor ne ustreza kriterijem za ponovno ugotovitev tržne vrednosti nepremičnine. Če je pritožnik ocenil, da je bil pri prvotni oceni nepremičnine v zmoti, bi moral sodišču predložiti takšno izvedeniško mnenje, iz katerega bi bilo mogoče prepričljivo razbrati, da nepremičnina na trgu dosega bistveno višjo vrednost. Zgolj cenilčeva ocena pravične vrednosti, ki ni podkrepljena z utemeljitvijo, takšnemu standardu ne zadošča.

VSL Sklep I Cp 1418/2022, 2. 11. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno zavrglo nepravočasni predlog za ponovno ugotovitev vrednosti dolžničinega polovičnega solastniškega deleža nepremičnin. Zakon jasno določa, da mora biti predlog vložen najkasneje 20 dni pred prodajnim narokom (četrty odstavek 178. člena ZIZ), dolžnica pa je predlog podala dvanajst dni pred razpisanim prodajnim narokom, torej prepozno. Naveden prekluzivni rok ni različen glede na način izvedbe dražbe, kot zmotno meni dolžnica. Razlikovanje je podano le glede trenutka, kdaj sodišče prve stopnje o takem predlogu odloči, saj mora pri spletni javni dražbi odločitev sprejeti že delovni dan pred spletno dražbo in ne šele na prodajnem naroku, kot velja za običajno dražbo.

VSM Sklep I Ip 204/2022, 12. 4. 2022

- ◆ Vrednost nepremičnine v izvršbi sodišče ugotovi s sklepom po tržni ceni na dan cenitve. V obravnavani zadevi je sodni cenilec cenitev izdelal na dan 9. 8. 2020, zato je ta datum odločilen za ugotovitev vrednosti tudi v sklepu po 178. členu ZIZ. Zakon sicer predvideva položaj, ko se vrednost nepremičnine od prejšnje ugotovitve vrednosti do dneva prodaje precej spremeni, saj lahko sodišče v takem primeru na prodajnem naroku z odredbo ponovno ugotovi vrednost nepremičnine. Vendar pa lahko to stori le na predlog stranke, ki mora biti vložen najkasneje 20 dni pred prodajnim narokom, in če stranka v takem predlogu navedeni zakonski pogoj precejšnje spremembe vrednosti nepremičnine verjetno izkaže s predložitvijo mnenja sodnega cenilca o tržni vrednosti nepremičnine.
- ◆ Glede na to, da je dolžnik pred vložitvijo pripomb z dne 1. 10. 2020 že razpolagal z dopolnitvijo cenilnega poročila št. 1, v katerem je cenilec podal ločeno oceno vrednosti posamezne nepremičnine, bi dolžnik, če se s takšno oceno ni strinjal, navedbe v zvezi s tem moral in mogel podati že v pripombah z dne 1. 10. 2020. Na dolžnost pravočasne podaje pripomb (v roku 15 dni) z opozorilom na pravno posledico neupoštevanja te obveznosti je bil namreč dolžnik v pozivu sodišča k podaji pripomb z dne 7. 9. 2020 izrecno opozorjen.

VSL Sklep I Ip 1598/2021, 1. 12. 2021

179. člen (Sklep o ugotovitvi vrednosti)

- ◆ Dolžnik v pritožbi utemeljeno opozarja, da se cenilka v svojem odgovoru ni obrazloženo opredelila do njegovih pripomb. Opredelitev do dolžnikovih pripomb in obrazloženi razlogi, zakaj je sodišče prve stopnje kljub dolžnikovih obrazloženim in dokazno podprtim pripombam mnenju cenilke v celoti sledilo, so izostali tudi v izpodbijanem sklepu. Drži sicer, da dolžnik na odgovor cenilke ni podal dodatnih pripomb, vendar glede na povsem pavšalno vsebino tega odgovora, s katerim na dolžnikove pripombe ni bilo niti delno odgovorjeno, to dejstvo samo po sebi ne utemeljuje zaključka, da je cenilka izdelano cenitev nepremičnin zadostno utemeljila.
- ◆ Ker se dolžnik na podlagi izpodbijanega sklepa ni mogel seznaniti z razlogi, iz katerih sodišče prve stopnje njegovim pripombam na cenitev ni sledilo in je kljub pripombam ugotovitev vrednosti nepremičnine v celoti oprlo na izdelano cenitev, je bila s tem kršena njegova pravica do izjave (8. točka drugega odstavka 339. člena Zakona o pravnem postopku - ZPP v zvezi s 366. členom ZPP in 15. členom ZIZ), kar je narekovalo razveljavitev izpodbijanega sklepa in vrnitev zadeve sodišču prve stopnje v nov postopek (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

VSM Sklep I Ip 307/2022, 29. 6. 2022

180. člen (Ustavitev izvršbe po predlogu)

- ◆ Ker v obravnavani zadevi predlagatelj vse do izdaje izpodbijanega sklepa sodišču ni predložil izvornika, ampak le kopijo zemljiškega pisma, ni uspel izkazati imetništva zemljiškega pisma in tudi ne izpodbiti domneve iz četrtega odstavka 172.a člena ZIZ.1 Kot pravilno se torej izkaže stališče sodišča prve stopnje, da predlagatelj ni izkazal upravičenja za vložitev predloga za ustavitev izvršbe na nepremičnine po 180. členu ZIZ.

VSM Sklep I Ip 567/2022, 12. 10. 2022

181. člen (Odredba o prodaji)

- ◆ V ZIZ vprašanje štetja rokov ni posebej urejeno, zato je treba uporabiti določbe ZPP. Če je rok določen po dnevih, se ne všteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za začetek roka prvi naslednji dan (drugi odstavek 111. člena ZPP). To pomeni, da do začetka dražbe 4.3.2022 še ni poteklo 30 dni od objave odredbe o prodaji, kot to pravilno opozarja pritožba in da so bile torej pri izvedbi dražbe nepravilnosti.

VSK Sklep II Ip 251/2022, 13. 10. 2022

- ◆ Izvršba je res dovoljena na solastniški delež nepremičnine, ki v naravi predstavlja njen dom, vendar to dejstvo samo po sebi ne predstavlja razloga, ki bi preprečeval izvršbo in na podlagi katerega bi dolžnica lahko dosegla razveljavitev dovolitve izvršbe na nepremičnino in izbris hipoteke ter zaznambe izvršbe pri tej nepremičnini v zemljiški knjigi. Dolžnikov položaj v primeru izvršbe na njegov dom ni varovan z institutom ugovora zoper sklep o izvršbi, pač pa v okviru določb 169. člena ZIZ in v okviru določb 71. in 74. člena ZIZ, ki določajo možnosti odloga izvršbe. Iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ izvršbo mogoče odložiti najdlje do pravnomočne odločitve o ugovoru (prvi odstavek 74. člena ZIZ), prodaja nepremičnine pa je v izvršbi dopustna šele po pravnomočnosti sklepa, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino (drugi odstavek 181. člena ZIZ) in torej šele po pravnomočnosti sklepa o ugovoru zoper sklep, s katerim je dovoljena izvršba na nepremičnino. Že pojmovno torej dolžnica v obdobju, za katerega bi bilo mogoče dovoliti odlog izvršbe iz razlogov po prvem odstavku 71. člena ZIZ (tj. do pravnomočne odločitve o ugovoru zoper sklep z dne 31. 1. 2022), ne bi mogla utrpeti škode, na katero se je sklicevala (izgube doma), saj pred pravnomočnostjo sklepa o ugovoru prodaje nepremičnine sploh ne bi bilo mogoče realizirati.

VSM Sklep I Ip 288/2022, 6. 7. 2022

181.a člen (Spletni iskalnik prodaj nepremičnin)

Ni relevantne sodne prakse.

182. člen (Predkupna in odkupna pravica)

183. člen (Način prodaje)

184. člen (Pogoji za prodajo)

185. člen (Položitev varščine)

186. člen (Če je pri prodaji navzoč en sam ponudnik)

187. člen (Kdo ne more biti kupec)

188. člen (Prodajna cena)

188.a člen (Spletna javna dražba)

189. člen (Prodajni narok in domik)

- ◆ Res prvi odstavek 192. člena ZIZ določa, da sodišče o izročitvi nepremičnine kupcu odloči po izdaji sklepa o domiku in po položitvi kupnine, vendar pa to ne pomeni, da obeh sklepov ni mogoče izdati hkrati, na isti dan.
- ◆ Sodišče dolžniku ni vročilo svojih pisanj in pisanj drugega najugodnejšega ponudnika med postopanjem po tretjem odstavku 191. člena ZIZ, ko se torej po tem, ko najugodnejši ponudnik ne plača kupnine, na upnikov predlog k položitvi kupnine pozove naslednjega najugodnejšega ponudnika. ZIZ vročanja teh pisanj dolžniku niti ne predpisuje, poleg tega pa se dolžnikov položaj v takih primerih sam po sebi v ničemer ne spreminja – dolžnikova nepremičnina je še vedno prodana z namenom poplačila njegove obveznosti, spremeni se le kupec, ki se mu nepremičnina domakne in nato izroči. Na dolžniku je zato breme, da pojasni in konkretizira, kako je nevročitev teh pisanj vplivala na njegov položaj in možnost uveljavljanja njegovih pravic v smislu, da mora ob uveljavljanju take kršitve opredeljeno povedati, kaj bi uveljavljal v morebitni izjasnitvi do pisanj sodišča in naslednjega najugodnejšega ponudnika in predvsem, ali in kako bi njegove navedbe vplivale na izpodbijano odločitev. V pritožbi dolžnik v to smer ne podaja popolnoma nobenih navedb in pojasnil, dodati pa je še, da se je z vsemi pisanji sodišča in novega kupca nenazadnje že pred izdajo izpodbijanega sklepa tudi seznanil, saj je vpogledal v spis.
- ◆ Dejstvo pravočasnega plačila kupnine sodišče po uradni dolžnosti preveri pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu in izid te preverbe tudi zapiše v obrazložitvi sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri določitvi roka za izpraznitev in izročitev nepremičnine je treba upoštevati položaj obeh strank, torej upnika, ki je sprožil izvršilni postopek in ga vodi, in tudi dolžnika, ki je seznanjen z izvršbo in

prodajo nepremičnine. Še posebej pa mora sodišče upoštevati položaj kupca, ki na nepremičnini pridobi lastninsko pravico, in tudi vse druge konkretne okoliščine primera.

- ◆ Dolжник glede svoje obveznosti izpraznitve in izročitve nepremičnine in glede primernosti za to določenega roka tudi ne more uspeti s pritožbenimi navedbami, da v nepremičnini posluje najemnik, ki jo uporablja v turistične namene in ima objekt zapolnjen do konca leta 2022. Njegova obveznost je namreč v tem, da mora nepremičnino izprazniti vseh svojih premičnih stvari in jo izročiti v posest novemu lastniku, medtem ko najemna razmerja s prodajo nepremičnine ne prenehajo, kupec pa vstopi v pravice in obveznosti najemodajalca, torej dolžnika, in je nadaljevanje najemnega razmerja stvar dogovorov med kupcem kot novim lastnikom in najemnikom.

VSL Sklep II Ip 1403/2022, 22. 11. 2022

- ◆ Kupec se v obravnavani zadevi neutemeljeno zavzema za varstvo svojega pričakovanja, da bo postal lastnik na javni dražbi prodanih nepremičnin. V koliziji lastninske pravice dolžnic in kupčeve pričakovalne pravice ima namreč v obravnavani zadevi prva večjo težo in se ji mora druga umakniti.
- ◆ Odobritev upravne enote glede prodaje kmetijskega zemljišča je zakonska zahteva, da sodišče sme domakniti nepremičnino. Zakonodajalec je izrecno določil, da izvršilno sodišče v takem primeru domik odloži in zgolj ugotovi najboljšega ponudnika, zato v obravnavani zadevi navedena ugotovitev najboljšega ponudnika sama zase še ne zadošča za pojasnjeno ustavnopravno varstvo pričakovalne pravice kupca. Navedeno razlikovanje med ugotovitvijo najboljšega ponudnika in odločitvijo izvršilnega sodišča o domiku je še posebej pomembno pri spletni dražbi, ki je bila opravljena v obravnavani zadevi.
- ◆ Pri presoji kolizije kupčeve pričakovalne pravice in lastninske pravice dolžnika moramo opraviti ustrezno tehtanje, ki šele lahko da odgovor, katera pravica ima v določeni fazi izvršilnega postopka prednost.
- ◆ Pojasnjena ustavnosodna praksa je nastala v času, ko je bila zakonodajna ureditev bistveno drugačna, zato je potreben vnovičen premislek, ali je nagib tehtnice v korist kupca v trenutku domika še vedno uravnotežena rešitev kolizije med lastninsko pravico dolžnika in pričakovalno pravico kupca.
- ◆ Nova ureditev domik obravnava le še kot vmesno dejanje, ki nima posebne teže, saj zoper odločitev ni več pravnega sredstva, presoja in razprava o zakonitosti prodaje pa je prenesena v fazo odločanja o izročitvi prodane nepremičnine (šesti odstavek 189. člena ZIZ). S tem je zakonodajalec težišče odločanja o prodaji odločilno premaknil v poznejšo fazo in hkrati tudi pomembno oslabil položaj kupca in okrepil položaj dolžnika s tem, da dolжник ohrani posest nepremičnine vse do pravnomočnosti sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri tehtanju pravic kupca in dolžnika je sodišče druge stopnje upoštevalo temeljno izhodišče, da ne gre za običajno (pravnoposlovno) prodajo, kjer prodajalec svobodno izrazi voljo za prenos lastninske pravice, ampak prisilno oblastno prodajo z namenom sodnega poplačila upnika.
- ◆ O pomenu in teži pravice kupca v položaju, ko je upnik poplačan in umakne predlog za izvršbo, po pojasnjenem lahko govorimo le še v luči splošnega zagotavljanja učinkovitosti izvršbe kot take.
- ◆ Kot ustrezno uravnotežena rešitev se glede na spremenjeno zakonsko ureditev pokaže presoja kolizije med pričakovalno pravico kupca in lastninsko pravico dolžnika, ki se dosledno opre na 193. člen ZIZ glede trenutka varstva kupca v vseh njegovih pridobljenih pravicah, tudi pričakovalne. Kupec je po pojasnjenem varovan šele v fazi izročitve nepremičnine.

VSM Sklep I Ip 490/2022, 1. 9. 2022

- ◆ Pogoja za razveljavitev prodaje na javni dražbi sta dva in morata obstajati kumulativno, predlog upnika in pa s strani sodišča diskrecijska pravica presoje ostalih konkretnih okoliščin o smotrnosti razveljavitve. V primeru razveljavitve prodaje mora sklep vsebovati vse razloge.

VSL Sklep I Ip 575/2022, 17. 5. 2022

189.a člen (Prodaja z zavezujočim zbiranjem ponudb)

Ni relevantne sodne prakse.

190. člen (Domik pri prodaji z neposredno pogodbo)

191. člen (Položitev kupnine)

- ◆ Res prvi odstavek 192. člena ZIZ določa, da sodišče o izročitvi nepremičnine kupcu odloči po izdaji sklepa o domiku in po položitvi kupnine, vendar pa to ne pomeni, da obeh sklepov ni mogoče izdati hkrati, na isti dan.
- ◆ Sodišče dolžniku ni vročilo svojih pisanj in pisanj drugega najugodnejšega ponudnika med postopanjem po tretjem odstavku 191. člena ZIZ, ko se torej po tem, ko najugodnejši ponudnik ne plača kupnine, na upnikov predlog k položitvi kupnine pozove naslednjega najugodnejšega ponudnika. ZIZ vročanja teh pisanj dolžniku niti ne predpisuje, poleg tega pa se dolžnikov položaj v takih primerih sam po sebi v ničemer ne spreminja – dolžnikova nepremičnina je še vedno prodana z namenom poplačila njegove obveznosti, spremeni se le kupec, ki se mu nepremičnina domakne in nato izroči. Na dolžniku je zato breme, da pojasni in konkretizira, kako je nevročitev teh pisanj vplivala na njegov položaj in možnost uveljavljanja njegovih pravic v smislu, da mora ob uveljavljanju take kršitve opredeljeno povedati, kaj bi uveljavljal v morebitni izjasnitvi do pisanj sodišča in naslednjega najugodnejšega ponudnika in predvsem, ali in kako bi njegove navedbe vplivale na izpodbijano odločitev. V pritožbi dolžnik v to smer ne podaja popolnoma nobenih navedb in pojasnil, dodati pa je še, da se je z vsemi pisanji sodišča in novega kupca nenazadnje že pred izdajo izpodbijanega sklepa tudi seznanil, saj je vpogledal v spis.
- ◆ Dejstvo pravočasnega plačila kupnine sodišče po uradni dolžnosti preveri pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu in izid te preverbe tudi zapiše v obrazložitvi sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri določitvi roka za izpraznitev in izročitev nepremičnine je treba upoštevati položaj obeh strank, torej upnika, ki je sprožil izvršilni postopek in ga vodi, in tudi dolžnika, ki je seznanjen z izvršbo in prodajo nepremičnine. Še posebej pa mora sodišče upoštevati položaj kupca, ki na nepremičnini pridobi lastninsko pravico, in tudi vse druge konkretne okoliščine primera.
- ◆ Dolžnik glede svoje obveznosti izpraznitve in izročitve nepremičnine in glede primernosti za to določenega roka tudi ne more uspeti s pritožbenimi navedbami, da v nepremičnini posluje najemnik, ki jo uporablja v turistične namene in ima objekt zapolnjen do konca leta 2022. Njegova obveznost je namreč v tem, da mora nepremičnino izprazniti vseh svojih premičnih stvari in jo izročiti v posest novemu lastniku, medtem ko najemna razmerja s prodajo nepremičnine ne prenehajo, kupec pa vstopi v pravice in obveznosti najemodajalca, torej dolžnika, in je nadaljevanje najemnega razmerja stvar dogovorov med kupcem kot novim lastnikom in najemnikom.

VSL Sklep II Ip 1403/2022, 22. 11. 2022

- ◆ Pogoja za razveljavitev prodaje na javni dražbi sta dva in morata obstajati kumulativno, predlog upnika in pa s strani sodišča diskrecijska pravica presoje ostalih konkretnih okoliščin o smotrnosti razveljavitve. V primeru razveljavitve prodaje mora sklep vsebovati vse razloge.

VSL Sklep I Ip 575/2022, 17. 5. 2022

192. člen (Izročitev nepremičnine kupcu)

- ◆ Res prvi odstavek 192. člena ZIZ določa, da sodišče o izročitvi nepremičnine kupcu odloči po izdaji sklepa o domiku in po položitvi kupnine, vendar pa to ne pomeni, da obeh sklepov ni mogoče izdati hkrati, na isti dan.
- ◆ Sodišče dolžniku ni vročilo svojih pisanj in pisanj drugega najugodnejšega ponudnika med postopanjem po tretjem odstavku 191. člena ZIZ, ko se torej po tem, ko najugodnejši ponudnik ne plača kupnine, na upnikov predlog k položitvi kupnine pozove naslednjega najugodnejšega ponudnika. ZIZ vročanja teh pisanj dolžniku niti ne predpisuje, poleg tega pa se dolžnikov položaj v takih primerih sam po sebi v ničemer ne spreminja – dolžnikova nepremičnina je še vedno prodana z namenom poplačila njegove obveznosti, spremeni se le kupec, ki se mu nepremičnina domakne in nato izroči. Na dolžniku je zato breme, da pojasni in konkretizira, kako je nevročitev teh pisanj vplivala na njegov položaj in možnost uveljavljanja njegovih pravic v smislu, da mora ob uveljavljanju take kršitve opredeljeno povedati, kaj bi uveljavljal v morebitni izjasnitvi do pisanj sodišča in naslednjega najugodnejšega ponudnika in predvsem, ali in kako bi njegove navedbe vplivale na izpodbijano odločitev. V pritožbi dolžnik v to smer ne podaja popolnoma nobenih navedb in pojasnil, dodati pa je še, da se je z vsemi pisanji sodišča in novega kupca nenazadnje že pred izdajo izpodbijanega sklepa tudi seznanil, saj je vpogledal v spis.
- ◆ Dejstvo pravočasnega plačila kupnine sodišče po uradni dolžnosti preveri pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu in izid te preverbe tudi zapiše v obrazložitvi sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri določitvi roka za izpraznitev in izročitev nepremičnine je treba upoštevati položaj obeh strank, torej upnika, ki je sprožil izvršilni postopek in ga vodi, in tudi dolžnika, ki je seznanjen z izvršbo in prodajo nepremičnine. Še posebej pa mora sodišče upoštevati položaj kupca, ki na nepremičnini pridobi lastninsko pravico, in tudi vse druge konkretne okoliščine primera.
- ◆ Dolžnik glede svoje obveznosti izpraznitve in izročitve nepremičnine in glede primernosti za to določenega roka tudi ne more uspeti s pritožbenimi navedbami, da v nepremičnini posluje najemnik, ki jo uporablja v turistične namene in ima objekt zapolnjen do konca leta 2022. Njegova obveznost je namreč v tem, da mora nepremičnino izprazniti vseh svojih premičnih stvari in jo izročiti v posest novemu lastniku, medtem ko najemna razmerja s prodajo nepremičnine ne prenehajo, kupec pa vstopi v pravice in obveznosti najemodajalca, torej dolžnika, in je nadaljevanje najemnega razmerja stvar dogovorov med kupcem kot novim lastnikom in najemnikom.

VSL Sklep II Ip 1403/2022, 22. 11. 2022

- ◆ Tisti, ki misli, da je bil z odločbo prizadet njegov pravni interes, lahko vloži pravno sredstvo tudi, če ni sodeloval v postopku na prvi stopnji.
- ◆ Pritožnica ima prav, da je namen zaznamovane prepovedi odtujitve in obremenitve v tem, da ima prejemnik pomoči, ki je lastnik premoženja (nepremičnine), le tega tudi v času smrti, da bo lahko dajalec pomoči predlagal omejitev dedovanja. Vendar se pritožbeno sodišče ne strinja s stališčem, da zaznamba prepovedi odtujitve in obremenitve v postopku civilne delitve nepremičnine v solastnini ne more biti izbrisana brez poplačila terjatve njenega imetnika ali njegovega soglasja oziroma, kot izhaja iz pritožbenih navedb, celo, da brez tega civilna delitev sploh ni možna.
- ◆ V primeru prisilne prodaje nepremičnine, na katere deležu enega od solastnikov ima občina zaznamovano prepoved odtujitve in obremenitve, ki ima za posledico izbris te zaznambe, to premoženje prejemnika socialnega transferja (praviloma) ne bo več predmet njegove zapuščine in s tem pritožnica izgubi zavarovanje svoje terjatve, ne pa tudi same terjatve oziroma možnost zahtevati omejitev dedovanja.

VSL Sklep II Cp 1609/2021, 1. 9. 2022

- ◆ Kupec se v obravnavani zadevi neutemeljeno zavzema za varstvo svojega pričakovanja, da bo postal lastnik na javni dražbi prodanih nepremičnin. V koliziji lastninske pravice dolžnic in kupčeve pričakovalne pravice ima namreč v obravnavani zadevi prva večjo težo in se ji mora druga umakniti.
- ◆ Odobritev upravne enote glede prodaje kmetijskega zemljišča je zakonska zahteva, da sodišče sme domakniti nepremičnino. Zakonodajalec je izrecno določil, da izvršilno sodišče v takem primeru domik odloži in zgolj ugotovi najboljšega ponudnika, zato v obravnavani zadevi navedena ugotovitev najboljšega ponudnika sama zase še ne zadošča za pojasnjeno ustavnopravno varstvo pričakovalne pravice kupca. Navedeno razlikovanje med ugotovitvijo najboljšega ponudnika in odločitvijo izvršilnega sodišča o domiku je še posebej pomembno pri spletni dražbi, ki je bila opravljena v obravnavani zadevi.
- ◆ Pri presoji kolizije kupčeve pričakovalne pravice in lastninske pravice dolžnika moramo opraviti ustrezno tehtanje, ki šele lahko da odgovor, katera pravica ima v določeni fazi izvršilnega postopka prednost.
- ◆ Pojasnjena ustavnosodna praksa je nastala v času, ko je bila zakonodajna ureditev bistveno drugačna, zato je potreben vnovičen premislek, ali je nagib tehtnice v korist kupca v trenutku domika še vedno uravnotežena rešitev kolizije med lastninsko pravico dolžnika in pričakovalno pravico kupca.
- ◆ Nova ureditev domik obravnava le še kot vmesno dejanje, ki nima posebne teže, saj zoper odločitev ni več pravnega sredstva, presoja in razprava o zakonitosti prodaje pa je prenesena v fazo odločanja o izročitvi prodane nepremičnine (šesti odstavek 189. člena ZIZ). S tem je zakonodajalec težišče odločanja o prodaji odločilno premaknil v poznejšo fazo in hkrati tudi pomembno oslabil položaj kupca in okrepil položaj dolžnika s tem, da dolžnik ohrani posest nepremičnine vse do pravnomočnosti sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri tehtanju pravic kupca in dolžnika je sodišče druge stopnje upoštevalo temeljno izhodišče, da ne gre za običajno (pravnoposlovno) prodajo, kjer prodajalec svobodno izrazi voljo za prenos lastninske pravice, ampak prisilno oblastno prodajo z namenom sodnega poplačila upnika.
- ◆ O pomenu in teži pravice kupca v položaju, ko je upnik poplačan in umakne predlog za izvršbo, po pojasnjenem lahko govorimo le še v luči splošnega zagotavljanja učinkovitosti izvršbe kot take.
- ◆ Kot ustrezno uravnotežena rešitev se glede na spremenjeno zakonsko ureditev pokaže presoja kolizije med pričakovalno pravico kupca in lastninsko pravico dolžnika, ki se dosledno opre na 193. člen ZIZ glede trenutka varstva kupca v vseh njegovih pridobljenih pravicah, tudi pričakovalne. Kupec je po pojasnjenem varovan šele v fazi izročitve nepremičnine.

VSM Sklep I Ip 490/2022, 1. 9. 2022

- ◆ Izselitev iz idealnega dela nepremičnine ni mogoča, saj ni znano, kateri del nepremičnine je v posesti katerega izmed solastnikov. Zato v situaciji, ko je predmet nakupa idealni solastniški delež nepremičnine, določba drugega odstavka 192. člena ZIZ, ne pride v pošev in sodišče prve stopnje v taki situaciji v izvršilnem postopku ne more izdati izvršilnega naslova za izselitev dolžnika. Glede na povedano je zgoraj navedeni sklep, izdan v izvršilnem postopku, v delu, ki se nanaša na izselitev iz solastnega deleža, neizvršljiv. Pritožbeno sodišče se pridružuje stališču teorije, da so sodbe, ki jih ni mogoče izvršiti, neupoštevne. Te sodbe postanejo formalno pravnomočne in jih je mogoče izpodbijati s pravnimi sredstvi, ne postanejo pa materialno pravnomočne in tudi niso izvršilni naslov. Zatorej ima tožnik v tej pravdi pravni interes za tožbo na izselitev in izročitev stanovanjske hiše, in to glede cele stanovanjske hiše.

VSL Sodba I Cp 784/2022, 23. 6. 2022

- ◆ V skladu s 100. členom SPZ ima solastnik pravico do tožbe na varstvo lastninske pravice na celi stvari, kar pomeni, da lahko eden od solastnikov s tožbo dobi izvršilni naslov, na podlagi katerega lahko v izvršilnem postopku doseže toženčevo (dolžnikovo) prisilno izselitev, in torej smiselno enako velja v

izvršilnem postopku za kupca, ki postane solastnik prodane nepremičnine, ob izdaji sklepa po 192. členu ZIZ, za katerega je v zakonu izrecno določeno, da predstavlja izvršilni naslov.

VSL Sklep II Ip 1798/2021, 28. 12. 2021

193. člen (Varstvo kupčevih pravic)

- ◆ Kupec se v obravnavani zadevi neutemeljeno zavzema za varstvo svojega pričakovanja, da bo postal lastnik na javni dražbi prodanih nepremičnin. V koliziji lastninske pravice dolžnic in kupčeve pričakovalne pravice ima namreč v obravnavani zadevi prva večjo težo in se ji mora druga umakniti.
- ◆ Odobritev upravne enote glede prodaje kmetijskega zemljišča je zakonska zahteva, da sodišče sme domakniti nepremičnino. Zakonodajalec je izrecno določil, da izvršilno sodišče v takem primeru domik odloži in zgolj ugotovi najboljšega ponudnika, zato v obravnavani zadevi navedena ugotovitev najboljšega ponudnika sama zase še ne zadošča za pojasnjeno ustavnopravno varstvo pričakovalne pravice kupca. Navedeno razlikovanje med ugotovitvijo najboljšega ponudnika in odločitvijo izvršilnega sodišča o domiku je še posebej pomembno pri spletni dražbi, ki je bila opravljena v obravnavani zadevi.
- ◆ Pri presoji kolizije kupčeve pričakovalne pravice in lastninske pravice dolžnika moramo opraviti ustrezno tehtanje, ki šele lahko da odgovor, katera pravica ima v določeni fazi izvršilnega postopka prednost.
- ◆ Pojasnjena ustavnosodna praksa je nastala v času, ko je bila zakonodajna ureditev bistveno drugačna, zato je potreben vnovičen premislek, ali je nagib tehtnice v korist kupca v trenutku domika še vedno uravnotežena rešitev kolizije med lastninsko pravico dolžnika in pričakovalno pravico kupca.
- ◆ Nova ureditev domik obravnava le še kot vmesno dejanje, ki nima posebne teže, saj zoper odločitev ni več pravnega sredstva, presoja in razprava o zakonitosti prodaje pa je prenesena v fazo odločanja o izročitvi prodane nepremičnine (šesti odstavek 189. člena ZIZ). S tem je zakonodajalec težišče odločanja o prodaji odločilno premaknil v poznejšo fazo in hkrati tudi pomembno oslabil položaj kupca in okreplil položaj dolžnika s tem, da dolžnik ohrani posest nepremičnine vse do pravnomočnosti sklepa o izročitvi.
- ◆ Pri tehtanju pravic kupca in dolžnika je sodišče druge stopnje upoštevalo temeljno izhodišče, da ne gre za običajno (pravnoposlovno) prodajo, kjer prodajalec svobodno izrazi voljo za prenos lastninske pravice, ampak prisilno oblastno prodajo z namenom sodnega poplačila upnika.
- ◆ O pomenu in teži pravice kupca v položaju, ko je upnik poplačan in umakne predlog za izvršbo, po pojasnjenem lahko govorimo le še v luči splošnega zagotavljanja učinkovitosti izvršbe kot take.
- ◆ Kot ustrezno uravnotežena rešitev se glede na spremenjeno zakonsko ureditev pokaže presoja kolizije med pričakovalno pravico kupca in lastninsko pravico dolžnika, ki se dosledno opre na 193. člen ZIZ glede trenutka varstva kupca v vseh njegovih pridobljenih pravicah, tudi pričakovalne. Kupec je po pojasnjenem varovan šele v fazi izročitve nepremičnine.

VSM Sklep I Ip 490/2022, 1. 9. 2022

194. člen (Ustavitev izvršbe)

- ◆ Očitna pomota se lahko pripeti tudi pravno kvalificiranemu vložniku.
- ◆ Pri tem, ko je bil predlog za razpis druge dražbe vložen na nepristojno sodišče, ni šlo za očitno pomoto. Pooblaščenec upnika je namreč v vlogi kot naslovnika opredelil Okrajno sodišče v Trebnjem, na vlogo je tudi navedel opravilno številko izvršilne zadeve, ki med istima strankama teče pred okrajnim sodiščem v Trebnjem. Očitno je, da je zamešal obe izvršilni zadevi in ne drži pritožbena trditev, da je

bila vloga (le) naslovljena na napačno sodišče, ampak so bili v vlogi tudi podatki, ki se ne nanašajo na predmetno zadevo. Zato Okrajno sodišče v Trebnjem vloge tudi ni odstopilo Okrajnemu sodišču v Novem mestu, saj ni imelo nobenega indica, da bi se lahko vloga nanašala na katero od izvršilnih zadev, ki se vodijo pred Okrajnim sodiščem v Novem mestu. Treba je tako šteti, da nastala situacija ni posledica očitne pomote, ampak neskrbnosti pooblaščenca upnika. Izjema iz desetega odstavka 112. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ se ne more uporabiti.

VSL Sklep I Ip 349/2022, 18. 3. 2022

195. člen (Kdaj se poplačajo)

196. člen (Kateri upniki se poplačajo)

- ◆ Tisti, ki misli, da je bil z odločbo prizadet njegov pravni interes, lahko vloži pravno sredstvo tudi, če ni sodeloval v postopku na prvi stopnji.
- ◆ Pritožnica ima prav, da je namen zaznamovane prepovedi odtujitve in obremenitve v tem, da ima prejemnik pomoči, ki je lastnik premoženja (nepremičnine), le tega tudi v času smrti, da bo lahko dajalec pomoči predlagal omejitve dedovanja. Vendar se pritožbeno sodišče ne strinja s stališčem, da zaznamba prepovedi odtujitve in obremenitve v postopku civilne delitve nepremičnine v solastnini ne more biti izbrisana brez poplačila terjatve njenega imetnika ali njegovega soglasja oziroma, kot izhaja iz pritožbenih navedb, celo, da brez tega civilna delitev sploh ni možna.
- ◆ V primeru prisilne prodaje nepremičnine, na katere deležu enega od solastnikov ima občina zaznamovano prepoved odtujitve in obremenitve, ki ima za posledico izbris te zaznambe, to premoženje prejemnika socialnega transferja (praviloma) ne bo več predmet njegove zapuščine in s tem pritožnica izgubi zavarovanje svoje terjatve, ne pa tudi same terjatve oziroma možnost zahtevati omejitve dedovanja.

VSL Sklep II Cp 1609/2021, 1. 9. 2022

- ◆ Zmotno je stališče pritožbe, da sodišče prve stopnje ne bi smelo ponovno dovoliti zaznambe izvršbe, ker je ta že bila dovoljena in vknjižena na podlagi predhodnih sklepov o izvršbi. Ker je bil izvršilni postopek v predhodnih izvršilnih zadevah ustavljen, izvršba za poplačilo terjatev na podlagi istih izvršilnih naslovov pa je bila v obravnavani zadevi nato ponovno dovoljena, je bilo namreč na podlagi prvega odstavka 170. člena ZIZ pri dolžnikovi nepremičnini treba vpisati zaznambo novega postopka izvršbe, v okviru katerega bo izvedena prodaja dolžnikove nepremičnine in izvršeno poplačilo upnikov iz dobljene kupnine. To pa ne bo imelo za posledico morebitnega dvojnega poplačila upnikov, saj se bodo ti v vsakem primeru lahko poplačali le enkrat, in sicer v obsegu terjatev, v zavarovanje katerih so bile vknjižene hipoteke, v vrstnem redu katerih bodo učinkovale zaznambe predmetne izvršbe. Dolžnik se ne more uspešno sklicevati na dejstvo, da kupnina, ki bi bila dobljena za nepremičnino, glede na druge s hipotekami zavarovane terjatve, ki imajo boljši vrstni red, ne bo zadoščala za poplačilo upnikove terjatve. Izvršbo je mogoče dovoliti na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico, če ni izvzeta iz izvršbe ali izvršba nanjo ni omejena (prvi odstavek 32. člena ZIZ). Morebitne predhodno vknjižene hipoteke ne pomenijo ovire za dovolitev izvršbe. Tudi če bi bilo res, da višina terjatev, ki so zavarovane s temi hipotekami, v trenutku dovolitve izvršbe presega vrednost nepremičnine, ni nujno, da bo takšno stanje tudi v trenutku razdelitve kupnine in da bodo zastavni upniki z boljšim vrstnim redom sploh pridobili pravico do poplačila skladno z določbami 2. točke 196. člena ZIZ oziroma drugega odstavka 198. člena ZIZ.

VSM Sklep I Ip 249/2022, 7. 6. 2022

197. člen (Prednost pri poplačilu)

- ◆ Vse terjatve iz 1. in 3. točke prvega odstavka 197. člena ZIZ (in ne le prispevki za socialno zavarovanje) se prednostno poplačajo le za zadnje leto pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine, za preostalo obdobje (terjatve, ki so zapadle več kot eno leto za nazaj) pa zgolj po času pridobitve zastavnih pravic.

VSL Sklep II Ip 132/2022, 28. 3. 2022

- ◆ Določbe ZIZ se v postopku, ko se opravlja poplačilo iz kupnine, pridobljene s prodajo nepremičnine, upoštevajo kot določbe *lex specialis*, zato le določbe ZIZ predstavljajo materialno pravo. Sodišče druge stopnje meni, da je določbo 197. člena ZIZ v obravnavanem delu treba upoštevati tako, kot je zapisana, torej tako, da imajo prispevki, ne glede na to, da se nanašajo na dolžnika kot zasebnika, naravo prednostnih terjatev.

VSL Sklep II Ip 52/2022, 2. 2. 2022

198. člen (Vrstni red drugih terjatev)

- ◆ Novi hipotekarni upnik s cesijo terjatve vstopi v položaj prejšnjega upnika, saj pridobi hipoteko v istem vrstnem redu, kot je (bila že predhodno) vpisana. Nadaljnji upniki torej zaradi cesije niso v ničemer v slabšem položaju – ne glede vrstnega reda ne glede velikosti hipotekarnega jamstva prvemu hipotekarnemu upniku. Če s prenosom terjatve ne bi bila prenesena tudi hipoteka (ker bi se ji hipotekarni upnik odpovedal), bi ta prenehala, saj gre za akcesorno pravico, ki je vezana na zavarovano terjatev in je samostojno ni mogoče prenašati. Drugačno stališče bi pravzaprav pomenilo, da v zemljiško knjigo vpisanemu prvemu hipotekarnemu upniku poplačilo ne gre (ker je terjatev že prenesel na cesionarja, hipoteka kot akcesorna pravica pa nima lastne prometnosti in ne dopušča cepitve na upniški – aktivni strani, kar pomeni, da sta upnik zavarovane terjatve in hipotekarni upnik vedno ista oseba), cesionarju pa prav tako ne, ker prenos hipoteke še ni vpisan v zemljiško knjigo in bi torej v tem vmesnem obdobju pravica dejansko „ne obstajala“, čeprav ni podan noben od razlogov za prenehanje hipoteke. Hipoteka kot stranska pravica tako preide na cesionarja že s samo sklenitvijo cesijske pogodbe, ne da bi bil za to potreben še vpis v zemljiško knjigo.
- ◆ Upnik je lahko uspešen z izpodbijanjem vrstnega reda terjatve drugega upnika le, če bi s tem lahko dosegel, da bi bila vsaj delno poplačana njegova terjatev. Vrstni red terjatev se določi glede na čas pridobitve zastavne pravice. Hipoteka je stvarnopravna pravica, ki je namenjena zavarovanju določene terjatve, ne pa osebe upnika. Le v primeru, če bi prenehala terjatev in s tem tudi hipoteka, ali pa če bi prenehala le hipoteka, bi pritožnik lahko uspešno izpodbil vrstni red poplačila, saj bi le-to vplivalo na njegovo poplačilo.
- ◆ Zastavni upnik nima položaja stranke postopka. Tudi pri izvršbi na nepremičnino je upnik le oseba, katere terjatev se uveljavlja v postopku. Upnik je tisti, na predlog katerega se vodi postopek. Zastavnega upnika pa zakon uvršča med udeležence postopka in jim daje pravico le do poplačila iz dobljene kupnine.

VSL Sklep II Ip 839/2022, 22. 8. 2022

- ◆ Vse terjatve iz 1. in 3. točke prvega odstavka 197. člena ZIZ (in ne le prispevki za socialno zavarovanje) se prednostno poplačajo le za zadnje leto pred izdajo sklepa o izročitvi nepremičnine, za preostalo obdobje (terjatve, ki so zapadle več kot eno leto za nazaj) pa zgolj po času pridobitve zastavnih pravic.

VSL Sklep II Ip 132/2022, 28. 3. 2022

- ◆ Zmotno je stališče pritožbe, da sodišče prve stopnje ne bi smelo ponovno dovoliti zaznambe izvršbe, ker je ta že bila dovoljena in vknjižena na podlagi predhodnih sklepov o izvršbi. Ker je bil izvršilni postopek v predhodnih izvršilnih zadevah ustavljen, izvršba za poplačilo terjatev na podlagi istih

izvršilnih naslovov pa je bila v obravnavani zadevi nato ponovno dovoljena, je bilo namreč na podlagi prvega odstavka 170. člena ZIZ pri dolžnikovi nepremičnini treba vpisati zaznambo novega postopka izvršbe, v okviru katerega bo izvedena prodaja dolžnikove nepremičnine in izvršeno poplačilo upnikov iz dobljene kupnine. To pa ne bo imelo za posledico morebitnega dvojnega poplačila upnikov, saj se bodo ti v vsakem primeru lahko poplačali le enkrat, in sicer v obsegu terjatev, v zavarovanje katerih so bile vknjižene hipoteke, v vrstnem redu katerih bodo učinkovale zaznambe predmetne izvršbe. Dolžnik se ne more uspešno sklicevati na dejstvo, da kupnina, ki bi bila dobljena za nepremičnino, glede na druge s hipotekami zavarovane terjatve, ki imajo boljši vrstni red, ne bo zadoščala za poplačilo upnikove terjatve. Izvršbo je mogoče dovoliti na vsako dolžnikovo stvar ali premoženjsko oziroma materialno pravico, če ni izvzeta iz izvršbe ali izvršba nanjo ni omejena (prvi odstavek 32. člena ZIZ). Morebitne predhodno vknjižene hipoteke ne pomenijo ovire za dovolitev izvršbe. Tudi če bi bilo res, da višina terjatev, ki so zavarovane s temi hipotekami, v trenutku dovolitve izvršbe presega vrednost nepremičnine, ni nujno, da bo takšno stanje tudi v trenutku razdelitve kupnine in da bodo zastavni upniki z boljšim vrstnim redom sploh pridobili pravico do poplačila skladno z določbami 2. točke 196. člena ZIZ oziroma drugega odstavka 198. člena ZIZ.

VSM Sklep I Ip 249/2022, 7. 6. 2022

199. člen (Nadomestila za osebne služnosti, stavbne pravice in stvarna bremena)

Ni relevantne sodne prakse.

200. člen (Sorazmerno poplačilo terjatev)

200.a člen (Poplačilo upnika, ki je kupec nepremičnine)

200.b člen (Povezane osebe)

201. člen (Izpodbijanje terjatev)

202. člen (Napotitev na pravdo)

203. člen (Nezapadla terjatev)

204. člen (Nezapadla terjatev občasnih prejemkov)

205. člen (Pogojna terjatev)

206. člen (Predznamba zastavne pravice in zaznamba spora)

Ni relevantne sodne prakse.

207. člen (Razdelitveni narok)

208. člen (Sklep o poplačilu)

209. člen (Izbris pravic in bremen)

210. člen (Dolžnikova pravica na prodanem stanovanju)

211. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiško knjigo)

211.a člen (Izvršba na stavbno pravico)

Ni relevantne sodne prakse.

212. člen (Sodni penali)

- ◆ Gre namreč za trditve, o katerih je bilo že odločeno v nepravdnem postopku. Sklicevanje z istimi razlogi na objektivno nezmožnost izpolnitve bi zato pomenilo ponovno odločanje o že razsojeni stvari, kar pa presega pristojnosti izvršilnega sodišča in je v nasprotju z načelom formalne legaliete. Tudi če bi se postavili na stališče, da bi morale sodišče ponovno presoјati, ali sporne listine obstajajo, bi morali upoštevati, da si stojita nasproti pravnomočni izvršilni naslov in izjava dolžnika, pri čemer ima izvršilni naslov gotovo večjo težo in ga zgolj z izjavo in izpovedjo zakonitega zastopnika dolžnika ni mogoče izpodbiti. Res gre za dokazovanje negativnega dejstva, vendar v opisanem položaju ni mogoče zahtevati od upnika, da mora dokazovati, da listine iz pravnomočnega izvršilnega naslova obstajajo.
VSK Sklep II Ip 131/2022, 26. 5. 2022
- ◆ V postopku za izterjavo sodnih penalov je izvršilni naslov pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov. S takim sklepom se dolžniku naloži, da v dodatnem roku izpolni nedensarno obveznost iz (primarnega) izvršilnega naslova, za primer, da tega v določenem roku ne bi storil, pa se že tudi pogojno dovoli izvršba. Sklep o določitvi sodnih penalov je torej izjema, ko se izvršilni naslov nanaša na še ne zapadle terjatve. Sodišče odloči o plačilu bodočih terjatev, ki bodo zapadle od pravnomočnosti odločbe dalje. V postopku za izterjavo sodnih penalov tako izvršilno sodišče ugotavlja, ali je obveznost plačila sodnih penalov sploh nastopila oziroma presoja, ali ima sklep o določitvi sodnih penalov še lastnost izvršilnega naslova, ali pa kdaj je to lastnost izgubil. To pomeni, da lahko dolžnik v izvršbi za izterjavo sodnih penalov tudi ugovarja, da je obveznost izpolnil v roku, določenem v sklepu o naložitvi penalov, in da zato ta sklep niti ni postal izvršilni naslov.
- ◆ Odločilno vprašanje v obravnavni zadevi je, ali je dolžnica dne 22. 1. 2020 izpolnila svojo nedensarno obveznost na način, kot ji je nalagal sedaj že pravnomočen in izvršljiv sklep o določitvi sodnih penalov z dne 30. 12. 2019. Če je to storila, namreč obveznost plačila sodnih penalov sploh ni nastopila.
- ◆ V izvršilnem postopku velja načelo stroge formalne legalitete, kar pomeni, da lahko sodišče dovoli izvršbo le natančno za tisto terjatev oziroma največ v obsegu, kot izhaja iz izvršilnega naslova. Dolžnik tako z ugovorom (med drugim) uspe, če dokaže, da je obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, izpolnil. V večjem obsegu ali za kaj drugega sklepa o izvršbi ne sme izdati. Trditveno in dokazno

breme, da je izpolnil (le) tisto obveznost, kot mu jo nalaga izvršilni naslov, je skladno z zahtevo po obrazloženosti ugovora na dolžniku.

VSL Sklep II Ip 1566/2021, 12. 1. 2022

213. člen (Krajevna pristojnost)

- ◆ Naloge v zvezi z izdajo, vročanjem in izplačevanjem obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje ter obračunavanje obresti tudi po dospelosti opravlja s strani države pooblaščen finančna organizacija - SDH, kot pravni naslednik Slovenske odškodninske družbe, d.d. S tem so ovržene trditve predlagateljev, pri katerih vztrajata v pritožbi, da ni več obveznic RS 21 niti finančne organizacije, ki jo je država pooblastila, da v njenem imenu in za njen račun izvaja naloge v zvezi z izdajo in izplačevanjem obveznic ter obračunavanjem obresti.
- ◆ Če je podlaga za odločanje o vračanju zaplenjenega premoženja ZIKS, ni mogoče obiti specialne ureditve po ZIOOZP. Za določitev odškodnine in obrestovanje obveznic ni mogoče uporabiti druge pravne podlage (ZDen). Čeprav se ureditvi v tem delu deloma razlikujeta, zahteva za uravnoteženje položajev vseh upravičencev do poprave povojnih krivic po presoji Ustavnega sodišča RS ne pomeni popolne izenačitve njihovih položajev glede na različno pravno naravo njihovih zahtevkov. Če se zaplenjeno premoženje vrača kot odškodnina v obveznicah, se vrača v obveznicah, izdanih po ZIOOZP, ki se obrestujejo z letno obrestno mero v višini TOM + 1 %, od pravnomočnosti odločbe o razveljavitvi kazni zaplembe premoženja.
- ◆ Če je v postopku izročitve obveznic in izračuna obresti po sodni odločbi odškodnina napačno matematično preračunana v obveznice in dolžnica (RS) zato ne izpolni v celoti svojih obveznosti iz pravnomočne sodne odločbe, lahko upravičenec svoje pravice iz sodne odločbe uveljavlja v postopku prisilne izvršbe za uveljavitev nederarne terjatve po členih 213 in naslednjih ZIZ.

VSL Sklep II Cp 2015/2021, 5. 5. 2022

214. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

215. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

- ◆ Naloge v zvezi z izdajo, vročanjem in izplačevanjem obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje ter obračunavanje obresti tudi po dospelosti opravlja s strani države pooblaščen finančna organizacija - SDH, kot pravni naslednik Slovenske odškodninske družbe, d.d. S tem so ovržene trditve predlagateljev, pri katerih vztrajata v pritožbi, da ni več obveznic RS 21 niti finančne organizacije, ki jo je država pooblastila, da v njenem imenu in za njen račun izvaja naloge v zvezi z izdajo in izplačevanjem obveznic ter obračunavanjem obresti.
- ◆ Če je podlaga za odločanje o vračanju zaplenjenega premoženja ZIKS, ni mogoče obiti specialne ureditve po ZIOOZP. Za določitev odškodnine in obrestovanje obveznic ni mogoče uporabiti druge pravne podlage (ZDen). Čeprav se ureditvi v tem delu deloma razlikujeta, zahteva za uravnoteženje položajev vseh upravičencev do poprave povojnih krivic po presoji Ustavnega sodišča RS ne pomeni popolne izenačitve njihovih položajev glede na različno pravno naravo njihovih zahtevkov. Če se zaplenjeno premoženje vrača kot odškodnina v obveznicah, se vrača v obveznicah, izdanih po ZIOOZP, ki se obrestujejo z letno obrestno mero v višini TOM + 1 %, od pravnomočnosti odločbe o razveljavitvi kazni zaplembe premoženja.
- ◆ Če je v postopku izročitve obveznic in izračuna obresti po sodni odločbi odškodnina napačno matematično preračunana v obveznice in dolžnica (RS) zato ne izpolni v celoti svojih obveznosti iz

pravnomočne sodne odločbe, lahko upravičenec svoje pravice iz sodne odločbe uveljavlja v postopku prisilne izvršbe za uveljavitev nedenarne terjatve po členih 213 in naslednjih ZIZ.

VSL Sklep II Cp 2015/2021, 5. 5. 2022

- ◆ Upnik je z vložitvijo predloga za izvršbo z označbo predmeta, s katerim naj se obveznost izpolni, izčrpal svojo pravico izbire predmeta izvršbe, dolžnik pa ga je kot nesporno prav tako obvestil o svoji izbiri, da izpolni nedenarno terjatev, zato upnik nima upravičenja predlagati zavarovanja z namenom zavarovanja denarne terjatve po istem izvršilnem naslovu, kot je že predlagal izvršbo. Izvršilni naslov je v tem smislu, ker je obveznost postala enostavna, nedenarna, namreč že izčrpan.

VSL Sklep IV Ip 508/2022, 10. 5. 2022

216. člen (Če so stvari pri dolžniku ali pri kom drugem)

217. člen (Če stvari niso bile najdene ne pri dolžniku ne pri kom drugem)

Ni relevantne sodne prakse.

218. člen (Če stvari ni bilo mogoče kupiti niti drugje)

Ni relevantne sodne prakse.

219. člen (Pravica do odškodnine)

220. člen (Krajevna pristojnost)

221. člen (Način izvršbe)

- ◆ Upnik, ki ima terjatev na izpraznitev in izročitev nepremičnine, nima interesa, da bi se poplačal iz dolžnikovega premoženja, ampak je njegov interes v tem, da bi dolžnik izpolnil svojo nedenarno obveznost, to je, da bi mu vrnil poslovni prostor. Navedeno za upnika ne predstavlja niti dajatve niti storitve na njegovem premoženju, ki bi njegovo premoženje povečala. Take nedenarne terjatve upnik ne more prijaviti v stečajnem postopku, niti ne pride do pretvorbe terjatve v denarno terjatev. Upnikov interes na izpraznitev prostora je lahko popolnoma drug kot je ta, da bi prostore oddajal v najem. Posledično to pomeni, da je izvršba take terjatve dopustna, zato je tudi po začetku stečajnega postopka dovoljeno izdati sklep o izvršbi za uveljavitev take terjatve.

VSL Sklep II Ip 80/2022, 23. 3. 2022

222. člen (Odstranitev premičnin)

223. člen (Prodaja premičnih stvari)

224. člen (Krajevna pristojnost)

224.a člen (Sodelovanje izvršitelja)

- ◆ V sodni poravnavi, ki predstavlja izvršilni naslov, je dolžnici naložena izpolnitev obveznosti, ki jo je bila dolžnica sicer dolžna izpolniti na dogovorjeni datum 20. 12. 2021, kot izhaja iz prvega odstavka 1. točke te poravnave, kar pa ne pomeni, da je v primeru neizpolnitve naložene obveznosti po krivdi same dolžnice, ki ogleda na določen datum ni omogočila, dolžnica prosta svoje obveznosti. V nadaljevanju sodne poravnave namreč izhaja nadaljnja zaveza dolžnice dopustiti, da vodovodar preveri stanje napeljave in ventila, ki odpira dotok vode v stanovanje upnika in da glede na ugotovljeno dejansko stanje opravi drugo potrebno ravnanje, ki bo omogočilo dotok vode v stanovanje upnika. V točki 2 sta se stranki še zavezali, da bosta do 28. 2. 2022 pridobili vsak svojo ponudbo ustreznega načrtovalca in izvajalca vodovodne napeljave, pri čemer se zavežeta, da brez odlašanja izbereta najugodnejšo ter izbrano ponudbo potrđita v roku za sprejem ponudbe in nosita vsaka polovico stroškov načrtovanja in izvedbe dveh ločenih vodovodnih priključkov objekta, po izbrani ponudbi. Iz 4. točke pa izhaja še zaveza strank, da se bosta vzdržali vsakršnih enostranskih posegov v posest druga druge na objektu, zlasti vsakršnih ravnanj, ki bi imela za posledico prekinitev dotoka vode v stanovanju ene ali drugi stranke na tem objektu. Iz sodne poravnave v prvem odstavku sicer res izhaja obveznost dolžnice, da omogoči ogled na točno določen dan, kar pa ne izključuje nadaljnjih obveznosti dolžnice, katerim se je zavezala s sodno poravnavo.

VSL Sklep I Ip 729/2022, 5. 7. 2022

225. člen (Dejanje, ki ga lahko opravi tudi kdo drug)

- ◆ Z izpolnitvijo nedenarne obveznosti se dolžnik razbremeni založitve predujma in same izvršbe za izterjavo predujma. Pravno pomembni so tisti ugovorni razlogi, ki se nanašajo na izterjavo predujma.

VSC Sklep I Ip 251/2022, 28. 9. 2022

226. člen (Dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

- ◆ Namen izrečene denarne kazni ni v kaznovanju dolžnika, pač pa gre za sredstvo, s katerim naj bi sodišče doseglo spoštovanje obveznosti iz izvršilnega naslova; v konkretnem primeru sredstvo, s pomočjo katerega bi sodišče nasprotno udeleženko prisililo, da omogoči v začasni odredbi določene stike predlagatelja s sinom.
- ◆ Za kaznovanje dolžnika zaradi kršitve začasne odredbe, ki ni več v veljavi, ni materialnopravne podlage.
- ◆ Dokazno breme upravičenosti kršitve izdane začasne odredbe je na kršitelju.

VSL Sklep IV Cp 640/2022, 14. 7. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je o tem, kako naj bi se kazale A. zdravstvene težave, zaslišalo tudi predlagateljico, in zaključilo, da njena izpoved zgolj potrjuje, da mati ne prepoznava potreb deklic, da sta obe pod njenim vplivom in ne dobita njenega pristnega dovoljenja za srečanje z očetom. Zaključilo

je, da odgovornost za nastalo situacijo izvira iz predlagateljice in njenega ravnanja, saj svoje aktivnosti ne usmerja v spodbujanje srečanj, pač pa v njihovo preprečevanje. Ker deklince ni peljala na nikakršen zdravniški pregled oziroma predložila zdravniškega opravičila za njen izostanek s srečanja, kot ji je bilo naloženo z začasno odredbo, je sodišče prve stopnje predlagateljico (ponovno) denarno kaznovalo. Glede na povzete dejanske okoliščine je pravilen zaključek sodišča prve stopnje, da je odgovornost za neudeležbo deklince na terapevtskem srečanju na materi, ki izostanka tudi ni izkazala z zahtevanim zdravniškim potrdilom. Pravilna je zato odločitev prvostopenjskega sodišča, ki je predlagateljico za navedeno opustitev denarno kaznovalo in hkrati izreklo višjo denarno kazen za morebitne bodoče kršitve

VSL Sklep IV Cp 1071/2022, 5. 7. 2022

- ◆ Iz prvega odstavka 56. člena ZIZ najprej izhaja, da je prvi ugovor po roku v vsakem primeru omejen na razloge, ki so nastopili po trenutku izvršljivosti odločbe oziroma po sklenitvi sodne poravnave. Navedeno pomeni, da se razlogi, ki jih je mogoče uveljavljati v prvem ugovoru po roku, lahko prekrivajo z razlogi, ki bi jih bilo glede na čas njihovega nastanka mogoče uveljavljati že v rednem ugovoru (objektivni vidik). Vendar to velja le ob dodatnem pogoju, da takih razlogov dolžnik brez svoje krivde ni mogel uveljavljati že v rednem ugovoru (subjektivni vidik). Če pa je razlog v zvezi s samo terjatvijo nastopil po poteku roka za vložitev rednega ugovora, ga dolžnik niti objektivno ni mogel uveljavljati že v ugovoru zoper sklep o izvršbi in je pogoj nekrivde izpolnjen že iz tega razloga. Le ob izpolnitvi vseh v 56. členu ZIZ predpisanih predpostavk je ugovor po roku dovoljen in ga sodišče lahko obravnava po vsebini, sicer pa ga mora zavreči.
- ◆ Ugovorno uveljavljanje nezmožnosti izpolnitve obveznosti vpisa delovne dobe v delovno knjižico zaradi ukinitve le-teh z dnem 1. 1. 2009 oziroma, kar dolžnik ponovno izpostavlja v pritožbi, pravna nezmožnost izpolnitve, ker naj bi po takrat veljavnih predpisih vpis v delovno knjižico lahko veljavno opravil le ZPIZ, sta okoliščini, ki sta obe obstajali že v času vložitve rednega ugovora. Da naj ne bi bil veljaven vpis, ki bi ga opravil dolžnik kot zasebni delodajalec, naj bi po navedbah dolžnika izhajalo iz Pravilnika o delovni knjižici, veljavnega do 1. 1. 2009. Ugovor zoper sklep o izvršbi je dolžnik v obravnavani zadevi vložil dne 26. 11. 2009, torej po ukinitvi delovnih knjižic in po posledičnem prenehanju veljavnosti Pravilnika o delovni knjižici. Oba argumenta v zvezi z zatrjevano nezmožnostjo izpolnitve vpisa delovne dobe v delovno knjižico bi torej dolžnik objektivno lahko uveljavljal že v rednem ugovoru. Glede na določilo prvega odstavka 56. člena ZIZ bi bilo zato uveljavljanje tega razloga v tem ugovoru po roku dovoljeno le, če bi dolžnik izkazal, da se nanj brez svoje krivde ni mogel sklicevati že v rednem ugovoru.
- ◆ Namen kogentne določbe prvega odstavka 56. člena ZIZ, ki s pravilom o prekluzijah omejuje dolžnikovo možnost vlaganja ugovora po roku, je jasen: zagotovitev hitrega in učinkovitega poplačila upnika, ki je sestavni del ustavne pravice do sodnega varstva. Stališče, za katerega se zavzema dolžnik, določbo prvega odstavka 56. člena ZIZ povsem izvotli. Res je sicer namen izvršilnega postopka prisilna izvršitev terjatve in če neke obveznosti objektivno ni mogoče prostovoljno izpolniti, tega ni mogoče doseči niti z izvršbo. To pa ne spremeni dejstva, da so bile delovne knjižice ukinjene že v času, ko je dolžnik vložil ugovor zoper sklep o izvršbi in tako ne gre za neko novo okoliščino, ki bi nastopila šele po poteku roka za redni ugovor. V slednjem se dolžnik na ta razlog ni skliceval in je zato sklep o izvršbi glede te obveznosti postal pravnomočen. Glede na to in ker dolžnik v ugovoru po roku (in niti sedaj v pritožbi) ne zatrjuje nobenega tehtnega razloga, zaradi katerega ne bi mogel uveljavljane nezmožnosti izpolnitve uveljavljati že v rednem ugovoru, sodišče prve stopnje v tem delu ugovora po izteku roka pravilno ni štelo kot dovoljenega.

VSL Sklep I Ip 859/2021, 19. 10. 2021

227. člen (Dopustitev in opustitev)

- ◆ V sodni poravnavi, ki predstavlja izvršilni naslov, je dolžnici naložena izpolnitev obveznosti, ki jo je bila dolžnica sicer dolžna izpolniti na dogovorjeni datum 20. 12. 2021, kot izhaja iz prvega odstavka

1. točke te poravnave, kar pa ne pomeni, da je v primeru neizpolnitve naložene obveznosti po krivdi same dolžnice, ki ogleda na določen datum ni omogočila, dolžnica prosta svoje obveznosti. V nadaljevanju sodne poravnave namreč izhaja nadaljnja zaveza dolžnice dopustiti, da vodovodar preveri stanje napeljave in ventila, ki odpira dotok vode v stanovanje upnika in da glede na ugotovljeno dejansko stanje opravi drugo potrebno ravnanje, ki bo omogočilo dotok vode v stanovanje upnika. V točki 2 sta se stranki še zavezali, da bosta do 28. 2. 2022 pridobili vsak svojo ponudbo ustreznega načrtovalca in izvajalca vodovodne napeljave, pri čemer se zavežeta, da brez odlašanja izbereta najugodnejšo ter izbrano ponudbo potrdita v roku za sprejem ponudbe in nosita vsaka polovico stroškov načrtovanja in izvedbe dveh ločenih vodovodnih priključkov objekta, po izbrani ponudbi. Iz 4. točke pa izhaja še zaveza strank, da se bosta vzdržali vsakršnih enostranskih posegov v posest druga druge na objektu, zlasti vsakršnih ravnanj, ki bi imela za posledico prekinitev dotoka vode v stanovanju ene ali drugi stranke na tem objektu. Iz sodne poravnave v prvem odstavku sicer res izhaja obveznost dolžnice, da omogoči ogled na točno določen dan, kar pa ne izključuje nadaljnjih obveznosti dolžnice, katerim se je zavezala s sodno poravnavo.

[VSL Sklep I Ip 729/2022, 5. 7. 2022](#)

228. člen (Vzpostavitev prejšnjega stanja)

229. člen (Ponovno motenje posesti)

230. člen (Krajevna pristojnost)

231. člen (Rok za vložitev predloga za izvršbo)

232. člen (Način izvršbe)

233. člen (Nadomestilo plače pri vrnitvi delavca na delo)

234. člen (Krajevna pristojnost)

235. člen (Fizična razdelitev)

236. člen (Razdelitev s prodajo)

- ◆ Tisti, ki misli, da je bil z odločbo prizadet njegov pravni interes, lahko vloži pravno sredstvo tudi, če ni sodeloval v postopku na prvi stopnji.
- ◆ Pritožnica ima prav, da je namen zaznamovane prepovedi odtujitve in obremenitve v tem, da ima prejemnik pomoči, ki je lastnik premoženja (nepremičnine), le tega tudi v času smrti, da bo lahko dajalec pomoči predlagal omejitev dedovanja. Vendar se pritožbeno sodišče ne strinja s stališčem, da zaznamba prepovedi odtujitve in obremenitve v postopku civilne delitve nepremičnine v solastnini ne

more biti izbrisana brez poplačila terjatve njenega imetnika ali njegovega soglasja oziroma, kot izhaja iz pritožbenih navedb, celo, da brez tega civilna delitev sploh ni možna.

- ♦ V primeru prisilne prodaje nepremičnine, na katere deležu enega od solastnikov ima občina zaznamovano prepoved odtujitve in obremenitve, ki ima za posledico izbris te zaznambe, to premoženje prejemnika socialnega transferja (praviloma) ne bo več predmet njegove zapuščine in s tem pritožnica izgubi zavarovanje svoje terjatve, ne pa tudi same terjatve oziroma možnost zahtevati omejitve dedovanja.

VSL Sklep II Cp 1609/2021, 1. 9. 2022

237. člen (Stroški postopka)

238. člen (Izjava volje)

238.a člen (Krajevna pristojnost)

238.b člen (Izvršilni predlog in sklep)

238.c člen (Učinkovanje sklepa)

238.č člen (Izvršilna sredstva)

238.d člen (Posredna izročitev)

238.e člen (Neposredna izročitev)

238.f člen (Izvršitev odločbe o osebnih stikih)

- ♦ Iz izpodbijanega sklepa ne izhaja, da bi NU ponavljal nasilna ravnanja, zaradi katerih mu je bila predhodno izrečena prepoved približevanja sinu, to je nasilje nad predlagateljico v prisotnosti sina. Za nasilje nad otrokom je sodišče štelo kršitev sodne odločbe o stikih. Podaljšanje stika ne more predstavljati nasilja nad otrokom. Presoja sodišča prve stopnje je v tem delu materialnopravno zmotna. To seveda ne pomeni, da je ravnanje NU primerno in opravičljivo. Sodne odločbe je treba spoštovati! Vendar pa sankcija za kršitev odločbe o stikih, ob pravilni uporabi materialnega prava v primeru, ko so stiki nerezidenčnega starša z otrokom določeni s pravnomočno sodno odločbo, ni izrek prepovedi približevanja otroku, pač pa se odločbo o osebnih stikih izvrši skladno z določbami 238.f člena ZIZ.

VSL Sklep IV Cp 1257/2022, 1. 8. 2022

- ♦ Sodišče prve stopnje je o tem, kako naj bi se kazale A. zdravstvene težave, zaslišalo tudi predlagateljico, in zaključilo, da njena izpoved zgolj potrjuje, da mati ne prepozna potreb deklic, da sta obe pod njenim vplivom in ne dobita njenega pristnega dovoljenja za srečanje z očetom. Zaključilo je, da odgovornost za nastalo situacijo izvira iz predlagateljice in njenega ravnanja, saj svoje aktivnosti ne usmerja v spodbujanje srečanj, pač pa v njihovo preprečevanje. Ker deklice ni peljala na nikakršen zdravniški pregled oziroma predložila zdravniškega opravičila za njen izostanek s srečanja, kot ji je

bilo naloženo z začasno odredbo, je sodišče prve stopnje predlagateljico (ponovno) denarno kaznovalo. Glede na povzete dejanske okoliščine je pravilen zaključek sodišča prve stopnje, da je odgovornost za neudeležbo deklice na terapevtskem srečanju na materi, ki izostanka tudi ni izkazala z zahtevanim zdravniškim potrdilom. Pravilna je zato odločitev prvostopenjskega sodišča, ki je predlagateljico za navedeno opustitev denarno kaznovalo in hkrati izreklo višjo denarno kazen za morebitne bodoče kršitve

VSL Sklep IV Cp 1071/2022, 5. 7. 2022

238.g člen (Izvršitev odločbe o prepovedi stikov)

Ni relevantne sodne prakse.

239. člen (Uporaba določb o izvršbi)

- ◆ Seznam izvršilnih naslovov je izvršilni naslov, če so v njem za vsak posamezni izvršilni naslov navedeni datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Niti iz določb ZDavP-2 niti iz določb ZIZ ne izhajajo, da bi sodišče v postopku zavarovanja smelo preverjati pravilnost posameznega izvršilnega naslova. To pa pomeni, da bi morebitne nepravilnosti pri izdaji posameznega izvršilnega naslova iz seznama morala dolžnica uveljavljati v predhodnem davčnem postopku. Če je posamezen izvršilni naslov nepravilen po vsebini iz razlogov, ki jih je dopustno uveljavljati v pravnem sredstvu zoper listino, ki predstavlja izvršilni naslov, je namreč to stvar (pravočasnega uveljavljanja) rednih ali izrednih pravnih sredstev, kot jih določa ZDavP-2. V postopku zavarovanja pa dolžnica lahko ugovarja zavarovanju iz več razlogov, ki so primeroma navedeni v ZIZ. Tako lahko npr. ugovarja opozicijski ugovorni razlog, da obveznosti ni, ker jo je dolžnica izpolnila pa nastanku izvršilnega naslova ali prej, vendar v času, ko tega ni mogla več pravočasno uveljavljati v davčnem postopku. Ker je seznam izvršilnih naslovov dejansko le evidenca le-teh, lahko ugovarja tudi, da posamezen izvršilni naslov, ki je vsebovan v seznamu izvršilnih naslovov, ne obstoji (v tem primeru je trditveno in dokazno breme o nasprotnem na upniku, ki zatrjuje obstoj izvršilnega naslova), ali pa, da tam navedeno ni listino, ki bi bila izvršilni naslov. Seznam izvršilnih naslovov dejansko le poenostavi procesno uveljavljanje posameznih izvršilnih naslovov (v fazi dovolitve zavarovanja).

VSL Sklep IV Ip 1060/2022, 6. 9. 2022

- ◆ Ker skladno s povzetim 76. členom ZIZ odloči sodišče o ustavitvi postopka in razveljavitvi opravljenih dejanj zavarovanja po uradni dolžnosti, se kot neutemeljeni izkažejo pritožbeni očitki o zagrešeni kršitvi postopka, ki bi jo naj sodišče prve stopnje zagrešilo s tem, ko je izpodbijano odločitev sprejelo brez predloga strank.

VSC Sklep I Cp 343/2021, 15. 9. 2021

- ◆ Pravici stranke, da se v postopku izjavi, ustreza obveznost sodišča, da obravnava in obrazloženo sprejme ali zavrne njene trditve in stališča. Kadar se sodišče vsebinsko ne opredeli do navedb strank, ki se nanašajo na pravno odločilna dejstva, krši stranki pravico do izjave, kar predstavlja bistveno kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP, ki jo upnica ob zgoraj navedenem obrazloženo in utemeljeno uveljavlja. Zato je bilo potrebno pritožbi ugoditi, sklep sodišča prve stopnje razveljaviti in zadevo vrniti temu sodišču v nov postopek (3. točka 365. člena ZPP v zvezi z 239. in 15. členom ZIZ).

VSC Sklep I Ip 87/2022, 4. 5. 2022

239.a člen (Sklep o zavarovanju in določitev izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

240. člen (Sredstva zavarovanja)

241. člen (Nedopustnost zavarovanja)

- ◆ Izvršba in zavarovanje sta dopustna samo na stvareh, ki so last dolžnika. O tem obstaja tudi obsežna sodna praksa, ki pa se (pravilno) v celoti nanaša na položaje, ko sklep o izvršbi še ni bil izdan in je bil torej zavrnjen že predlog za izvršbo. V fazi pred izdajo sklepa o izvršbi (zavarovanju) mora namreč sodišče presojati, ali so pogoji za izvršbo (zavarovanje) izpolnjeni. Če ugotovi, da dolžnik ni lastnik predmeta izvršbe, predlog zavrne. Ko pa je enkrat sklep o izvršbi (zavarovanju) izdan in dolžnik in tretji v ugovoru zatrjujeta svojo pravico, ki preprečuje izvršbo, mora sodišče postopati po določbah ZIZ, ki urejajo ugovor dolžnika, oziroma ugovor tretjega.

VSK Sklep Cpg 54/2022, 22. 4. 2022

242. člen (Krajevna pristojnost)

243. člen (Pogoji za zastavno pravico)

- ◆ Pri zavarovanju z zastavno pravico na nepremičnini je torej „postopek na prvi stopnji“ iz tarifne številke 4013 ZST-1 izvršilni postopek, saj upnik trdi, da že razpolaga z izvršilnim naslovom, zakon pa drugega pogoja za zavarovanje ne zahteva.

VSK Sklep II Ip 118/2022, 22. 4. 2022

- ◆ Vodenje pravnega postopka pred sodiščem prve stopnje, v katerem se je odločalo o plačilu odškodnine, ki izvira iz škodnega dogodka, ki je bil obravnavan tudi v okviru kazenskega postopka, v razmerju do postopka zavarovanja, ki se vodi pred istim sodiščem in katerega predmet je zavarovanje terjatve iz naslova stroškov, ki so bili oškodovancu priznani v kazenskem postopku, ne pomeni sodelovanja razpravljajočega sodnika v isti zadevi pred nižjim sodiščem.
- ◆ Glede na to, da je bila poravnava sklenjena v pravnem postopku, v katerem se je odločalo o plačilu odškodnine (kot izhaja iz navedbe predmeta spora v predloženi prvi strani sodne poravnave, je bila terjana odškodnina v znesku 3.000,00 EUR), in glede na to, da je bil že pred sklenitvijo poravnave v kazenskem postopku izdan sklep, s katerim je bilo dolžniku naloženo plačilo stroškov v višini 6.123,32 EUR, torej znesek, ki je bistveno presegal znesek vtoževane odškodnine, še bolj pa znesek s sodno poravnavo dogovorjenega plačila (1.800,00 EUR), pritožbeno sodišče soglaša s stališčem sodišča prve stopnje, da bi, če bi stranki želeli, da se poravnava razteza tudi na obveznost, ki ni predmet tožbenega zahtevka in ki je bila dolžniku v plačilo naložena s sklepom kazenskega sodišča, to v poravnavi izrecno navedli. Ob odsotnosti takšne navedbe tako tudi po mnenju pritožbenega sodišča zgolj na podlagi pavšalne navedbe, da so s sklenitvijo poravnave med strankama rešena vsa sporna razmerja iz škodnega dogodka z dne 26. 7. 2014, ni mogoče zaključiti, da je bila v posledici sklenitve sodne poravnave obveznost dolžnika, ki izvira iz predhodno izdanega sklepa K 50781/2016, kakorkoli spremenjena in da je zaradi izpolnitve obveznosti, dogovorjene s sodno poravnavo, prenehala terjatev, ki izvira iz sklepa K 50781/2016 z dne 27. 5. 2020 kot izvršilnega naslova.

VSM Sklep I Ip 122/2022, 6. 4. 2022

244. člen (Način pridobitve zastavne pravice na nepremičnini)

245. člen (Učinek vknjižbe in zaznambe)

- ◆ Pri zavarovanju z zastavno pravico na nepremičnini je torej „postopek na prvi stopnji“ iz tarifne številke 4013 ZST-1 izvršilni postopek, saj upnik trdi, da že razpolaga z izvršilnim naslovom, zakon pa drugega pogoja za zavarovanje ne zahteva.

VSK Sklep II Ip 118/2022, 22. 4. 2022

245.a člen (Krajevna pristojnost)

245.b člen (Pogoji za zastavno pravico)

245.c člen (Način pridobitve zastavne pravice na poslovnem deležu)

246. člen (Krajevna pristojnost)

Ni relevantne sodne prakse.

247. člen (Pogoji za zastavno pravico)

248. člen (Način pridobitve zastavne pravice na premičnini)

254. člen (Uporaba določb tega poglavja, če nepremičnina ni vpisana v zemljiški knjigi)

256. člen (Krajevna pristojnost)

257. člen (Pogoji za predhodno odredbo)

1. Splošno
2. Odločba, ki je podlaga za izdajo predhodne odredbe
3. Izkaz nevarnosti

258. člen (Domnevana nevarnost)

259. člen (Zavarovanje še ne zapadlih občasnih dajatev)

260. člen (Vrste predhodnih odredb)

1. Rubež premičnin
2. Rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari
3. Rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic
4. Rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet
5. Vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru vrednostnih papirjev na nematerializiranih vrednostnih papirjih
6. Predznamba zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici vknjiženi na nepremičnini
7. Več predhodnih odredb
8. Razno

262. člen (Prodaja zarubljenih stvari in prenos dolžnikove terjatve)

263. člen (Sklep o predhodni odredbi)

264. člen (Prenehanje predhodne odredbe)

- ◆ Ker je predlagateljica svoj predlog za začetek stečajnega postopka umaknila, je sodišče ob smiselni uporabi načela koncentracije iz 227. člena ZFPPIPP o vlogah pritožnikov pravilno odločalo kot o predlogih za začetek stečajnega postopka.
- ◆ Zmotno je materialnopravno stališče sodišča prve stopnje, da pomeni položitev zavarovane terjatve v okviru postopka s predhodno odredbo plačilo oziroma izpolnitev obveznosti v kakršnikoli obliki. Zavarovanje s predhodno odredbo je le ena od oblik zavarovanja, kakor je tudi le oblika zavarovanja položitev zavarovane terjatve z obrestmi in stroški. Taka položitev denarnih sredstev v nobenem primeru (še) ne more predstavljati plačila obveznosti.
- ◆ Predmet meritornega odločanja v predhodnem stečajnem postopku je presoja, ali je dolžnik insolventen.

VSL Sklep Cst 317/2022, 27. 10. 2022

- ◆ Po oceni pritožbenega sodišča je sodišče prve stopnje tudi pravilno odločilo, ko je tožnici prisodilo odškodnino v višini 70.524,83 EUR s pp, sledeč ob tem strokovno prepričljivi in razumno obrazloženi oceni sodne izvedenke ekonomske stroke mag. D. D. Nikakor namreč ne drži pritožbeni očitki, da je sodna izvedenka pri izdelavi izvedeniškega mnenja prekoračila trditveno gradivo tožeče stranke. Tožeča stranka je namreč pri izračunu škode iz naslova izgubljenega dobička zaradi preklica naročila s strani družbe K. a.d. izhajala iz računovodskih podatkov za poslovno leto 2014.

VSK Sodba Cpg 17/2022, 10. 3. 2022

265. člen (Ustavitev v primeru, če upnik ne zahteva izvršbe)

266. člen (Krajevna pristojnost)

267. člen (Kdaj je mogoče izdati začasno odredbo)

268. člen (Učinek sklepa o začasni odredbi)

- ◆ Ker skladno s povzetim 76. členom ZIZ odloči sodišče o ustavitvi postopka in razveljavitvi opravljenih dejanj zavarovanja po uradni dolžnosti, se kot neutemeljeni izkažejo pritožbeni očitki o zagrešeni kršitvi postopka, ki bi jo naj sodišče prve stopnje zagrešilo s tem, ko je izpodbijano odločitev sprejelo brez predloga strank.

VSC Sklep I Cp 343/2021, 15. 9. 2021

269. člen (Nedopustnost začasne odredbe)

270. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

- ◆ Pravilno je pritožbeno stališče tožencev, da smeta zakonca oziroma zunajzakonska partnerja skleniti dogovor o razdružitvi skupnega premoženja (prvi odstavek 71. člena DZ), neutemeljeno pa stališče, da je zato vsaka taka pogodba dopustna. Kot za vsako pogodbo tudi zanjo veljajo splošne določbe OZ, ki določajo predpostavke za veljavnost pogodbe. Med njimi je tudi 39. člen OZ. Po pravilih tega člena

mora pogodba imeti dopustno podlago; v nasprotnem primeru je nična; podlaga pogodbe ni dopustna, če je v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ali moralnimi načeli. V nasprotju z moralnimi načeli je pogodba, ki je sklenjena z glavnim namenom izigrati tretje.

- ◆ Tožnica ima kot upnica pravni interes, da v sodnem postopku preveri dopustnost razpolaganja zunajzakonskih partnerjev s skupnim premoženjem. V primeru, da bo zahtevku ugodeno, bo vzpostavljeno prejšnje zemljiškoknjižno stanje, ki bo tožnici omogočalo izvršitev njene terjatve s poplačilom iz toženčevega premoženja, toženka pa bo tedaj imela možnost, da bo iz izvršbe izločila del, ki pripada njej.
- ◆ Namen predlagane začasne odredbe je zavarovati pravni položaj tožnice kot upnice. Z ugoditvijo tožbenemu zahtevku bo dosegla, da bodo nepremičnine spet zemljiškoknjižna last prvega toženca, za katerega je verjetno izkazano, da je njen dolжник.
- ◆ Utemeljen je tožničin pritožbeni očitke, da z omejitvijo začasne odredbe na tri nepremičnine ni zagotovljeno ustrezno zavarovanje njene terjatve. Skupna vrednost teh treh posameznih delov znaša 558.304 EUR, skupna vrednost vseh nepremičnin, na katere je bilo predlagano zavarovanje, pa 780.942 EUR. Ob upoštevanju verjetno izkazane višine terjatve do prvega toženca (440.065,80 EUR) in zakonske domneve o toženkinem polovičnem deležu na skupnem premoženju niso podane okoliščine, ki bi utemeljevale omejitve zavarovanja na nekatere od nepremičnin, ki so bile predmet razpolaganja s spornima pogodbama.

VSL Sklep I Cp 1327/2022, 26. 8. 2022

- ◆ Tako imenovane odredbodajalne začasne odredbe niso dopustne. Če predlagana začasna odredba ni dopustna izkazanost pogojev iz 270. člena ZIZ ni pomembna.
- ◆ Nasprotovanja odločitvam stečajnega upravitelja ali stečajnega sodišča zaradi morebitne njihove zmotnosti pa se uresničujejo znotraj samega insolvenčnega postopka s pravnimi sredstvi in na način, kot to določa ZFPPIPP. Obid teh na način, da bi pravnomočno sodišče poseglo vanje tako, da bi z začasno odredbo stečajnemu upravitelju začasno in drugače, kot mu je bilo to naloženo z odločitvijo stečajnega sodišča, onemogočilo razdelitev posebne razdelitvene mase, bi pomenilo nedopusten poseg v odločanje pristojnega (insolvenčnega) sodišča, lahko pa tudi poseg v neodvisnost sodnikov tega sodišča.

VSC Sklep I Cp 220/2022, 22. 6. 2022

- ◆ Če sodišče v postopku zavarovanja odloča o ugovoru zoper sklep, ki ga je samo izdalo, ni vezano na svoje prejšnje zaključke in pravna naziranja. Postopek za izdajo začasne odredbe postane kontradiktoren šele po vložitvi ugovora, in četudi ugovorni razlogi neposredno morda ne vplivajo na ugotovitve o obstoju tistih dejstev, na katera je sodišče prve stopnje oprlo svojo prejšnjo odločitev, je ta vpliv lahko posreden, saj sodišče šele po predstavitvi spornega razmerja z obeh strani pridobi širši in predvsem zanesljivejši vpogled v to razmerje. Na odločanje sodišča o predlogu za izdajo začasne odredbe lahko tudi odločilno vpliva časovna komponenta, t.j. ocena o nujnosti predlaganih ukrepov zavarovanja, ki primarno terja od sodišča tehtanje interesov in prizadetosti pravnega položaja obeh strank v primeru izdaje/neizdaje začasne odredbe, še preden je sodišče v zadostni meri seznanjeno z vsemi okoliščinami, ki bi mu omogočile polni preizkus zahtevanih predpostavk.
- ◆ Slabo likvidnostno in premoženjsko stanje dolžnika lahko napotuje le na zaključek o objektivni nevarnosti za uveljavitev terjatve.

VSL Sklep I Cpg 299/2022, 22. 6. 2022

2. Verjeten obstoj terjatve

- ◆ Drugi odstavek 79. člena DZ glede ugotavljanja vlaganj zakoncev v času njune zakonske zveze v nepremičnino jasno napotuje na uporabo predpisov s področja stvarnega prava. Zato je sodišče izhodišče za svojo odločitev pravilno našlo v določbi 48. člena SPZ. Ta ureja izboljšavo tuje nepremičnine. Graditeljem priznava zahtevek za povrnitev vrednosti vlaganj. Gre za verzijski

zahtevek, za katerega je v tretjem odstavku 48. člena SPZ določeno, da začne zastaralni rok teči od dneva, ko graditelj izgubi posest nepremičnine. To pomeni, da do prehoda koristi od prikrajšanca na okoriščenca ne pride že z zaključkom vlaganj v tujo nepremičnino, ampak šele z izgubo njene posesti.

- ◆ Tožnica nepremičnino še vedno uporablja. Zato ne more uspeti s pritožbenimi zatrjevanji, da nad njo nima posesti in da izvršuje le imetništvo.

VSL Sklep II Cp 1452/2022, 19. 9. 2022

3. Verjeten obstoj nevarnosti

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno dokazno ocenilo sporni SMS, ki ga je toženec poslal tožnici. Izrečena namera toženca predstavlja nevarnost, da bo zaradi nje uveljavitev tožničine terjatve onemogočena oziroma otežena, saj bi sprememba lastniškega stanja na nepremičnini lahko pomenila, da ob zaključku predmetnega postopka toženec za poplačilo tožničine terjatve ne bo imel zadostnih sredstev (toženec je ob tem v ugovoru sam navedel, da vtoževanega zneska ni sposoben plačati in da tudi kredita v takem znesku ne bi mogel najeti).

VSL Sklep I Cp 1174/2022, 26. 10. 2022

- ◆ Trditve upnika, ki se nanašajo na zatrjevano slabo likvidnostno oziroma premoženjsko stanje dolžnika, ne utemeljujejo subjektivne nevarnosti, ki se v zvezi z zavarovanjem denarne terjatve zahteva.

VSL Sklep I Cpg 418/2022, 7. 9. 2022

- ◆ Če sodišče v postopku zavarovanja odloča o ugovoru zoper sklep, ki ga je samo izdalo, ni vezano na svoje prejšnje zaključke in pravna naziranja. Postopek za izdajo začasne odredbe postane kontradiktoren šele po vložitvi ugovora, in četudi ugovorni razlogi neposredno morda ne vplivajo na ugotovitve o obstoju tistih dejstev, na katera je sodišče prve stopnje oprlo svojo prejšnjo odločitev, je ta vpliv lahko posreden, saj sodišče šele po predstavitvi spornega razmerja z obeh strani pridobi širši in predvsem zanesljivejši vpogled v to razmerje. Na odločanje sodišča o predlogu za izdajo začasne odredbe lahko tudi odločilno vpliva časovna komponenta, t.j. ocena o nujnosti predlaganih ukrepov zavarovanja, ki primarno terja od sodišča tehtanje interesov in prizadetosti pravnega položaja obeh strank v primeru izdaje/neizdaje začasne odredbe, še preden je sodišče v zadostni meri seznanjeno z vsemi okoliščinami, ki bi mu omogočile polni preizkus zahtevanih predpostavk.

- ◆ Slabo likvidnostno in premoženjsko stanje dolžnika lahko napotuje le na zaključek o objektivni nevarnosti za uveljavitev terjatve.

VSL Sklep I Cpg 299/2022, 22. 6. 2022

- ◆ Kot izkaz oziroma potrditev subjektivne nevarnosti, da je zaradi toženčevega ravnanja ogroženo poplačilo njene terjatve, bi morala tožnica izkazati neko konkretno ravnanje toženca s svojim premoženjem v smeri onemogočanja ali precejšnje otežitve izterjave s strani tožnice vtoževane terjatve.

- ◆ Tožnica ni izkazala, da svoje terjatve ne bo mogla uveljaviti v izvršbi oziroma da bo plačilo njene bodoče terjatve zaradi izkazanih ravnanj toženca oteženo ali onemogočeno. Kot že povedano, za zagotovitev tega pogoja iz drugega odstavka 270. člena ZIZ ne zadošča zgolj izkazanost, da dolжник razpolaga s svojimi sredstvi na TRR, ampak mora biti izkazano neko konkretno ravnanje dolžnika z njegovim premoženjem v smeri onemogočanja ali precejšnje otežitve izterjave vtoževanega zneska.

VSM Sklep I Cp 964/2021, 18. 1. 2022

4. Neznatna škoda

- ◆ Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno pojasnilo, da vpis prepovedi razpolaganja z nepremičninami za lastnika pomeni določeno prikrajšanje, ki mu povzroči škodo, za katero ni mogoče avtomatsko sklepati, da je le neznatna, saj je pravica razpolaganja bistveni element lastninske pravice.

VSC Sklep I Cp 225/2022, 22. 6. 2022

- ♦ V položaju prezadolženosti bi ravnanje dolžnika, ki bi razpolagal s stavbno pravico oziroma bi jo obremenil, predstavljalo kršitev 34. člena ZFPPIPP. Dolžniku se zato z začasno odredbo prepoveduje ravnanje, ki bi bilo v nasprotju z določbami ZFPPIPP, torej protipravno. V takem primeru omejitev razpolagalnega upravičenja imetniku upravičenja ne more povzročati (pravno priznane) škode.

VSL Sklep Cst 82/2022, 30. 3. 2022

5. Domneva nevarnosti

6. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

- ♦ ZIZ posebnih določb glede predpostavk za izdajo regulacijskih začasnih odredb (še vedno) nima, zato se smiselno presojuje predpostavke za izdajo začasnih odredb za zavarovanje nedenarnih terjatev. Vendar je tudi določbe ZIZ potrebno razlagati v skladu z določbami Ustave RS, pri tem pa upoštevati nosilne razloge odločbe Up-275/97 z dne 16. 7. 1998. V njej je Ustavno sodišče RS pojasnilo, da je začasna odredba, katere predlog se v celoti ali pretežno pokriva s tožbenim zahtevkom, izjema tudi v sistemu začasnih odredb. Po prepričanju sodišča druge stopnje je zato stališče, ki dopušča izdajo regulacijske začasne odredbe le ob izpolnjeni predpostavki po 3. alineji drugega odstavka 272. člena ZIZ oziroma (zgolj) ob izpolnjevanju pogojev po tretjem odstavku 270. člena v zvezi s tretjim odstavkom 272. člena ZIZ – nezdružljivo z odločbo Ustavnega sodišča RS Up 275/97 z dne 16. 7. 1998.

VSC Sklep I Cp 372/2022, 27. 10. 2022

271. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno

- ♦ Glede na vpis zaznambe spora in določila 80. člena ZZZK-1 ni mogoče govoriti o izkazanosti pogoja iz prve alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ. Če bo tožnica v sporu uspela, bo lahko vknjižila svojo pravico v vrstnem redu zaznambe spora, vsi morebitni vpisi, izvedeni po zaznambi spora, pa bodo izbrisani po uradni dolžnosti. Iz enakih razlogov ne bi mogla biti izkazana niti predpostavka iz druge alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, saj je ob vpisani zaznambi spora tožnica zavarovana in v primeru uspeha v sporu ne more utrpeti težko nadomestljive škode.

VSL Sklep II Cp 226/2022, 12. 5. 2022

2. Namen začasne odredbe

3. Prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premoščinami in hramba teh stvari ter vpis prepovedi v register

4. Prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic in zaznamba te prepovedi v zemljiški knjigi

- ♦ Drugi odstavek 79. člena DZ glede ugotavljanja vlaganj zakoncev v času njune zakonske zveze v nepremičnino jasno napotuje na uporabo predpisov s področja stvarnega prava. Zato je sodišče izhodišče za svojo odločitev pravilno našlo v določbi 48. člena SPZ. Ta ureja izboljšavo tuje nepremičnine. Graditeljem priznava zahtevek za povrnitev vrednosti vlaganj. Gre za verzijski zahtevek, za katerega je v tretjem odstavku 48. člena SPZ določeno, da začne zastaralni rok teči od dneva, ko graditelj izgubi posest nepremičnine. To pomeni, da do prehoda koristi od prikrajsanca na okoriščenca ne pride že z zaključkom vlaganj v tujo nepremičnino, ampak šele z izgubo njene posesti.
- ♦ Tožnica nepremičnino še vedno uporablja. Zato ne more uspeti s pritožbenimi zatrjevanji, da nad njo nima posesti in da izvršuje le imetništvo.

VSL Sklep II Cp 1452/2022, 19. 9. 2022

- ◆ Pravilno je pritožbeno stališče tožencev, da smeta zakonca oziroma zunajzakonska partnerja skleniti dogovor o združitvi skupnega premoženja (prvi odstavek 71. člena DZ), neutemeljeno pa stališče, da je zato vsaka taka pogodba dopustna. Kot za vsako pogodbo tudi zanjo veljajo splošne določbe OZ, ki določajo predpostavke za veljavnost pogodbe. Med njimi je tudi 39. člen OZ. Po pravilih tega člena mora pogodba imeti dopustno podlago; v nasprotnem primeru je nična; podlaga pogodbe ni dopustna, če je v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ali moralnimi načeli. V nasprotju z moralnimi načeli je pogodba, ki je sklenjena z glavnim namenom izigrati tretje.
- ◆ Tožnica ima kot upnica pravni interes, da v sodnem postopku preveri dopustnost razpolaganja zunajzakonskih partnerjev s skupnim premoženjem. V primeru, da bo zahtevku ugodeno, bo vzpostavljeno prejšnje zemljiškoknjižno stanje, ki bo tožnici omogočalo izvršitev njene terjatve s poplačilom iz toženčevega premoženja, toženka pa bo tedaj imela možnost, da bo iz izvršbe izločila del, ki pripada njej.
- ◆ Namen predlagane začasne odredbe je zavarovati pravni položaj tožnice kot upnice. Z ugoditvijo tožbenemu zahtevku bo dosegla, da bodo nepremičnine spet zemljiškoknjižna last prvega toženca, za katerega je verjetno izkazano, da je njen dolžnik.
- ◆ Utemeljen je tožničin pritožbeni očitke, da z omejitvijo začasne odredbe na tri nepremičnine ni zagotovljeno ustrezno zavarovanje njene terjatve. Skupna vrednost teh treh posameznih delov znaša 558.304 EUR, skupna vrednost vseh nepremičnin, na katere je bilo predlagano zavarovanje, pa 780.942 EUR. Ob upoštevanju verjetno izkazane višine terjatve do prvega toženca (440.065,80 EUR) in zakonske domneve o toženkinem polovičnem deležu na skupnem premoženju niso podane okoliščine, ki bi utemeljevale omejitev zavarovanja na nekatere od nepremičnin, ki so bile predmet razpolaganja s spornima pogodbama.

VSL Sklep I Cp 1327/2022, 26. 8. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno pojasnilo, da vpis prepovedi razpolaganja z nepremičninami za lastnika pomeni določeno prikrajšanje, ki mu povzroči škodo, za katero ni mogoče avtomatsko sklepati, da je le neznatna, saj je pravica razpolaganja bistveni element lastninske pravice.
- ◆ V položaju prezadolženosti bi ravnanje dolžnika, ki bi razpolagal s stavbno pravico oziroma bi jo obremenil, predstavljalo kršitev 34. člena ZFPPIPP. Dolžniku se zato z začasno odredbo prepoveduje ravnanje, ki bi bilo v nasprotju z določbami ZFPPIPP, torej protipravno. V takem primeru omejitev razpolagalnega upravičenja imetniku upravičenja ne more povzročati (pravno priznane) škode.

VSL Sklep Cst 82/2022, 30. 3. 2022

5. Prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi

- ◆ Za izrek denarne kazni zakonitemu zastopniku ali posameznemu družbeniku za protizakonito ravnanje zakonitega zastopnika toženk tožeča stranka ne izkazuje pravnega interesa v tem postopku, saj je zakoniti zastopnik za svoja ravnanja odgovoren družbi, ki jo zastopa.

VSL Sklep I Cpg 255/2022, 6. 7. 2022

6. Nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali drugemu po njegovem nalogu odreči izplačilo denarnega zneska za katerega je izdana začasna odredba, z dolžnikovega računa

- ◆ Trditve upnika, ki se nanašajo na zatrjevano slabo likvidnostno oziroma premoženjsko stanje dolžnika, ne utemeljujejo subjektivne nevarnosti, ki se v zvezi z zavarovanjem denarne terjatve zahteva.

VSL Sklep I Cpg 418/2022, 7. 9. 2022

7. Druge vrste začasnih odredb

- ◆ Za izrek denarne kazni zakonitemu zastopniku ali posameznemu družbeniku za protizakonito ravnanje zakonitega zastopnika toženk tožeča stranka ne izkazuje pravnega interesa v tem postopku, saj je zakoniti zastopnik za svoja ravnanja odgovoren družbi, ki jo zastopa.

VSL Sklep I Cpg 255/2022, 6. 7. 2022

272. člen (Pogoji za začasno odredbo)

1. Splošno

- ◆ Pritožba ne pojasni razlogov, zaradi katerih je tožnik šele tik pred iztekom zakonskega roka poiskal pravno pomoč in vložil tožbo na motenje posesti, v kateri ni navajal, da mu nastaja nenadomestljiva ali težko nadomestljiva škoda, šele nekaj mesecev kasneje pa je vložil predlog za začasno odredbo, s tem, da je v tožbi navedel naslov za vročanje, ki ni naslov stanovanja, kjer je prišlo do zatrjevanega motenja. Tudi terminsko sosledje pravovarstvenih zahtevkov prepričljivo potrjuje logično sklepanje sodišča, da bi vsak običajen, povprečen človek, soočen s tako življenjsko situacijo ravnal glede varstva pravic drugače, bolj angažirano in v drugačnih časovnih okvirih. Tudi splošna pravila izkušenj ne potrjujejo pritožbene teze, da je sklepanje sodišča prve stopnje v tem delu nesprejemljivo. Nobenih napak ni v dokazni oceni.

VSL Sklep I Cp 1634/2022, 21. 10. 2022

- ◆ Tožeča stranka predlaga neprimerno sredstvo zavarovanja, zato je predlog za izdajo začasne odredbe neutemeljen.
- ◆ Glede druge parcele sodišče pravilno ugotavlja, da ni izkazana niti verjetnost terjatve. Toženka je parcelo kupila v izvršilnem postopku in ji je bila domaknjena. Tožnik je bil dolжник in je za domik vedel, saj mu je bil sklep vročen. Zato ne more trditi, da ker je ostal še na parceli, je dobroveren in je parcelo nasproti kupcu, tožencu, priposestvoval.

VSL Sklep I Cp 1566/2022, 18. 10. 2022

- ◆ V pravno poslovne odločitve pravne osebe, ki ni stranka postopka zaradi zavarovanja zahtevka, da poslovni delež sodi v skupno premoženje, ni dovoljeno posegati in takšne omejitve niso primerno sredstvo za zavarovanja.
- ◆ Izdana začasna odredba glede na pravilo o začetku učinkovanja vpisov (73. člen ZZK-1) ne bi mogla učinkovati na vpise ali odločanje o vpisih, katerih učinki bi se začeli pred trenutkom učinkovanja vpisa zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve, oziroma povedano drugače, začasna odredba nima učinkov na tiste zemljiškopravne postopke, ki so se že začeli in v katerih so opravljeni vpisi, ki učinkujejo pred zaznambo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1312/2022, 14. 9. 2022

- ◆ Upnik lahko predlaga le zavarovanje tiste (nedenarne) terjatve, ki jo bo zoper dolžnika uveljavljal v pravnem postopku. To pomeni, da ne more zahtevati zavarovanje nečesa, česar ne bo zahteval v tožbi zoper dolžnika. Že sodišče prve stopnje pravilno ugotavlja, da predlagana začasna odredba v 3. točki predloga ne varuje nobenega zahtevka iz tožbe, saj je usmerjena proti zakonitemu zastopniku druge toženke, zoper katerega tožnika ne uveljavljata nobenega zahtevka.
- ◆ Sodna praksa je v zvezi z verjetnim izkazom terjatve zavzela stališče, da vložitev tožbe sama po sebi ne izkazuje verjetnosti obstoja terjatve, pač pa sodišče obstoj terjatve presoja na podlagi navedb in dokazov tožeče stranke. V zvezi z nevarnostjo, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena ni dovolj zatrjevanje možnosti nastanka hipotetične nevarnosti, ki se lahko zgodi. Čeprav zadošča že verjeten izkaz nastanka same posledice (nevarnosti za bodočo izterjavo), pa morajo biti te okoliščine dejanske in konkretne, tožeča stranka pa jih mora zatrjevati in s stopnjo verjetnosti dokazati.

VSL Sklep I Cpg 409/2022, 13. 9. 2022

- ◆ Za izdajo začasne odredbe odločilne okoliščine, ki obstajajo v času njene izdaje oziroma vložitve predloga.
- ◆ Upnikov položaj je bil ogrožen zaradi negotovosti glede pravnega razmerja, na podlagi katerega mu je prvodolžnik poslal sporni račun, njegovo neplačilo pa je bilo podlaga za grozeč odklop električne energije. Pred slednjim se je želel zavarovati s predlogom za izdajo začasne odredbe.
- ◆ Pravni interes za začasno odredbo bi prenehal, če ne bi bilo več kaj za zavarovati, bodisi terjatve bodisi ne bi bilo predmeta zavarovanja. Dokler terjatev obstaja in sodišče je v sklepu o začasni odredbi ugotovilo, da obstaja z verjetnostjo (8. in 9. stran sklepa z dne 13. 12. 2021), jo ima upnik pravni interes zavarovati.

VSC Sklep II Cpg 82/2022, 27. 7. 2022

- ◆ Tožnica je podala primarni zahtevek in tri podredne zahtevke. Sodišče prve stopnje je sklep o zavarovanju izdalo, ker je ugotovilo, da so podani pogoji za zavarovanje zadnjega podrednega zahtevka, to je na ugotovitev ničnosti pogodbe o dosmrtnem preživljanju zaradi oderuštva. Pri tem je spregledalo, da ni mogoče ločeno obravnavati pogojev za izdajo začasne odredbe za zavarovanje primarnega in podrednega zahtevka, ter da je v primeru eventualne kumulacije v postopku zavarovanja bistveno, ali sta zahtevka izključujoča. V obravnavani zadevi se zahtevki medsebojno izključujejo, namreč če bi sodišče po primarnem zahtevku izročilo pogodbo in pogodbo o dosmrtnem preživljanju razveljavilo zaradi prevare in zmote, potem pri pogodbi o dosmrtnem preživljanju ne bi bilo mogoče ugotoviti ničnosti. Prav ima zato pritožba, da je sodišče bistveno kršilo postopkovne določbe, saj ne sklep o začasni odredbi, ne izpodbijani sklep, nimata razlogov o verjetnem obstoju terjatve za primarni zahtevek in prva dva podredna zahtevka.
- ◆ V postopku zavarovanja je obligatorno le vročanje ugovora upniku v odgovor.
- ◆ Pri odločanju o tožnikovem ugovoru in posledično o veljavi izdane začasne odredbe, bo moralo sodišče prve stopnje upoštevati, da bo začasno odredbo s prepovedjo razpolaganja in obremenitve za celotno nepremičnino dopustno izreči le v primeru, če bo podan verjeten obstoj terjatve po primarnem zahtevku, saj se podredni zahtevki nanašajo le na eno ali drugo pogodbo.

VSL Sklep II Cp 1786/2021, 12. 11. 2021

2. Predpostavke za izdajo začasne odredbe - nederarne terjatve

- ◆ Pritožba ne pojasni razlogov, zaradi katerih je tožnik šele tik pred iztekom zakonskega roka poiskal pravno pomoč in vložil tožbo na motenje posesti, v kateri ni navajal, da mu nastaja nenadomestljiva ali težko nadomestljiva škoda, šele nekaj mesecev kasneje pa je vložil predlog za začasno odredbo, s tem, da je v tožbi navedel naslov za vročanje, ki ni naslov stanovanja, kjer je prišlo do zatrjevanega motenja. Tudi terminsko sosledje pravovarstvenih zahtevkov prepričljivo potrjuje logično sklepanje sodišča, da bi vsak običajen, povprečen človek, soočen s tako življenjsko situacijo ravnal glede varstva pravic drugače, bolj angažirano in v drugačnih časovnih okvirih. Tudi splošna pravila izkušenj ne potrjujejo pritožbene teze, da je sklepanje sodišča prve stopnje v tem delu nesprejemljivo. Nobenih napak ni v dokazni oceni.

VSL Sklep I Cp 1634/2022, 21. 10. 2022

- ◆ Tožeča stranka predlaga neprimerno sredstvo zavarovanja, zato je predlog za izdajo začasne odredbe neutemeljen.
- ◆ Glede druge parcele sodišče pravilno ugotavlja, da ni izkazana niti verjetnost terjatve. Toženka je parcelo kupila v izvršilnem postopku in ji je bila domaknjena. Tožnik je bil dolžnik in je za domik vedel, saj mu je bil sklep vročen. Zato ne more trditi, da ker je ostal še na parceli, je dobroveren in je parcelo nasproti kupcu, tožencu, priposestvoval.

VSL Sklep I Cp 1566/2022, 18. 10. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je v zvezi z ugotavljanjem pogojev po drugem odstavku 272. člena ZIZ pravilno navedlo, da so bile navedbe tožnika o dogodkih med njim in toženo stranko v predlogu za izdajo začasne odredbe presplošne. Tožnik tudi ni predlagal dokazov v zvezi z njimi. V zvezi s predpostavko nastanka težko nadomestljive škode je predložil zgolj fotografije, iz katerih so razvidna poškodovana vrata in nesnaga v stanovanju. Pravilen je zaključek sodišča prve stopnje, da ne gre za težko nadomestljivo škodo. Pritožba nepravilno povzema razloge sodišča prve stopnje, ko navaja, da je sodišče prve stopnje zaključilo, da uničen pancir ne predstavlja škode. Tega sodišče prve stopnje ni zapisalo, temveč je navedlo, da ne gre za težko nadomestljivo škodo.

VSL Sklep I Cp 1595/2022, 10. 10. 2022

- ◆ Ker iz razlogov sklepa izhaja, da bi predlog za izdajo začasne odredbe, kot je postavljen, posegel v samo poslovanje družbe, ki je samostojna pravna oseba, predlogu za izdajo začasne odredbe za prepoved odtujitve in obremenitve poslovnega deleža pa je že bilo ugodeno v drugem postopku, predlagateljica s predlogom za izdajo začasne odredbe namena zavarovanja ne more doseči.
- ◆ V skupno premoženje zakoncev lahko spada le poslovni delež v gospodarski družbi, sama družba kot samostojen pravni subjekt in premoženje gospodarske družbe pa ne predstavljata skupnega premoženja. Za skupnega zastopnika se lahko postavi zgolj družbenik, ki je že vpisan v sodni register. Če v register nista vpisana oba zakonca, ni potrebe po urejanju razmerja med njima kot skupnima imetnikoma deleža in gospodarsko družbo. Glede na to, da se v razmerju do družbe za družbenika šteje le tisti družbenik, ki je vpisan v sodni register, se tudi predlog za vpis soimetništva udeležencev na poslovnem deležu posledično nanaša na razmerja med družbeniki, ne pa na ureditev skupnolastniških razmerij na stvari.

VSL Sklep I Cp 1135/2022, 27. 9. 2022

- ◆ Spreminjanje nepremičnin (uničevanje, poslabševanje) bi sicer lahko izvotlilo zahtevke tožnikov, vendar pritožbeno sodišče ugotavlja, da tožnika v predlogu nista podala nobenih navedb o tem, da bi toženec kakorkoli fizično spreminjal (uničeval, kvaril) nepremičnino. Tudi v pritožbi takih trditvev ni. Zgolj hipotetična možnost, da bi se kaj takega zgodilo, ne zadošča, saj je za zavarovanje potrebno s stopnjo verjetnosti izkazati tudi obstoj nevarnosti. Začasne odredbe niso namenjene preventivnemu varovanju pred nevarnostmi, ki sploh (še) ne grozijo konkretno, temveč bi se le hipotetično lahko uresničile.

VSL Sklep II Cp 1075/2022, 13. 9. 2022

- ◆ Upnik lahko predlaga le zavarovanje tiste (nedenarne) terjatve, ki jo bo zoper dolžnika uveljavljal v pravnem postopku. To pomeni, da ne more zahtevati zavarovanje nečesa, česar ne bo zahteval v tožbi zoper dolžnika. Že sodišče prve stopnje pravilno ugotavlja, da predlagana začasna odredba v 3. točki predloga ne varuje nobenega zahtevka iz tožbe, saj je usmerjena proti zakonitemu zastopniku druge toženke, zoper katerega tožnika ne uveljavljata nobenega zahtevka.
- ◆ Sodna praksa je v zvezi z verjetnim izkazom terjatve zavzela stališče, da vložitev tožbe sama po sebi ne izkazuje verjetnosti obstoja terjatve, pač pa sodišče obstoj terjatve presoja na podlagi navedb in dokazov tožeče stranke. V zvezi z nevarnostjo, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena ni dovolj zatrjevanje možnosti nastanka hipotetične nevarnosti, ki se lahko zgodi. Čeprav zadošča že verjeten izkaz nastanka same posledice (nevarnosti za bodočo izterjavo), pa morajo biti te okoliščine dejanske in konkretne, tožeča stranka pa jih mora zatrjevati in s stopnjo verjetnosti dokazati.

VSL Sklep I Cpg 409/2022, 13. 9. 2022

- ◆ Navedene trditve in dokaz (vročilnica) so, sploh če so neprerekane, zadostne za izkaz posesti. Navedba uradno prijavljenega prebivališča v tožbi ne ovrže z dokazom podprtih navedb o dejanskem bivanju, saj ni nujno, da oseba vedno živi na naslovu, kjer ima prijavljeno prebivališče. Enako velja za račun za plačilo v stanovanju porabljene elektrike. Račun se vedno glasi le na eno osebo, stanovanjske prostore pa lahko uporablja več oseb; račun torej ne dokazuje kdo je neposredni posestnik stanovanja. Lastništvo nepremičnine ne dokazuje, kdo nepremičnino dejansko uporablja. Nasprotno pa potrdilo o

prejemu sodnega pisanja na določenem naslovu utemeljuje verjetnost, da naslovnik živi na naslovu opravljene vročitve.

VSL Sklep I Cp 1143/2022, 26. 8. 2022

- ◆ Pravilno je pritožbeno stališče tožencev, da smeta zakonca oziroma zunajzakonska partnerja skleniti dogovor o združitvi skupnega premoženja (prvi odstavek 71. člena DZ), neutemeljeno pa stališče, da je zato vsaka taka pogodba dopustna. Kot za vsako pogodbo tudi zanjo veljajo splošne določbe OZ, ki določajo predpostavke za veljavnost pogodbe. Med njimi je tudi 39. člen OZ. Po pravilih tega člena mora pogodba imeti dopustno podlago; v nasprotnem primeru je nična; podlaga pogodbe ni dopustna, če je v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ali moralnimi načeli. V nasprotju z moralnimi načeli je pogodba, ki je sklenjena z glavnim namenom izigrati tretje.
- ◆ Tožnica ima kot upnica pravni interes, da v sodnem postopku preveri dopustnost razpolaganja zunajzakonskih partnerjev s skupnim premoženjem. V primeru, da bo zahtevku ugodeno, bo vzpostavljeno prejšnje zemljiškoknjižno stanje, ki bo tožnici omogočalo izvršitev njene terjatve s poplačilom iz toženčevega premoženja, toženka pa bo tedaj imela možnost, da bo iz izvršbe izločila del, ki pripada njej.
- ◆ Namen predlagane začasne odredbe je zavarovati pravni položaj tožnice kot upnice. Z ugoditvijo tožbenemu zahtevku bo dosegla, da bodo nepremičnine spet zemljiškoknjižna last prvega toženca, za katerega je verjetno izkazano, da je njen dolжник.
- ◆ Utemeljen je tožničin pritožbeni očitke, da z omejitvijo začasne odredbe na tri nepremičnine ni zagotovljeno ustrezno zavarovanje njene terjatve. Skupna vrednost teh treh posameznih delov znaša 558.304 EUR, skupna vrednost vseh nepremičnin, na katere je bilo predlagano zavarovanje, pa 780.942 EUR. Ob upoštevanju verjetno izkazane višine terjatve do prvega toženca (440.065,80 EUR) in zakonske domneve o toženkinem polovičnem deležu na skupnem premoženju niso podane okoliščine, ki bi utemeljevale omejitev zavarovanja na nekatere od nepremičnin, ki so bile predmet razpolaganja s spornima pogodbama.

VSL Sklep I Cp 1327/2022, 26. 8. 2022

- ◆ Pravilno je sodišče prve stopnje razlogovalo, da tožeča stranka ni pojasnila kakšno je njeno preostalo premoženje, zlasti višine preostalih terjatev, zapadlosti in neplačila terjatev ter denarnih tokov, da bi s primerjanjem ugotovilo ali bi bila z unovčitvijo izvršnice ogrožena likvidnost tožeče stranke in s tem podana verjetnost nastanka škode ali drugih neugodnih posledic ter da zgolj povečanje portfelja zapadlih neplačanih terjatev ob pomanjkanju drugih navedb ne predstavlja avtomatične nevarnosti nastanka škode in drugih škodljivih posledic.
- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da bi z unovčitvijo izvršnice za 50.000,00 EUR nastala toženi stranki premoženjska korist in da tožeča stranka ni izkazala, da z začasno odredbo s prepovedjo unovčitve izvršnice ne bi bilo poseženo v premoženjski položaj tožene stranke. S predlagano začasno odredbo bi začasno odvzeli izvršnici pomen izvršilnega naslova v skladu z 38. členom ZIZ.

VSC Sklep II Cpg 89/2022, 27. 7. 2022

- ◆ V izpodbijanem sklepu je ugotovljeno, da je terjatev verjetno izkazana in da je verjetno izkazana nevarnost, da bo njena uveljavitev onemogočena ali precej otežena. Pritožbeni očitki o zmotnosti teh zaključkov niso utemeljeni.
- ◆ Ker pritožnik ni navedel razlogov, zaradi katerih naj bi bilo tedanje stališče pritožbenega sodišča napačno, zadostuje sklicevanje na razloge pritožbene odločbe.
- ◆ Neutemeljeni so pritožbeni pomisleki o zmotnosti zaključka v izpodbijanem sklepu, da je tožnik izkazal konkretno objektivno nevarnost odtujitve ali obremenitve nepremičnin, ki so predmet pravde.
- ◆ Pritožba je samostojno pravno sredstvo, za odločitev o njej pa so pomembne navedbe, s katerimi pritožnik nasprotuje izpodbijani odločitvi.

VSL Sklep II Cp 1067/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je pravilno zavrnilo ugovorne navedbe, da gre pri lastninski pravici za najmočnejšo pravico in da v takšnem primeru, ko sploh ne gre za dolžnika, saj je šele vložena tožba, sodišče nikakor ne bi smelo posegati v lastninsko pravico z začasno odredbo, in sicer z obrazložitvijo, da je toženka dolžnik nederarne terjatve, ki je predmet tega spora, torej terjatve na izpodbijanje pravnih dejanj dolžnika, na podlagi drugega odstavka 259. člena Obligacijskega zakonika kot tretji, v korist katere je bilo storjeno izpodbijano pravno dejanje (odstop dednega deleža).

VSC Sklep I Cp 242/2022, 6. 7. 2022

- ◆ Izmikanje izpolnitvi obveznosti po sklenjeni predpogodbi (v smislu zatrevanja izogibanja komunikaciji, neodzivnosti dolžnice ter prelaganja dogovarjanja o realizaciji predpogodbe in sklenitvi pogodbe) neposredno kaže tudi na nevarnost, da bo uveljavitev terjatve kasneje onemogočena oziroma otežena.

VSL Sklep IV Ip 655/2022, 25. 5. 2022

- ◆ Sodno varstvo iz naslova motenja posesti, ki je namenjeno varovanju posestnikove dejanske oblasti nad stvarjo in se zato v teh sporih ne razpravlja o sami pravici do posesti, že samo po sebi pomeni začasno zavarovanje dejanskega položaja tožnikov. Tožnika bi bila upravičena do sodnega varstva, kot ga predlagata z začasno odredbo, če bi obstajala možnost, da bo tekom sodnega postopka prišlo do takih sprememb, zaradi katerih kasnejše sodno varstvo ne bi več moglo doseči svojega namena, to pa je v primeru, če bi tožnikoma že v teku postopka nastala težko nadomestljiva škoda ali bi utrpela silo.

VSL Sklep II Cp 796/2022, 23. 5. 2022

- ◆ Glede na vpis zaznambe spora in določila 80. člena ZZZK-1 ni mogoče govoriti o izkazanosti pogoja iz prve alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ. Če bo tožnica v sporu uspela, bo lahko vknjižila svojo pravico v vrstnem redu zaznambe spora, vsi morebitni vpisi, izvedeni po zaznambi spora, pa bodo izbrisani po uradni dolžnosti. Iz enakih razlogov ne bi mogla biti izkazana niti predpostavka iz druge alineje drugega odstavka 272. člena ZIZ, saj je ob vpisani zaznambi spora tožnica zavarovana in v primeru uspeha v sporu ne more utrpeti težko nadomestljive škode.

VSL Sklep II Cp 226/2022, 12. 5. 2022

- ◆ Začasna odredba za zavarovanje nederarne terjatve se izda le, če je verjetno izkazana terjatev in če je hkrati podana katera od v drugem odstavku 272. člena ZIZ alternativno postavljenih predpostavk. Pri tem je omejitev za začasno zavarovanje zahtevka določena v prvem odstavku 273. člena ZIZ. Sodišče ne sme izdati odredbe, s katero ni mogoče doseči namena zavarovanja terjatve. Povedano še drugače, sodišče sme uporabiti le tako obliko zavarovanja terjatve, ki je primerno za dosego namena zavarovanja. Presoja o tem, ali je predlagana oblika zavarovanja ustrezna, je mogoče opraviti na podlagi primerjave med predlagano obliko zavarovanja in naravo nederarne terjatve, zavarovanju katere je predlagana oblika zavarovanja namenjena. Gre za materialnopravni predpogoj za izdajo začasnih odredb in če tega tožeča stranka ne izpolni, je sodišče ne more izdati.

- ◆ Glede na trditve, ki so jih tožeče stranke podale, je terjatev tožečih strank, ki jo skušajo zavarovati z izdajo začasnih odredb v tem, da se toženi stranki prepove izvršitev sklepa skupščine z dne 23. 12. 2021 o izključitvi manjšinskih delničarjev. Vendar pa imajo manjšinski delničarji varstvo pred vpisom takega sklepa že zagotovljeno s t.i. registrsko zaporo.

- ◆ Tožeče stranke so torej že z vložitvijo tožbe zaradi izpodbijanja oziroma ničnosti sklepa skupščine z dne 23. 12. 2021 dosegle namen zavarovanja in tega z začasno odredbo ne morejo doseči ponovno.

VSL Sklep I Cp 202/2022, 5. 5. 2022

- ◆ Drugi dolžnik utemeljeno navaja, da je bil upnik obveščen o možnosti preprečitve odklopa po predhodnem obvestilu po 151. členu EZ-1 s sklenitvijo pogodbe o dobavi z drugim dobaviteljem, da mu je prvi dolžnik posredoval ponudbe za sklenitev pogodbe, na podlagi katerih je upnik izračunal, da bo ob sklenitvi nove pogodbe z drugim dobaviteljem do konca leta 2021 utrpel cca 10.000,00 EUR

premoženjske škode, da to izhaja iz trditev upnika in ne bi smele biti obravnavane kot sporne. Upnik je imel zadosti časa najti drugega operaterja in preprečiti grozeči odklop.

VSC Sklep II Cpg 56/2022, 22. 4. 2022

- ◆ Tožnica je podala primarni zahtevek in tri podredne zahtevke. Sodišče prve stopnje je sklep o zavarovanju izdalo, ker je ugotovilo, da so podani pogoji za zavarovanje zadnjega podrednega zahtevka, to je na ugotovitev ničnosti pogodbe o dosmrtnem preživljanju zaradi odušitva. Pri tem je spregledalo, da ni mogoče ločeno obravnavati pogojev za izdajo začasne odredbe za zavarovanje primarnega in podrednega zahtevka, ter da je v primeru eventualne kumulacije v postopku zavarovanja bistveno, ali sta zahtevka izključujoča. V obravnavani zadevi se zahtevki medsebojno izključujejo, namreč če bi sodišče po primarnem zahtevku izročilo pogodbo in pogodbo o dosmrtnem preživljanju razveljavilo zaradi prevare in zmote, potem pri pogodbi o dosmrtnem preživljanju ne bi bilo mogoče ugotoviti ničnosti. Prav ima zato pritožba, da je sodišče bistveno kršilo postopkovne določbe, saj ne sklep o začasni odredbi, ne izpodbijani sklep, nimata razlogov o verjetnem obstoju terjatve za primarni zahtevek in prva dva podredna zahtevka.
- ◆ V postopku zavarovanja je obligatorno le vročanje ugovora upniku v odgovor.
- ◆ Pri odločanju o tožnikovem ugovoru in posledično o veljavi izdane začasne odredbe, bo moralo sodišče prve stopnje upoštevati, da bo začasno odredbo s prepovedjo razpolaganja in obremenitve za celotno nepremičnino dopustno izreči le v primeru, če bo podan verjeten obstoj terjatve po primarnem zahtevku, saj se podredni zahtevki nanašajo le na eno ali drugo pogodbo.

VSL Sklep II Cp 1786/2021, 12. 11. 2021

3. Ureditvene (regulacijske) začasne odredbe

- ◆ Pravilno je izhodišče o restriktivnem pristopu pri izdaji regulacijske začasne odredbe. Tudi v nepravdnem postopku izdaja začasne odredbe ne sme postati sredstvo, ki bi nadomestilo redno sodno varstvo.
- ◆ Oblikovanje nadzornega sveta v družbi z omejeno odgovornostjo je stvar družbene pogodbe in če ni oblikovan, njegovo vlogo opravljajo družbeniki. ZGD-1 v določbah o družbi z omejeno odgovornostjo napotuje na uporabo 283. člena ZGD-1. Sodišče prve stopnje se je zato materialnopravno pravilno sklicevalo na ta člen.
- ◆ Družbeniki že po zakonu zastopajo družbo, razen če se jim upravičenje za zastopanje odvzame. A. A. je zato, tudi na podlagi izpodbijanega sklepa skupščine o podelitvi pooblastila za vodenje poslov v toženki, ne pa zgolj zaradi tega, saj je edina preostala družbenica, upravičena zastopati toženko.
- ◆ Sodišče prve stopnje je zavzelo pravilno materialnopravno stališče, da družbenik ne more samovoljno, mimo določil družbene pogodbe, odločati o spremembi pogodbeno določenega roka prekinitve skupščine, če o tem ne doseže sporazuma s sodružbenico.

VSL Sklep I Cpg 384/2022, 22. 11. 2022

- ◆ ZIZ posebnih določb glede predpostavk za izdajo regulacijskih začasnih odredb (še vedno) nima, zato se smiselno presojuje predpostavke za izdajo začasnih odredb za zavarovanje nedenarnih terjatev. Vendar je tudi določbe ZIZ potrebno razlagati v skladu z določbami Ustave RS, pri tem pa upoštevati nosilne razloge odločbe Up-275/97 z dne 16. 7. 1998. V njej je Ustavno sodišče RS pojasnilo, da je začasna odredba, katere predlog se v celoti ali pretežno pokriva s tožbenim zahtevkom, izjema tudi v sistemu začasnih odredb. Po prepričanju sodišča druge stopnje je zato stališče, ki dopušča izdajo regulacijske začasne odredbe le ob izpolnjeni predpostavki po 3. alineji drugega odstavka 272. člena ZIZ oziroma (zgolj) ob izpolnjevanju pogojev po tretjem odstavku 270. člena v zvezi s tretjim odstavkom 272. člena ZIZ – nezdržljivo z odločbo Ustavnega sodišča RS Up 275/97 z dne 16. 7. 1998.

VSC Sklep I Cp 372/2022, 27. 10. 2022

Izvršba

- ◆ Zavarovanje mora biti vedno povezano z vtoževano terjatvijo. Če to ustreza okoliščinam primera, je zavarovalne odredbe sicer mogoče izdati tudi v zvezi z nedajatveni zahtevki. Vendar v primeru ugotovitvene terjatve začasna odredba ne sme presegati uveljavljenega ugotovitvenega tožbenega zahtevka. Vsebina predlagane začasne odredbe ni v neposredni zvezi s tožbenim zahtevkom.

VSL Sklep I Cp 1479/2022, 27. 9. 2022

- ◆ Izdaja regulacijske začasne odredbe je omejena le na nujne in ustavno upravičene primere. Pojma grozeče nasilje in težko nadomestljiva škoda je treba razlagati omejevalno, kar ima za posledico strožjo zahtevo glede konkretizacije trditev o okoliščinah, s katerimi se utemeljuje obstoj pogoja.

VSL Sklep I Cp 1429/2022, 19. 9. 2022

- ◆ V pravno poslovne odločitve pravne osebe, ki ni stranka postopka zaradi zavarovanja zahtevka, da poslovni delež sodi v skupno premoženje, ni dovoljeno posegati in takšne omejitve niso primerno sredstvo za zavarovanje.
- ◆ Izdana začasna odredba glede na pravilo o začetku učinkovanja vpisov (73. člen ZZK-1) ne bi mogla učinkovati na vpise ali odločanje o vpisih, katerih učinki bi se začeli pred trenutkom učinkovanja vpisa zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve, oziroma povedano drugače, začasna odredba nima učinkov na tiste zemljiškknjižne postopke, ki so se že začeli in v katerih so opravljeni vpisi, ki učinkujejo pred zaznambo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1312/2022, 14. 9. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da predlagana regulacijska začasna odredba ni nujna za preprečitev škode ali dotedanjšega načina izvajanja sopesosti. Zato jo je bilo treba zavrnilo, kljub temu, da je tožeča stranka zatrjevala reverzibilnost predloga.

VSL Sklep I Cp 1353/2022, 14. 9. 2022

- ◆ Sodišče je sledilo prevladujočemu stališču v sodni praksi, da zgolj pogoj reverzibilnosti, brez izkazane verjetnosti težko nadomestljive škode za upnika, za izdajo regulacijske začasne odredbe ne zadošča.
- ◆ Razlaga težko nadomestljive škode pri odvzemu posesti doma, kot jo zahteva sodišče, dejansko vodi v izvotlitev pravice do sodnega varstva in pravnega varstva z začasno odredbo in lahko povzroči, da zavarovanje z začasno odredbo v celoti izgubi svoj namen.

VSL Sklep I Cp 1347/2022, 30. 8. 2022

- ◆ Regulacijska začasna odredba je sredstvo zavarovanja in ne sme nadomestiti rednega sodnega varstva. S predlogom za izdajo začasne odredbe, ki se pokriva s tožbenim zahtevkom, lahko tožnik uspe, če je predlagano začasno varstvo nujno potrebno, da kasnejše sodno varstvo ne bi ostalo brez pomena. Sodišče prve stopnje je zato pravilno opozorilo na restriktiven pristop pri presoji pogojev za izdajo regulacijske začasne odredbe. Kot je pravilno zapisalo, se lahko izda le, če se izkaže, da bi brez nje pravno varstvo po tožbenem zahtevku izgubilo smisel. Pritožbeno sodišče zato v celoti pritruje pravilni presoji sodišča prve stopnje, v nadaljevanju pa odgovarja na posamezne pritožbene navedbe.

VSL Sklep II Cp 838/2022, 29. 6. 2022

- ◆ Kadar narava zatrjevanih imisij dopušča več načinov za njihovo preprečevanje, mora tožnik v tožbenem zahtevku zahtevano obveznost oblikovati tako, da tožencu dopušča možnost izbire ustreznih ukrepov. Zahtevk na povsem določeno spremembo stanja sosednje nepremičnine je možen le tedaj, kadar je po naravi stvari mogoče imisije preprečiti le na en način.
- ◆ Tožnik s tožbenim zahtevkom in predlogom za izdajo začasne odredbe zahteva od toženca natančno določen način odprave motilnih ravnanj, čeprav okoliščine primera kažejo, da je mogoče ta ravnanja odpraviti na številne druge načine z enakim rezultatom, s katerimi bi bilo mogoče učinkovito preprečiti poglede iz terase toženca na teraso tožnikov.

VSL Sklep I Cp 749/2022, 23. 5. 2022

- ◆ Izdaja regulacijske začasne odredbe je omogočena ne le za primer, ko bi siceršnji nastanek škode povzročil, da bi sodno varstvo ostalo brez pomena, temveč tudi, kadar je to potrebno za preprečitev uporabe sile. Sila, ki nastane med sodnim postopkom, prav tako namreč lahko povzroči, da bo sodno varstvo ostalo brez pomena, zaradi česar je tudi iz tega razloga dopustna začasna ureditev spornega pravnega razmerja.

VSC Sklep I Cp 490/2021, 8. 12. 2021

4. Začasne odredbe - razmerje med starši in otroki

- ◆ Namen začasne odredbe ni dokončna regulacija razmerij med udeleženci, temveč preprečitev akutne ogroženosti z ukrepom začasne narave. Kot je pravilno obrazložilo sodišče, zaslišanje strokovne delavke glede na njeno dopolnjeno poročilo ni bilo potrebno, zaradi narave postopka, v katerem mora sodišče ukrepati hitro in odloča z dokaznim standardom verjetnosti, pa sodišče tudi ni bilo dolžno postaviti sodne izvedenke.
- ◆ V največjo otrokovo korist je da šolanje prične v kraju, ki ga pozna, in skupaj z otroci iz soseščine, kar zanjo pomeni stabilnost in varnost.

VSL Sklep IV Cp 1547/2022, 13. 10. 2022

5. Začasne odredbe - delovna razmerja

6. Začasne odredbe - insolventnost

273. člen (Vrste začasnih odredb)

1. Splošno

- ◆ Začasna odredba za zavarovanje nedenarne terjatve se izda le, če je verjetno izkazana terjatev in če je hkrati podana katera od v drugem odstavku 272. člena ZIZ alternativno postavljenih predpostavk. Pri tem je omejitev za začasno zavarovanje zahtevka določena v prvem odstavku 273. člena ZIZ. Sodišče ne sme izdati odredbe, s katero ni mogoče doseči namena zavarovanja terjatve. Povedano še drugače, sodišče sme uporabiti le tako obliko zavarovanja terjatve, ki je primerno za dosego namena zavarovanja. Presoja o tem, ali je predlagana oblika zavarovanja ustrezna, je mogoče opraviti na podlagi primerjave med predlagano obliko zavarovanja in naravo nedenarne terjatve, zavarovanju katere je predlagana oblika zavarovanja namenjena. Gre za materialnopravni predpogoj za izdajo začasne odredbe in če tega tožeča stranka ne izpolni, je sodišče ne more izdati.
- ◆ Glede na trditve, ki so jih tožeče stranke podale, je terjatev tožečih strank, ki jo skušajo zavarovati z izdajo začasne odredbe v tem, da se toženi stranki prepove izvršitev sklepa skupščine z dne 23. 12. 2021 o izključitvi manjšinskih delničarjev. Vendar pa imajo manjšinski delničarji varstvo pred vpisom takega sklepa že zagotovljeno s t.i. registrsko zaporo.
- ◆ Tožeče stranke so torej že z vložitvijo tožbe zaradi izpodbijanja oziroma ničnosti sklepa skupščine z dne 23. 12. 2021 dosegle namen zavarovanja in tega z začasno odredbo ne morejo doseči ponovno.

VSL Sklep I Cpg 202/2022, 5. 5. 2022

2. Prepoved odtujitve in obremenitve premičnin

3. Prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnin

- ◆ Izmikanje izpolnitvi obveznosti po sklenjeni predpogodbi (v smislu zatrjevanjega izogibanja komunikaciji, neodzivnosti dolžnice ter prelaganja dogovarjanja o realizaciji predpogodbe in sklenitvi

pogodbe) neposredno kaže tudi na nevarnost, da bo uveljavitev terjatve kasneje onemogočena oziroma otežena.

VSL Sklep IV Ip 655/2022, 25. 5. 2022

4. Prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročalo škodo upniku, ter prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh

5. Plačevanje nadomestila plače delavcu

6. Neprimerno sredstvo zavarovanja

- ◆ Tožeča stranka predlaga neprimerno sredstvo zavarovanja, zato je predlog za izdajo začasne odredbe neutemeljen.
- ◆ Glede druge parcele sodišče pravilno ugotavlja, da ni izkazana niti verjetnost terjatve. Toženka je parcelo kupila v izvršilnem postopku in ji je bila domaknjena. Tožnik je bil dolžnik in je za domik vedel, saj mu je bil sklep vročen. Zato ne more trditi, da ker je ostal še na parceli, je dobroveren in je parcelo nasproti kupcu, tožencu, priposestvoval.

VSL Sklep I Cp 1566/2022, 18. 10. 2022

- ◆ V pravno poslovne odločitve pravne osebe, ki ni stranka postopka zaradi zavarovanja zahtevka, da poslovni delež sodi v skupno premoženje, ni dovoljeno posegati in takšne omejitve niso primerno sredstvo za zavarovanja.
- ◆ Izdana začasna odredba glede na pravilo o začetku učinkovanja vpisov (73. člen ZZK-1) ne bi mogla učinkovati na vpise ali odločanje o vpisih, katerih učinki bi se začeli pred trenutkom učinkovanja vpisa zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve, oziroma povedano drugače, začasna odredba nima učinkov na tiste zemljiškopravne postopke, ki so se že začeli in v katerih so opravljeni vpisi, ki učinkujejo pred zaznambo začasne odredbe.

VSL Sklep I Cp 1312/2022, 14. 9. 2022

- ◆ Zavarovanje mora biti vedno povezano z vtoževano terjatvijo. Če to ustreza okoliščinam primera, je zavarovalne odredbe sicer mogoče izdati tudi v zvezi z nedajatveni zahtevki. Vendar v primeru ugotovitvene terjatve začasna odredba ne sme presegati uveljavljenega ugotovitvenega tožbenega zahtevka. Vsebina predlagane začasne odredbe ni v neposredni zvezi s tožbenim zahtevkom.

VSL Sklep I Cp 1479/2022, 27. 9. 2022

- ◆ Predlagana začasna odredba mora biti v povezavi s tožbenim zahtevkom.

VSC Sklep II Cpg 93/2022, 24. 8. 2022

- ◆ Začasna odredba za zavarovanje nederarne terjatve se izda le, če je verjetno izkazana terjatev in če je hkrati podana katera od v drugem odstavku 272. člena ZIZ alternativno postavljenih predpostavk. Pri tem je omejitev za začasno zavarovanje zahtevka določena v prvem odstavku 273. člena ZIZ. Sodišče ne sme izdati odredbe, s katero ni mogoče doseči namena zavarovanja terjatve. Povedano še drugače, sodišče sme uporabiti le tako obliko zavarovanja terjatve, ki je primerno za dosego namena zavarovanja. Presoja o tem, ali je predlagana oblika zavarovanja ustrezna, je mogoče opraviti na podlagi primerjave med predlagano obliko zavarovanja in naravo nederarne terjatve, zavarovanju katere je predlagana oblika zavarovanja namenjena. Gre za materialnopravni predpogoj za izdajo začasne odredbe in če tega tožeča stranka ne izpolni, je sodišče ne more izdati.
- ◆ Glede na trditve, ki so jih tožeče stranke podale, je terjatev tožečih strank, ki jo skušajo zavarovati z izdajo začasne odredbe v tem, da se toženi stranki prepove izvršitev sklepa skupščine z dne 23. 12.

2021 o izključitvi manjšinskih delničarjev. Vendar pa imajo manjšinski delničarji varstvo pred vpisom takega sklepa že zagotovljeno s t.i. registrsko zaporo.

- ◆ Tožeče stranke so torej že z vložitvijo tožbe zaradi izpodbijanja oziroma ničnosti sklepa skupščine z dne 23. 12. 2021 dosegle namen zavarovanja in tega z začasno odredbo ne morejo doseči ponovno.
VSL Sklep I Cpg 202/2022, 5. 5. 2022

273.a člen (Pogoji za začasno odredbo)

273.b člen (Začasne odredbe za varstvo koristi otrok)

- ◆ Pritožnica utemeljeno uveljavlja, da je sodišče njeno vlogo zmotno opredelilo kot predlog za spremembo začasne odredbe. Iz vloge ne izhaja, da želi mati doseči trajnejšo spremembo v začasni ureditvi stikov, določeni z začasno odredbo. Gre le za obvestilo sodišču (in CSD) o oviri za izvršitev enega od stikov, v katerega je bila vključena prošnja za njegovo prestavitev. Z odločitvijo, za katero ni bilo podlage v predlogu nasprotne udeleženke, je sodišče kršilo 2. člen ZIZ, po katerem se postopek zavarovanja uvede na predlog upnika.
VSL Sklep IV Cp 1551/2022, 7. 10. 2022

- ◆ V skladu z določbo 273.b člena ZIZ, ki je pričel veljati 27. 3. 2021, ni dovoljen ugovor zoper sklep o začasni odredbi za varstvo koristi otrok, če je bila dolžniku dana možnost, da se glede predloga za izdajo začasne odredbe izjavi pred njeno izdajo. Udeleženci so pred izdajo izpodbijanega sklepa imeli možnost, da se izrečejo o razmerju, ki ga sklep ureja, zato je pritožbeno sodišče vlogo, naslovljeno kot pritožbo in ugovor, obravnavalo enotno kot pritožbo. Pravilen pa je tudi pravni pouk, ki napotuje na vložitev pritožbe v roku osmih dni od prejema pisnega odpravka sklepa.
- ◆ Sodišče je pravilno uporabilo določbo 161. člena DZ. Ta zapoveduje izdajo začasne odredbe (že) v primerih verjetne izkazanosti otrokove ogroženosti. Otrok je ogrožen, če je utrpel ali je zelo verjetno, da bo utrpel škodo, in je ta škoda oz. verjetnost, da bo škoda nastala, posledica storitve ali opustitve staršev ali posledica otrokovih psihosocialnih težav, ki se kažejo kot vedenjske, čustvene, učne ali druge težave v njegovem odraščanju (drugi odstavek 157. člena DZ). Začasna odredba je izjemno sredstvo in sodišče jo izda (le) v nujnih primerih.

VSL Sklep IV Cp 1366/2022, 19. 9. 2022

- ◆ Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da nasprotni udeleženec od dneva izdaje ukrepov po ZPND nima stikov z mld. otrokom ter da je treba že tekom trajanja postopka urediti stike, da ne bi prišlo do odtujitve mld. otroka od očeta. Glede na to, da se stiki več kot tri mesece pred izdajo začasne odredbe niso izvajali, ne drži, da zaključek prvostopenjskega (glede morebitne odtujitve mld. A. od očeta) nima podlage v dejanskem stanju. Ker iz ugotovljenega dejanskega stanja izhaja, da imata mld. A. in njen oče dober odnos oz. sta navezana drug na drugega, hkrati pa se stiki daljše časovno obdobje niso izvajali, je zaključek, da je mld. A. ogrožena zaradi morebitne odtujitve od očeta, logičen in življenjsko sprejemljiv ter nenazadnje glede na sodno prakso ustrezen.
- ◆ Stališče, da samostojni stiki ne bi bili v korist, da pa so koristni stiki pod nadzorom, evidentno ni nasprotujoče.
- ◆ Ker je prepoved približevanja nasprotnemu udeležencu po ZPND izrečena na način, da ne velja glede mld. A. v primeru določitve stikov v drugem sodnem postopku, ne drži utemeljevanje predlagateljice, da sta hkratna prepoved približevanja in določitev stikov pod nadzorom nezdržljiva ukrepa.

VSL Sklep IV Cp 858/2022, 5. 7. 2022

274. člen (Varščina namesto začasne odredbe)

- ♦ V ugovoru zoper začasno odredbo, katerega sestavni del je tudi predlog za določitev varščine, je toženka navedla več relevantnih dejstev, ki terjajo vsebinski odgovor nanje, vendar se sodišče prve stopnje do njih doslej ni obrazloženo opredelilo.

VSL Sklep I Cp 1094/2022, 15. 9. 2022

275. člen (Varščina kot pogoj za začasno odredbo)

276. člen (Več začasnih odredb)

277. člen (Čas, za katerega se izdaja začasna odredba)

278. člen (Prenehanje začasne odredbe)

279. člen (Povrnitev škode dolžniku)

279.a člen (Uporaba določb postopka o začasnih odredbah)

279.b člen (Pristojnost za izdajo naloga za zamrznitev na podlagi odločbe, poravnave in javne listine)

279.c člen (Pristojnost za pridobivanje informacij o bančnem računu)

Ni relevantne sodne prakse.

279.č člen (Preklic naloga za zamrznitev ali ustavitev njegovega izvrševanja)

Ni relevantne sodne prakse.

279.d člen (Pristojnost za izvršitev tujega naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.e člen (Izvršitev naloga za zamrznitev)

Ni relevantne sodne prakse.

279.f člen (Pristojnost za odločanje o pravnih sredstvih)

Ni relevantne sodne prakse.

280. člen (Služba izvršitelja)

281. člen (Pogoji za imenovanje za izvršitelja)

282. člen (Nezdružljivost opravljanja dejanj izvršbe in zavarovanja)

Ni relevantne sodne prakse.

283. člen (Imenovanje izvršitelja)

284. člen (Nastop službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

285. člen (Zavarovanje za odgovornost)

285.a člen (Skrbniški račun)

286. člen (Identifikacijski znaki izvršitelja)

286.a člen (Razrešitev izvršitelja)

- ◆ Postopek razrešitve ne more vplivati na pravice in dolžnosti upnikov, dolžnikov in niti drugih udeležencev izvršilnega postopka, saj njihove pravice in dolžnosti niso odvisne od tega, kdo je sodni izvršitelj. Posledica razrešitve je, da položaj razrešenega izvršitelja prevzame drug sodni izvršitelj, pravice in obveznosti v izvršbi sodelujočih oseb pa ostajajo enake. Udeleženci izvršilnega postopka po 286.a členu ZIZ tudi nimajo pravice sodelovati v postopku razrešitve izvršitelja, ne morejo preprečiti njegove razrešitve in niti ne morejo vplivati na to, kdaj je razrešen. Prav tako ne morejo uveljavljati nezakonnosti postopka imenovanja ali razrešitve.

UPRS Sodba I U 1239/2020-15, 2. 2. 2022

287. člen (Dejanja po razrešitvi izvršitelja)

- ◆ Drži sicer, da sodišče na podlagi tretjega odstavka 44.a člena ZIZ v postopku določi tistega izvršitelja, ki ga navede upnik. Vendar upnikova pravica do izbire izvršitelja ni neomejena. Ko sodišče s sklepom kot izvršitelja, ki bo v izvršbi opravljal neposredna dejanja izvršbe, določi izvršitelja, ki ga je v predlogu za izvršbo navedel upnik, upnik svoje izbire ne more več poljubno spreminjati. Določitev novega izvršitelja lahko v postopku predlaga le v zakonsko predpisanih primerih in pod zakonsko

določenimi pogoji. Novega izvršitelja lahko tako predlaga v primerih, ko prvotno določeni izvršitelj ne sme oziroma ne more (več) opravljati nalog izvršitelja v zadevnem izvršilnem postopku, bodisi zato ker je izločen (šesti odstavek 44.a člena ZIZ), bodisi zato, ker je (zaradi smrti ali zaradi razrešitve) prenehal opravljati službo izvršitelja (peti odstavek 287. člena ZIZ). Odstavitev prvotno izbranega in s sklepom sodišča določenega izvršitelja, glede katerega ni zgoraj navedenih ovir, da bi v zadevnem postopku opravljal naloge izvršitelja, lahko upnik predlaga le, če izvršitelj v konkretni izvršilni zadevi neposrednih dejanj izvršbe ne opravlja v rokih, ki jih določajo ZIZ in podzakonski predpisi (deveti odstavek 44.a člena ZIZ).

VSM Sklep I Ip 518/2022, 28. 9. 2022

- ◆ Postopek razrešitve ne more vplivati na pravice in dolžnosti upnikov, dolžnikov in niti drugih udeležencev izvršilnega postopka, saj njihove pravice in dolžnosti niso odvisne od tega, kdo je sodni izvršitelj. Posledica razrešitve je, da položaj razrešenega izvršitelja prevzame drug sodni izvršitelj, pravice in obveznosti v izvršbi sodelujočih oseb pa ostajajo enake. Udeleženci izvršilnega postopka po 286.a členu ZIZ tudi nimajo pravice sodelovati v postopku razrešitve izvršitelja, ne morejo preprečiti njegove razrešitve in niti ne morejo vplivati na to, kdaj je razrešen. Prav tako ne morejo uveljavljati nezakonitosti postopka imenovanja ali razrešitve.

UPRS Sodba I U 1239/2020-15, 2. 2. 2022

287.a člen (Izobraževanje izvršiteljev)

288. člen (Opravljanje službe izvršitelja)

289. člen (Odgovornost za škodo)

290. člen (Čas oprave dejanj izvršbe in zavarovanja)

291. člen (Vrstni red oprave dejanj izvršbe in zavarovanja in evidenca)

292. člen (Plačilo za opravljanje dejanj izvršbe in zavarovanja)

293. člen (Stroški izvršitelja)

- ◆ Stroškov, ki so nastali zaradi opravil izvršitelja, ne bi bilo mogoče šteti kot potrebnih za izvršbo in upnik njihove povrnitve ne bi mogel zahtevati od dolžnika, če bi bila terjatev, ki je predmet izvršbe, v trenutku oprave dejanja, v zvezi s katerim je izvršitelj upniku obračunal plačilo za delo in stroške, že v celoti poplačana. Vendar v obravnavani zadevi temu ni bilo tako. Plačilo v višini 484,85 EUR, na katero se v pritožbi sklicuje dolžnica, je namreč dolžnica opravila šele 25. 3. 2022, izvršitelj pa je dejanja, v zvezi s katerimi si je z obračunom z dne 25. 3. 2022 obračunal plačilo za delo in stroške, opravil pred tem datumom, zaradi česar pozneje opravljeno plačilo (tudi če bi bila z njim poplačana celotna terjatev upnika, kot zatrjuje dolžnica) ne vpliva na pravico upnika, da od dolžnika zahteva povrnitev zneska, ki mu ga je (v zvezi z izvršilnimi dejanji, ki so bila potrebna za izvršbo) skladno z določbami Pravilnika obračunal izvršitelj.
- ◆ Upnik od dolžnice ni upravičen zahtevati povrnitve plačila, ki ga je izvršitelj obračunal za zaznambo rubeža v rubežni zapisnik po tar. št. 2 Pravilnika v višini 100 točk oziroma 28,00 EUR. Iz podatkov

spisa namreč ne izhaja, da bi v obravnavani zadevi šlo za položaj iz 91. člena ZIZ, ko sodišče po že opravljenem rubežu dovoli izvršbo na že zarubljene stvari za poplačilo kakšne druge terjatve istega upnika ali poplačilo terjatve kakšnega drugega upnika in ko se torej namesto rubeža opravi zaznamba rubeža v že predhodno sestavljenem rubežnem zapisniku.

VSM Sklep I Ip 497/2022, 28. 9. 2022

294. člen (Namestnik izvršitelja)

294.a člen (Imenovanje namestnika izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

294.b člen (Pomočnik izvršitelja)

294.c člen (Nadomeščanje izvršitelja)

295. člen (Evidenca izvršiteljev in namestnikov izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

295.a člen (Evidenca izkaznic, priponk in pečatov)

Ni relevantne sodne prakse.

296. člen (Zbornica izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

297. člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.a člen (Nadzor nad opravljanjem službe izvršitelja v dodeljenih zadevah)

Ni relevantne sodne prakse.

297.b člen (Neposredni nadzor nad poslovanjem izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.c člen (Poročanje o poslovanju izvršitelja)

Ni relevantne sodne prakse.

297.č člen (Učinkovitost in ocena dela izvršitelja)

298. člen (Disciplinska odgovornost izvršiteljev)

Ni relevantne sodne prakse.

298.a člen (Uvedba postopka)

298.b člen (Disciplinski ukrepi)

Ni relevantne sodne prakse.

298.c člen (Odmera sankcije)

Ni relevantne sodne prakse.

298.č člen (Hujše disciplinske kršitve)

298.d člen (Disciplinski postopek)

Ni relevantne sodne prakse.

298.e člen (Zastaranje)

Ni relevantne sodne prakse.

298.f člen (Smiselna uporaba zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

298.g člen (Sodni izvršitelj)

Ni relevantne sodne prakse.

298.h člen (Kazenska določba)

Ni relevantne sodne prakse.

298.i člen (Nadzor nad izvrševanjem zakona)

Ni relevantne sodne prakse.

299. člen

Ni relevantne sodne prakse.

300. člen

Ni relevantne sodne prakse.

301. člen

Ni relevantne sodne prakse.

302. člen

Ni relevantne sodne prakse.